132 + 16 oldal CD-melléklettel

CHIP

CHIP EURO TEST LABS TESTED

Számítógép magazin | IX. évf. 5. szám | 1997. május | Ára: 616 Ft

Hang, szín, mozgás

8 elérhető árú multimédia kártyát teszteltünk

Tíz CD-t egyre

MPEG-1 Layer 3-as hangtömörítéssel

Pillantás a jövőbe

Windows NT 4.0 tartós teszten

Szupergyors modemek

Jön az 56 kbps!

Biztonságos az Internet?

Veszedelmek és védelmek

Csata az Antaresnél

Master of Orion II

CHIP-PIAC melléklet 16 oldalon

A Western Digital és a CHIP akciója

A CHIP Magazin minden példányához CD-ROM tartozik. Amennyiben hiányozna belőle, kérje az elárusítótól!

NEW IN THE TOP 5

Ez nem csak szép...

...ez DAEWOO!!!

THE BEST 1996 MONITOR COLLECTION

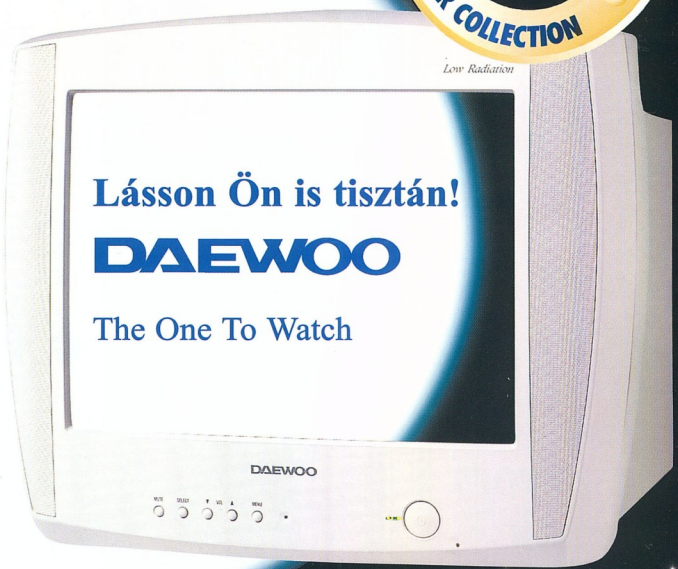

3 év garancia!

DAEWOO
CMC-1509B
15" XGA monitor!
A multimédia szerelmeseinek.

DAEWOO
Get In Touch With Reality

Paraméterek:

1280 x 1024 felbontás
85 MHz sávszélesség
69 KHz vízszintes frekvencia
50-120 Hz függőleges frekvencia
0,28 mm képpontméret, MPR2
2x3W aktív hangszóró
beépített mikrofon.

CORDATA TELECOM Kft., 1141 Budapest Mogyoródi út 166/B.
Tel.: 252-5010, 252-8644, 252-3071 Fax: 252-5495

Nem csak gyűjtőknek

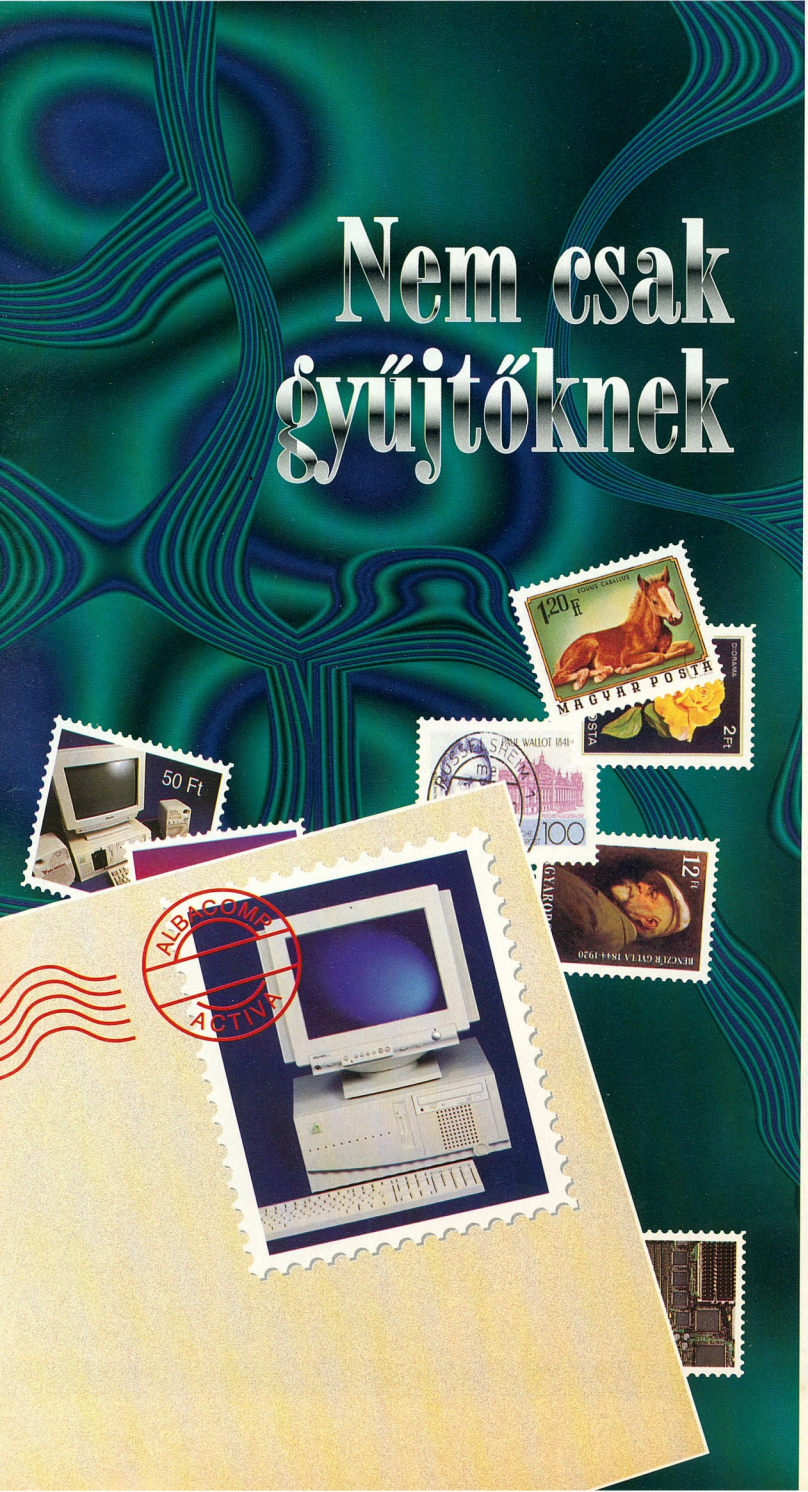

ALBACOMP activa

PENTIUM®
PROCESSZOR
MMX™ TECHNOLÓGIÁVAL

MMX™ intel inside pentium® PROCESSOR

Albacomp Rt.
8000 Székesfehérvár
Hosszúsétatér 4-6.
Tel.: (22) *315-414
Fax: (22) 327-532

Budapesti Kirendeltség
1139 Budapest
Frangepán u. 8-10.
Tel.: 12-91-493
Tel/fax: 14-90-152

Szaküzletek:
1065 Budapest
Nagymező utca 25.
Tel.: 11-18-095, 13-18-108
Fax: 13-18-108

1011 Budapest
Fő utca 31.
Tel.: 201-4409
Fax: 201-4322

3525 Miskolc
Széchenyi u. 49.
Tel.: (46) 354-266
Tel./fax: (46) 353-100

ALBACOMP

Albacomp Rt.
8000 Székesfehérvár
Hosszúsétatér 4-6.
Tel.: (22) *315-414
Fax: (22) 327-532

Budapesti Kirendeltség
1139 Budapest
Frangepán u. 8-10.
Tel.: 12-91-493
Tel/fax: 14-90-152

Szaküzletek:
1065 Budapest
Nagymező utca 25.
Tel.: 11-18-095, 13-18-108
Fax: 13-18-108

1011 Budapest
Fő utca 31.
Tel.: 201-4409
Fax: 201-4322

3525 Miskolc
Széchenyi u. 49.
Tel.: (46) 354-266
Tel./fax: (46) 353-100

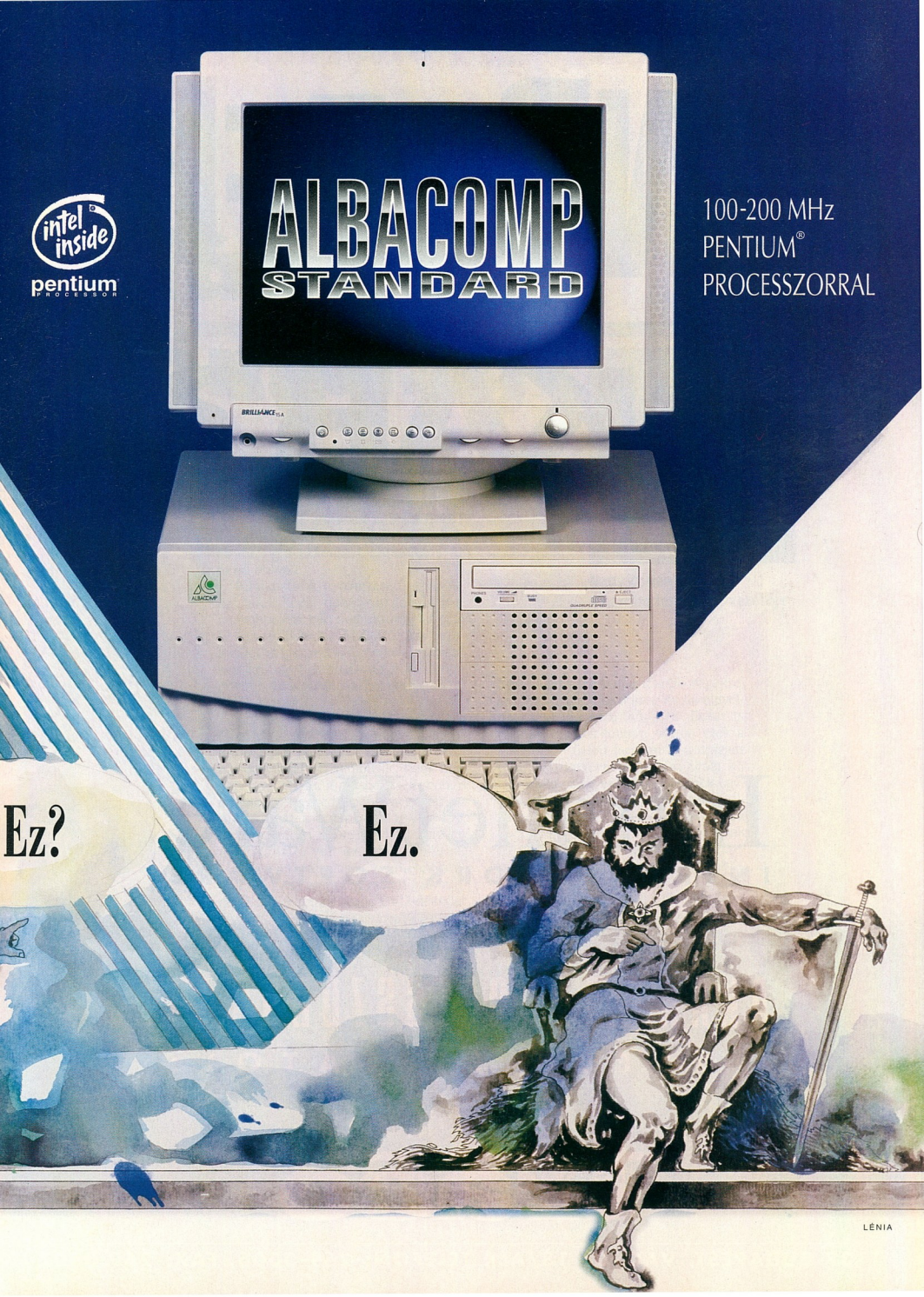
intel inside
pentium
PROCESSOR
ALBACOMP
STANDARD
100-200 MHz
PENTIUM®
PROCESSZORRAL
Ez?
Ez.
LÉNIA

RENDSZERT

AKAR?

Novell®

IntranetWare™

INTRANETWORK SOFTWARE

AKÁR 6 PROCESSZORON IS

A SPECIALISTÁTÓL:

traco®

1137 BUDAPEST, VÁCI ÚT 18/ALR TELEFON: 269-3006, FAX: 269-3007

Kedves Olvasók!

Kiállítás-dömping

**Nagy Zoltán,
a hardvertesztlabor vezetője**

Magunk mögött tudunk egy nagy kiállítást, a hannoveri CeBIT-et, és előttünk áll egy hazai, a tavaszi Ifabo. A CeBIT igazi világkiállítás. Aki csak él és mozog a számítástechnikában, az mind ott volt.

Találkoztunk a piacvezető óriásokkal, akik közül néhányan idejük legnagyobb részében a konkurenciát próbálták túlkiabálni. Mellettük ott sorakoztak a kis cégek, amelyek leggyakrabban hazájuk közös nagy kiállítóterületén mutatták be portékájukat a közönségnek.

Egy nagy különbség volt a nagy hal és a kis hal között: a nagyok leginkább csak ígérgetni tudtak. Szinte mindegyiknél azt hallottuk, hogy még ebben az évben, a második félévben, a harmadik negyedévben, meg már az utolsó tesztek mennek és így tovább. Ezzel szemben a kicsiknél ott helyben megtalálható volt az, amit kínáltak. Meg lehetett tapogatni, ki lehetett próbálni, legyen az egy egyszerű számítógépház, egy mindentudó DVD-dekóder kártya vagy akár egy csavarhúzókészlet. Ők nem engedhetik meg maguknak, hogy ígéretekkel traktálják a látogatókat, hiszen mindenki azt veszi meg szívesebben, amit megszagolt, kipróbált.

Talán ezért is fordult el a vásárlóközönség jó része a nagy márkáktól, és figyel egyre jobban a kisebb cégekre, amelyek rugalmasabbak, és odafigyelnek a vevők kívánságaira. Ezért is vannak nálunk jobban otthon ezek a kisebbek – üzleti forgalmuk a magyar piac számottevő hányadát teszi ki. Ugyanakkor egyes óriás cégeknek egyszerűen nem éri meg, hogy meghallgassák a közép-kelet-európai vásárlók kívánságait. Persze továbbra is csak az egyik aranyigazság (közhely) érvényesül a nagy halról meg a kis halról, a másik – amely a sok lúd és a disznó ádáz küzdelméről ad előrejelzést – már kevésbé.

Vajon mit fogunk látni az idei Ifabón? A Hannoverben tapasztaltak alapján nem várhatók világrengető újdonságok a vásáron – a közelmúlt újdonságai viszont már termékként köszönnek majd vissza. Reméljük, a sok „kis hal" sok jóval vár bennünket, így talán nem kell a hazai felhasználóknak mellőzve érezni magukat. Kívánok a látogatóknak és a kiállítóknak egyaránt kellemes és sikeres vásározást!

Nagy Zoltán

IFABO BUDAPEST 1997

IFABO BUDAPEST 1997

CHIP

Több, jobb, frissebb!

Kedvezmények, ajándékok, új kiadványok! Aligha távozik üres kézzel...

IFABO BUDAPEST 1997

IFABO BUDAPEST 1997

Keressen fel bennünket az Ifabón:
A pavilon 111/c stand

Aktuális

18 **Hírek**
Hírek, újdonságok itthonról és a nagyvilágból.
42 **Könyvek a VB 4.0-ról**
Két, Visual Basicról szóló könyvet ismertetünk.

Magazin

43 **Művészet a történelemben**
A History Through Art sorozat izgalmas művészettörténeti barangolást ígér.
44 **Újabb utazások térben és időben**
Kritikusunk két világatlaszt és egy történelmi CD-t „olvasott" végig. Ezek egyikét különösen figyelemreméltónak találta...

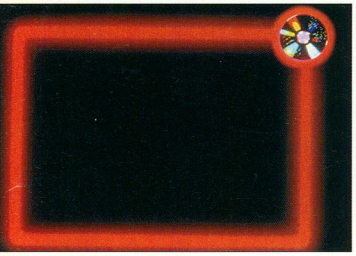

Vágószoba napjainkban

A Corel Lumiere Suite segítségével eldönthetjük, mi és milyen sorrendben jelenjen meg házi filmjeinkben.

70

Hardver

47 **Hardverböngésző**
Primőrök a hardverek világából.
50 **Az új nemzedék**
Gyorsan ír, még gyorsabban olvas: ez a Yamaha CD-400.
50 **Asztali olvasó**
A Logitech PageScan Color egyszerre asztali és kéziscanner.
52 **Mininyomda – irodában**
A Duplo gyorsmásolók korunk irodáinak jó sokszorosítóeszközei.
52 **Lépéselőnyben az Encad**
Az Encad két új nyomtatója – a Croma 24 és a NovaJet PROe – ismét szolgál újdonságokkal.
54 **Ki lesz a nyerő?**
Küszöbön áll egy újabb modemsebesség-robbanás: jönnek az 56 kbps sebességű modemek!
55 **Hálózatkirály**
Kingston EtheRx PCI 10/100 Fast Ethernet Adapter gyors hálózatokhoz.
58 **Gép, figyelsz?**
Az automatikus beszédfelismerés korunk izgató kérdése. Hol tart a fejlesztés?
60 **Médiamindenesek**
8 multimédia kártyát teszteltünk: az egyszerűtől a bonyolultig.
64 **Csúcsszerver**
A HiQ Pentium Pro szervert két kártyán két-két Pentium Pro processzor hajtja.

Szoftver

66 **Szoftverböngésző**
Primőrök a szoftverek világából.
68 **Törpéből óriás?**
Bemutatjuk az Electronics Workbench EDA új, 5.0-s verzióját.
70 **Vágószoba napjainkban**
A Corel Lumiere Suite révén átélhetjük a filmkészítés egyik izgalmas részét, a vágást.
72 **Turbó-ODBC**
Az Intersolv DataDirect SequeLinkje heterogén adatbázisok elérésére ad hatékony lehetőséget.
73 **A nagy ugrás**
Rajzoljunk szabad kézzel PC-n a Macromedia FreeHand 7-jével!
76 **Hosszú távú stabilitás**
Hónapokon át nyúztuk a Windows NT 4.0-t. Most közzétesszük tapasztalatainkat a PC-k jövőbeli op'rendszeréről.
83 **Bővülő lehetőségek**
Bemutatunk két érdekességet: Talk to Me nyelvoktató sorozat, Corel Xara.

Kommunikáció

85 **Internet-böngésző**
Újdonságok, érdekességek az Internet világából.
91 **Fej fej mellett...**
A jövő információáramlásának módját meghatározhatja a Gigabit Ethernet és az ATM küzdelmének kimenetele.
92 **Nézzünk a lábunk elé!**
Vajon milyen veszedelmek leselkednek ránk az Internetről?
94 **Biztonságos-e az Internet?**
Az Internet biztonsági lehetőségei – a jelszavaktól a tűzfalakig.
96 **Az oktatás új korszaka**
Az Oracle Learning Architecture minden modern lehetőséget kihasznál az oktatáshoz.

Gyakorlat

99 **Tíz CD-t egyre**
Az MPEG-1 Layer 3 hangtömörítési eljárás a hétköznapi felhasználóknak is komoly lehetőségeket ad.
103 **Dugd be és játssz!**
Sorozatunkban bemutatjuk a Kai's Power Tools 3.0 lehetőségeit.
107 **Multimédia Light Lib módra**
CA Visual Objects-sulinkban egy multimédia-kezelő könyvtár, a Light Lib lehetőségeit mutatjuk be.
110 **A Linux pókfonala**
Hogyan létesíthetünk PPP-kapcsolatot Linux alól? Gyakorlati tanácsok kezdőknek és haladóknak.

Kikapcsolódás

117 **Agyacskák**
Egyre több játék jelenik meg Windows 95 alá. A Cyberlife is előállt egy kellemes darabbal, a Creaturesszel.
120 **Csata az Antaresnél**
A Master of Orion II tartósan megemeli az űrjátékok kedvelőinek adrenalinszintjét.
122 **Keresztrejtvény**
Nyerési lehetőség – minden hónapban.

Szerkesztőségi rovatok

7 **Kedves Olvasók!**
129 **Impresszum**
129 **Hirdetőink**
130 **Előzetes**

Kincstár

12 **CD-majális**
● Zene ütősökre: Amadinda ● OS/2 Musthave ● Solaria ● Microsoft Visual J++ 1.1 Trial Edition ● Netscape Communicator béta ● 3D-bütyköl ő ● Linux

123 **Kézi izék... palmtopok!**
Egyre népszerűbbé válnak a különböző palmtopok. Összeállításunkban a Windows CE HPC-t és a HP 200LX-et hasonlítottuk össze.

Útjelzés

Mutató: az így jelölt forrásokból további információkhoz lehet jutni az adott hírrel, cikkel kapcsolatban.

©1997 Intel Corporation.

Intel architektúra mozgásban.

intel
The Computer Inside.™

©1997 Intel Corporation.

Intel architektúra az irodában.

©1997 Intel Corporation.

Intel architektúra a

Miért? Mert az Intel architektúra alapú rendszerek éppen olyan változatosak, mint azok az üzleti alkalmazások, amelyekhez készültek. Akár irodai, akár mobil, akár hálózati kiszolgáló alkalmazásokról van szó, Ön biztos leh abban, hogy az Intel processzorok minden igényét kielégítik. Mindemellett az Intel elkötelezetten törekszik arra

hálózatban.

ogy a menedzselhetőség maximális biztosításával csökkentse a számítástechnika alkalmazásának
öltségeit. Ahhoz tehát, hogy minden egyszerűbbé váljon, csak az Intel Inside® emblémát kell
eresnie. Bárhol rátalálhat, ahol üzleti célú alkalmazások kaphatók. ▶ www.intel.com

intel®
The Computer Inside.™

CD-majális

Munkatársaink ismét kincsekkel megrakodva tértek vissza egy sikeres vadászatból. Mondhatnánk erre: e szakmában közismerten nincsenek csodák – csak csodás dolgok a CHIP-CD-n...

E csodákat mi csak összegyűjtöttük, az elkészítés érdeme másoké. A sok-sok érdemleges anyag szemezgetését talán kezdjük egy kis zenével.

Amadinda

Az Amadinda ütőegyüttes 1984 tavaszán alakult. Tagjai a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezték tanulmányaikat. Az együttes azzal a célkitűzéssel alakult meg, hogy professzionális együttesként működve töltse be azt az űrt, amit a hasonló együttesek hiánya teremtett Magyarországon. Természetes célként fogalmazódott meg olyan, olykor már-már klasszikusnak nevezhető művek előadása, amelyek mindaddig hiába vártak bemutatásra, bár a nemzetközi repertoár legértékesebb alkotásai voltak, például Cage, Xenakis, Stockhausen és Berio művei. Sok magyar kompozíció is bemutatásra várt, melyek műsorra tűzésével az Amadinda újabb darabok írására kívánta inspirálni a magyar és külföldi szerzőket.

Bojtos Károly (alul) rendszeresen fellép a Budapesti Fesztiválzenekarban és különböző kamarazenei koncerteken. *Holló Aurél* (jobbra) zeneszerzés szakon szerzett diplomát. Műveit rendszeresen játsszák itthon és külföldön. Szólistaként is gyakran koncertezik. Jelenleg a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára. *Rácz Zoltán* (középen) a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola professzora, a Budapesti Fesztiválzenekar alapító tagja, 1992 és 96 között a zenekar timpanistája, a Magyar Televízió „Kis esti zene" sorozatának szerkesztője. *Váczi Zoltán* (balra) gyakori közreműködője a Budapesti Fesztiválzenekar koncertjeinek, az együttes tradicionális zenei projektjeinek művészeti vezetője.

1997. január 21-én, a Magyar Kultúra Napja alkalmából az Amadinda ütőegyüttes Göncz Árpád köztársasági elnöktől átvette a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjét. CD-nk audiosávjáról egy lassú draget hallgathatunk meg az Amadinda előadásában.

Folyt. köv.

A zene után folytassuk a szokásos kisebb-nagyobb dolgokkal! Kedvenc SAC-os újdonságaink mellett ismét közreadjuk az OS/2 Musthave bővüléseit, és megint lesz Solaria. A scene compók kedvelői is megtalálhatják a magukét: a SCEneST'97 „durranásait" tettük a CD-re – helyhiány miatt szigorúan csak a legjobbakat. A XII. CD Java-gyűjteménye után e környezet szerelmesei ismét megtalálhatják a betevő file-jaikat a Microsoft Visual J++ 1.1 Trial Edition jóvoltából.

A népszerű együttes: Bojtos Károly (alul), Holló Aurél (jobbra), Rácz Zoltán (középen), Váczi Zoltán (balra)

Communicator béta

A Netscape Communicatorról, a Netscape fejlesztés alatt álló új Internet-kliens családjáról lapunkban többször is olvashattak. CD-nkre most ennek harmadik előzetese került fel. Ennek Win32-es változatáról olvashatnak egy kis kedvcsinálót.

A csomag fő elemei a Netscape Navigator (böngésző), a Messenger (e-mail levelező), a Collabra (csoportmunka kliens), a Composer (HTML-szerkesztő) és a Conference (konferencia). A Navigator Gold 3.x is hasonló funkciókkal bírt, de az egyes részeknek nem volt külön neve – és ahhoz képest rengeteg az újdonság. Minden program kinézete megváltozott. Sokan a Microsoft Internet Exploreréhez hasonlítják a látványt. Mindenesetre az egész felület nagyon „él". Ha egy gomb fölé viszszük az egérkurzort, akkor rögvest kijjebb ugrik. Ha egy linket választunk ki, akkor az kap egy kis szaggatott keretet, amíg meg nem jelenik a következő oldal.

Megváltozott az egész menürendszer is. Sajnos nem mindenütt egyértelműen előnyére. Az első indításnál természetesen szeretnénk beállítani – ekkor rádöbbenünk, hogy nincs *Options* menü. Ehelyett az *Edit* menü *Preferences* és *Mail and News Preferences* alpontjaiban állítgathatjuk a dolgokat. A *Preferences* egy fán jeleníti meg a beállítható dolgokat, a *Mail and News* pedig tipikus Windows 95-ös „3D" beállítóoldal. Érdekesen változott meg a *Bookmarks* is – ugyanis első ránézésre az sincs. Persze megvan, csak elköltözött a *Location* mellé. A *Location* és a *Bookmark* együtt alkotják a Location eszköztárat (toolbar), amit tetszés szerint nyithatunk-csukhatunk a *View/Toolbars* alól. Itt még két eszköztár van: az egyik a jól megszokott Navigation, néhány új gombbal. Ezek az új gombok voltaképpen a régi *Directory Buttons*ből keletkeztek: a *Search* külön gombot kapott, a többi pedig beköltözött a *Places* alá.

A *Navigation* és a *Location* alatt helyezkedhet el a *Personal Toolbar*. Ez az eszköztár speciális, egy gombnyomásra elérhető bookmarkokból áll. Ezek nemcsak kedvenc oldalaink lehetnek – amelyeket a *Bookmark*ból lehet elérni – hanem „legkedvencebb" oldalaink is, amelyek külön gombot kapnak.

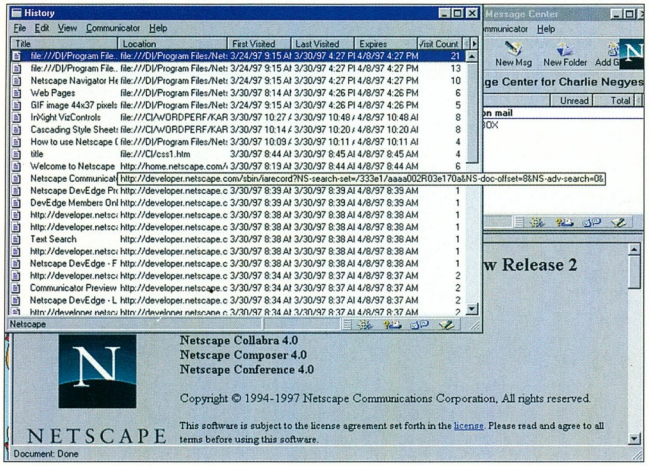

Mindezen eszköztárakat ideiglenesen is elrejthetjük. Ilyenkor egy kis „fül" jelenik meg helyettük, amivel újra láthatóvá tehetők. Végül van egy negyedik eszköztár is, amit viszont már nem lehet eltüntetni: ez szolgál a programok közötti váltásra. Két helyen lehet: a jobb alsó sarokban, ott, ahol régebben a levelezőprogramot érhettük el, vagy egy önálló kis ablakban.

Teljesen új a többfelhasználós üzemmód. A felhasználók mindenben elkülönülnek: cache, bookmark, levelezés, hírek stb. De a program közös, ami igen hasznos, mert így nem kell minden egyes plug-int feltenni minden egyes felhasználónak.

Teljesen új a *History* is. Külön ablakot kapott, ahol láthatunk mindent, amit a korábban meglátogatott oldalainkról tudni érdemes. Bármelyik oszlopra kattintva rögtön rendeződik a lista, így láthatjuk például a legtöbbször – egy második kattintásra éppen a legkevesebbszer – meglátogatott helyeket. Ugyanitt láthatjuk a korábban említett elevenség másik jelét: ha például az egyik bejegyzés URL-jére visszük az egérkurzort, akkor (szinte) azonnal megjelenik egy kis sárga téglalap (tooltip control) a teljes URL-lel. Sok más, meglepő helyen láthatjuk majd ezeket. Például egy képre húzva a kurzort megjelenik a képhez mellékelt szöveges megjegyzés is.

Ha azonban már egy képen áll a kurzor, akkor érdemes megjegyezni, hogy a képeket szabadon vonszolhatjuk fel s alá az ablakok között. Például átvontathatjuk a böngészőből a szerkesztőbe, vagy akár egy készülő levelünkbe is. De akármelyik másik windowsos programból is a megszokott vágólapon keresztül pakolhatunk képeket egy levelünkbe. Voltaképpen a leveleinket nem is egy levelezőprogrammal írjuk, hanem a HTML-szerkesztővel. Mindössze néhány plusz sor van a címnek, az attachmentnek és hasonlóknak. Mellesleg nem csak beemelni tudunk képeket a szerkesztőbe egy mozdulattal, hanem újraméretezni is.

Mivel kimenő levelezésünket a Composer intézi, így a Messengernek „csak" a bejövő levelek maradnak. Foldereinket immár nemcsak offline, hanem online módon is tárolhatjuk. Ezt az IMAP4 szabvány támogatása teszi lehetővé: leveleinket úgy helyezhetjük át a bejövő levelesládából egy tetszőleges folderbe, hogy közben le se töltjük. Ezt ráadásul akár automatikusan is elvégeztethetjük a Messengerrel a vadonatúj szűrőlehetőségek kihasználásával.

Kellemes újdonság az LDAP-támogatás is, a Search Directory szolgáltatás keretében. Ennek segítségével könnyebben találhatunk meg embereket. Magát a Search Directoryt is sok helyen megtalálhatjuk: egyrészt a Messenger és a Collabra *Edit* menüjében, másrészt a Message Composer eszköztárában, a *Directory* gomb mögött is ugyanez rejtőzik. Itt megmondhatjuk, hogy kit és hol keressen, majd a program viszonylag gyorsan végrehajtja a keresést. Ehhez nem szükséges ismerni a sokféle virtuális telefonkönyv használatát, csak a Communicator egyszerű, következetes szintaxisát.

Végül a Collabra újdonságaiból azt emeljük ki, hogy ha a news-szerverünk is Collabra, akkor letöltés nélkül, a szerveren is kerestethetünk a newsban.

3D-bütykölő

A RealiMation System egy teljes szoftverfejlesztő készlet a Datapathtól, melyet 3D vizuális szimulációk megalkotására

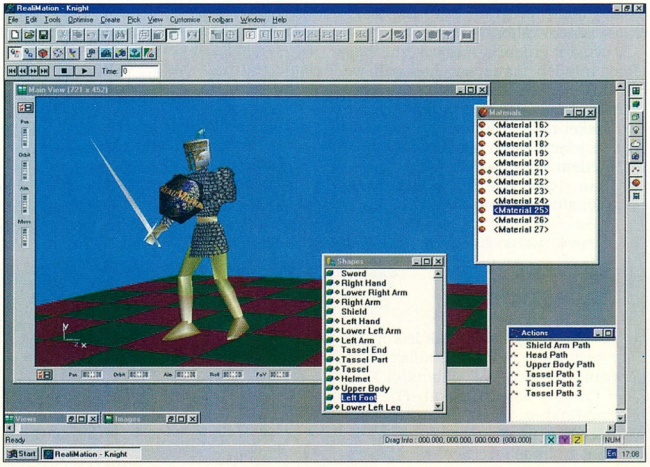

terveztek. A rendszer része a RealiMation STE is, amely valós idejű, interaktív 3D multimédia-szerkesztő szoftver.

A RealiMation System a látszat ellenére nem klasszikus 3D-modellező program (mint például a 3D Studio), de kezeli a .DXF, .3DS, .BMP és .VRL (virtual reality) file-okat. A Datapath más programok kiegészítő alkalmazásaként ajánlja a szoftvert (főképpen a RealiMation System más programjaihoz).

Létrehozhatunk vele egyszerűbb objektumokat (téglatest, gömb, tórusz stb.), ezeket manipulálhatjuk, és megadhatjuk anyagukat is (különféle felületmintákkal). Használhatunk fényforrásokat, kamerákat, megadhatunk légköri tulajdonságokat (köd, távlat), sőt még animációkészítésre is használhatjuk. Kezelőfelülete kicsit eltér a megszokottól, mert minden részegységet (kamera, fény stb.) külön ablakban editálhatunk. CD-nkre egy 45 napig működő demó változat került fel a \DATAPATH könyvtárba. A program Windows 95 és Windows NT alatt futtatható.

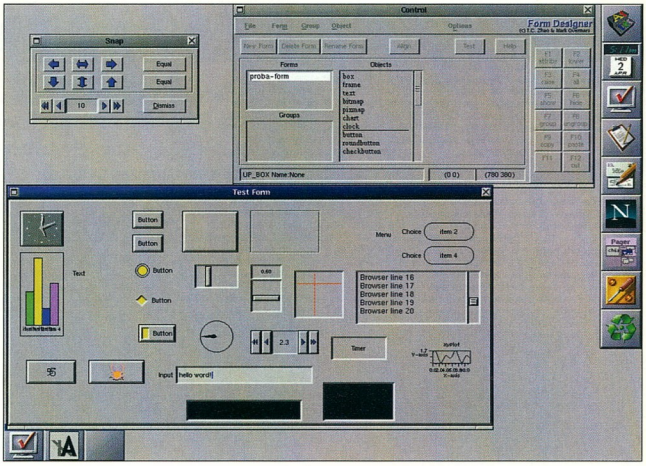

Linux

E havi linuxos válogatásunkban a szokásos RedHat-frissítések (ami szerencsére most igen kevés), a Contrib-válogatás és a kernelupgrade mellett egy adag biztonsággal foglalkozó programot is közreadunk, ezzel is segítve a biztonságos kommunikálást az Interneten.

Válogatásunkba az *ssh* (secure-shell, az *rsh* biztonságos megfelelője), a *pgp 2.6.3i*, a Lynx SSL-t támogató változata és az InfoZip program biztonságos kódolást ismerő változata került.

A Lynxről érdemes megjegyezni, hogy ismer minden manapság használt webes módszert, a frame-eket, úrlapokat, imagemapeket. Mivel a program szöveges, ezeket nem grafikusan, hanem szövegben jeleníti meg, ami gyorsaságban verhetetlenné teszi a Web-böngészők táborában. Ismeri az ftp protokollt, és használható newsolvasásra is.

Linuxos fejlesztőknek

● C++ alatt programozóknak lesz igazán nagy segítség a *JX* vizuális ablaktervező program. Segítségével pillanatok alatt lehet vizuális objektumokat létrehozni programunkhoz.

● Perlben programozóknak ad kényelmes grafikus megjelenítési lehetőséget az *Xfroms4perl* csomag, amely az XForms library kezelését teszi lehetővé *perl*ből, valamint megtalálható a CD-n a legújabb *perl* csomag is.

● Ismét felkerült a CD-re a GNU-világ közkedvelt, robusztus fejlesztői környezete, az *XEmacs 2.0*, amely az eredeti GNU Emacs X-es változata. Minden programozónak melegen ajánljuk, mivel mindeddig ez a rendszer nyújtja a legtöbb kényelmi szolgáltatást programok írásakor. Mindemellett tartalmaz igen sok pluszt is, amit egy korábbi számunkban már ismertettünk (saját mail- és newsolvasó, Web-böngésző).

● Előző CD-nken közreadtuk a PostgreSQL adatbázis rendszert. Most egy másik, szintén SQL-alapú programcsomagot tettünk fel, a *MySQL*-t. Érdemes megjegyezni, hogy ez tartalmaz egy *perl* fejlesztőkörnyezetet is.

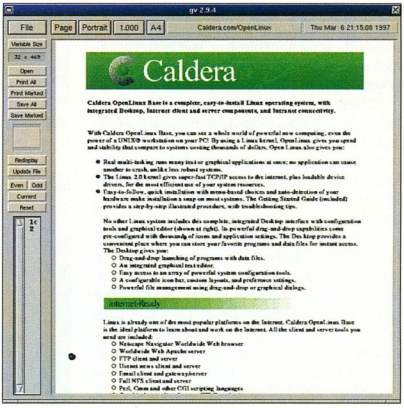

Hálózati segítség Linuxhoz

● Aki nem akar drága routereket venni, és nincs megelégedve a *routed*del, próbálja ki a *Gate-deamon*t – ez ugyanis ismeri a legtöbb route-protokollt.

● A *strobe* egy hálózati/biztonsági program, amely TCP portokat keres és leírást ad róluk.

● A CD-n megtalálható a *wu-ftpd*, a legelterjedtebb ingyenes ftp-szerver legújabb változata.

● Az *asmail* program az AfterStep kedvelőinek hasznos, mert a hagyományos *xbiff* postaláda-állapotjelző helyett az Af-

Folytatás a 16. oldalon!

Többről van szó,

mint adattárolásról.

Az adatvédelemről van szó.

Ugyanúgy gondolkodunk, mint Ön: Adatai nem lehetnek eléggé biztonságban. Az Imation megértette ezt. Az Imation 2,2 milliárd dolláros évi forgalmával világelső az informatikában, valamint a képalkotásban, magában foglalva a korábban 3M céghez tartozó adathordozó üzletágat is. Az Imation szem előtt tartva az Ön igényeit fejlesztette ki az LS 120 3,5" 120 MB-os lemezt. Az Imation világelső a 3,5"-os lemezek, a TRAVAN™ és a streamerek eladásában és már több, mint egy évtizede az optikai média és a CD-ROM-ok gyártásában is. Ha Ön tökéletes biztonságot keres, legjobb amit tehet, használja termékeinket. Hívja az Imation Hungária Kft-t a 267-1940-es telefonszámon, vagy keresse az Interneten: http//www.imation.com-on. Győződjön meg róla, hogy az Imation **mitől világelső az adattárolásban.**

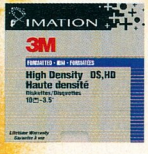

IMATION
Borne of 3M Innovation

Az Imation jegyzik a New York-i Tőzsdén, jele IMN. © Imation 1997.

Folytatás a 14. oldalról!

terStep kinézetéhez jobban illő, és funkcióiban ahhoz alkalmazkodó program.

● Akit zavar, hogy Web-böngészés közben cookie-kat küldenek neki, vagy csak nem érzi ettől biztonságban magát (hm... lehet valami igaza), annak hasznos a *junkbuster*, amely kivédi ezeket a kellemetlenségeket.

● Nagyobb hálózati biztonságot a tűzfalak adnak. A *Socks5*-kliensek NWSL verziója azok számára hasznos, akik tűzfal mögül szeretnék elérni a „külvilágot", és a tűzfalon Socks5 szolgáltatás van.

● *Newsx* néven a CD-re tettünk egy egyszerű NNTP news kliensprogramot, amely kimenő és bejövő news levelek továbbítására szolgál.

● Ha valakinek bonyolult a *sendmail*, vagy nem bízik meg benne, annak igazán jó alternatíva az *smail*.

● Szintén a biztonságra törekvők segédeszköze az a *POP3* gateway szerver, amelynek segítségével egy tűzfal mögötti gépről is elérhetünk egy internetes POP3 szervert.

● Megtalálható a CD-n ezeken kívül az *Apache* WWW szerver 0.2 béta 7-es verziója és a *mutt* levélolvasó 0.61-es változata is.

Linuxos segédprogramok

● Az Iomega Jaz drive-ok tulajdonosai várhatóan örülni fognak a CD-n található *jaztool*nak, amely a lemez írásvédetté tételéhez, illetve állapotának lekérdezéséhez és a lemezkivételhez ad parancssori segédletet.

● Az *splay* program egy MPEG Layer 1-, 2-, 3-lejátszó. Saját bevallása szerint egy Pentium 100-as processzorú gépen csak 60% CPU-időt fogyaszt. Jobb hangzást ad, de nagyobb a CPU-igénye (90%) az *amp*-nek, ami szintén MPEG lejátszására szolgál.

● Manapság talán a *TkDesk* a legjobb X-es file-kezelő és desktop segédprogram Linux alatt, ezért legújabb verzióit rendszeresen közreadjuk. Most is szerepel a CD-n.

● A megszokott *fvwm* ablakkezelő, illetve annak „Windows 95-ösített" változata helyett alternatívaként ajánljuk az *AfterStep*et. Kicsi, hatékony és gyors.

● PostScript file-ok megtekintéséhez hasznos a *GhostView*. Legfrissebb változatát tettük a CD-re.

● *Dos2Unix* néven egy egyszerű, de hasznos segédprogramot adunk közre. DOS-os szövegfile-okat konvertál unixos szövegfile-ba.

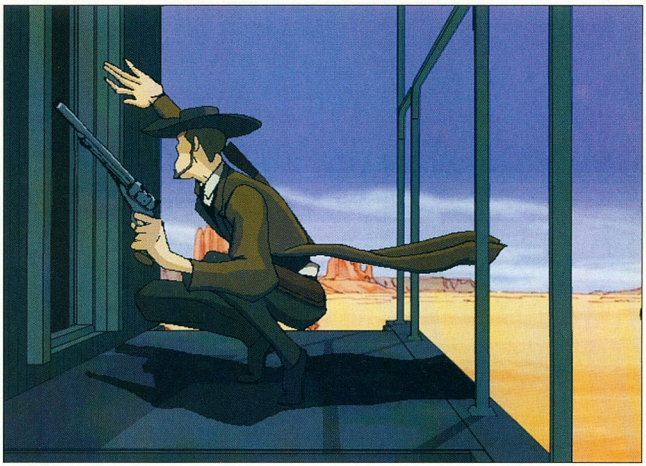

● PCMCIA eszközök használói számára a legújabb *pcmcia-cs* csomagot tettük a CD-re. A legújabb PCMCIA eszközöket is ismeri.

● *Zgv* néven egy kicsi és gyors, konzolról működő (tehát nem X-es) képnéző programot is adunk azoknak, akik a *lynx*szel képeket is szeretnének nézni, vagy csak általában nem grafikus módban használják a gépet, és nem akarnak egy kép megtekintéséért váltani.

● Aki próbált már hangfile-t konvertálni Linux alatt, biztosan ismeri a *SOX*-ot. A legjobb ezen a téren. Legújabb változata megtalálható a CD-n.

● Válogatásunkban megtalálható még a *Midnight Commander* 3.5.20-as verziója, a *VIM* nevű *vi*-klón 4.6-os verziója, a *glimpse* 4.0-s verziója, amely igen jó keresőrendszer a saját gépünkre, egy X-es PhotoCD-nézegető, az *ImageMagic* 3.8.3-as verziója, egy PGP interface Emacshoz, és az *octave* 2.0.5-ös numerikus mátrixprogram (matematikusoknak).

● Játék: *Xboard* néven található a CD-n a GNU sakkprogram grafikus interface-ének 3.5-ös változata. A *tintin++* egy mud kliensprogram a mud szerelmesei számára. Az *angband* szöveges szerepjáték. Az *xbomb* pedig egy aknakereső jellegű stratégiai játék.

A fentiek szokás szerint csak szemelvények a CD-re került linuxos programokból. Többségük forrásban is megtalálható.

Virtual Western

E havi slágerjátékunk a LucasArts terméke. Nem, sajnos még nem a Jedi Knight, amelyre a Dark Forces sok rajongója vár. Ehelyett egészen más korba és világba csöppenünk, történetesen a vadnyugatra. A Dooméhoz hasonló engine-re épülő program hangulata fantasztikus, miközben colttal, winchesterrel (nem merevlemezzel!), esetleg medveölő puskával kezünkben kergetjük a rossz fiúkat.

A valóságérzet fokozásához hozzátartozik, hogy el kell felejtenünk a Doom típusú programok örökké lövő fegyvereit. Itt bizony hat lövés után újra kell tölteni a coltot, mégpedig egyenként, nem is beszélve az egylövetű medveölőről. Nem elég lelőni mindenkit – meg kell találni mindenféle kulcsokat, kiszabadítani a börtönből a civileket, titkos helyeket kell felkutatni. Bevalljuk, kevés próbálkozásunk során még a leggyengébb fokozatban is kaptunk halálos sebet. A program Windows 95 alatt fut, és a DirectX 3-at igényli. Pentium 90-en már kielégítően fut. Kisebbre állítva a felbontást gyengébb gépen is lehet vele játszani.

* * *

Mint mindig, ez csak egy kis előzetes. A CD-re más is felkerült, érdemes alaposan körülnézni. Kellemes böngészést!

Bata László – Dián Krisztián – Nagy Zoltán – Négyesi Károly – Slapic

Tavaszi szél ... most apályt hoz

Az ORACLE HUNGARY május 20-ig tartó, tavaszi akciójával támogatja a **szoftverfejlesztő cégek** és a **vállalati szoftverfejlesztők** munkáját!

Web Developer, WebServer, InterOffice

A kereskedelmi csomagba kötött három termék új verziói alkotják az ún. **Web Developer készletet**, amellyel Internet/intranetes, Web-alapú alkalmazások fejleszthetők.

A **Web Developer** egy magas szintű, webes alkalmazásfejlesztő eszköz, melylyel a WebServeren futtatható alkalmazások készíthetők.

A **WebServer** lehetővé teszi az adatbázis alapú webes alkalmazások használatát.

Az **InterOffice** irodaautomatizálási alkalmazás elvégzi az irodákban, munkahelyeken szükséges elektronikus levelezési, dokumentumkezelési, ütemezési, naplózási, stb. feladatokat.

A Web Developer készlet ára: ~~1 820 000 Ft*~~
1 399 000 Ft*

25 % kedvezmény

Power Objects 2.1, Database Designer

A kedvelt **Power Objects** gyorsfejlesztő eszköz legújabb verziója, melynek segítségével webes alkalmazások is készíthetők, most sok kiegészítő eszközzel kerül piacra.

Kiegészítőként az Oracle egy eddig hiányzó, az adatstruktúrákat grafikusan tervező, modellező szoftvert kínál. A **Database Designer** Oracle adatbázist, és ODBC-csatolón keresztül elérhető más adatforrásokat is képes használni (ASCII, Excel, Foxpro, dBase, stb.).

A két szoftver együttes ára: ~~591 850 Ft*~~
440 000 Ft*

25 % kedvezmény

Információ: **Gruhala Péter**
Ingyenesen hívható telefonszám:
00-800-12000

*Az árak az ÁFÁ-t nem tartalmazzák!

ORACLE®
Az Információs Kor valóra válik!

ORACLE HUNGARY
1123 Budapest, Alkotás u. 17-19.
Telefon: 214-0050, fax: 214-0070
http://www.oracle.com

Akció!

X-Byte

Az első ISO 9001 minősítés

Az első hazai számítógéphálózat-építő cég, az X-Byte Számítástechnikai Kft. kategóriájában elsőként érdemelte ki az ISO 9001 minősítést. Az elmúlt 12 évben több mint 5000 adatátviteli hálózatot épített országszerte. Többek között olyan strukturált kábelezési rendszert is ajánl, amelylyel egyetlen és egyszeri kábelezéssel úgynevezett intelligens iroda, irodaépület alakítható ki. Ezekben egy hálózaton belül, illetve egy hálózatra csatlakozva működhet a telefon, a telex és a számítógépes adatfeldolgozó rendszer. A hálózatépítő cég ezekre a strukturált rendszereire élettartamra szóló garanciát ad.

- X-Byte Számítástechnikai Kft., telefon: 250-7016
- Ifabo '97: A pavilon 110/a

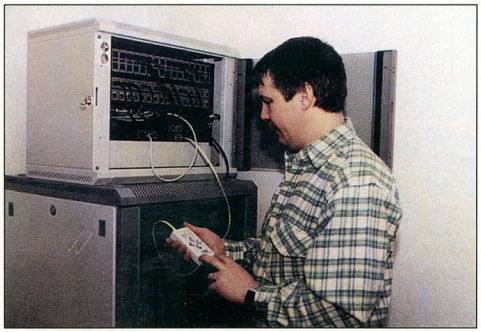

X-Byte: kábelrendezés patch view segítségével

Global '97

Digitális világshow

Az idén is megrendezték a Global ISDN-t, azt az egész világot átfogó demonstrációt, amelynek keretében két-három napon át valós időben mutatják be az ISDN-megoldásokat.

Március 24–26. között Abu Dhabi, Atlanta, Bonn, Budapest, Chicago, Dubai, Johannesburg, Los Angeles, Manama, Montreal, Moszkva, Ottawa, Sydney és Toronto volt a helyszín.

Budapesten a Crown-Tech a rendezvény szponzoraként a Matávval együtt állított ki.

Egy-egy jellegzetes Global-helyszínen ugyanis egy telekommunikációs szolgáltató biztosítja az ISDN-vonalat, egy eszközforgalmazó pedig a szükséges felszerelést.

A show jellegéből fakadóan a világméretű élő videokonferenciák, távoli hozzáférések, tranzakciók, filemegosztások és -átvitelek, távoktatás és -gyógyítás, valamint elektronikus publikálás során az ISDN-alkalmazások képességei önmagukért beszélnek.

- Crown-Tech, telefon: 319-2995
- Ifabo '97: A pavilon 313/d

EMJ Hungary

Az Internet védelme

Az EMJ kanadai disztributor cég, 1995 óta képviselteti magát Magyarországon. Az Ifabón az Internet védelmére fejlesztett termékekből álló kínálatával szerepel. A Secure Computing BorderWare tűzfala a lecsupaszított BSDI Unix operációs rendszer alapjaira fejlesztett tűzfalprogram biztonsága mellett választhatóan még két lehetőséget kínál. A Secure Server Net a publikus Web-szervert védi, a Virtual Private Net kódolással pedig saját hálózat alakítható ki az Interneten. Újdonság e termékpalettán a HayStack Labs WebStalker szoftvere, amely extra védelmet biztosít Web-oldalunk és belső hálózatunk számára. Házőrző kutya módjára figyeli az illegális akciókat, a rendszerbe hatolási próbálkozásokat, és azonnal reagál is rájuk. *(Lapzártánkkor kaptuk a hírt, hogy mind a Secure Computing, mind a HayStack programjának megjelent a Windows NT-s változata is – a szerk.)* A WebSence programmal pedig letilthatók a hálózati anyagok bizonyos kategóriái (például pornográfia, utazási ajánlatok, sport stb.), ami elősegíti, hogy az alkalmazottak rendeltetésszerűen használják a fontos Internet-forrásokat.

- EMJ Hungary Kft., telefon: 185-8476
- World Wide Web: http://www.emj.com
- Ifabo '97: B pavilon 12/m
- A fal. CHIP, 97/3/68

ISZT

A domain nevek hazai regisztrációja

Az Internet Szolgáltatók Tanácsa márciusi kétnapos konferenciáján elfogadta a domain nevek hazai regisztrációjára vonatkozó szabályzatot. A szabályzat 1997. április 1-jén lépett életbe.

A primer domain névre (név.hu) jogosultak a jövőben nem csak egy, hanem több (maximum három) ilyen nevet is regisztrálhatnak. Enyhültek a névválasztás kötöttségei, a cégnéven kívül az igénylőhöz más módon szorosan kapcsolható karakterkombinációk (például védjegy, márkajel, terméknév stb.) is regisztráltathatók. Létrejött egy még szabadabb elvekkel működő „közdomain" struktúra, amely sekunder szinten (például név.info.hu) képes kiszolgálni az egyéb igényeket. A közdomainek alatt bárki (hazai vagy külföldi egyén vagy szervezet) mennyiségi korlátozás nélkül, szabad névválasztással regisztráltathat domain neveket.

A megnyitott új közdomainek és a megcélzott felhasználási területek: *co.hu* – vállalkozások, cégek, termékek, szolgáltatások; *org.hu* – társadalmi szervezetek, civil csoportok; *info.hu* – információszolgáltatók; *priv.hu* – magánszemélyek; *tm.hu* – védjegyek; *nui.hu* – speciális, véletlenszerűen generált azonosítók.

A regisztráció a jövőben elosztott módon történik. Az egyesület koordinációs és ellenőrző szerepet tölt be, az igénylőkkel a regisztrálást végző egyesületi tagok tartják a kapcsolatot.

- ISZT, telefon: 149-7532
- Szolgáltatói tanács alakult. CHIP, 97/3/20

Nyerjen kétszemélyes luxuskirándulást Kaliforniába, U.S.A.

Egy számítógép kiválasztásánál arra is kell ügyelnie, hogy az milyen alkatrészekből áll. A WESTERN DIGITAL merevlemezekkel minőségi termékhez jut és ráadásul egy hollywoodi utazást nyerhet.

A JÁTÉK FELTÉTELEI: A játékban mindenki részt vehet, aki tetszés szerinti, WESTERN DIGITAL merevlemez meghajtót tartalmazó számítógépet vásárol. Abban az esetben is részt vehet a játékban, ha az említett termékeket külön veszi meg. Ezután elég a kitöltött válaszlapot a vásárlást bizonyító igazolvánnyal együtt legkésőbb 1997.12.31-ig elküldeni a megadott címre. A vásárlási igazolványt kérje az eladótól.

A NYEREMÉNYEK, MELYEK ÖNRE VÁRNAK: Fődíj: 14 napos, kétszemélyes utazás Kaliforniába repülőgéppel, 1 000 USD a zsebében. A gyermekeit sem hagyjuk otthon! Továbbá, WD merevlemezeket örökös jótállást a megvásárolt WD termékekre, vagy megnyerheti a Chip magazin valamelyik díját. A Western Digital játékáról és termékeiről további információt kaphat bárhol, ahol a játék logóját felfedezi.

A WESTERN DIGITAL (www.wdc.com.) kiváló minőségű merevlemezeket, és más számítógépkomponenseket fejleszt és gyárt. A Western Digital küldetése a vásárlók igényeinek kielégítése. Ezért termékei világszínvonalúak, szolgáltatásai minőségiek.

Western Digital

A Western Digital termékeit megtalálja az alábbi disztribútoroknál:
3Soft/TH'system Kft., tel.: 0036-1-1401506, fax: 0036-1-1495385, sales@th.soft3.hu, www.soft3.hu
HRP Hungary Kft., tel.: 0036-1-2526300, fax: 0036-1-1491115
Western Computer, tel.: 0036-1-1296869, fax: 0036-1-1294644, wcomp@mail.elender.hu

Optotrans–Rolitron

A Synergon Rt. színre lép

Az Optotrans Kommunikációs Rt. és a Rolitron Informatika Rt. egyesülésével létrejövő új, közös cég 1998. január 1-től Synergon Rt. néven folytatja tevékenységét. Mivel az összeolvadás jogi lépéseinek megtétele időt igényel, az Optotrans az átmeneti időszakra Synergon Informatikai és Kommunikációs Rt.-re, a Rolitron pedig Synergon-Rolitron Informatika Rt.-re változtatta nevét. A legnagyobb hazai rendszerintegrátornak számító Synergon az Ifabón mutatkozik be először a nagyközönség előtt teljes termék- és szolgáltatáspalettájával.

- Synergon Informatikai és Kommunikációs Rt., telefon: 399-6600
- Synergon-Rolitron Informatika Rt., telefon: 270-5120
- Szenzációs egyesülés. CHIP 97/02/23

ELTE

Számítástechnikai tábor

Az ELTE TTK Hallgatói Alapítvány idén hetedik éve szervez nyári számítástechnikai, nyelvi és sporttáborokat 10–17 éves gyerekeknek a balatonfüzfői Nike Szállóban. A tíznapos turnusok június 18. és augusztus 27. között indulnak. A számítástechnika oktatása napi 2, illetve 4 órában, a nyelvoktatás napi 4, illetve 6 órában történik, amit napi 2-3 óra sport egészít ki. A számítástechnika tanítása a balatonfüzfői irányítástechnikai szakközépiskola jól felszerelt számítógépes laborjaiban folyik. A csoportok kialakítását tudásszintet felmérő feladatlap kitöltése előzi meg.

- ELTE TTK Hallgatói Alapítvány, telefon: 266-3432

SAS

Adatbányászó döntéshozók

Az SAS Institute az idei Cebiten jelentette be a világ első, kimondottan üzleti döntéshozók számára fejlesztett adatbányászati megoldását. Ezzel a fogyasztói magatartás-vizsgálat, a piacszegmentáció, a hitelvizsgálat, a csalások elleni védelem kérdéseire kapható válasz. A technológiai szempontból átfogó, nyílt, skálázható megoldás teljesen integrált az SAS rendszer adattárház megoldásával.

- SAS Institute Képviseleti Iroda, telefon: 202-6247

Tulip

Mozgékony útitárs

A Tulip Motion Line ML/SB noteszgépcsaládjának legújabb tagjai 120, illetve 133 MHz-es Pentium processzort foglalnak magukban. Belső memóriájuk 16, illetve 32 Mbyte, másodszintű cache-ük 256 Kbyte, videomemóriájuk 1 Mbyte. PCI buszos grafikus vezérlőjük 64 bites. 11,3 colos TFT/DSTN LCD képernyőjük felbontása 800×600. SoundBlaster-kompatibilis, 16 bites hangvezérlőjük az alaplapon kapott helyet. CD-ROM-meghajtójuk hatszoros sebességű. Merevlemezük tetszőleges kapacitásúra cserélhető.

Motion Line ML/SB: a dokkban

További jellemzőik: teljes méretű billentyűzet, érintőmező-egér (touchpad), infravörös interface, energiagazdálkodás.

A multimédia-képes hordozható számítógépeket igazán „mozgékonyá" rugalmas Smart Bay architektúrájuk teszi, amelynek köszönhetően az egyes elemek – merevlemez, floppy-, CD-ROM-meghajtó, akku – az útközben adódó helyzeteknek megfelelően cserélhetők, kombinálhatók. A gépekhez opcionális perifériák választhatók: PCMCIA kártyák, autóadapter az autó akkumulátoráról való működéshez, az asztali használathoz pedig dokkolóállomás.

- Tulip Computers Magyarország, telefon: 250-8466

Imation

Új platformok és termékek

Az Imation Corp. az idén első ízben vett részt a hannoveri Cebiten, ahol bejelentette, hogy a kaliforniai TeraStor Corporationnel közösen a nagy teljesítményű adattároló médiák új nemzedékét fejleszti ki. Az új termék a TeraStor Near Field Recording technológiáján alapul. 20 Gbyte tárolására lesz képes, a merevlemezekével összehasonlítható sebességgel. Megjelenését a jövő év első felére ütemezték.

Az újonnan bejelentett LS-120 Performance Accelerator gyorsítószoftver adatcache-elő és -pufferelő technológiája az LS-120-as meghajtók és lemezek rendszerteljesítményét növeli, közelítve azt a legtöbb Windows 95-ös művelet alatt tapasztalható merevlemez-teljesítményhez. Áprilisban került forgalomba. A Mitsubishi Electronics ez év nyarán mutatja be az Imationnel közösen fejlesztett slim line LS-120-as szuperfloppy-meghajtóját noteszgépek számára. Az új termék mindössze 12,7 mm magas, 96 mm széles és 126 mm mély. Júliusban kezdik gyártani.

- Imation Hungária Kft., telefon: 267-1940
- Az LS-120 meghajtók térhódítása. CHIP, 97/4/22

AMD-K5 Mindenben jobb teljesítményt nyújt Önnek

Megérkezett az új PR166-os modell! Ne várjon! Web-helyünkön nemcsak információt kaphat, de döntő bizonyítékot is arról, hogy a teljes AMD-K5 választékunk teljesítményben megelőzi a hasonló termékeket.

Legyen versenyképes. Válassza az AMD-K5-öt.

Lásd: http://www.amd.com.

Hívja fel a +44 1276 803121-es számot és kérje információs csomagunkat.
Hivatkozás: PCD-CHP 4/97

Designed for Microsoft® Windows®95

AMD PC PROCESSOR AMD-K5™

Az AMD, az AMD logo és az AMD-K5 az Advanced Micro Devices, Inc. bejegyzett védjegyei. A Windows a Microsoft Corp. védjegye. Minden egyéb védjegy csak információként szolgál, és a megfelelő cégek tulajdonát képezi.

Asus

Az okos alaplap

A világ egyik vezető alaplapgyártójának számító Asus már a PC 97 követelményrendszer szempontjai szerint készítette el legújabb termékcsaládját, a TX97 sorozatot. A PC 97 a Microsoft és a legjelentősebb hardvergyártók együttműködésének kódexe. Válasz azoknak, akik a PC-k tömeges alkalmazása során jelentkező kezelési problémák – lehetetlen a számítógép „egészségi állapotának" gyors megállapítása és távoli lekérdezése – elől menekülve a nagyvállalati szféra számára a megoldást a Network PC-kben látják.

Az öttagú TX97-es sorozat a hozzá hasonló szempontok szerint megtervezett Intel 430TX chipkészletet tartalmazza. Négy alaplap csak az alkalmazható memóriamodul-típusok és a mechanikai méretek szerint különbözik a többitől, míg az ötödiken egy integrált VGA vezérlő is helyet kapott.

Egyébként teljesítmény és szolgáltatások tekintetében majdnem azonosak egymással.

A TX97 alaplapok a PC egészsége védelmében és a rendszergazda segítése érdekében – speciális áramköri megoldásaiknak köszönhetően – képesek a ventilátorok fordulatszámának mérésére, a hőmérséklet figyelésére, a tápfeszültség mérésére, ellenőrzésére, a rendszer-erőforrások figyelésére, vírusellenőrzésre, távoli bekapcsolásra. Energiatakarékosságukat az ACPI-nek megfelelő energiafogyasztás-szabályozás, lágy kikapcsolás, a ventilátorok automatikus kikapcsolása jellemzi – de nem csupán ennyivel tudnak többet elődeiknél. Nem utolsósorban érzékeltetik azoknak a koncepcionális változtatásoknak a horderejét is, amelyek elé a PC 1997-ben néz.

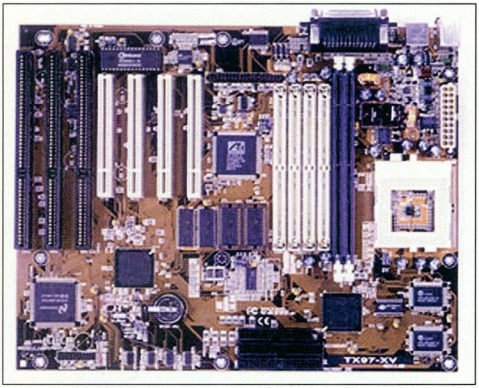

TX-97-XV: ATX méretben SDRAM DIMM és EDORAM SIMM memóriafoglalatokkal és integrált ATI 3D VGA vezérlővel

- Macroda Kft., telefon: 214-2392, http://www.macroda.hu
- http://www.asus.com.tw
- http://www.microsoft.com/hwdev/pc97.htm

Creditanstalt

Home banking magánszemélyeknek

A Creditanstalt Rt. új terméke a Spectra Light szolgáltatás, amelyet privát ügyfelei számára fejlesztett ki. Ennek segítségével a bankszámlatulajdonosok utazás, sorbanállás nélkül, otthoni számítógépük mellett ülve küldhetnek átutalási és betétlekötési megbízásokat, ellenőrizhetik számlaegyenlegüket, megnézhetik a legfrissebb kamatfeltételeket és árfolyamokat. Mindezt a bank nyitvatartási idejétől függetlenül, a nekik megfelelő időpontban tehetik meg. A szoftver könnyen telepíthető, kezelése gyerekjáték. A számlához való hozzáféréshez egy faxmodemre és egy telefonvonalra is szükség van.

- Creditanstalt Rt., telefon: 269-0812

Viking Components

Memóriabővítés

Glenn McCusker, a Viking Components elnöke szerint tavaly azért sikerült 260%-kal növelni gyártott memóriamoduljaik számát, mert a piacon bekövetkezett 65%-os árcsökkenés megnövelte a keresletet a nagyobb kapacitású memóriák iránt. Azok, akik eredetileg csak 4 vagy 8 Mbyte memóriát akartak vásárolni, az árzuhanás miatt 16 Mbyte-osra bővítették gépüket.

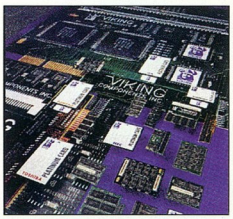

Több mint 1600 féle termék

A Viking Components a számítógép-memóriák egyik vezető gyártója. Több mint 1600 féle terméket tervez és gyárt, például PC-kártyákat és faxmodemeket is. Minden termékére élettartamra szóló garanciát ad. Műszaki tanácsadása a hét minden napján éjjel-nappal igénybe vehető az 1-800-845-8777-es telefonszámon.

- Morva és Fellner, telefon: 387-4871
- http://www.vikingcomponents.com

Microsoft

Fejlesztői konferencia 1997

Április 9-én a Budapesti Kongresszusi Központban rendezték meg az ötödik Microsoft fejlesztői konferenciát. A programot Bill Gates, valamint Bob Muglia és Paul Gross elnökhelyettesek videós, feliratozott előadásai nyitották meg. Ezt követte Inotay Balázs, a Microsoft Magyarország fejlesztői kapcsolatok igazgatójának rövid ismertetője az új Visual Studio 97-ről, az utolsó plenáris előadás pedig König Tibor komponensalapú fejlesztésekről szóló bemutatója volt. A szekcióelőadások három teremben zajlottak, melyeken elsődlegesen a Visual Studio részei kerültek terítékre. Ezt követően a konferencia szponzorainak előadásaira, majd rövid fórumokra került sor. A napot az ajándékok – könyvek, programok és egy pentiumos notebook - kisorsolása zárta.

- Microsoft Magyarország, telefon: 267-4636

SCHOLZ & FRIENDS

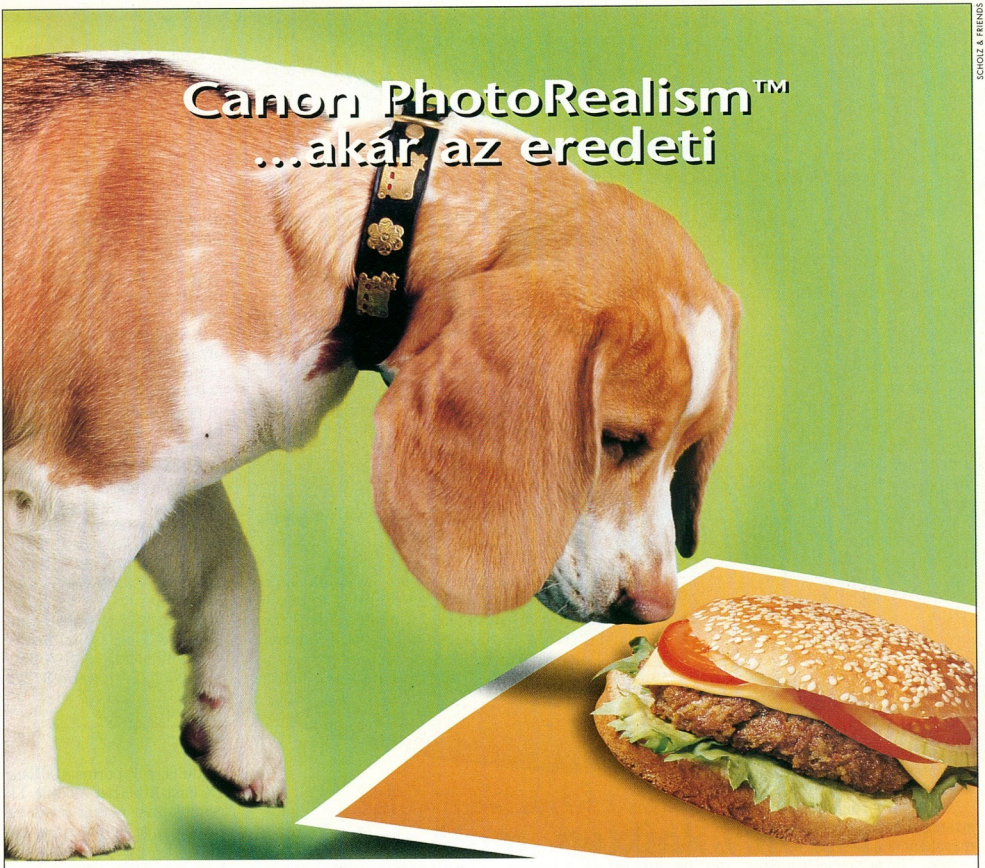

NYISSON ÚJ TÁVLATOKAT A CANON SZÍNES BUBBLE JET NYOMTATÓIVAL

Szeretné megismerni a jövő technikáját? Most megteheti. Lépjen be Ön is a Canon új, fotorealisztikus nyomtatási technológiájának hihetetlenül színgazdag világába. Ismerkedjen meg egy új nyomtatási színvonallal, melynek egyszerű filozófia az alapja: egy kinyomtatott képnek úgy kell kinéznie, mint maga az eredeti fénykép. Hihetetlen? Igen. Lehetetlen? Nem! Csak egy Canon BJC-240, BJC-4200 vagy egy BJC-4550-es nyomtató kell hozzá, valamint egy kiegészítő „Photo kit", és Ön alig tudja majd megkülönböztetni a nyomtatott képet az eredetitől. Lássuk, hogyan is működik ez? A Canon fotorealisztikus technológiájával – a törésmentes színtónusokkal és a megfelelő színmélységgel – az eredmény valóban valóságosnak hat. A leheletfinom árnyalatok és árnyékok (mint például az emberi bőr színének tónusai) tökéletesen élethűen jelennek meg. Mindez a Canon által kikísérletezett új, precíz nyomtatási technológia és a speciális fotótinta érdeme. Az eredmény szinte életre kel a lapon. Ha fontos Önnek a valósághű megjelenés, próbálja ki az új Canon Bubble Jet nyomtatócsaládot, a kiegészítő fotókészlettel!

A Canon nyomtatóival Ön valóban csodákra képes!

Canon

Öröm vele dolgozni

CANON HUNGARIA Kft.
1134 Budapest XIII., Váci út 37.
Tel.: 465 - 8020 Fax: 270 - 4080

BUDAPEST: Kventa Tel.:269-5262 • **LAP Stúdió** Tel.:138-4147 • **Mikropo** Tel.: 153-0111 • **PC-World Kft.** Tel.: 262-7730 • **Plantrading** Tel.: 149-1740 • **Reflex Computer** Tel.: 129-7237 • **Szilicium** Tel.: 131-0946 • **DEBRECEN: Lansoft** Tel.: (52) 446-883 • **Műszertechnika** Tel.: (52) 414-156 • **Wintech** Tel.: (52) 423-235 • **GYŐR: Rl-Hard** Tel.: (96) 439-598 • **HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Origó** Tel.: (62) 345-497 • **KAPOSVÁR: Multisoft** Tel.: (82) 312-512 • **Somogy Informatika** Tel.: (82) 427-973 • **KECSKEMÉT: Műszertechnika** Tel.: (76) 322-128 • **KISKUNHALAS: Ganz-Set** Tel.: (77) 421-257 • **MISKOLC: Műszertechnika** Tel.: (46) 411-416 • **NAGYKANIZSA: Kanizsa Telecom** Tel.: (93) 313-040 • **NYÍREGYHÁZA: Go-Max Irodatechnika** Tel.: (42) 407-870 • **Tipographic** Tel.: (42) 314-073 • **PÉCS: System-5** Tel.: (72) 255-555 • **SIÓFOK: Siocomp** Tel.: (84) 314-905 • **SZÉKESFEHÉRVÁR: Unicomp** Tel.: (22) 340-075 • **VT informatika** Tel.: (22) 329-162 • **SZEKSZÁRD: Kvantum** Tel.: (74) 419-541 • **TAPOLCA: Balaton Elektronika** Tel.: (87) 412-564 • **TATABÁNYA: Kulcs Bt.** Tel.: (34) 310-993 • **VESZPRÉM: Gaál és Szabó** Tel.: (88) 402-205 • **Műszertechnika** Tel.: (88) 426-506 • **ZALAEGERSZEG: Procomp** Tel.: (92) 311-373

Novell

Az IntranetWare körül zajlik

A Netscape és a Novell bejelentette, hogy stratégiai megállapodást írtak alá a jelenlegi és jövőbeli Novell platformokon működő Intranet- és Extranet-alkalmazások fejlesztésére és piacra vitelére. A szerződő felek Novonyx néven új céget alapítanak Utah államban. Az új vállalat adaptálja, integrálja és együtt árusítja majd a Netscape SuiteSpot szerver szoftverkészletét és a Novell IntranetWare hálózati platformot.

A Novell az Oracle-lel is stratégiai együttműködésre lépett. Ennek részeként a Novell vállalta, hogy integrálja és árulja az új Oracle Web Application Server 3-at a Novell IntranetWare-rel, Web Serverrel, és az Osztott Címtárral (NetWare Directory Services – NDS). Az Oracle viszont a technológiai integráció központjaként, valamint a közös eladás, marketing, oktatás és támogatás elősegítőjeként új részleget alakít, a Novell Products Divisiont.

A novemberben kezdődött stratégiai kapcsolat újabb állomásaként a Novell azt is bejelentette, hogy licenceli a Sun Microsystems Project Studiót, amelyet integrál az IntranetWare-be. Így minden informatikával foglalkozó ember gyorsan és könnyen készíthet majd internetes és intranetes Java-alkalmazást egyetlen sor programozás nélkül. A Project Studio vizuális környezete, a JavaBeans – azaz Java Babszemek – ugyanis olyan újrafelhasználható komponensek gyűjteménye, amelyekből laikus is össze tud rakni egyszerűbb feladatok elvégzésére képes programokat.

Magyarországon az IntranetWare ajánlott nettó végfelhasználói árai: 79 ezer Ft (5 felhasználó), 129 300 Ft (10 felhasználó), az egyfelhasználós adaléklicenc 9900 Ft.

- Novell Magyarország, telefon: 266-7770
- Forródrót: 06-20-534-641

Omikron

Switch-családok bemutatkozása

Az Omikron Számítástechnikai és Informatikai Szövetkezet az idei Ifabón elsősorban legfontosabb, számítógépes hálózati eszközöket gyártó partnereinek termékeivel szerepel. A kiállításra kerülő

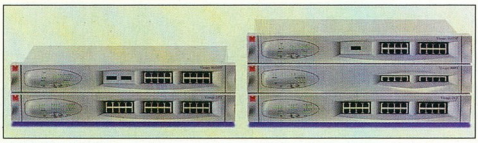

Madge Visage switchek: menedzselhető hálózati megoldás

berendezések a legmodernebb switch-elt hálózatok kialakításához szükséges eszközök közé tartoznak.

Többek között a Madge Networks kínálatából látható switchként működik, amely akár egyidejűleg képes kiszolgálni mind a Fast Ethernet, mind az ATM kapcsolatokat.

Kedvező ára révén teljesen lesz a világ első és egyetlen Ethernet switch-családja, a Visage, melynek tagjai egy többgigabites, non-blocking hátlapon keresztül stackelhetők össze. Az így összeállított stack logikailag egyetlen switchelt hálózatok is kialakíthatók. A szintén egyedülálló SMON (Switch Monitoring) kezelőrendszerrel a teljes switchelt forgalom kézben tartható.

A MadgeOne pedig az első olyan switchelt hálózati architektúra, amely egy hálózati infrastruktúrába integrálja az adat- és a valós idejű hang- és videoalkalmazásokat.

Költségkímélő módon teszi lehetővé a ma még elkülönülő Ethernet és Token Ring szabványú LAN-ok, illetve a vállalati telefonhálózatok (PBX) egyetlen, ATM-alapú, switchelt hálózatba történő összevonását.

- Omikron Számítástechnikai és Informatikai Szövetkezet, telefon: 313-7855
- Ifabo '97: A pavilon 312/d

3Com

Hálózati sebességnövelés

A 3Com új termékeket jelentett be SuperStack II termékcsaládjához és ONcore sasszi alapú kapcsolórendszeréhez. Az új készülékek segítségével a felhasználó intraneteket és nagy sávszélesség-igényű alkalmazásokat futtató, nagy sebességű hálózatokat telepíthet.

A SuperStack II DualSpeed Hub lehetővé teszi az áttérést a hagyományos 10 Mbit/s-os sebességű osztott Ethernet hálózatokról a nagyobb sebességűekre, valamint a Fast Ethernet (100 Mbit/s) fokozatos bevezetését is.

A SuperStack II Switch 3000 TX új, 12 portos változatával szük keresztmetszetek nélküli, nagy méretű és teljesítményű hálózatok építhetők. Portonként választható full duplex üzemmódot tesz lehetővé, ami összesen 200 Mbit/s sebességet támogat és 4080 MAC-címet nyújt 12 teljes duplex/félduplex kapcsolt Fast Ethernet porttal. Az ONcore multimédiát támogató új modulja, a 7 portos 100Base-TX Fast Ethernet Module 119 csatlakozási pontja révén egy emelet vagy épület nagy számú felhasználója csatlakoztatható Fast Etherneten.

- 3Com Magyarország, telefon: 250-8341

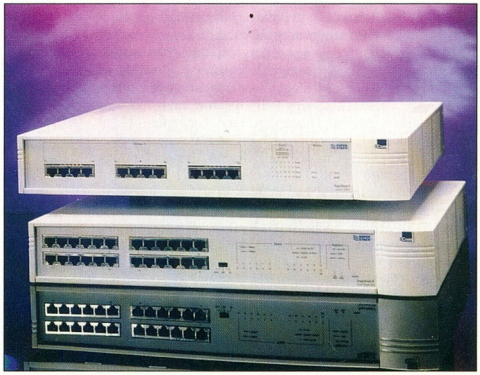

SuperStack II Switch 3000 és DualSpeed Hub

1440 dpi. Másoknak álom, nekünk valóság.

Az Epson® Stylus Color család legújabb sorozata

- eddig hihetetlen, 1440 dpi-s felbontás speciális papíron*
- 720 x 720 dpi-s felbontás normál papíron
- professzionális fotóminőség, már alapkiépítésben
- fantasztikus ár/teljesítmény arány
- a legújabb fejlesztésű PIEZO nyomtatófej
- új, továbbfejlesztett driverek
- 4, 6 illetve 8 lap/perc sebesség
- új, gyors felszívódású (high penetration), nem maszatolódó tinta
- jóval takarékosabb üzemeltetés
- párhuzamos és soros (MAC) I/F*
- postscript® opció (Stylus Color 800, Stylus Color 152)
- irodák, vállalkozások ideális nyom tói

Bevezető ár: EPSON® *Stylus*™ COLOR 400 ~~59.900 Ft~~ **helyett 56.900 Ft**

Bevezető ár: EPSON® *Stylus*™ COLOR 600 ~~79.900 Ft~~ **helyett 69.900 Ft**

EPSON® *Stylus*™ COLOR 800 99.900 Ft

EPSON® *Stylus*™ COLOR 1520 199.900 Ft Az árak ÁFA nélkül értendők.

Kizárólagos importőr TRADE R.A. Trade Kft.
Fax: 06 (23) 417 310
EPSON **HOTLINE:** 06 (23) 415 295

Keresse az üzletekben!

*EPSON® *Stylus*™ COLOR 400-ra nem vonatkozik

EPSON®

Microsoft
Exchange Server 5.0

A Microsoft Exchange Server 5.0 az egyetlen kiszolgáló, amely az összes fontosabb Internet, illetve levelező és csoportmunka-segítő szabványt támogatja.

Nagy teljesítményű, ugyanakkor szabadon bővíthető alapot nyújt tetszőleges méretű vállalatok számára testre szabott elektronikus kommunikációs megoldás kialakításához.

Az Exchange Server 5.0 megkönnyíti a kommunikációt és az együttműködést gyakorlatilag bárkivel. Telepítése és felügyelete egyszerű, így csökkenthetők az informatikai rendszer fenntartási költségei. Minden további nélkül integrálható a Microsoft BackOffice termékcsalád többi tagjával. Így erőteljes ügyfél/kiszolgáló alkalmazások hozhatók létre, melyek megkönnyítik az információkezelést.

- Telefon: 2-MSINFO (267-4636)
- World Wide Web: http://www.microsoft.com/exchange
- Irodai „berendezések" NT-hez. CHIP/97/1/48

Ricoh
Irodai kulcsgép

A Ricoh Aficio Color 2000 lézermásoló-családja új taggal bővült, mivel a világ első beépített Adobe PostScript vezérlőjével szerelték fel. Ez a másolót erőteljes hálózati színes nyomtatóvá és scannerré, vagyis Aficio Color 2203-má változtatja. A Fiery XJ80e vezérlő a Ricoh és az Electronics for Imaging (EFI) egyedülálló közös fejlesztése.

Az Aficio Color 2203 nyomtatóként A6-ostól A3-as papírméretig használható. A4-es formátumban percenként 3 színes vagy 21 fekete-fehér oldalt nyomtat. Mivel a nyomathordozó egyenes úton halad benne,

Aficio 2203: másol, nyomtat, szkennel

157 g/m² felülettömegű papírok, illetve fóliák is használhatók benne. A készülék öttálcás papíradagolást, duplex funkciót és tízrekeszes tárolót/tűzőt is támogat. Nyomtató-szkennelő felbontása 400×400 dpi, 256 árnyalatot használ, tonerszemcséi 6,4 mikronosak.

A Fiery XJ80e Novell, AppleTalk és TCP/IP Ethernet hálózathoz egyaránt csatlakoztatható. Viszonylag kicsi, 32 Mbyte-os memóriával is folyamatos színátmenetet biztosít A3-as nyomtatáskor, de memóriája 64 Mbyte-ig bővíthető. Terjedelmesebb dokumentumok esetében időmegtakarítás végett egy oldal nyomtatása közben már a következő oldalt dolgozza fel. Az Adobe PhotoShopba csatlakoztatható modulnak, a Fiery XJ Scannek köszönhetően a másolófelület scannerként is használható.

- Ricoh Hungary Kft., telefon: 270-9710

IBS
Vállalatirányítás a jövő századnak

Az International Business Systems (IBS) svéd szoftvercég ASW (Application SoftWare) nevű integrált vállalatirányítási rendszeréről ismert, amelyet a cég egyik tulajdonosa, az IBM AS/400-as számítógépeire fejlesztett ki. A San Francisco Project (illetve IBM Shareable Frameworks) nevű munkacsoport tagjaként azonban már az ezredforduló utáni alkalmazásra szánt rendszerek fejlesztésén dolgozik. A Kék Óriás égisze alatt folyó tevékenység arra irányul, hogy platformfüggetlen eszközökkel és módszerekkel elkészítsék azokat a szoftver keretrendszereket, amelyeket a vállalatirányítási rendszerek fejlesztésében és azok testre szabásában lehet majd használni.

A tervet az ihlette, hogy a lehető leghatékonyabb irányítás érdekében a vállalatok immár egyszerre igénylik a centralizáltságot és a decentralizáltságot. A használatban levő rendszerek nagy részét azonban még a nyolcvanas években fejlesztették, az akkori eszközökkel. A következő nemzedék „megálmodói" a jövő keretrendszerét Java nyelven készítik, ami biztosítja a különböző számítógéprendszerek közötti átvihetőséget. A fejlesztés másik két fontos jelleme az objektumorientáltság és az ügyfél/kiszolgáló felépítés. Az együttműködés célja olyan előre gyártott, általános és újra felhasználható építőelemek kidolgozása, amelyekkel tetszés szerint elkészíthetők és átalakíthatók a legváltozatosabb igényeket is kielégíteni képes egyedi rendszerek. Az IBS és az IBM már a jövő évtől tervezi a jelenlegi rendszerek lecserélését új keretrendszerekre. Eközben maga az AS/400 is lényegében platformfüggetlenné alakul, mivel mostani objektumalapú felépítését továbbfejlesztik, és így vegyesen futhatnak majd rajta a PC-s, unixos vagy éppen AS/400-as szoftverek. Az IBS három éve van jelen a magyar piacon. ASW rendszere világszerte több mint 2000 felhasználót számlál. Hazánkban eddig hat helyen telepítették – egy főiskola pedig adományként kapta a csomagot.

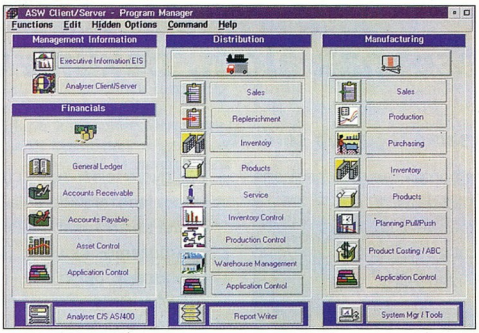

ASW: a programmenedzser modulpalettája

- IBS Hungary Kft., telefon: 213-7452
- http://www.ibs.se

A COMPAQNÁL EZ CSAK TERMÉSZETES

COMPAQ ASZTALI SZÁMÍTÓGÉPEK.

Ha olyan számítógépet keres, amelyre bizton alapozhatja üzletét, a Compaq Deskpro 2000-nél keresve sem talál jobbat. Lelke egy Pentium vagy Pentium Pro® processzor, alapkiépítésben akár 32 megabájt EDO DRAM-mal felszerelve - gyors és hatékony. 1, 1,6 vagy 2,5 gigabájtos SMART-merevlemezein bőségesen jut hely az adatok hibamentes tárolására. Része az Intelligens felügyelet - a Compaq egyedi megoldása a gondok felderítésére, mielőtt azok még bekövetkeznének, az adatok és a hardver védelmére az illetéktelen használat ellen, és egyáltalán, a PC-k felügyeletének leegyszerűsítésére.
Netán hálózati hozzáférésre van szüksége? A Deskpro 4000 és 6000 beépített nagysebességű 10Base-T Ethernet-vezérlőt tartalmaz, amely villámgyorsan 100 megabit/másodpercesre bővíthető. A továbbfejlesztett Intelligens felügyeleti funkciókból pedig nem hiányoznak a javított biztonsági riasztások és az egyszerű hálózati kapcsolódás sem.
Ha maximális teljesítményre vágyik, nos, a Deskpro 6000 igazi erőmű. Minden egyes modellben nyolcszoros sebességű CD-olvasó vagy hatszoros sebességű PC-CD-meghajtó található, a fejlett multimédiaalkalmazásokhoz szükséges audiofunkciókkal együtt.

Compaq Deskpro 2000

A LEGFONTOSABB JELLEMZŐK

Az Ön nagyobb nyugalma érdekében minden egyes Compaq Deskpro alapkiépítésben tartalmazza a hardver- és szoftvereszközök azonnali áttekintésére, frissítésére és felügyeletére szolgáló Compaq Intelligens menedzselhetőség.

Megbízhatóan támogatja a Deskpro-család a kapcsolódás különféle lehetőségeit. Minden egyes modell megfelel a Microsoft, a Novell és a többi fő hálózati operációsrendszergyártó előírásainak.

Legalább 5 bővítőcsatlakozót és 4 meghajtóhelyet tartalmaznak a Deskpro-család tagjai, bőséges helyet biztosítva az ön igényeinek megfelelő tárolóeszközöknek, multimédia- vagy kommunikációs kártyáknak, vagy egyéb bővítőeszközöknek.

A Compaq asztali gépei az ipari szabvány előírásoknak megfelelően készülnek, és kompatibilisek az Ön cégénél használt többi PC-vel és hálózattal.

COMPAQ

intel inside
pentium
PROCESSOR

Compaq System Resellerek: Computer Lan & Wan Kft. Tel.: 188-7992 • Duna Elektronika Kft. 270-5660 • EDPland Kft. Tel.: 319-9797 • Flag Rt. Tel.: 274-2109 • Kventa Kft. Tel.: 269-5262 • Liteware Computer Kft. Tel.: 201-2936 • Mikropo Kft. Tel.: 153-0111 • Minor Rendszerház Rt. Tel.: 274-2495 • Montana Informatika Kft. Tel.: 327-9800 • Műszertechnika Computer Rt. Tel.: 260-4893 • Nádor Rendszerház Kft. Tel.: 363-5048 • N-Sys kft. Tel.: 173-1414 • Rolitron Informatika Kft. Tel.: 335-1323 • Sprint Computer Kft. Tel.: (30) 420-443 • Summacomp Kft. Tel.: 322-4419 • SYSTREND Kft. Tel.: 342-5145 • **Győr:** SC - Comp Kft. Tel.: (96) 318-915 • Szintézis Kft. Tel.: (96) 327-355 • **Miskolc:** Server Kft.Tel.: (46) 346-238 • **Szeged:** PC-Box kft. Tel.: (62) 486-486 • **Székesfehérvár:** Albacomp Rt. Tel.: (22) 315-414 • **Compaq Dealerek: Békéscsaba:** MT Békéscsaba Tel.: (66) 324-760 • Számprog Kft. Tel.: (66) 321-824 • **Budaörs:** Q-Net Kft Tel.: 326-1227 • **Budapest:** 2R Periféria Kft. Tel.: 342-3308 • Acronym Networking Ltd. Tel.: 129-6256 • Apostol kft. Tel.: 215-3666 • Appli-Comp Kft. Tel.: 261-5173 • Arm Kft. Tel.: 137-2620 • Compmark kft. Tel.: 270-9011 • Csada Péter Bt. Tel.: 173-2038 • Delta Elektronik Kft. Tel.: 180-1933 • DNC Tel.: 165-7661 • DNN Computers Tel.: 342-9903 • Donáth István ev. Tel.: 282-2524 • EcoSoft Kft. Tel.: 203-8657 • EDV-Adatszolg Kft. Tel.: 138-4043 • Első Pannon Rendszerház Informatika Tel.: 215-0766 • Fabicad Kft Tel.: 221-3721 • Futurecom Kft. Tel.: 212-0988 • Global Ameritech Company Kft. Tel.: 351-7327 • HR-Comp Rt. Tel.: 175-6453 • Intercas Kft. Tel.: 155-2180 • InterPC NetworkingKft. Tel.: 216-2625 • ITV Hungaroliv Kft. Tel.: 131-0851 • KFKI-Direkt Kft. Tel.: 209-3215 • Megamicro RT. Tel.: 252-1500 • Megatrend Kft. Tel.: 333-7316 • Men Bt. Tel.: 266-4653 • Mentum Kft. Tel.: 266-1767 • Módusz Rt. Tel.: 269-9006 • Networx Kft. Tel.: 363-3659 • Netx Consulting Tel.: 457-8358 • Next Computer Kft. Tel.: 185-1591 • Omikron Computer Coop. Tel.: 114-0090 • PC-Soft Kft. Tel.: 120-3442 • Plantrend kft. Tel.: 270-0838 • Porsche Informatika Tel.: 270-5039 • Power Kft. Tel.: 252-3210 • Profi-Comp gmk Tel.: 325-9996 • Qwerty Computer Kft. Tel.: 185-2687 • Rokaat Ker. és Szolg. Kft. Tel.: 262-6302 • Rubinetti Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft. Tel.: 250-0311 • Selectrade Kft. Tel.: 294-5609 • Székely&Tsa Bt. Tel.: 410-4258 • SZÜV-Computer-M. Tel.: 163-4004 • Trigon Hardware Kft. Tel.: 285-5940 • Tronvision Bt. Tel.: 173-1095 • TZteam Kft. Tel.: 406-4444 • **Debrecen:** Enter Computer Tel.: (52) 311-783, • Fónixcomp Kft. Tel.: (52) 419-294 • Have Kft. Tel.: (52) 310-095 • **Dorog:** Printer Fair Kft. Tel.: (33) 442-165 • **Eger:** SZÜV-Computer-M. Tel.: (36) 313-366 • SZÜV Computer-M Tel.: (36) 418-430 • **Gyöngyös:** Mikrokapcsolat Kft. Tel.: (37) 313-577 • **Győr:** Comp-Sys Kft. Tel.: (96) 439-658 • SZÜV Rt., Győri Tig. Tel.: (96) 310-844/125 • Vercomp Kft. Tel.: (96) 312-520 • **Hódmezővásárhely:** Delfin Computer Informatikai Rt. Tel.: (62) 346-728 • **Kaposvár:** Multi-Soft Kft. Tel.: (82) 312-512 • **Kecskemét:** Microsystem-Kecskemét Kft. Tel.: (76) 485-054 • T&F Computers Kft. Tel.: (76) 493-394 • **Mátészalka:** Wantex Kft. Tel.: (44) 313-555 • **Miskolc:** Bell Computer kft. Tel.: (46) 303-241 • Műszertechnika-Miskolc Kft. Tel.: (46) 411-619 • Professzionál-Miskolc Kft Tel.: (46) 412-054 • SZÜV-Computer-M. Tel.: (46) 344-829 • **Pécs:** SZÜV-Computer-M. Tel.: (72) 252-355 • **Szeged:** 3S Computer Szövetkezet Tel.: (62) 326-247 • Digital kft. Tel.: (62) 490-553 • Montana Kft. Tel.: (62) 432-043 • Summacomp Kft. Tel.: (62) 477-583 • **Székesfehérvár:** Flash4 Kft. Tel.: (22) 320-950 • **Szolnok:** Karakter Kft. Tel.: (56) 422-806 • SZÜV-Computer-M. Tel.: (56) 423-330 • **Szombathely:** Flag Kft. Tel.: (94) 322-134 • SZÜV-Computer-M. Tel.: (94) 324-251 • **Tapolca:** Balaton Elektronika Kft. Tel.: (87) 412-564 • **Tatabánya:** Alfadat Kft. Tel.: (34) 310-729 • Korall Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft. Tel.: (34) 317-181 • **Veszprém:** Data Elektronik Kft. Tel.: (88) 428-490 • F&F Kft. Tel.: (88) 324-565 • Műszertechnika-Veszprém Kft. Tel.: (88) 426-506 • **Compaq Disztribútorok:** CHS Hungary Kft. Tel.: 302-4224 • Computer 2000 Tel.: 267-1901 • Számalk Rendszerház Rt. Tel.: 203-0367 • **Független Compaq szervíz partnerek:** Rikvest Kft. Tel.: 204-2021 • Digital Multivendor Customer Services Tel.: 166-9428

NetLock

Új kulcscsomagok

Világszerte sok szoftvergyártó foglalkozik azzal, hogy a nyilvános és zárt hálózatok biztonsági problémájára megoldást találjon. A cél, hogy az üzenetet küldő és fogadó személy, intézmény vagy szerver egyértelműen azonosítható legyen – még akkor is, ha korábban soha nem is hallottak egymásról –, illetve az üzenet tartalma ne változhasson meg a küldés során, és mások ne férhessenek hozzá. Európában első publikus szolgáltatóként a NetLock Kft. kulcskiosztó központja hamarosan támogatja a szabványos, ún. x509v3 kulcscsomagokat. Az új szolgáltatás igénybevevői már külföldi partnereikkel is biztonságosan kommunikálhatnak, hiszen a világ kulcskiosztó központjaival kompatibilis kulcsokkal rendelkeznek majd. A NetLock-felhasználók többek között on-line POS tranzakciókat végezhetnek, azaz valóban vásárolhatnak az Interneten. A home banking és a business terminál szolgáltatások tesztelése folyamatban van. Az új kulcskiosztó központ mellett útjára indul a NetLock Easy-Key, a nagyközönség csatlakozását megkönnyítő jelentkezési rendszer, melynek révén kulcs kapható közjegyző bevonása nélkül. A biztonságot jelentő kulcspárt ugyanis mindenki maga készítheti el számítógépén. Az ehhez szükséges program a NetLock honlapjáról ingyenesen letölthető.

- NetLock Hálózatbiztonsági és Informatikai Szolgáltató Kft., telefon: 345-2255
- http://www.netlock.net
- info@netlock.net

NSM

CD jukebox

A Cebiten mutatta be új termékét a CD jukeboxairól ismert német NSM cég. A Satellite nevű termék moduláris kiépítésű, azaz bizonyos határok között szabadon konfigurálható. A CD-k olyan Packekben – tárolókban – kapnak helyet, melyek mindegyike 15 lemez befogadására alkalmas. A tartók száma 4–9 között változtatható, ami 60–135 CD-t, illetve 40–90 Gbyte kapacitást jelent. Az alkalmazott drive-ok száma maximum 5, ezekből legfeljebb 3 lehet CD-író. A CD-meghajtók 12-szeres sebességű Plextor egységek, az írók (4× író/6× olvasó sebességgel) Yamaha 400-asok. Az egység egy SCSI-2-es vezérlőn át bonyolítja le az adatforgalmat. A robot RS-232-es porton át vezérelhető. A Satellite további érdekessége az előlapi Packek működés közbeni cserélhetősége.

- array Data Kft., telefon: 455-6892

IBM Magyarország

Vezérváltás

Az IBM Magyarországi Kft. élén Horváth Róbert személyében ez év április elsejétől új vezérigazgató áll.

A Budapesten tartott sajtótájékoztatón dr. Horst Breitenstein, az IBM Ausztria, Közép-Európa és Oroszország vezérigazgatója mutatta be Horváth urat, aki dr. Friedrich Bocktól veszi át a cég vezetését.

Őt egyébként magyarországi szakmai munkájának elismeréseként Eötvös Loránd-díjjal tüntette ki Fazakas Szabolcs ipari és kereskedelmi miniszter.

Horváth Róbert, az új vezérigazgató

Horváth Róbert korábban nem állt az IBM alkalmazásában.

Több mint 25 éves tapasztalattal rendelkezik elsősorban a telekommunikáció területén – az elmúlt két évben a GTS Magyarország ügyvezető igazgatója volt –, és behatóan ismeri a magyar piacot. Bemutatkozó beszédében többek között bejelentette az IBM Ügyfélszolgálati Központjának létrehozását.

- IBM Magyarországi Kft., telefon: 165-4422

Hewlett-Packard

Lapos képernyő az asztalon

A Hewlett-Packard bemutatta 14 colos folyadékkristályos lapos képernyőjét PC-khez. Ez a monitor a hagyományosakkal összehasonlítva ötödakkora helyet foglal el az íróasztal feletti térből. Jobb a képminősége, kevesebbe kerül az üzemeltetése, ráadásul a szemet is kevésbé fárasztja-károsítja. A HP várakozása szerint mindezek alapján viharos változások előidézője lesz az LCD monitor, amely áprilisban került forgalomba.

- Hewlett-Packard Magyarország, telefon: 343-0050
- http://www.hp.com/go/vectra
- Ifabo '97: A pavilon 310a

Sentinel

Védőkulcsok szoftverfejlesztőknek

A hardverkulcson alapuló Sentinel védelem hardver és szoftver ötvözete. Lehetetlenné teszi a védett szoftver jogosulatlan használatát, illetve a védett adatbázishoz való hozzáférést. A kulcs egy kisméretű modul. Általában a párhuzamos portra csatlakozik, működése átlátszó a nyomtatás számára. ASIC áramkört tartalmaz, ezért nem reprodukálható kereskedelmi alkatrészekből. A védett programban elhelyezett utasításokkal ellenőrizhető a kulcs megléte, illetve különféle műveletek végezhetők azon. A védelem lényege a végrehajtás-ellenőrzés. Legegyszerűbb esetben – amikor a kulcs nincs meg – az így védett program nem működik. Így korlátlanul másolható, backupolható, de csak jogosult felhasználó dolgozhat vele.

A termékcsaládba tartozik a SentinelPro algoritmikus válasz alapú kulcs, az írható-olvasható memóriát tartalmazó SentinelSuperPro, a hálózati példányszám- és/vagy licencellenőrzésre szolgáló NetSentinel és MacNetSentinel, valamint a soros vonalra csatlakozó MicroSentinel-UX. A kulcsok minden jelentős operációs rendszert és több mint 300 fejlesztési környezetet támogatnak.

- PolyWare Kft., telefon: 06-76-461-236
- e-mail: polyware@mail.matav.hu
- Ifabo '97: B pavilon 4/f

IFABO
BUDAPEST
1997
Május
6 - 10.
Budapesti
Vásárközpont
Nemzetközi Szakvásár
: Számítástechnika
: Telekommunikáció
: Irodaszervezés
: Repro- és
másolástechnika
: Bank- és
postatechnika

Océ

Információ papíron

Az Océ-Hungária Kft., az 1877-ben Hollandiában alapított Océ vállalatcsoport magyarországi leányvállalata másfél éve kezdte meg működését.

Océ 9800: moduláris digitális másoló, nyomtató és szkennelő rendszer nagy formátumokhoz

Reprezentatív, új irodába költözése alkalmából tartott sajtótájékoztatóján a cég képviselői tevékenységi körüket is bemutatták.

Az Océ minden olyan terméket gyárt és forgalmaz, amellyel információt lehet papírra vinni.

A palettán megtalálhatók az analóg és digitális – főleg közép- és nagyteljesítményű – irodai másológépek, az analóg és digitális mérnöki rajzmásolók, plotterek, scannerek és a berendezésekhez szükséges kellékanyagok.

Mivel az Océ tavaly megvásárolta a Siemens-Nixdorf nagy teljesítményű nyomtatókat gyártó részlegét, Magyarországon is ezzel a tevékenységgel bővült profilja.

Az Océ az úgynevezett blue printek – kékmásolatok – előállítására alkalmas berendezések gyártásával kezdte működését.

Jelenleg az egyetlen gyártó, amely analóg és digitális rajzmásolót és plottereket is gyárt.

- Océ-Hungária Kft., telefon: 344-3630

Scala

Testre szabott adatbázis-kezelő

A Scala cég az idei Ifabón először állít ki önállóan, korábban viszonteladóin keresztül volt jelen. A közvetlen részvétel célja a piaci jelenlét erősítése és a nyitás a középvállalatok felé. Bejelentésre váró termékújdonság nem kerül a látogatók elé, ugyanis a cég stratégiája a folyamatos termékfejlesztés.

Ebbe a koncepcióba illeszkedik a tavaly kibocsátott, Btrieve platformon működő Scala for Windows program is. Ez a kliens-szerver architektúrájú adatbázis-kezelő a korábbi Access Manager-es változathoz képest könnyebb adatelérést, rugalmasabb és gyorsabb hozzáférést tesz lehetővé. Az új verzióba sok olyan funkciót építettek be, amelyek a kelet-középeurópai vállalkozások szükségleteit figyelembe véve hatékonyan elégítik ki a magyar, illetve a régióra jellemző pénzügyi-gazdasági információigényeket.

Az új fejlesztés eredménye egy valódi 32 bites alkalmazás, amely Windows NT és Windows 95 környezetben a korábbinál nagyobb mennyiségű adatot tud gyorsabban feldolgozni. A rendszer gyakorlatilag az összes közép-kelet- és nyugat-európai nyelven elérhető, illetve alkalmas ezen országok devizáinak kezelésére, illeszkedik a helyi számvitelijogszabályi előírásokhoz.

Szoftverértékesítés mellett a magyar Scala ügyviteli tanácsadással is foglalkozik, támogató tevékenysége megkétszereződött az elmúlt év során, és az ügyfélképzés új formáival is jelentkezett. Ilyen például a nemrégiben létrehozott Scala Akadémia, amely nemcsak az idehaza, hanem a környező országokban található Scala-irodák továbbképzési központjaként is működik. Szinte minden vidéki és sok fővárosi ügyfele él a Scala Távolsági Modemes Karbantartási Szolgáltatásával, ami a hagyományos forródrótos támogatást egészíti ki.

- Scala ECE Hungary Kft., telefon: 252-3641/109
- Ifabo '97: B pavilon 120

Az esélyek latolgatása helyett...

Bemutatunk 5 új módszert, hogyan növeli az APC Smart-UPS az Ön hálózatának megbízhatóságát

"A Smart-UPS-ek, a PowerChute plus és a PowerNet SNMP képviselik a legjobb menedzselő eszközöket ..."
-LAN Magazine

"A Smart-UPS nem csak vezető helyen áll a feszültségvédelem terén, de a PowerChute plus szoftver teljes menedzselhetőséget és szabályozást is ad hozzá ... [mint] az új és innovatív szolgáltatások ... legjobb együttese."
-Network Computing

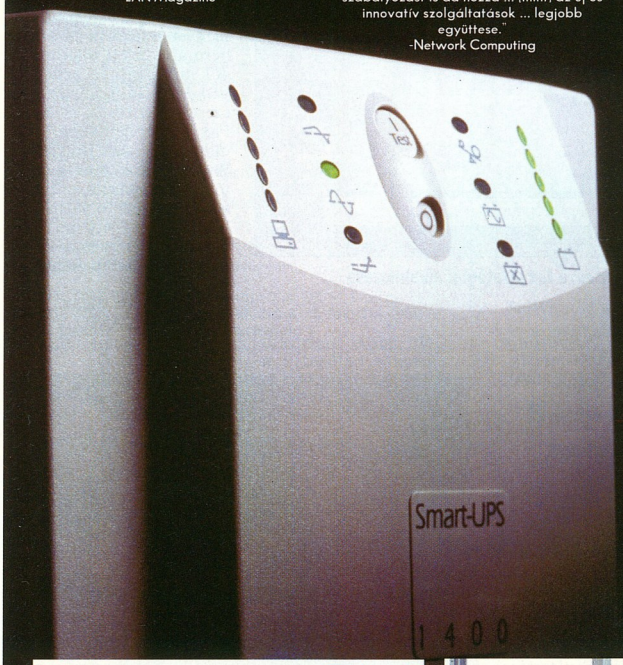

yes NetWare Tested and Approved · MICROSOFT WINDOWS NT COMPATIBLE · HP OPENVIEW PARTNER · Runs With Lotus NOTES · Ready! for OS/2 · SCO OK

A Smart-UPS kompatibilis minden fő operációs rendszerrel, és menedzselhető bármely népszerű SNMP-alapú NMS munkaállomásról. Az új Smart-UPS 450VA, 700VA, 1000VA, 1400VA (fent), 2200VA, 3000VA & 1400VA "rack mount - szerelő keretes" (jobbra) modellek jelentik a védelmet a nagyteljesítményű szerverek, hálózatközi eszközök, telefonközpontok számára.

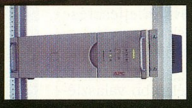

2 év garancia

Vegyük a világon leggyakrabban választott hálózati UPS-t (a line-interaktív Smart-UPS-ek annyi szervert védenek, mint az összes többi UPS együttvéve), és adjunk hozzá még több menedzselhetőséget.

1 Helyezze be a három SmartSlot™ bővítőkártya egyikét kiterjedt hálózatokon való mendzseléshez (PowerNet™ SNMP adapter), több-szerveres kommunikáció egyazon UPS-en való megvalósításához (Interface Expander - csatoló-felület többszöröző), vagy modemes távirányításhoz (Remote UPS Management Device - UPS-távvezérlő eszköz).

2 A PowerChute® *plus*® programot használva a FlexEvents™ elnevezésű szolgáltatás lehetővé teszi, hogy előzetes beállítás után az UPS hogyan reagáljon a különböző feszültségproblémákra: állítsa le a szervert, naplózza az eseményt, figyelmeztesse a felhasználókat illetve a rendszergazdákat, hajtson végre egy parancsfájlt, üzenjen személyhívóra, küldjön elektronikus postát, illetve ezek tetszőleges kombinációival.

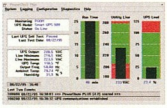

3 A CellGuard™ intelligens akkumulátorkezelés növeli a megbízhatóságot a folyamatos töltés és az állandó töltött állapot biztosításával, illetve a FastCharge™ rendszer (amely75%-kal gyorsabb, mint más UPS-ek) ismétlődő feszültség-kimaradásokat is kezelni tud.

4 Az új, üzem közben, felhasználó által cserélhető akkumulátorok (jellemző élettartamuk 4-6 év) könnyen és biztonságosan cserélhetők ha elhasználódtak, még abban az esetben is, ha az Ön rendszere éppen bekapcsolt állapotban van és üzemel.

5 A SmartBoost™ és az új SmartTrim™ áramkörök akkumulátorokra való átkapcsolás nélkül egyenlítik ki a hosszan tartó alacsony és magas feszültségeket, amelyek más UPS-ek lekapcsolását okozzák.

További részletekért, hogy mindezeket hogyan valósítottuk meg, és miként szolgálják Önt, forduljon az APC-hez, még ma!

Ingyenes "Solution" katalógus!
Küldje vissza ezt a kupont faxon vagy levélben, vagy hívja az APC-t a (+36 1) 269-6433 számon!

Név: _____

Beosztás _____

Vállalat _____

Irányítószám _____ Város _____

Cím _____

_____

Telefon _____ Fax _____

Hány UPS-t terveznek megvásárolni _____

H-AV-18

SurgeArrest™ & ProtectNet™
Túlfeszültség-védők AC és adatvonalakra

Back-UPS® & Back-UPS® PRO
UPS-ek PC-khez és munkaállomásokhoz

Smart-UPS® & PowerChute® *plus*®
Menedzselhető UPS szerverekhez, hálózatokhoz

Matrix-UPS™ & Accessories
Moduláris UPS kliens/ szerver adatközpontokhoz

APC®

AMERICAN POWER CONVERSION
1075 Budapest - Madách Imre tér 7. V. em. 2/a
Tel/fax : +36 1 269-6433
Internet: genglone@apcc.com - Web PowerPage: www.apcc.com

*LISTA ÁR - ÁFA NÉLKÜL

© Copyright 1995, APC. Identified trademarks are the property of APC. Other trademarks are the property of their respective owners.

Plextor

Hússzor gyorsabban

Az első valódi 8-szoros és 12-szeres sebességű SCSI CD-ROM-meghajtók tavalyi sikeres forgalomba hozatalát követően a Plextor bejelentette a világ első SCSI-2, plug and play, SCAM-kompatibilis, 12–20-szoros CD-ROM-meghajtóját, a 12/20-Plext. A drive a Partial CAV technológián alapul, amivel lerövidíthető az elérési idő és az adatátvitel lényegesen a 12-szeres sebesség fölé növelhető. *(CAV = Constant Angular Velocity, állandó szögsebesség. Az ilyen meghajtók adatátviteli sebessége az éppen olvasott adat lemezen elfoglalt helyétől is függ. CLV = Constant Linear Velocity, állandó lineáris sebesség. A CLV-elvű meghajtók a korongok belső részét olvasva gyorsabban pörgetik a lemezt. A tisztán CLV működés a csúcssebességű meghajtóknál nem tartható – a szerk.)*

A 12/20Plex maximális adatátviteli sebessége 3000 Kbyte/s, ami a 95 ms-os elérési idővel együtt egyaránt kiemelkedő. 512 Kbyte-os pufferének tökéletesített algoritmusa pedig a mozgóképek folyamatosabb lejátszását biztosítja.

Elődeihez hasonlóan ez a meghajtó is kompatibilis az összes nagy operációs rendszerrel, és minden fő CD-formátumot olvas. A 12/20Plex minél egyszerűbb használhatóságát a Plextor saját PowerPlex szoftvercsomagja szolgálja. Az első 12–20-szoros sebességű belső meghajtók (PX-20TSi) április végétől kaphatók, és két év garancia, szakértői támogatás jár hozzájuk.

- HRP Hungary Kft., telefon: 252-6300
- Ifabo '97: A pavilon 307/a

V-Systems

Aranyfax vállalatoknak

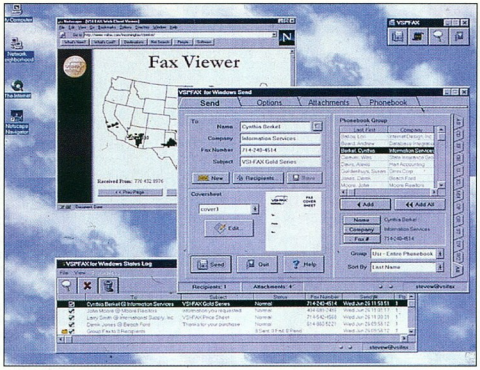

VSI-Fax Gold Series: a fax stratégiai alkalmazása

A kaliforniai V-Systems megjelentette VSI-Fax faxintegráló megoldásának új, Gold Series sorozatát. Ez a unixos hálózati faxprogramot az egész vállalatot átölelő üzenettovábbító megoldássá változtatja Unix- és Windows NT-alapú hálózatokon, illetve az Interneten. Mindenkit támogat a vállalati architektúrán belül, erőteljes személyi faxlehetőségeket biztosítva közvetlenül az asztali gépeken. Alapvető idő-, pénz- és munkamegtakarítást eredményez a faxolás és a mindennapi üzleti alkalmazások integrálása révén. A VSI-Fax Gold Series faxszervere Unixhoz, a Virtual Fax Server Unixhoz, valamint a kliensek Unixhoz és Windowshoz már kaphatók. A Web-kliens az év második negyedére várható. A Windows NT 4.0-hoz való faxszerver a harmadik negyedévben kerül forgalomba.

- http://www.vsifax.com
- e-mail: info@vsi.com
- Areco Systems Kft., telefon: 204-3020
- info@areco.hu

Intergraph

A harmadik változat

Az Intergraph Software Solutions bejelentette Windows-alapú gépészeti tervezőrendszere, a Solid Edge harmadik fő verzióját. Az eddig is felhasználóbarát CAD programként ismert Solid Edge továbbfejlesztése során bővítették a szereléstervező és az alaksajátosság-alapú testmodellező részt. Így az alkatrészek szélesebb választéka tervezhető meg a teljesítmény csökkenése és a könnyű kezelhetőség elvesztése nélkül. Az új kétdimenziós és modellezési képességek ötvözésével a harmadik verzió kidolgozott munkafolyamatot kínál a 2D ipari adatok 3D felhasználására, vagyis lehetőséget azoknak, akik háromdimenziós technológiára szeretnének váltani. A tervezőrendszer az ipari szabványos Computer Graphics Metafile (CGM) technológia alkalmazásával kulcsrakész Web-megoldást nyújt a tervezési adatok Interneten vagy intraneten történő megosztásához is. Az áprilistól kapható Solid Edge 3 magyarországi listaára 1 millió 300 ezer Ft.

- Intergraph Magyarország Kft., telefon: 363-3888
- http://www.intergraph.com/SolidEdge

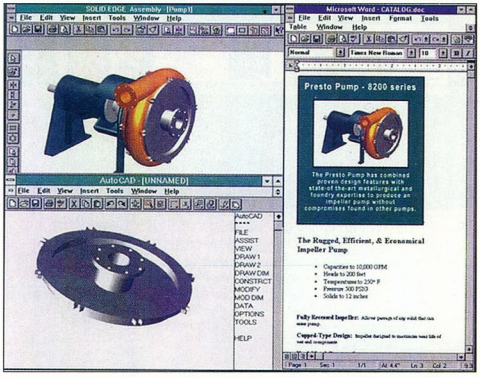

Solid Edge: 3D OLE funkció

NETREND

ÁLTALÁNOS KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Számítógép-konfigurációk igény szerinti kiépítésben, 1+2 év garanciával.

AT-586 (Pentium) számítógép **128 000 Ft**

- AT ház + tápegység (mini tower)
- AT–586–75–200/256 KB CACHE (Pentium) alaplap, CPU-órajel 75–200 MHz, INTEL chipset, AWARD BIOS, 256 KB PB CACHE, 4×72 SIM RAM-foglalat, 4×ISA, 4×PCI BUS slot, 2×PCI EIDE kontroller, floppy kontroller, 2×16 550 fast UART, 1×parallel port EPP/ECP...
- AMD 5K86PR100 CPU + Pentium hűtőventilátor
- 8 MB EDO RAM (maximum 512 MB)
- 1,4 MB floppy drive #A (3,5")
- 1,08 GB EIDE winchester drive #0
- SVGA kártya PCI BUS, 1 (max. 2) MB RAM, S3 Trio64V+ accelerator
- SVGA monitor (14", 0,28, Low Radiation, Non Interlaced, Green, AXION)
- 105 gombos WIN 95-kompatibilis billentyűzet (magyar, KANRICH)
- Mouse (3 gombos, soros, MS-kompatibilis)

AT-586 (DualPentium) számítógép (server) **228 000 Ft**
(2×Pentium 133 CPU, 32 MB RAM, 2,1 GB IDE HDD, mono VGA...)

ViewSonic 17GS SVGA monitor 17", 1280×1024, 0,27, 30–69 kHz, 50–160 Hz, lapos képcső, Super Contrast kép, ARAG borítás, Plug & Play +, digitális kontroll, OnView menü, színmegfeleltetés, TCO '92... **129 900 Ft**

ViewSonic 17GA SVGA monitor 17", 1280×1024, 0,27, 30–69 kHz, 50–160 Hz, ugyanaz, mint az előző + beépített hangszórók és mikrofon **139 900 Ft**

ViewSonic 17PS SVGA monitor 17", 1600×1200, 0,25, 30–82 kHz, 50–160 Hz **166 900 Ft**

ViewSonic P810 SVGA monitor 21", 1600×1200, 0,25, 30–92 kHz, 50–160 Hz **373 900 Ft**

Az árak az áfát nem tartalmazzák, készletünk erejéig érvényesek.

Kérje árlistánkat vagy konkrét árajánlatunkat!

Címünk: 1086 Budapest, Karácsony S. u. 19.
Tel.: 313-3208, 314-0893, 133-4070, 210-2537, fax: 314-1066
Nyitva tartás: H–P: 9–17 óráig, Sz: hívjon!

ACCTON 10-100 Mbps hálózati eszközök

EH 3500 Fast Ethernet, stack hub család (max. 6x12 port)

NEW!!!

Az EH3500-as stack szegmentálható, de egy SNMP egységgel menedzselhető. Opcionális switch modullal, tartalék tápegységgel rendelkezik. A switch Tx/T4/Fx csatlakozást biztosít.

♦ ♦ ♦

Adjon többet ügyfeleinek, az áron nem fog múlni! Olcsó ár + 5 év garancia.

Smart Ethernet Hub (16, 8, 5 port)

A beépített hálózatmonitor kijelzi a forgalmat, ütközési, a portok állapotát.

Advanced Computer Communication Technology On Networks

Accton 10/100 Fast Ethernet kártya, DEC 21140 PCI: 11 000 Ft!

SolWare 95 Kft., tel./fax: 410-8553, 410-8562
Procomp-Hungary Kft., tel.: 261-8235. IFABO – 33-as stand.

Igazi finomságok a **CROWN-TECH** *-től*

Hálózati és Adatátviteli ínyenceknek az **IFABO** *-n*

CROWN TECH

1997. Május 6-10.
A pavilon 313/D stand

IFABO BUDAPEST 1997

R7 Artwork

1118 Budapest, Pannonhalmi út 35. Tel.: 319 2995, 319 2996, 319 2997,
Fax: 319 3326, Support Center: 319 3327 E-mail: crowntec@hungary.net www.crown-tech.hu

El tudja képzelni, hogy egy telefonvonalon, egy modemmel többen is élvezhetik az Internet-et?

Az

iShare

segítségével mindez lehetséges!
További részletekért hívjon fel bennünket!

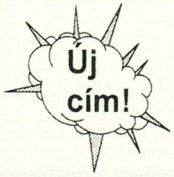

Elköltöztünk, de a hálózatépítés továbbra is kedvenc témánk maradt!

interPC networking kft

1097 Budapest Tóth Kálmán u. 4.
T: 216-2628 T+F: 216-2625
E-mail: 100263.112@compuserve.com

Apple
Friss termés

Az 1997-es év a megújult Apple termékek éve lesz, igérte a cég tavaly üzleti életben, kiadványszerkesztésben és oktatásban tevékenykedő felhasználóinak, és megtartotta szavát.

A PowerBook 3400 hordozható számítógépet 240 MHz-es mikroprocesszor hajtja, beépített multimédiás és kommunikációs képességekkel rendelkezik, adathordozói menet közben cserélhetők. A MessagePad 2000 fél kézben elférő hordozható Internet-számítógép, ami a Newton operációs rendszerrel vezérelhető, és olyan beépített programokkal rendelkezik, mint az e-mail levelezés, az Internet-elérés, a személyi adatok kezelése és kapcsolódás irodai rendszerekhez. Tavasztól várhatóan Magyarországon is kapható lesz. A Power Macintoshok családja is fiatalodott. A 200 MHz-es gépek mindegyikét – a megcélzott vevőkör igényeinek megfelelően – gyorsabb grafikus kártyával, 12-szeres CD-ROM-meghajtóval, 32 Mbyte RAM-mal látták el. Az Apple internetes videokonferencia-kameraként is használható QuickTake 200 digitális kamerájával készített képeket a tévé képernyőjén, a számítógép monitorán is megjeleníthetjük vagy videoszalagon rögzíthetjük.

- Apple Hungary IMC – Hungarian Data Systems Kft. telefon: 250-3260
- http://www.hdsys.hu

Xircom
Kettő egyben

A Xircom új kábelcsatlakozási megoldást készített GlobalAccess CreditCard Ethernet+Modem 33,6 noteszgép-bővítő kártyájához. A MiniDock csatlakozórendszer – nevéhez méltóan miniatűr méretben – egyaránt magában foglalja az Ethernet és a modemkábelt is, és egyszerűen a PC-kártyához illeszthető. Ezzel feleslegessé vált két külön kábel csatlakoztatása. A felhasználó emellett külön-külön LED-ről olvashatja le a LAN-os, illetve modemes üzemmódra vonatkozó állapotinformációt. A MiniDockot az év eleje óta forgalmazzák az USA-ban. Európában májusban kerül piacra, először mint a Xircom Xcessories modemkiegészítőkből álló termékvonalának része.

- http://www.xircom.com
- Server Computers Kft., telefon/fax: 220-5606, 220-5607

MiniDock: bekötő

Digital
A legújabb Alpha

A Digital Equipment Corporation bemutatta 21164-es jelzésű Alpha processzorának 600 MHz-es változatát, amely 2,4 milliárd utasítás/másodperces csúcsteljesítményre képes. Ezzel jelenleg a világ leggyorsabb mikroprocesszora.

A 600 MHz-es Alpha 21164-et nagy teljesítményű szerverekbe és munkaállomásokba szánja a Digital, a professzionális személyi számítógépekbe pedig az Alpha 21164PC változatot. A 21164 jelzésű processzorcsalád kiemelkedő teljesítménye olyan vizuális alkalmazások futtatását is lehetővé teszi, mint a videokonferenciák, a modellezés, a videofeldolgozás, a multimédia, a képgenerálás és az animáció.

- Digital Equipment Magyarország Kft., telefon: 203-4555

VAR Computer
Családi CD

A VAR Computer Kft. kiadványújdonsága a CD-ROM-on megjelenő Családi Magazin, amely a tervek szerint évente két-három alkalommal jelentkezik újabb számmal. A HTML formátumban írott, Netscape Navigatorral böngészhető kompaktlemez 600 Mbyte-nyi szöveget, képet, zenét és videót tartalmaz. Olyan témaköröket ölel fel, mint pl. a családjog, a turisztika, az egészségügy, a szakácskultúra, az autózás, az ismeretterjesztés, emellett játékok és shareware programok is találhatók rajta.

- VAR Computer Kft., telefon: 222-2827

Tandem
Új megközelítés az adatbányászatban

A Tandem Computers forradalmian új megközelítést jelentett be Object Relational Data Mining (objektumalapú relációs adatbányászat) nevű technológiájával. Az ORDM segítségével az üzleti felhasználóknak a teljes körű összefüggés-kutatás lehetőségét nyújtja. Ez az első olyan megoldás, amely lehetővé teszi a valós idejű adatbányászatot a teljes adatraktár-állományban. Mivel feleslegessé teszi az eddig nélkülözhetetlen előzetes adatkigyűjtést, -kivonat készítését, az adatbányászat gyorsabbá válik, teljesebb körű eredményt szül, és megkönnyíti az adminisztrációt. Az új architektúra szabványos SQL-felületet valósít meg az ügyféloldali adatbányászati eszközök és az akár objektumalapú, akár relációs adatbázis-kezelőmagok között. Ezek hajtják végre az adatbányász algoritmusok által igényelt speciális adatkezelő műveleteket. Az új adatbányászati architektúra teljes mértékben kihasználja a relációs adatbázis-kezelők képességeit, ennélfogva nagyobb adatmennyiségeket lehet jobb teljesítménnyel átnézni.

Az ORDM 1997 harmadik negyedévétől kezdve kapható majd. Általa a felhasználók a Tandem termékek rugalmas méretezhetőségének előnyeit is élvezhetik. A megoldás futtatható mind a Microsoft Windows NT Server-alapú rendszereken (beleértve a Tandem nemrégiben bevezetett S-Series kiszolgálóit), mind a Tandem rendkívül méretezhető NonStop Himalaya kiszolgálóin.

- Tandem Magyarország Kkt., telefon: 266-6334

KT TECHNOLOGY

Tomorrow's Power Tools

KT TECNOLOGY HUNGARY KFT
1119 Budapest, Keveháza utca 19-21.
Telefon: 1613639,1613868 Fax.: 1613851

VISZONTELADÓKNAK JELENTŐS KEDVEZMÉNNYEL

17 COLOS LR,NI,OSD
77 800.-

12 ÉV GARANCIÁVAL

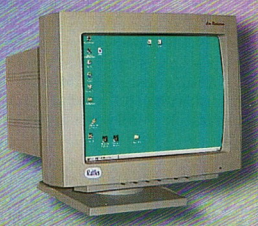

14 COLOS LR,NI
31 500.-

VÉGFELHASZNÁLÓ ÁRAINKBÓL

PENTIUM VX 256KC	13500.-	2.5G Fujitsu	39900.-
PENTIUM HX 256KC	15400.-		
PENTIUM VX 512KC	14680.-	printer kábel	280.-
		RAFFLES MS OEM mouse	1660.-
CIRRUS 1Mb MPEG VGA kártya	4200.-		
S3 3D Virge 2Mb VGA kártya	8050.-	Minitorony New Design ház	4600.-
SB PRO kompatibilis hangkártya	3500.-	12x CD-ROM	15570.-
1G SAMSUNG winchester	26350.-	8EDO SIMM modul	6900.-
1.6G SAMSUNG winchester	31300.-	8/32 SIMM modul	6720.-

CG CompuGroup
COMPUGROUP SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKTANÁCSADÓ KFT.

VÉGFELHASZNÁLÓKNAK ÉS VISZONTELADÓKNAK

Budapest	VII. Rózsa utca 35	(1) 351-74-47 351-74-48	Szombathely	Kossuth Lajos u. 19.	(94) 340-842
Budapest Spéci	X. Gépmadár u. 13	(1) 261-0573	Székesfehérvár	Zsolt u. 35/a	(22) 320-105
Gödöllő	Szabadság tér 8.	(28) 418-685	Balassagyarmat	Kossuth L u. 13	(30) 525-932
Szeged	Móra utca 38	(30) 447-862	Szekszárd	MR-Comp Széchenyi u. 21	(74) 319-663
Győr	Nagy Imre u. 8.	(30) 522-297	Zalaegerszeg	Ady E. út 13.	(92) 330-759
Pécs	Király utca Átrium üzletház	(72) 213-411	Kaposvár	Arany János u. 1.	(20) 521-215
Debrecen	Csapó-Bercsényi sarok	(52) 322-999	Dunaújváros	Hajnal u. 3.	(30) 372656
Nyíregyháza	Körte utca 3.	(42) 403-033	Kecskemét	Kőhíd u. 6.	(30) 558-233

Éves seregszemle

CeBIT '97

Az idei CeBIT nem hozott átütő, forradalmi újdonságokat, ez persze nem jelenti azt, hogy unalmas lett volna a forgatag. A multimédia rajongóit biztosan feldobta – legalább egy évre ismét feltöltődhettek. Láthatták a most még elérhetetlen, de két év múlva már elavultnak számító „üveggyöngyöket".

A teljesítmény átka

A kompatibilitás vége?

Egyre inkább eltűnni látszanak az univerzális PC-k és a minden gépen használható programok. Mindenki arra törekszik, hogy minél hatékonyabb, nagyobb teljesítményű hardvereszközöket jelentessen meg, és eközben lassan háttérbe szorul a kompatibilitás.

Ez alól szinte csak a Windows 95 alatt futó programok kivételek. A Microsoftnak tehát ismét sikerült nélkülözhetetlenné tennie magát, legalábbis az otthoni, szabadidős felhasználók körében.

Az üzleti felhasználók figyelme fokozatosan a Windows NT 4 irányába tolódik el. Ez pedig azt eredményezi, hogy a Windows 95 egyre inkább játékplatformmá „degradálódik". Ez egyébként nem kisebbíti a képességeit, hiszen a legtöbb játék sokkal komolyabb teljesítményt igényel, mint az átlagos irodai alkalmazások.

Media Mania

Filmmániásoknak

Az AIST standján a PC-től szokatlan, új stílusú filmszerkesztő szoftvert mutattak be. A Media Mania család különböző tagjainak általános jellemzője, hogy objektumként kezelik a film alkotórészeit, több fólián (layeren) dolgozhatunk, minden egyes fóliára különböző áttetszőséget adhatunk meg, sőt kulcsszíneket is használhatunk. E tulajdonságok hasonlóvá teszik a fejlettebb, fotóminőséget elérő programokhoz, csak a Media Maniával filmekre alkalmazhatjuk a már ismert technikákat. Külön érdekesség, hogy megadhatunk fix és mozgó kamerákat is, így különböző helyekről különböző filmeket rögzíthetünk.

A program egyedülállóan jól el van látva, sok külső eszközt kapunk hozzá. A MorphoMania beépített morphing lehetőségével átalakuláson alapuló animációkat gyárthatunk. A TextoMania életet visz a feliratokba, a telepített True Type fontokon alapuló szövegeket készíthetünk, nagyon sok jópofa effektussal. A DrawMania vektorgrafikus rajzolóprogrammal egyszerűbb objektumokat rajzolhatunk. A rendszer felkészültségét mutatja, hogy a Fast VideoMachine professzionális rendszerek filmformátumát is támogatja, így filmjeink nem csak játékszernek lehetnek jók.

Az Intel ProShare videokonferencia rendszere nagy lökést ad a „távbeszélőknek"

VideoLogic

Jó képet vágtak

A külföldön a VESA Media Channel rendszeréről és a DVA-4000 egységéről jól ismert VideoLogic a GrafixStar 550 és a Captivator PCI-os verziójával lepte meg látogatóit.

A GrafixStar 550 a Cirrus Logic *Laguna* fedőnevű 5464-es videovezérlő áramkörét használja.

Ez a chip a 3D-s játékok gyorsítására készült, és a mostanában alapkövetelménynek számító AVI- és MPEG-lejátszást is támogatja.

Az RDRAM vagy Rambus memória használatát az elsők között valósították meg ezzel az egységgel.

E technológia előnye, hogy a szín-, Z- és felületpuffer egy memóriában megoldható vele. A kártya a 230 MHz-es DAC-vel is jól tervezettségét bizonyítja: maximálisan 1600×1200-as felbontást és 150 Hz-es képfrissítési frekvenciát „tud". Ára is kedvező: 4 Mbyte-os változatának viszonteladói árát 99 angol fontnál alacsonyabbra tervezik.

A Captivator PCI-os verziója az internetes kommunikáció jegyében készült: teljes változatához külső mikrokamerát is adnak.

A kártya nem igényel Feature Connectort vagy más külső összekötést, mégis lehetővé teszi a 30 fps-os digitalizálási sebességet 320×240-es felbontás mellett, feltéve ha megfelelő teljesítményű környezetbe kerül. Az egység illeszkedik a Microsoft NetMeeting és az Intel Video Phone rendszeréhez is.

Trident

10 kártya

Hazánkban is ismert a Trident név. Sokan, akik pár évvel ezelőtt kezdték a PC-s számítástechnikát, szívesen használták ISA-, majd VL-buszos videokártyáikat. A PCI busz elterjedésével mintha eltűntek volna a piacról a Trident névvel jelzett kártyák.

A Cebiten kellemes meglepetésként ért minket, hogy több mint tíz különböző képességű egységgel jelentek meg. Ezek közül a legnagyobb újdonságot a 3DImage család jelentette. Az egyre népszerűbb „mindent egybe" elvnek megfelelően ezeknek a 2D/3D-gyorsító kártyáknak videokimenetük is van. A 3D-s gyorsításban újat ígérnek azzal, hogy a testek térbeli elhelyezkedését nem a CPU-nak kell kiszámolnia, hanem a rendereléssel együtt ezt is a videovezérlő végzi el. Az általuk *Tri-strip*nek nevezett technológiával további gyorsulás érhető el.

Processzorok, chipkészletek

Pentium a köbön

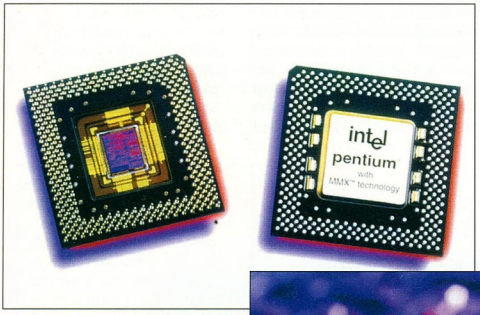

Az Intel MMX processzora és az AMD Socket 7-kompatibilis processzorokhoz gyártott alaplapi vezérlői

Szinte minden számítógép-összeszerelő cég Pentium MMX-es konfigurációval jelent meg. A „hagyományos" Pentiumoknak tehát esni fog az ára.

Az Intel mellett a versenytársak sem tétlenkedtek. A Cyrix és az AMD is új processzort fog piacra dobni. A K6 tesztjéről remélhetőleg következő számunkban lehet olvasni. Addig is elmondható róla, hogy MMX-kompatibilis kompatibilis processzorhoz tervezett (gyakorlatilag a pentiumos) alaplapokhoz használható. A készlet támogatja az SDRAM-ot, az USB-t, a plug-and-playt, és tartalmaz egy periféria buszvezérlőt, amely 33 Mbyte/s-os átviteli sebességet tesz lehetővé CRC módszerű hibaellenőrzéssel. A Cyrix MediaGX processzora szintén multimédiás gyorsítást ígér a belé épített technológiáknak köszönhetően. Az ígéret meg is testesült a Compaq Presario 2100-ában.

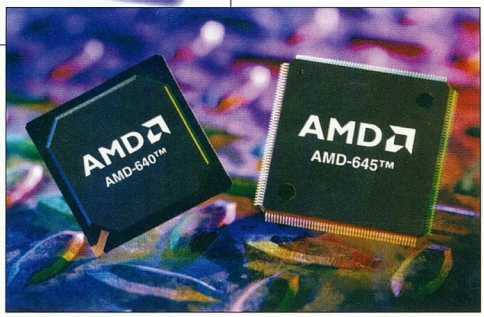

és az AMD reményei szerint semmiben sem marad el az Intel processzorától. Emellett a cég bejelentette a most piacra dobott AMD-640 chipkészletet is, amely a Socket 7-

- Multimédiás mindenes. CHIP, 97/2/39
- Számítógépek Alphája és MMX-e. CHIP, 97/3/16
- Processzorváróban. CHIP, 97/3/31

Vitec Multimédia

MPEG-készítő kártyák

A Vitec Multimedia MPEG-készítő kártyákat gyárt. Az MPEG-2 szabvány széles körű elterjedésére reagálva már megjelentek a kódoló-, dekódolóegységgel is. Ám az MPEG-1 még hosszú ideig alkalmas az egyszerűbb feladatok megoldására, ezért ezt sem hanyagolták el. A bemutatott kártyák mindegyike egy lépésben, rögtön MPEG-1 formátumban tárolja el a felvett jeleket. Az egyszerűbbek a mozgások matematikai leírását csak kis mértékben határozzák meg, míg a bonyolultabbak szinte minden lehetséges forrást fogadnak. Az MPEG-Cut Machine rendszer az MPEG-felvétel mellett Video CD gyártására is alkalmas. Ehhez a művelethez a felvett filmet kiegészítésekkel kell ellátni. Ezt a feladatot a mellékelt CeQuadrat VideoPack 4.0 végzi, melynek segítségével olyan CD-ket készíthetünk, amelyek lejátszásához nem szükséges számítógép, elég egy egyszerű Video CD-lejátszó. Ezzel a megoldással előre elkészített, de mégis interaktivitást nyújtó bemutatókat készíthetünk. Az MPEG-Cut Machine-t felkészítették a DVD szabványra is. A vele gyártott munkáink bármely DVD-lejátszóval olvashatók.

Monitorújdonságok

Laposodó képek

A megjelenítésért sokat tettek a monitorgyártók: az ismertebbek bemutatták lapos kivitelű, plazmaalapú megjelenítőiket, amelyek képátmérője már elérte a 14 colt. E csodák ára azonban még hosszú ideig a kiváltságosak luxuscikkévé teszi őket.

A NEC Fish Clubja ugyan már régebbi fejlesztés, de aki először látta, mindjárt meg-

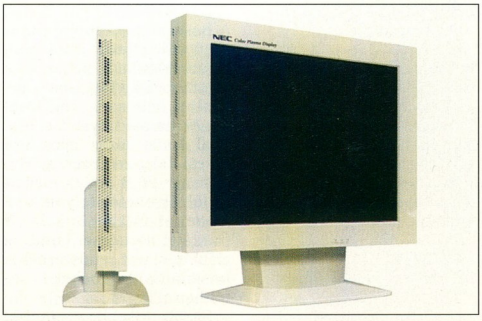

A NEC 33 colos plazma kijelzője kényelmesen nézhető képet ad

szerette. A rendszer az első digitális akvárium, és ahogy ehhez illik, cserélhető halak úszkálnak benne. Egy jó felbontású megjelenítőn látható a háttértárolóról betöltött, végtelenített (persze kellően hosszú), valódi akváriumról rögzített film. Az életszerűség miatt a megjelenítő előtt egy elkülönített, átlátszó térben buborékoltatják a vizet. Nagyon esztétikus a dobozolása. A gyártó nem is titkolja, hogy megcélzott vevőkörük a nagyvállalatok és bankok világa, ahol fontos a presztízshatás.

Windows CE

A jövendő palmtopszabvány?!

Sok számítógépgyártó új kihívásnak vette a Windows CE megjelenését. A Cebiten a Philips, a Hitachi, a NEC és még jó pár cég elkáprázta tatta a nézőket.

Bár az általunk látott darabok közül egyiket sem lehet még az utcán kapni, de nyár végére már mindenki ígéri forgalomba hozásukat. A kis gépekről általános benyomásunk, hogy leggyengébb pontjuk a bevitel: billentyűzetük nem igazán „kézbarát", hosszabb szövegek beírása nehézkes.

A mutató pálca használata több kezet igényel: kettőt, amivel tartjuk a készüléket, és még egyet, amivel az ikonokat böködjük.

Nem nehéz kiszámolni, hogy jobban járunk, ha e művelet közben letesszük valahova a palmtopot, így viszont sokat veszítünk a hordozhatóságból.

A beépített alkalmazások ugyan hasonlítanak valamicskét az asztali Windowsnál megszokottakra, de úgy éreztük, mintha azok demói lettek volna – sok hasznos funkciót hiányoltunk.

Nem találtuk például a Word megfelelőjében a stíluslapok használatát. A Windows CE előnye viszont vitathatatlan azon felhasználók körében, akik megszokták a Windows 3.1x-et vagy a 95-öt. Az egységesség fontos lehet azok számára, akik nem akarják félévente lecserélni tudásukat, hanem csak megszokott feladatokat szeretnének megoldani.

A bankszakmában, nagyobb vállalatoknál sokat adnak az image-re, őket nagyon hamar meg lehet nyerni, ha a meglévő alkalmazásokon elvégzik a szükséges módosításokat.

Windows CE à la Philips

Voyetra Technologies

Az egyesült zenegyár

A Voyetra Technologies eddig főleg professzionális színvonalú zenekészítő szoftverek készítésével foglalkozott. Tavaly decemberben egyesültek az élvonalbeli hangkártyagyártó Turtle Beach Systemsszel. Céljuk az, hogy ezentúl egy csomagban forgalmazzanak zenészek számára használható, kész rendszereket. Sok gondot okoz, ha a kézreálló, megkedvelt szoftver nem használja ki hangkártyánk összes lehetőségét. Remélhetőleg a két multi egyesüléséből nagyon kellemes rendszerek születnek majd.

A nagy sikerű Multisound sorozat két újabb tagjáról, a Fijiről és a Pinnacle-ről is hallhattunk. A Pinnacle egy Kurzweil hullámtáblás szintetizátor chipet rejt, amelyet 4 Mbyte patchkészlettel egészítettek ki. Saját hangmintáink részére akár 48 Mbyte RAM-ot is ráépíthetünk a kártyára. Akinek esetleg kevés lenne a beépített hullámtáblás hangzás, a WaveBlaster-kompatibilis csatlakozón keresztül más hangmodult is rádughat a kártyára. Az, hogy opcionálisan digitális ki/bemenettel is • láthatjuk, sejteti, hogy nem a SoundBlaster 16-unk pótlására találták ki. A szabadalmazott Hurricane technológia DMA-mentes digitalizálást tesz lehetővé, így sokkal gyorsabb jelfolyamokat is kezelni tud. Az analóg/digitális és digitális/analóg jelátalakítók 20 bitesek. A kártya jel/zaj viszonya a leírások szerint jobb mint -97 dB. A Multisound Fijinek nincs hullámtáblás része. Ellenben kiegészült egy DSP chippel, amely megnöveli a számítási teljesítményét. (Természetesen a WaveBlaster-kompatibilis csatlakozó ezen is megvan.)

Hivatalos versenytársak

Ki a hangosabb?

A kiállításon érdekes volt látni a vezető szoftvercégeket, amint egymást „túlkiabálva" tartják bemutatóikat.

Egy pavilonban volt többek között a Novell, a Microsoft és a Star Division.

Utóbbi kettő pont egymással szemben ecsetelte saját Office csomagjának előnyös oldalait. Arra tehát nem panaszkodhatunk, hogy nincs választék.

A Microsoft Office 97 programcsomagjának magyar változata a cikk megjelenésekor valószínűleg már kapható.

A StarOffice a Windowsok mellett elérhető lesz OS/2 és Unix/Linux alatt egyaránt.

A Novell PerfectOffice szintén használható alternatíva azoknak, akik nem a Microsoft termékeivel akarják elkötelezni magukat.

- Új év, új iroda. CHIP, 97/3/52
- Októberi vegyesfelvágott: StarOffice 3.1 béta. CHIP, 96/10/8

Iterated Systems – Real Audio

Film az Interneten

A hosszabb, nézhető minőségű videofilmek internetes továbbítása még nehézkes – legalább 64 kbit/s-os kapcsolati sebesség kell hozzá. Az Iterated Systems és a Real Audio közös fejlesztése a Real Video rendszer, amelylyel már 28,8 kbit/s mellett is jól kivehető, folyamatos filmeket tölthetünk le. A fraktáltömörítéssel (amit az előbb említett rendszernél is használnak) képeket is letölthetünk.

- Szebb, kisebb, gyorsabb. CHIP, 96/10/68

Psion

A hagyomány előnye

A Psionnál járva nem tapasztaltunk izgalmat a Windows CE körüli nagy felhajtás miatt.

A cég képviselői elmondták, szerintük mely pontokon gyengék a mostanában elkészült változatok. A Windows CE önmagában még nem biztosítja a kompatibilitást az alkalmazások terén, ugyanis a gyártók különböző processzo-

A valódi választ természetesen – mint az ehhez hasonló kérdésekben mindig – a piac fogja megadni. Kétségtelen, hogy a jövő évezred kéziszámítógépe grafikus kezelőfelületű lesz majd, ám korántsem biztos, hogy Windows fog futni rajta.

Psion Magyarország, telefon: 156-9850

Vajon a Hitachi CE-je hogyan viszonyul a Psionokhoz?

rokat használnak, ami sok eltérést okoz. Kétségtelen ugyanakkor, hogy a Windows CE futtatásához gyorsabb hardver szükséges. Ez meg is látszott a gépeken: szinte kivétel nélkül RISC processzorral működtek.

Mivel a Psion palmtopoknak már nagy múltjuk van, sok kereskedelmi és shareware szoftver kapható hozzájuk. A termékpaletta széles, a kiegészítők minden igényt kielégítenek. Akinek pedig még ez is kevés lenne, a kapható fejlesztőeszközök segítségével saját alkalmazásokat készíthet. A Psion eszközök mögött hosszú évek munkája áll, amellyel számolni kell, és nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy ez idő alatt a piaci részesedésük is jelentőssé vált.

DVD

Házimozi számítógépből

A Hitachi vezeti a DVD-olvasók piacát

Szép csendben megjelent a DVD. Számos gyártó kínált ilyen meghajtókat. A kínálatból talán a Hitachié volt a legérdekesebb, mindjárt kétszeres sebességű DVD-vel rukkolt elő. A cég egyébként is kilóg a sorból: míg mindenki az írható DVD-n dolgozik, ezt a lépést kihagyta, ehelyett egy többször írható DVD-meghajtóval szeretne kijönni még az év vége előtt. Az STB DVD Theater kártyája jövendő házimozi rendszerünk alapja lehet. Minden minőségi jellemzője kielégíti a második évezred elejének igényeit. Az MPEG-2 jelfolyam dekódolásán kívül a Dolby Digital rendszerét is tartalmazza, ezzel eléri a jól ismert Dolby Surround hangzás minőségét. A Dolby Digital hat teljesen független csatorna kezelését valósítja meg, így a beszéd, a hangeffektusok vagy akár a többnyelvű szinkron is szétválasztható. (Nem kell a hangeffektusokat minden egyes nyelvhez külön hozzákeverni.) Az MPEG-2 dekóderek elterjedésének kedvez, hogy ez az első olyan digitális filmszabvány, amely lehetővé teszi, hogy PC-n mozi minőségű képet élvezhessünk. Felbontása 720×480 képpont, hiszen a DVD formátum a filmszínházak szélesvásznú megjelenítését támogatja.

MPEG-kamera

Film a zsebben

Az MPEG-2 elterjedése a nagy tárolókapacitás-igény miatt még sok helyről nem fogja kiszorítani az MPEG-1-et. Így van ez a digitális kamerák világában is. A Hitachinál látott MPEG kamera olyan feladatokra jó, amelyekben sok nyersanyagot használnak, de nincs szükség professzionális képélességre (napilapok, internetes áruházak stb.). Ilyen helyeken viszonylag hamar megtérülhet a beruházás. Az általunk látott példány belső 260 Mbyte-os PCMCIA merevlemezére akár 3000 JPEG-állóképet, 4 órányi hangot vagy 20 perc filmet lehet rögzíteni. A kamera szoftverkörítése megfelelő, még nem lineáris MPEG-szerkesztő szoftvert is találhatunk mellette. Lítium-ion akkumulátorai 40 percig tartanak ki, de 100 perc alatt újra feltölthetők.

A Hitachi MPEG-kamerája

Ifabo tegnap és ma

A tavalyi Ifabón 31 ország képviseletében 435 vállalat vett részt. Standjaikat, amelyek 36 ezer m^2 kiállítóterületet foglaltak el, 74 ezer látogató kereste fel, és közülük 39 ezer vállalati döntéshozó volt. A kiállítók 96%-a új kapcsolatokat teremtett, 67%-a elégedett volt a látogatók által képviselt színvonallal, 62%-a pedig üzletet is kötött.

Idén 27 ország 445 kiállítója 597 cég képviseletében vesz részt a rangos rendezvényen. Ők május 1. és december 31. között az Interneten is felkereshetők lesznek a Virtuális Ifabón, amelynek helyszíne a http://www.dbassoc.hu címen található. A MAK Informatikai központjában május 6–10. között, a kiállítás minden napján tucatnyi előadást hallgathatnak meg az érdeklődők többek között az Internetről és más hálózatokról, a számítástechnika oktatásban betöltött szerepéről, adatbázisokról, a digitális kultúráról és pl. a CHIP Magazinról. Minden délután ötkor beszélgetés lesz állás-kereső egyetemistákkal, akiknek adatait a Virtuális Ifabo is közzéteszi. Az Ifabo Konferencia Központban pedig egésznapos programokat tartanak *Az informatika és a távközlés – reguláció és deregulláció, Internet az iskolában, iskola az Interneten*, valamint *Adatbázisok jogi védelme* címmel.

➧ Ifabo '97 CHIP-stand: A pavilon 111/c

Ident

Az Idnet Kft. standján a már korábbról ismert Formula adatgyűjtő család új tagjait is bemutatja. Ezek a berendezések a korábban fejlesztett F730, F750, F804 adatgyűjtők speciális változatai, megnevezésük mögött az RF jelzőt viselik, ami arra utal, hogy az optikai kommunikáció mellett rádiófrekvenciás adatátvitelre is képesek. A cég igazi ifabós újdonsága a Fargo-Cheetah II kártyanyomtató, amely vonalkódos, mágnescsíkos vagy aktív memóriachipes műanyag kártyák színes vagy fekete-fehér nyomtatására és felkódolására alkalmas.

➧ Stand: A pavilon 313/c

RT Trading

A szegedi székhelyű RT Trading ötödik éve állít ki az Ifabón.

Idén a Magyarországon általa forgalmazott Daewoo számítógépek bemutatására helyezi a hangsúlyt.

Igazi újdonságról van szó, mivel a Daewoo eddig csak monitoraival képviseltette magát a hazai számítástechnikai piacon, és a forgalmazásról szóló megállapodás is újkeletű, mivel az idei Cebiten írták alá a szerződő felek.

A stand másik különlegességét a speciális igények kielégítésére kifejlesztett – vonalkód-, mágneskártya- és chipkártya-olvasóval egybeépített, 24 vagy 59 programozható nyomógombbal ellátott stb. – billentyűzetek képezik.

Közelebbről szemrevételezhető lesz az a:drive – másik nevén LS-120 – csodameghajtó is.

➧ Stand: A pavilon 308

Business Power Systems

A BPS Business Power Systems Kft., a Fiskars szünetmentes áramforrások forgalmazója a Fiskars Power Systems és az Exide Electronics fúzióját követően elsőként állít ki Magyarországon az Exide hivatalos képviseletében, tehát a kft. Ifabó-standján igazi termékújdonságokkal találkozhat a látogató.

➧ Stand: A pavilon 113/g

Telemobil

A Tadiran Telecommunications Izrael egyik legnagyobb hadiipari (telekommunikációs) vállalata, ISO 9001 és TQM (Total Quality Management) minősítésű termékeit a világ több mint negyven országába exportálja. A cég magyarországi

„...hogy mások is lássák,
EGY GÉP jele **TÖBB KÉP** ernyőn
is megjelenik a **DAXON VGA SZÉTOSZTÓ ERŐSÍTŐK** és **VGA HOSSZABBÍTÓKÁBELEK** alkalmazásával.
A szétosztók egyik kimenete vezérelhető, így a kihelyezett monitorok letilthatók, s bármikor visszakapcsolhatók."
DAXON ELEKTRONIKAI KFT. 1114 BUDAPEST, ESZÉK U. 12 • TEL.: 161-3366 • FAX: 166-5095

képviselője, a Telemobil Kft. a polgári hasznosításra átalakított Coral integrált szolgáltatású üzleti telefonalközponttal (ISBX-szel) vesz részt a kiállításon.

Szakmai palettáját tekintve az alközpontok forgalmazása mellett fényvezető kábeleket, biztonságtechnikai berendezéseket, kábeltelevíziós rendszereket és multimédia eszközöket is szállít, integrált rendszerben is.

Stand: A pavilon 306/b

Comfort

A Comfort Kft. az idei Ifabón bemutatja a U.S. Robotics x2 szabvány szerinti 56 kbps sebességű adatátvitelt megvalósító Total Control és Sportster modemeit, BigPicture elnevezésű videokonferencia rendszereit és a Pilot menedzserkalkulátort, a Netspeak WebPhone internetes telefon- és videokommunikációs szoftvereit, valamint a Lantronix és a Zyxel hálózatépítő hardverét és az INCAA adatvédelmi rendszerét. A Comfort Kft. a vásáron A pavilonbeli standján kívül a B pavilon internetes környezetében is jelen lesz.

Stand: A pavilon 213/b, B pavilon 10/f

Internet-bolt: http://www.comfort.hu

CAD-Art

Az Autodesk bejelentette az AutoCAD R14-es verziójának elkészültét. A CAD-Art Kft. ifabós standjának igazi újdonsága az a bemutató lesz, amit erről a friss változatról tart. Az R14 a szó mindkét értelmében friss: sebesség tekintetében megelőzi az R13 windowsos és az R12 DOS-os változatát egyaránt. A másik szoftverújdonság a Nashville-i Nemzetközi AM/FM Konferencián és Kiállításon bejelentett Autodesk World PC-s GIS program lesz, amely térinformatikai adatok létrehozását, szerkesztését, elemzését, bemutatását teszi lehetővé a nagy teljesítményű, rugalmas Microsoft Office környezetben.

Stand: A pavilon 110

Műszaki Könyvkiadó

A Műszaki Könyvkiadó megjelentette az OS/2 Warp-kézikönyv második, Hálózatos alkalmazások című kötetét, amelyet az Ifabón mutat be. A CD-mellékletes kiadvány 456 oldalon ismerteti az OS/2 erőforrás-elérési lehetőségeit, a hálózatok felépítését, az intranet- és Internet-kapcsolatokat, az operációs rendszerhez szállított Rexx fejlesztőkörnyezetet és a multimédia-szolgáltatásokat, részletesen foglalkozik a használat során fellépő hibákkal és azok elhárításával.

Stand: B pavilon 4/e

COMFORT

Levélcím: 1675 Budapest, Pf.: 162

SZOLGÁLTATÓ, KERESKEDELMI ÉS FEJLESZTŐ KFT.

Iroda: 1182 Budapest, Hargita tér 14–15.
Telefon: 294-2050
Fax: 294-2051

Kommunikációs Szaküzlet: 1095 Budapest, Mester u. 57.
Telefon: 216-0050
Fax: 216-0051

LOKÁLIS HÁLÓZATI ESZKÖZÖK

- távoli hozzáférés eszközei
- LAN-LAN kapcsolatok eszközei
- terminál és printer szerverek
- 10/100 Mbps repeaterek, kapcsolórendszerek
- transceiverek
- hálózati analizátorok
- routerek

INTERNET, ELEKTRONIKUS LEVELEZÉS

HOME-BANKING, SZÁMÍTÓGÉPES FAX-RENDSZEREK, BBS RENDSZEREK, HANGPOSTAFIÓK RENDSZEREK ESZKÖZEI.
28 800 bps /33 600 bps/
56 kbps sebességű modemek,
ISDN termináladapterek

VÉDELMI ESZKÖZÖK

- tűzfal rendszerek
- hozzáférés-ellenőrző rendszerek
- modemes kapcsolatok biztonsági eszközei
- lokális hálózatok használatának ellenőrzése

SZOFTVEREK A HARDVEREKHEZ

BLAST Kommunikációs szoftverek WINDOWS, MS-DOS, VAX/VMS, UNIX környezetben

Hibamentes adatátvitel, terminálemulációk, távvezérlés, hálózati támogatás

INTERNET TELEFON RENDSZER

INTERNET ROCK CAFÉ

NYILVÁNOS INTERNET-SZOLGÁLTATÁS AZ INTERNET ROCK CAFÉBAN, KOMMUNIKÁCIÓ SZAKLAP, BUSINESS CLUB COMFORT, COMTONE ADAT/FAX/HANG POSTAFIÓKRENDSZER
TEL.: 294-2052

SZERETETTEL VÁRJUK ÖNT AZ IFABO KIÁLLÍTÁSON!

IDÉN KÉT HELYEN:
„A" PAVILON 213/B STAND
„B" PAVILON 10/F STAND

IFABO BUDAPEST 1997

Könyvek a VB 4.0-ról

Már a 96-os Compfair óta szemezgettem két, Visual Basicről szóló, magyar nyelvű könyvvel, de valahogy sohasem tudtam rászánni magam a megvételükre.

Azután egy napon a szerkesztőségben kezembe nyomták a két ominózus könyvet, hogy nézzem át és írjak róluk pár sort. Mindkét művet a Kaszanyiczki László–Hargittai Péter páros jegyzi. Korábban is jelent meg művük a VB korábbi verzióiról. Mindkét mostani kiadványt felsőoktatási tankönyvnek szánták. Ezt enyhe túlzásnak érzem. Nekem kicsit más emlékeim, illetve elképzeléseim vannak egy tankönyvről, pláne egy programozói tankönyvről. Például egy ilyen tankönyvnek sok-sok programpéldát kellene tartalmaznia *(ezek külön kötetben jelennek meg – a szerk.)*, és azokon keresztül bemutatni a nyelv egyes részeit (ahogyan azt a legtöbb tankönyv teszi is) – de e kettőben alig találunk ilyet.

Kaszanyiczki – Hargittai

Visual Basic 4.0 felhasználóknak

LSI Oktatóközpont, Budapest 1996, 296 oldal, 1456 Ft

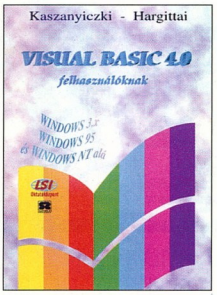

A könyv részletesen bemutatja a VB 4.0 kezelőfelületét, a nyelv alapjait, a különböző változó- és objektumtípusokat, majd néhány, a szerzők által kiemelésre érdemesnek tartott témakört (például file- és táblázatkezelés, DDE, OLE stb.). Ezt követi a legutálatosabb munkafázis, a hibakeresés eszközeinek bemutatása.

A könyv végén rövid leírást találunk a VB 16 és 32 bites verziói közti eltérésekről, és megtaláljuk az összes lehetséges hiba kódját, angol és magyar nyelvű kifejtésével együtt. Kicsit hiányoltam a különböző változatok közötti különbségek bemutatását, mert a könyvben csak nagyon elszórt utalásokat találunk arról, hogy mit tud a VB Standard változata, és mi az, amihez már szükség van a Professional esetleg az Enterprise változatra.

Mindezek ellenére egy abszolút kezdő, aki most ismerkedik a Visual Basickel, hasznos olvasmányra lel ebben a könyvben. Viszont akárki is olvassa, annak nagyon meg kell majd küzdenie menet közben a szerkesztés hibáival. A fejezetek számozatlanok. A fejezetcímek már-már elvésznek a betűtengerben, csak az előttük-mögöttük kihagyott kis hely jelzi, hogy itt valami más van. Az élőfej egy része el-eltűnik időnként. A képek többsége csak hosszas és alapos szemrevételezés után lesz számára érthető, már ha az lesz.

Ez a könyv többet érdemelt volna, mint egy sima wordös „tördelést".

Kaszanyiczki – Hargittai

Visual Basic 4.0 programozási nyelv

LSI Oktatóközpont, Budapest 1996, 525 oldal, 1792 Ft

A könyv egy szűkített referencia-kézikönyv. Ábécérendben felsorolja az összes függvényt, utasítást, metódust, eseményt és tulajdonságot. Az angolul kevésbé tudóknak jól jöhet, hogy megértsék a programcsomag kézikönyvében és súgójában leírtakat. Ennél többet a könyv nem is vállal.

* * *

Az itt bemutatott két könyv nem nyújt tartalmi többletet a program dobozában található leírásokhoz és a súgókhoz képest, viszont komoly kezdőlökést adhat minden elszánt programozópalántának, aki szívesebben olvas magyar nyelvű leírást, mint eredetit.

Weisz Tamás

SHARTECH COMPUTER
1087 Budapest Luther u. 1/c.
Tel.:114-0590, Fax:173-1809

4x/4x CD-író
4x írás / 4x olvasás
Hozzáférés: 220ms
Buffer: 1MB

TEAC CD-olvasó
16x olvasási seb.: 2.4MB/s
Hozzáférés: 105ms
Buffer: 128KB
16x!

160W hangfal
TEAC Power Max
2-utas sztereó hangfal
Beépített erősítő + táp 220V
50-20 000 Hz

ADATVISSZAÁLLÍTÁS
Vírusok, trójai programok, áramkimaradás vagy egyéb ok miatt elveszett adatok helyreállítása.

ÁRHÁNAS

Művészet a történelemben

Korunk könyvei – a CD-ROM-ok – közül gyakran hiányoznak egy-egy művészeti ág teljes és mindenre kiterjedő összefoglalói.

Az idei év második negyedében forgalomba hozott művészettörténeti CD-ROM-sorozat, a History Through Art valami olyannal kecsegtet, amire vetélytársai eddig nem voltak képesek. A PC-n és Macen is használható kiadványsorozat tagjai, melyeket a Kronos Trade forgalmaz Magyarországon, hasznos eszközök a művészeti érdeklődésűek számára, és ajándéknak sem utolsók. Az alábbiakban a kollekció művészettörténeti darabjait mutatjuk be.

A lemezek elsősorban a kulturális tájékozódást segítik elő. A sorozat kilenc korongja az ókori Görögországból (i.e. 800) kiindulva napjaink művészetével bezáróan ismerteti a világ képzőművészeti remekeit. Mivel a művészetre mindig is hatással voltak a történelmi események, a kiadvány szerkesztői erre is figyeltek. A CD-k anyaga közérthetően világítja meg ezeket az összefüggéseket.

A XV. század végétől az ismeretlen világrészek felfedezése, a vallás átalakulása, a csillagászat fejlődése, az ipari forradalom, századunkban a természettudományok fejlődése és az űrkutatás is erősen befolyásolta a művészek gondolatvilágát, látásmódját, alkotásait. A párhuzam adott, a CD-ROM-ok révén pedig a történelem írott és íratlan könyveibe is betekintést nyerhetünk – angol nyelven. Ha elakadnánk, vagy egy számunkra kevésbé vagy alig ismert szóval, szakkifejezéssel találkozunk a lemezeken, rendelkezésünkre áll egy bő értelmező szótár vagy a művészettörténeti enciklopédia és szójegyzék. Olykor bosszantó, hogy egy gyönyörű festményt vagy képet nem tarthatunk meg. Nos, a History Through Art sorozat lemezein található képeket többféle tömörített és tömörítetlen formátumban is elmenthetjük merevlemezünkre, vagy akár elektronikus postán is elküldhetjük barátainknak.

Nézzünk meg szúrópróbaszerűen három lemezt közelebbről, amelyek egyenként is megvásárolhatók.

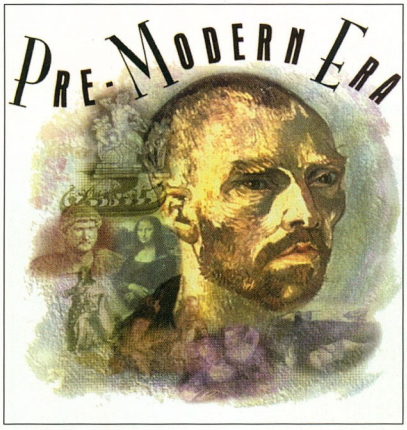

A XIX. század embere még hitt abban, hogy bármit elérhet...

The Middle Ages

A lemez segítségével a középkori hadjáratok művészeti életre gyakorolt – sokszor romboló, máskor építő – hatását tanulmányozhatjuk. A földrajzi felfedezések következményeként az ősi kultúrák és az évezredes hitvilág pusztulását, új eszmék létrejöttét követhetjük nyomon a képernyőn. Megtudhatjuk, hogy a középkori eszmék hogyan serkentették egy merőben új művészeti stílus kifejlődését, és azt is, hogy miért éppen a római katolikus egyház vált a legerősebb hatalommá a középkori Európában. A lemez komoly tananyag minden általános- és középiskolás számára, de elgondolkodtató lehet bárkinek.

Pre-Modern Era

A XIX. századból elsősorban Cézanne, Courbet, Monet, Renoir, Van Gogh képeivel találkozhatunk. Ez idő tájt elsősorban az ipari, műszaki és tudományos felismerések, felfedezések befolyásolták a képzőművészetet. Impresszionista mesterek gyors és olykor merész ecsetvonásait csodálhatjuk meg a kiadványban.

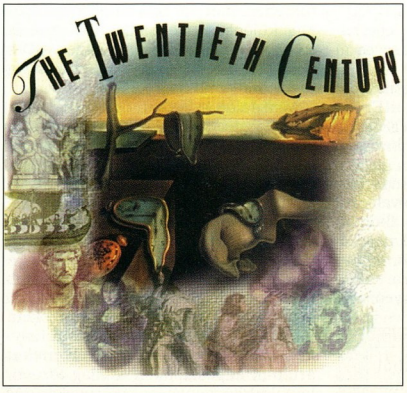

Jól tükrözi a sorozat készítőinek XX. század-képét, hogy Dali híres óráit választották a címlapra

The Twentieth Century

A XX. századi bemutatókban Picasso, Dali, Pollock, Le Corbusier és kortársaik művei várják „látogatóikat". Érdemes kiemelni Dali képeit, amelyek a láthatót és láthatatlant, a megfoghatót és megfoghatatlant kísérlik műalkotássá egyesíteni. Az idő és a tér „megfejthetetlenségét" legjobban szemléltető művészt sokan a század egyik szellemi vezéregyéniségének tartják.

Steindl László Erik
(steindl@mx.westel.hu)

Kronos Trade Kft., 1051 Budapest, Mérleg u. 14. tel.: 267-0000, fax: 267-5317. http://www.kronos.hu

Újabb utazások térben és időben

Kiszámíthatatlan a kritikus sorsa. Ritkán tudhatja előre a boldogtalan, milyen CD-k kerülnek a kezébe, s miről fog írni a következő lapszámban.

Ha szerencséje van, esetleg két hónapra tervezhet előre. De ha nincs... Nos, akkor felhagy azzal a már-már eszelős igyekezettel, hogy a tematikus összeállítások mindenképpen valamilyen rendszer vagy ütemezés szerint kövessék egymást.

Nemrégiben – a márciusi számban – volt szó e hasábokon a Bertelsmann kiadó két világtérképes kiadványáról, a *Nagy világatlasz*ról és *A Föld bolygó*ról, s máris ismét térképes világutazásra invitálom az Olvasót. Ezúttal két windowsos világatlasz lesz a kalauzunk. Mindkettőt a Multimedia Meeting Point bocsátotta rendelkezésünkre, akárcsak a harmadik CD-ROM-ot, amiről e cikkben még szót ejtek.

Világatlasz a Mindscape-től

A kanadai Mindscape kiadónál megjelent CD-ROM pontos címe *World Atlas and Almanac*, azaz Világatlasz és almanach. A kiadvány – a legtöbb mai CD-ROM-os atlaszhoz hasonlóan – egyesíteni igyekszik a részletes atlasz és a földrajzi lexikon funkcióját.

Törekvésében és megközelítésmódjában talán a Bertelsmann Planet Erdejéhez hasonlítható leginkább, legfeljebb egy kicsit kevésbé precíz – és kevésbé szép.

Kezelőfelülete kissé darabosnak tűnik. A kék-zöld alap túl nyilvánvaló, és nem igazán elegáns. A menü ikonjai sem ötletdúsak – a beállításokat jelző csavarkulcs és a fotókra utaló, leginkább gyermekkorom Zorkijaira emlékeztető fényképezőgép pedig egyenesen komikus. Igaz, hogy ez az elvágólagos interface legalább könnyen kezelhető. A navigáció elsajátításához elég néhány pillanat (ezt szeretem).

Ezen túljutva jókora, bár egyenetlen színvonalú anyaghoz jutunk. A számok

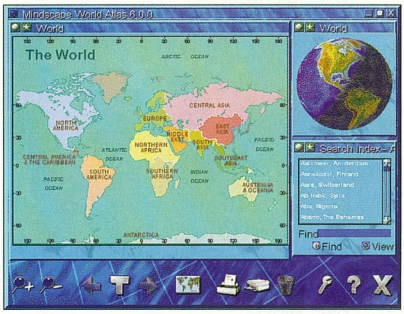

A Mindscape világatlaszának főmenüje

tükrében: mintegy 300 kategóriában 70 ezer különböző statisztika a világról és az egyes országokról. A réteges, 3D-s domborzati térképeken nagy mélységig zoomolhatunk.

Mint talán a legtöbb magyarnak, nekem is mindig első dolgom ellenőrizni, milyen helyet kap kicsiny hazám egy-egy külföldi lexikonban vagy atlaszban. Örömmel jelenthetem: Budapest várostérképéig, sőt azon belül a Várnegyedig is eljutottam. Ez talán a Mindscape atlaszának fő erénye a többiekhez képest. Ugyanez például nem mondható el – minden előnye ellenére sem – az alább ismertetendő DK-atlaszról.

Az összes térképlap száma egyébként körülbelül 400. A mintegy 1000 fényképből többségében átlagos: ilyeneket árulnak képeslapokon a világ idegenforgalmi központjainak környékén. Az 50 videoclip többsége is ilyen. Az, hogy műholdképek is vannak a CD-n, ma már nem újdonság. A program eljátssza (egész jó midiben) bármely ország himnuszát, kimondja annak nevét, továbbá harminc nyelven (magyarul éppen nem) tizenöt olyan mindennapi kifejezést is kiejt, mint „Jó estét!", „Jó napot!" stb. – ez inkább szokványos cicoma, nincs különösebb jelentősége.

Az automatikus valutakonvertálási lehetőség jó ötlet, és arra utal, hogy e CD-ROM bizonyos mértékig idegenforgalmi irányultságú. Ugyanerre utal a térképek nyomtathatósága és exportálhatósága is más programokba éppúgy, mint az időkonverzió vagy az adatok „mélysége". Ez nem baj. Egészében azonban a Mindscape Világatlaszának csak „átlagos" osztályzatot adhatunk, akár a korábban ismertetett Bertelsmann-atlaszokkal, akár a Dorling Kindersley – ugyancsak még 1995-ben készült – hasonló kiadványával hasonlítjuk is össze.

Cartopedia

A „térkép" és az „enciklopédia" szó összeházasításából keletkezett játékos cím – Cartopedia – megint csak arra utal, hogy ez a CD-ROM is egyesíti magában az atlaszt a lexikonnal. De milyen szinten!

Kezdjük itt is a számokkal. A lemezről az előugró (pop-up) betétekkel együtt mintegy 10 ezer képernyő varázsolható elő. A térképek száma 600. A fényképek és videók 250, az adatbázis pedig 400 ezer szót tartalmaz. •

A Cartopedia kezelőfelülete – pontosabban kezelőfelületei, hiszen ez a CD-ROM a sokszorosan rétegezett menürendszerű típusba tartozik, nem úgy, mint az előbbi atlasz – esztétikailag kifogástalanok, praktikusak, bár nem kimondottan egyszerűek.

A főmenüből ötféle szempontból közelíthetjük meg a világot: „A fizikai világ", „A politikai világ", „Országok A-tól Z-ig" és „Világindex" című fejezetek szerint, illetve a középen feltűnő földgömbre kattintva és azt előrehozva égtáj és irány szerint mozoghatunk („World View").

Az egyes országokhoz eljuthatunk a térképek felől, mozogva, illetve zoomolva, vagy az indexek és keresők alapján. Ugyanez „visszafelé" is működik: egy-egy ország térképes szócikkénél, ha egyenesen azt hívtuk elő, a bal sarok-

A bemutatott programokból több képet is lementettünk. Ezek a CD \CIKKEK.HEZ\T&F könyvtárában találhatók meg

Magyarország és fő adatai a Cartopediában

ban lévő földgömbre kattintva láthatjuk, hol helyezkedik el az adott ország a földgolyón. A tűéles térképek gyönyörűek. A behívható fotó- és videóanyag is elsőrangú.

A Cartopedia igazi erőssége mégis adatainak gazdagsága és az adatok megjelenítése. A *navigation bar*, azaz a navigálómenü segítségével juthatunk a különféle leíró és statisztikai adatokhoz. Összeszámoltam: nem kevesebb, mint huszonnyolc ikon található rajta. Ez nehezíti a kezelését, ám ha elsajátítottuk a mesterséget, valóban roppant nagyságú és rendkívül szemléletesen ábrázolt adatmennyiséghez jutunk: grafikonok, diagramok, táblázatok, adatsorok tömegéhez országonként és együttesen. Ezek a világ 1995-ben ismert 193 országának (köztük a legújabbaknak is) minden fontosabb politikai, ipari, népességi, egészségügyi, katonai, környezeti, közlekedési és távközlési, bünügyi és nemzetgazdasági adatát megjelenítik. Sőt – ez a Cartopedia egyik remek megoldása – bármely adat vagy adatsor azonnal összehasonlítható bármelyik másik ország ugyanarra a területre vonatkozó statisztikáival, mondjuk Bulgária lakosságának kor szerinti megoszlása Magyarországéval, vagy Görögország katonai ereje a vele oly gyakran civakodó Törökországéval. Összehasonlíthatjuk akár Norvégia és Felső-Volta mezőgazdaságát is, ha valamely kifürkészhetetlen okból éppen ahhoz volna kedvünk...

A huszadik század krónikája

Mielőtt még olvasóim kételkedni kezdenének kritikusi megvesztegethetetlenségemben, s azt hinnék, fizetett ügynöke vagyok a Dorling Kindersley cégnek (kiadványaik egyébként önmagukért beszélnek, nincs szükségük ilyen szolgálatokra), sietek emlékeztetni arra, hogy nem minden CD-jüktől vagyok elragadtatva. Az előbbivel kapcsolatban is akadtak kritikai megjegyzéseim.

Mindezt azért kell előrevetnem, mert most egy olyan DK-kiadvány ismertetése következik, amelyben – mit tegyek? – nem találok hibát. Sőt! A XX. század történetében (Chronicle of the 20th Century) már nyoma sincs a Világtörténet vagy a Tudományos enciklopédia „gépesített" menüjének.

Persze egy év az interaktív design és a CD-ROM világában egész emberöltő (vagy inkább „szoftveröltő" – ha volna ilyen szó a nyelvünkben). A főmenü itt egyenesen szenzációs. A *Newsroom*, azaz hírközpont szó hallatán ma monitorokkal és kamerákkal zsúfolt nagyteremre gondolunk. Olyasmire, mint amit a CNN műsorvezetőinek háta mögött látunk feltünni időnként. Nos, a XX. század története induló képernyője – a belépő a hatalmas adattárba – ódon újságírói szoba, ütött-kopott íróasztallal, öreg írógéppel és rádióval, olajzöld kartotékszekrénnyel, megsárgult újságkivágásokkal a falon. Mindez 3D-s, szinte minden eleme megmozdítható, hangot ad, s legtöbbjük valamilyen tartalmat rejt. Elősiklik az íróasztal fiókja, benne századunk leghírhedtebb gyilkosságai egy revolver kíséretében. Összegyűrt cédula repül a papírkosárba. A falinaptárra kattintunk – és a „XX. század naptára" indul el. Az öreg rádióból ismert és kevésbé ismert történelmi személyiségek hangja szól, előlapja néha képernyővé alakul, és mondjuk O.J. Simpson látszik rajta – a CD egészen a múlt évig követi századunk eseményeit.

Az anyag egész tálalására jellemző az újságírói „itt és most" stílus. A Newsroom falán is megtalálható, mindenütt jelen lévő *navigátor* ikonra kattintva valódi menüsort és almenüket hívhatunk elő: a *Hírképernyő-választót*, a *Naptár*at, az *Életrajzok*at, a *Fókuszban a XX. század* címűt (amely nyolc fő eseménycsoportról – az orosz forradalomtól az űrkutatásig – ad „átfogó képet"), a *Keresőt* és az Internethez kapcsolódó *Online Krónikát*.

Ezek a címek önmagukért beszélnek. 2 millió szónyi szöveg, 6000 „hír", 90 archív hangfelvétel és 70 videoclip, 3000 fotó és 100 életrajz válik hozzáférhetővé általuk. Minden él, minden eleven. Megszólal Churchill híres „vért és verejtéket" ígérő beszéde. „Ich bin ein Berliner" – mondja az egykorú híradófelvételen J.F. Kennedy.

A hírképernyő görgethető, alatta pedig horizontálisan mozgatható idővonal (timeline) mutatja a legfontosabb eseményeket évről évre. Az ikonrendszer – a hang, a kép, a világ ikonjai – egyszerűek, jól mozoghatunk velük. A

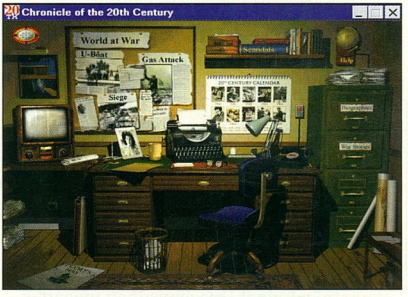

A XX. század krónikáját a Hírközpontból szemlélhetjük

Fókusz nagyobb témaköreinek – például a két világháborúnak vagy a kommunizmus bukásának – átfogó elemzése, képes és hangos illusztrációi életszerűek, okosak. Az említett beépített internetes kapcsolódási lehetőség a Weben lévő Online Chronicle-hez, mintegy a történet folytatása, kiegészítése érdekében már a legújabb CD-ROM-ok „divatja".

Egészen egyedülálló ötlet, hogy a század bármelyik napjára rákereshetünk – mind a 34 ezerre –, és megtudhatjuk, mi volt annak a napnak a legfontosabb eseménye a készítők szerint. Ők a hibásak abban, hogy amikor születésem napjára állítottam a keresőt, nem az jelent meg a „nap híreként", hogy megszületett az Önök hű kritikusa.

Boris János
(Janos.Boris@mail.datanet.hu)

Siena

Beépített jellemzők:

Multitaszkingos operációs rendszer • Word kompatibilis szövegszerkesztő • dBase és Foxpro kompatibilis adatbáziskezelő • Excel kompatibilis táblázatkezelő • határidőnapló • világóra • további felhasználóbarát programok, modulok • Querty billentyűzet • infravörös adatkommunikáció (IrDA).

Bemutatóterem:
1123 Bp. Csörsz u. 23-25.
T/F: 156-9595, 156-3197, 175-0536
Internet: http://www.psion.hu

PSION

A VILÁG ELSŐ SZÁMÚ PALMTOP GYÁRTÓJÁTÓL

Várjuk az IFABO-n az „A" pavilon 206/C standján, ahol a Siena 1Mb és a Series 3a 512K, magyar nyelvű kézi számítógépeket

10.000.-Ft netto árkedvezménnyel vásárolhatja meg!

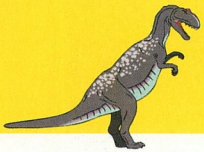

A következő lépés az evolúcióban... digitális oszcilloszkóp egy analóg áráért

Ezentúl mindenki megengedheti magának a digitálist a Tektronix legújabb teremtményével. A TDS 210-es (60 MHz) és a TDS 220-as (100 MHz) digitális valósidejű oszcilloszkópok a következőket nyújtják Önnek:

- **1 GS/s mintavételi sebesség**
- **Automatikus mérések**
- **Jelalakok és beállítások tárolása**
- **Auto-trigger és single-shot**
- **Kis méret**
- **Egyszerű kezelhetőség**

Ne ragadjon le a dinoszauruszoknál!

Az Ön Tektronix-partnerei: Budapest: C+F Kft. 1134 Budapest, Angyalföldi út 38. Tel.: (1) 140-8456, 140-8476; **Commed Trade Kft.** 1145 Budapest, Szugló u. 49–51. Tel.: (1) 363-1299, 252-0758; **Kubányi Gmk.** 1115 Budapest, Etele út 68. Tel.: 203-0297; **OHMEG Kft.** 1085 Budapest, Röck Szilárd u. 17. Tel.: (1) 118-0777; **MAGÉV RAINBOW Kft.** 1054 Budapest, Báthori u. 3. Tel.: (1) 153-3949, 131-8920, 131-5575, 112-3093; **Metratek Kft.** 1138 Budapest, Népfürdő u. 21/C Tel.: (1) 173-1049; **RAPAS Kft.** 1184 Budapest, Üllői út 315. Tel.: (1) 294-2900, 294-5837; **Pécs: SUPERTECH Kft.** 7624 Pécs, Tiborc u. 38/B Tel.: (72) 310-259; **Debrecen: Hobby Elektronika Szaküzlet** 4024 Debrecen, Kossuth u. 18. Tel.: (52) 418-174, 412-421

Tektronix
Képviselet:
Rohde & Schwarz
Budapesti iroda

Ismét Corel hardver

A Corel új leányvállalatot alapít, amely hardverekkel és videokonferencia termékekkel foglalkozik. Tavaly először egy PDA-ról, majd egy NC-ről esett szó. Ezekből eddig nem lett semmi. *CorelVideo* néven már eddig is létezett egy videokonferenciára képes hardver-szoftver együttes. A hardverüzlet nem teljesen ismeretlen a cégnek: hosszú évekig árult SCSI termékeket, de miután a CorelDraw sikeres lett, már arra összpontosította minden erőforrását.

Újraéled az Amiga?

Az Amiga 1 hosszú hányattatás után talán révbe ér: a Gateway 2000 vette meg a múlt nyáron csődbe ment Escomtól. Korábban arról tudósítottunk, hogy a Viscorp vette meg a céget. Azonban a Viscorp képtelen volt kifizetni a szükséges 20 millió dollárt. A Gateway 2000 hazánkban kevéssé ismert, de az USA-ban népszerű PC-kereskedő cég.

Várhatóan újraélesztik az *AmigaWalker* névre keresztelt gépet. A 40 MHz-es Motorola 68030 processzor köré épített, 5 Mbyte memóriával, CD-ROM-meghajtóval felszerelt, futurisztikus formatervű gép már gyakorlatilag készen állt a gyártásra, amikor múlt nyáron csődbe ment az Escom. A gép várhatóan az USA-ban és Európában is kapható lesz, és ennek megfelelően kapja a volt Amiga Technologies az Amiga International nevet.

3, 2, 1, DVD-RAM!

A tokiói Tomorrow 21 kiállításon a Toshiba bemutatta az első DVD-RAM-meghajtót. A bemutatón egy kamera videojelét tömörítették röptében MPEG adatfolyammá, és rögzítették azt DVD-RAM-ra. Az újraírható DVD lemez egyoldalas változata 2,6, a kétoldalas 5,2 Gbyte-ot tud tárolni. A PD lemezekére hasonlító védőtokja van. Lehet, hogy még idén piacra kerül az első DVD-RAM-meghajtó.

Ismét a netcomputerekről

Előző számunkban sok olyan szoftveres megoldásról írtunk, amelyek a régebbi PC-kbe lehelnek új életet, NC-vé varázsolva azokat.

A Sun azonban nemcsak a Project Rescue fedőnéven fejlesztett DOS-os JavaOS-szel állt elő, hanem egy hardvermegoldással is: egy microJava processzort ültetnek egy ISA buszos kártyára, és 99 dollárért kínálják. Ez a *Javablaster*, amit sokan lelkesen üdvözöltek. Kiváló kiegészítője a JavaOS-nek: aki lassúnak találja a szoftvert, az megsegítheti egy olcsó bővítőkártyával.

●

A Wyse Technology új *Winterm 2900*-a hordozható NC. A 8,5 colos, háttérvilágításos, érintős képernyővel gyártott berendezést 1,5 Mbps sebességű rádiós kapcsolat köti a LAN-okhoz. x86-os processzorán a Citrix WinFrame fut. Így az NC a Windows NT-s szerveren futó tetszőleges alkalmazást meg tud jeleníteni.

Fejlett szerverek

A Hyundai Santa Clara-i leányvállalata, az Axil áprilisban kezdi meg a *Northbridge NX801* szerver forgalmazását. A rendszer alapja nyolc Pentium Pro, ezt két négyprocesszoros alrendszer összekötésével érik el. A rendszer rendelkezésre állását (kikapcsolás nélküli működtetését) növelik a menet közben cserélhető ventilátorok, tápegységek és lemezegységek.

●

Úgy tűnik, hogy ebben az évben kezdődik a PC-k valódi szerverré válása. Ehhez jó lenne, ha fürtbe (cluster) lehetne kötni a gépeket. A Novell március végén bejelentett Wolf Mountain technológiája még idén kapható lesz. A Windows NT-be beépítik a Microsoft hasonló Wolfpack API-jának egyes részleteit. Jövő hónapban az Intel, a Microsoft és a Compaq a szerverek összekötésére jelent be közös technológiát.

Már vannak különböző interface-ek, de az itt felsoroltakat kifejezetten PC-khez tervezik. A gépek fürtbe kötésének az a célja, hogy szinte bármilyen hibát elviseljen a rendszer *egésze*, és a szerverszolgáltatás ne álljon le egy percre sem.

56 kbps-os hírek

Nem csitul az 56 kbps-os modemek háborúja. A háború oka az, hogy a US Robotics (USR) *x2* technológiája nem kompatibilis a Lucent és a Rockwell *K56Flex*ével. x2 technológiájú hardvert alapvetően csak az USR gyárt, bár a Cirrus Logic is megjelent egy x2-kompatibilis chipkészlettel.

Egy másik fontos x2-es szereplő a Cardinal, amely szintén csak nemrég jelentette be, hogy az x2-t támogatja. Különösen fontossá vált a Cardinal, amikor megvette a Hayes. Ezzel a Hayes már a második olyan cég, amely mindkét technológiát támogatja, méghozzá úgy, hogy eredetileg a K56Flex mellett tette le a voksát, és olyan céget vásárolt meg, amelyik viszont az x2 mellett döntött. A másik ilyen a 3Com, amely múlt hónapban egyesült a USR-rel. Mind a Hayes, mind a 3Com ígéretet tett arra, hogy támogatni fogják az x2-t is.

Processzor- és busztechnológia

Az AMD új K6 processzora – mint ez viszonylag jól ismert – a meglévő pentiumos (Socket 7) alaplapokba illeszkedik. Az Intel azonban az ezekhez szükséges chipkészleteket nem fejleszti tovább, hanem Pentium II (egykori fedőnevén Klamath) processzorához szükséges Slot I alaplapokat és chipkészleteket fejleszt.

Ezért az AMD úgy döntött – kénytelen volt így dönteni –, hogy belép a chipkészletek piacára. A VIA Technologies fejlett VP2 chipkészletének licencét vásárolták meg és kínálják AMD 640 néven. Legérdekesebb tulajdonsága talán a 33 Mbyte/s csúcssebességű Ultra ATA támogatása. Később biekben ezt kiegészítik az AGP buszszabvány támogatásával. Magát a K6-ot csak lapzártánk után jelentik be hivatalosan, így mindössze annyit tudunk róla, hogy 166, 200 és 233 MHz-es változatokban, az Intel Pentium MMX processzorainál mintegy 25%-kal olcsóbban kínálják majd.

●

Az AGP új, még a PCI-nál is gyorsabb, elsősorban grafikára kihegyezett sín. Jelenleg 66 és 133 MHz-es változatai léteznek, 256, illetve 512 Mbyte/s sebességgel. Az Intel év végére ígéri a négyszeres sebességű (4X) AGP-t, kereken 1 Gbyte/s sebességgel. Több gyártó is bejelentette, hogy AGP-s VGA chipkészletet készít: Ati (AGP 2X 3D Rage Pro), 3Dlabs (Glint Gamma 3D), Trident (AGP 3D Image 975), Cirrus Logic (Laguna3D AGP), S3 (ViRGE/GX2 3D). Olyan híreket is hallani, hogy az Intel *740GT* névvel az év végén nagy teljesítményű 3D chipet hoz ki. Ezt az Intel nem kommentálta.

●

A Digital bejelentette új 21164PC Alpha processzorcsaládját. A processzor nem x86-kompatibilis, de az alfás Windows NT fut rajta, és a Digital FX32 szoftverével az x86-os Win32-es programok is futnak. A Windows NT 5 már az Alpha család 64 bites VLM (Very Large Memory – nagyon nagy memória) modelljét is támogatja majd. A 21164PC-alapú rendszereket olcsóbbnak és nagyobb teljesítményűnek ígérik az Intel Pentium II-alapúaknál. A Digital, az Enorex Microsystems, s hogy egy európait is említsünk, a Vobis Microcomputer szinte azonnal bejelentette, hogy ilyen rendszereket is fog szállítani.

The HP Network ScanJet 5 Network Scanner

Újabb HP-csodák

A Hewlett-Packard (2) további, termékkategóriát létesítő berendezéseket hoz forgalomba.

Az új *Network ScanJet 5* a nyomtatás és terjesztés hagyományos folyamatát kívánja megfordítani, terjesztés-nyomtatás sorrendbe. A cégeken belüli levelezés, másolás és faxolás iránti igényt kívánja megszüntetni. Az elemzők szerint az elképzelés beválhat, de bele fog telni némi időbe, mire az emberek átszoknak az új módira.

Mit tud ez a lapolvasó, hogy ilyen nagyra hivatott? Közvetlenül szkennelés után, magáról a berendezésről küldhetjük körbe a beolvasott anyagot. Ezt elsősorban az új kezelőfelület teszi lehetővé, aminek fontos része egy szokásos billentyűzet és képernyő. Szinte bármilyen hálózati operációs rendszerrel működik a berendezés.

A HP belép az otthoni fényképezés piacára a *HP PhotoSmart PC* termékcsaláddal. A termékcsaládban digitális kamera, fotóscanner, fotónyomtató és többfajta HP fotópapír lesz. Most a kamera jelent meg, amelyet néhány hónap múlva követ a nyomtató és a scanner. A kamera cserélhető 2 vagy 4 Mbyte kapacitású memóriakártyákra dolgozik normál, finom vagy szuperfinom felbontással. A 4 Mbyte-os kártyára 62 normál kép fér. A kamerán szokás szerint minden – vaku, „továbbítás" stb. – automatizált.

A majdani nyomtató professzionális minőségű fotókat ígér. Ezt az is jelzi, hogy egy 4×6 colos fotót 2,5 perc alatt, egy 8×10 colosat öt perc alatt nyomtat ki. Papírútja egyenes (síkágyas) lesz, hogy a vastag fotópapírra tudjon nyomtatni. A scanner fotót, negatívot és diát egyaránt fogad majd.

Mindhárom eszköz a Microsoft *Picture It!* képmanipuláló szoftverével érkezik. Egy kis probléma van: az eszközök együttes (HP által becsült) áráért már egy közepes teljesítményű multimédiás PC-t is kaphatunk itthon is, az USA-ban is.

Négyesi Károly

Nyomtassunk!

A neves másológyártók most a lézernyomtatók piacára is belépnek. Az egyik első a Minolta lesz. A cég lézernyomtató engine-t – nyomtatóművet – már eddig is gyártott az Epsonnak, a Lexmarknak és a Mannesmann Tallynak. A második negyedévtől maga is elad majd nyomtatókat. Az új „mopy" – multiple originals – irányzat komolyan veszélyeztetheti a másológépek piacát. Ez lehet az egyik oka annak, hogy a Minolta mellett a Konica és a Canon is hasonlóan nyilatkozott. A Xerox korábban is gyártott lézernyomtatót. Április 15-én moduláris rendszerű többfunkciós berendezést jelent be. Külön-külön vásárolhatunk monokróm lézernyomtatót, scannert, másolót, faxot – és összekapcsolhatjuk ezeket egyetlen nagy tudású berendezéssé.

●

A *HP OfficeJet 500* is egyszerre színes nyomtató, fax, másoló és scanner. Már múlt hónapban beszámoltunk arról, hogy a Panasonic hasonló készüléket jelentett be. Az OfficeJet 500 (OJ500) elsősorban azzal tér el elődjétől, az OfficeJet 300-tól, hogy az nem tudott színesben nyomtatni.

Érdemes talán azt is kiemelni, hogy 65 oldalt képes fogadni és memóriában tárolni (az előző 24-et tudott). A modellt elsősorban otthoni felhasználásra szánják – irodai verziója, az OfficeJet 1150C Pro nem rendelkezik faxképességekkel.

(1) Amiga: http://www.amiga.de, http://www.gw2k.com
(2) Hewlett-Packard: http://www.hp.com/
A rovatban említett többi cég általában http://www.*cégnév*.com címen érhető el

MINDEN FELADATRA
OKI
OLDALNYOMTATÓK

OKI PAGE 4W
4 lap/perc
600 dpi

OL600/610ex
6 lap/perc
600 dpi

OL810ex
8 lap/perc
600×1200 dpi

OL1200/OKIPAGE 16N
12/16 lap/perc
600×1200 dpi

OKI
People to People Technology

OKI Képviseleti Iroda
1051 Budapest,
Bajcsy-Zsilinszky út 12. II. em. 204.
Telefon: 327-4070, 266-6225
Telefax: 327-4076, 266-0152
e-mail:
OKI_H@MAIL.DATANET.HU
Internet-honlap:
WWW.OKIEUROPE.CO.UK

MÁTRIXNYOMTATÓK • OLDALNYOMTATÓK • HŐPAPÍROS FAX • NORMÁLPAPÍROS FAX

OKI forgalmazókról, árakról, akciókról kérjen további információt az OKI InfoFax számán: 321-4466/1881.

PRINT EXPO

6. Nemzetközi nyomdaipari szakkiállítás

Tematika

TELJESKÖRŰ NYOMDAI TEVÉKENYSÉG (NYOMDÁK)

KIADÓI TEVÉKENYSÉG

GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK GYÁRTÁSA, FORGALMAZÁSA, SZERVIZE

NYOMDAI ALAP ÉS SEGÉDANYAGOK

KIEGÉSZÍTŐ-, VÉDŐ- ÉS ELLENŐRZŐ BERENDEZÉSEK

SZÁMÍTÁSTECHNIKA A NYOMDAIPARBAN

IRODASZEREK, NYOMTATVÁNYOK

CREATO

Jelentkezési határidő: 1997. május 15.

1997. 10/28-31.
BUDAPESTI VÁSÁRKÖZPONT

PÁRHUZAMOSAN A **BUDATRANSPACK** NEMZETKÖZI ANYAGMOZGATÁSI ÉS CSOMAGOLÁSI SZAKKIÁLLÍTÁSSAL

VÁLASZKÁRTYA

Érdeklődés esetén kérjük minél előbb a HUNGEXPO Rt. címére postán, vagy a 263-6092-es telefax számra visszaküldeni!

- ◯ Részt kívánunk venni, jelentkezési lapot kérünk, tervezett m²:.....
- ◯ Érdeklődünk a rendezvény iránt, további tájékoztatást kérünk
- ◯ Hirdetni kívánunk, kérjük média ajánlatukat
- ◯ Látogatóként kívánunk részt venni

Cégnév: _____

Név/Beosztás: _____

Cím: _____

Telefon: _____

Fax: _____

PRINT EXPO

HUNGEXPO Rt.
PRINTEXPO project
KISS Zoltán project igazgató
MERÉNYI Tímea kiállításszervező

HUNGEXPO

Cím: Budapest X., Albertirsai út 10.
Levélcím: H-1441 Budapest, Pf. 44.
Tel.: 36/1/263-6091
Fax.: 36/1/263-6092

Az új nemzedék

Az 1996-os Las-Vegas-i Comdex kiállításon már megtekinthették a látogatók a Yamaha cég legújabb berendezését, a CD-400 típusjelű CD-író mintadarabját.

A legújabb hírek szerint idén februártól a termék már világszerte megvásárolható a cég nagykereskedői hálózatán keresztül. Az évekig piacvezető CDR-100-as író ezzel végérvényesen nyugdíjba vonult, és átadta helyét az új generációnak. A kifutó típus rendkívüli sikerekkel büszkélkedhet, hiszen megjelenésétől évekig vezette a piacot egyedüli négyszeres sebességű íróként. Az új típus szinte minden paraméterében ismét a legjobbnak mutatkozik.

Az új egység a Yamaha szabadalmán alapuló RapidLinked írási technológia felhasználásával készült. A technológia nagyobb adatátviteli teljesítményt tesz lehetővé. A RapidLinked és a 2 Mbyte-nyi belső RAM a ma még gyakori „buffer-underrun" (pufferkiürülés) hibát hivatott kiküszöbölni. A CDR-400 hatszoros sebességű olvasás mellett négyszeres sebességgel képes írni akár egymenetes, akár többmenetes módon is.

Ismét az élen

Jelenlegi változata még SCSI felületű, de hamarosan kapható lesz az ATAPI csatlakozós egység is, amely a mai népszerű és olcsó merevlemezek módján csatlakoztatható az alaplaphoz. Az egység belső vezérlőprogramja (firmware) Flash ROM-ban kapott helyet, így jövőbeni módosításai egyszerű beégetéssel megoldhatók. A Yamaha CDR-400 az összes ma használatos és népszerű CD-formátumot támogatja – CD-ROM, CD-ROM-XA, CD-I, CD-DA, Mixed, CD-Extra és Video CD.

Jelenleg két cég kínál e CD-írót támogató szoftvert, az Elektroson a Geart és a Cequadrat a WinOnCD-t, de több mint 23 további cég dolgozik azon, hogy a termék IBM, Mac, Unix, HP, SGI, Sun, Novell és más környezetben is használható legyen.

Nagy Zoltán

Műszaki adatok

Típus: Yamaha CDR400
Olvasási/írási sebesség: 1×, 2×, 4×, 6× (csak olvasás)
Átviteli sebesség: 4,2 Mbyte/s (aszinkron löket módban íráskor), 3,4 Mbyte/s (aszinkron löket módban olvasáskor)
Pufferméret: 2 Mbyte (500 szektor – nem bővíthető)
Elérési sebesség: 250 ms
Lemezbetöltés módja: külső egységben caddy, belső egységben caddy vagy tálca
Forgalmazó: Storage System Kft., telefon: 266-1717

Asztali olvasó

A Logitech PageScan Color és ennek Pro változata kifejezetten íróasztalra szánt, kisméretű lapolvasó készülék.

A scanner alapjában véve nem sok helyet foglal, bár működés közben némileg nagyobb „mozgásteret" igényel. Áthúzó rendszerben működik, vagyis az álló olvasófej alatt görgős mechanika húzza át a beolvasni kívánt lapot. Ebből adódik, hogy csak önálló lapok adagolhatók neki kézi úton vagy a Pro változatnál a lapadagoló segítségével. Mégsem lehetetlen nagyobb tárgyak, például doboz beolvasása, mivel a scanner megszabadítható talapzatától, és így kézi üzemmódban is működhet. Az egyenletes előtolás eléréséhez ekkor a motoros görgők mozgatják a berendezést, kézzel legfeljebb az irányt kell tartani. Sajnos kihajtott könyvet így sem mindig lehet beolvasni vele.

Az áthúzó rendszer hátránya, hogy a vastagabb lapok hajlamosak megszorulni. Ez esetben a meghajtóprogram nyújt segítséget, ábrákkal illusztrálva a lap kiszabadításának módját. Jó pont viszont, hogy nemcsak A4-es lapokat, hanem ettől kisebbeket, akár névjegyet is képes behúzni.

A scannerhez Twain-kompatibilis drivert mellékelnek 16 és 32 bites verzióban, így használható Windows 95 és Windows 3.x alatt is. A számítógéphez párhuzamos porton keresztül csatlakozik, ez EPP (Enhanced Printer Port) esetén annak sebességének köszönhetően nem jelent szűk keresztmetszetet a beolvasott adatok számára, viszont lényegesen leegyszerűsíti és olcsóbbá teszi az illesztést. Ilyenkor a nyomtató továbbra is használható.

A készülék maximális optikai felbontása 200 dpi színes üzemmódban, 400 dpi szürkeskálás és fekete-fehér üzemmódban. Ez szoftveres úton növelhető, így akár 800 dpi (látszólagos) felbontású színes képet is kaphatunk végeredményként.

Műszaki adatok

Gyártó: Logitech
Típus: PageScan Color (Pro)
Optikai felbontás: 200 dpi színes, 400 dpi szürkeskálás és fekete-fehér üzemmódban
Szoftverrel növelt felbontás: 800 dpi színes, 1600 dpi szürkeskálás és fekete-fehér üzemmódban
Színmélység: 24 bit
Csatlakozás: párhuzamos port
Forgalmazó: Számalk Rt. Disztribúció, telefon: 203-0306

A készülékhez adott vezérlőprogram könnyen kezelhető, az üzemmódok beállítása során nem kell dpi-értékekkel vesződni a gyakorlatlan felhasználóknak.

A scanner használati értékét növeli a mellé csomagolt program. Aki ismeri és kedveli a Corel grafikus programjait, annak jó hír, hogy a PageScan Color dobozában Corel 5.0, a PageScan Color Pro dobozában pedig Corel 6.0 csomag található.

Nagy Zoltán

Microsoft® Windows NT® Server 4.0

A Windows NT Server 4.0 az ügyfélkiszolgáló alkalmazások és az Intranet megoldások megbízható, hardverfüggetlen és korlátlan platformja.

A részletekről érdeklődjön Ügyfélszolgálatunknál: 2-MSINFO (267-4636)

Frissítse korábbi hálózati operációs rendszerét.
Íme az elégedett felhasználó, aki már ezt megtette.
Most Ön is megteheti, mégpedig **féláron!**

Verbatim 3M
office data IMATION
APLI ATLANTA
EMBATEX PRIMAX
GRAHAM MAGNETICS HEWLETT PACKARD
Fujitech victron
moLin ESTECE
Post-it EPSON
Reynolds ESSELTE
ROLODEX CARAN D'ACHE Swiss Made
Victoria
Canon
BISLEY VIGOR

SZÁMÍTÁS- ÉS IRODATECHNIKAI KELLÉKEK

KÖZVETLENÜL AZ IMPORTŐRTŐL

A CORWELL Kft. számítás- és irodatechnikai kellékek importőre és disztribútora.
Az általunk forgalmazott termékek legnagyobb részét közvetlenül a gyártótól vásároljuk, hogy minél kedvezőbb árat biztosíthassunk partnereink részére.

- a termékkör specialistájaként széles választékot kínálunk (termékeink száma meghaladja a kétezret)
- minden általunk forgalmazott terméket általában azonnal raktárról szállítunk
- az M3-as autópályától két percre, Zugló és Rákospalota határán lévő nagyker.
- raktáráruházunkban önkiszolgálás vagy árukiadás kívánság szerint
- biztonságos parkolás az udvarban
- vidékre postai úton is szállítunk

CORWELL

1155 BUDAPEST, DEMBINSZKY U. 1. TELEFON: 306-9060 FAX: 307-6324

Szeretettel várjuk az IFABO-n, A pavilon 210/A stand.

Mininyomda – irodában

Korunk irodáiban és hivatalaiban már egyáltalán nem mindegy, hogy milyen sokszorosítási megoldást használunk.

Főleg igaz ez, ha figyelembe vesszük a világpiacon történt papírárrobbanást, hiszen a fénymásoló gépek nem mindig tudnak kifogástalanul működni az olcsóbb és kisebb súlyú papírokkal. A fénymásolók másik szűk keresztmetszete a viszonylag kis másolati sebesség és az ózonképződés. Egy eredetiről viszonylag kis példányszámú (20-2000) másolatot készítve a fénymásolás vagy a nyomdai elkészítés igen költséges és lassú.

Ezt a problémát igyekszik megoldani a Duplo típusú gyorsmásológép. E másológépek elve hasonló a klasszikus stencilgépekéhez, de elmarad az úgynevezett mesterfólia kézzel történő készítése, a festékezés és fóliafeltétel, valamint a fólialevétel nehézkes megoldása.

A Duplo gyorsmásolók a problémákat teljesen automatikusan, gombnyomásra oldják meg. Főbb szerkezeti egységeik a 300/400 dpi felbontású scanner, a hőnyomtató és a festékező dob.

Mivel az eljárás során a másolandó anyag teljes egészében digitalizálásra kerül, így a kép szerkeszthető, nagyítható. Az eljárásból adódik az is, hogy a másolás sebessége független a másolandó anyag méretétől – A/3 és A/4 esetén is 120 lap/perc. A másolatok jobb minősége érdekében állítható a kontraszt, és fotó, illetve vonalas üzemmód közül választhatunk. Számos bővítéssel egészíthető ki a gyorsmásoló: kötegelő, ADF, színdob, kódkártya és számítógépes interface (RIP).

Az eljárás miatt egy másolat költsége a példányszám függvényében változik. 10 lap esetén még 4 forint, 50 lapnál 1 forint, de 1000 lapnál csupán 20 fillér. A lapsorozatokról készített másolatokat sorrendbe is kell rakni. A Duplo összehordógépekkel maximum A/3 méretű lapokat rendezhetünk sorba, 2000 szett/óra sebességgel.

- PC Studio 2000 Kft., 3532 Miskolc, Andrássy u. 15., telefon: (06-46) 401-546; 1193 Budapest, Könyvkötő út 12., telefon: (06-20) 440-828, (06-30) 318-985

Lépéselőnyben az Encad

Az Encad évek óta számos, nehezen lekörözhető újdonsággal jelenik meg az óriásnyomtatók piacán.

Így nem meglepő, hogy az amerikai cég elsőként jelent meg a tintasugaras piacon olcsó, de termelékeny nyomtatókkal.

Az alacsony árú *Croma 24* komplex nyomtatási megoldás. Teljes színskálán nyomtat 300 dpi felbontású, A1-es fotóhű képeket vagy egyszerű vonalas (CAD) rajzokat képtelítettségtől függően akár 2,5 perc alatt is. Meghajtószoftvere a színkalibrálási, tintaszámlálási, papírkiválasztási, automatikus vágási és a szárítási idő beállítására szolgáló funkciókat is kezeli, így olyan egyszerű a használata, mint egy asztali nyomtatóé. Háromféle változatban rendelhető: PC-hez ADI, Windows 3.1, Windows 95 és NT meghajtóprogrammal, Macintoshhoz Chooser-Level Driverrel és soros összeköttetéssel, valamint PostScriptes változatban, amely Mackel és PC-vel is használható.

Az Encad NovaJet Pro sorozat két új tagja a hasonló kategóriájú nyomtatóknál 3-5-szörte gyorsabb nyomtatást tesz lehetővé. A *NovaJet Pro 42e* 107 cm széles médiumra nyomtat, így ideális a teljes színkitöltésű, egy méter vagy A0 szélességű nyomatokhoz. A *NovaJet Pro 60e* pedig az első olyan tintasugaras nyomtatórendszer a piacon, amely 152 cm (60 col) széles papírra képes nyomtatni.

A minőségi Encad QIS-kiegészítők – hordozók, tinták és laminálófóliák – széles skálája lehetővé teszi mind kültéri, mind beltéri nyomatok készítését. A nyomtatók széles körben használhatók: építészeti cégek fotóhű 3D képeihez, termékrajzaihoz, térképeihez, alaprajzaihoz; részletes grafikonokhoz és más hatásos illusztrációkhoz; grafikusok kiállítási grafikáihoz, feliratokhoz, plakáttervekhez, művészeti alkotásokhoz; reklámügynökségek, áruház- és gyorsétterem-láncok, mozihálózatok ajánlataihoz, színes, fotorealisztikus plakátjaihoz.

A termékcsalád része egy új tintautántöltő rendszer, amely nagy sorozatú, minimális felügyeletet igénylő nyomtatásnál folyamatos tintautánpótlást biztosít.

A kettős tintavezetékek és a cserélhető tintatartályok lehetővé teszik beltéri, majd gyors átváltással kültéri plakát nyomtatását. Az új tekercspapír-adagoló/felvevőnek és a beépített szárítónak köszönhetően a nyomatok azonnal használhatók.

A nyomtatók szabványos kiegészítői a Microsoft Windows 3.1, Windows 95 és Windows NT nyomtatómeghajtó programok csakúgy, mint a Power Macintosh Encad Print Utility, amely lehetővé teszi az asztali Mac-alkalmazásokból való működtetést.

- Digit Számítástechnika, 1126 Budapest, Agárdi út 12/B, telefon: 202-2054

IFABO '97

Május 6-10. A pavilon 213/d

Előadások az internet és
az adatáruházak aktuális kérdéseiről.
Sybase és Powersoft termékek és információk CD-n.
Regisztráció a Sybase május 26-i
ImpactNow előadására.

IMPACT NOW
Budapest,
1997. május 26.

SYBASE
www.sybase.com

Axis
Számítástechnikai Kft.

Székesfehérvár, Prohászka O. út 42.
Telefon: +36 22 327 631
Iroda: Budapest, XI., Dayka G. u. 3.
E-mail: axis@mail.alba.hu

©1996 Sybase, Inc. Sybase and Sybase IQ are trademarks of Sybase, Inc. or its subsidiaries. All other trademarks are the property of their respective owners.

Ki lesz a nyerő?

Küszöbön áll egy újabb modemsebesség-robbanás.

Nemrég még a 33,6 kbps is kuriózumnak számított, most pedig már 56 kbps-os technológiák döngetik a kapukat.

Az új technológiák nagyon gyors, 56 kbps (56 ezer bit másodpercenként) sebességet tesznek lehetővé a bejövő irányban, míg a kimenő irány „csak" 28,8 vagy 33,6 kbps sebességű marad. Mivel a felhasználók többségét a letöltés érdekli (például WWW-oldalak nézegetése, file-ok letöltése), a gyors modemekről szóló hírek minden hálóhasználó szívét megdobogtatják, hiszen minél gyorsabb a modem, annál több időt (és pénzt) takaríthatunk meg.

A jelenlegi csúcsmodellek 33,6 kbps sebességet érhetnek el (V.34 protokollal) az átlagos analóg telefonvonalakon. Ennél gyorsabb adatforgalom itt nem lehetséges a jel/zaj viszony miatt. Egy mai telefonvonal nagy része viszont már digitális, kivéve azt a kis „helyi hurkot", amely közvetlenül az előfizetőhöz vezet. A 56 kbps-os technológia a digitális szakasz előnyeit aknázza ki. Az előfizető részéről ez nem igényel digitális vonalat, mint az ISDN esetében, amely egyébként 64 kbps sebességű kapcsolatot tesz lehetővé – borsos áron.

Az új típusú, gyors kapcsolat létrejötte az Internet-szolgáltatótól függ, az ő részéről digitális kapcsolatra van szükség. Ha ki akarjuk használni az új modemek kapacitását, olyan szolgáltatóhoz kell csatlakoznunk, aki különleges, telefontársaságtól bérelt *digitális* kapcsolattal rendelkezik. Itt keletkezik az első probléma, de erről majd később.

Az új modemek kompatibilisek a korábbi szabványokkal, így ha a célállomás miatt nem jöhet létre 56 kbps sebességű kapcsolat, akkor a modem automatikusan visszaváltja 33,6-os vagy 28,8-as sebességre.

Hogyan derül ki, hogy a célállomás képes-e gyors kapcsolat létrehozására? A kapcsolat felépítésekor az 56-os modem egy jelet küld a célállomásnak, amivel megkérdezi, hogy az képes lesz-e 56 kbps-os sebességen küldeni az adatokat. Ha nem, akkor a modem visszalép a következő leggyorsabb átviteli rátára.

A jelenlegi csúcsmodellek nagy része upgrade-elhető, így nem feltétlenül kell kicserélni a meglévő modemünket, ha ki akarjuk használni az új sebesség előnyeit (erről a lehetőségről a modem forgalmazójánál érdeklődjünk).

* * *

Eddig tartott az alapvető technikai áttekintés. Most jön a feketeleves. Témánk – mint már annyiszor a számítástechnika történetében – az egységes szabvány hiányához vezető okok és a versengő technológiák ismertetése lesz.

Kezdjük a U.S. Roboticsszal. A USR a tavaly novemberi Comdexen mutatta be *x2* fantázianevű technológiáját, amely lehetővé teszi az 56 kbps sebességet. Az x2-es termékekről konkrét mérési adatok is rendelkezésre állnak. Ezek 46-48 kbps sebességről számolnak be. Igaz, hogy ez nem éri el az 56 kbps-ot, de jóval felülmúlja a jelenlegi leggyorsabb modemek sebességét. A csúcssebességtől való elmaradás főként a vonalak minőségének tudható be.

Következő alanyunk a modemipar egyik legismertebb neve, a Rockwell. A Rockwell *K56Flex* nevű technológiájával szállt be a versenybe. Ráadásul megegyezett a Lucenttel és a Motorolával, amelyek ugyancsak érdekeltek az új technológia kifejlesztésében, míg a USR a saját szekerét tolja. A Rockwell szerepe meghatározó, ugyanis a világ modemeinek 3/4-ében Rockwell chipek lapulnak. Egy-két kisebb hal is versenyben van, de a csata főként e két óriás között zajlik.

A technológia jellegéből adódóan mindkét fél minél több és nevesebb Internet-szolgáltatóval próbál megállapodást kötni saját technológiájának alkalmazásáról. A USR nem sokat teketóriázott. Jó kapcsolatai révén hamar egyezséget kötött a CompuServevel, majd az America OnLine-nal és a Prodigyvel. A Rockwell a modemgyártókhoz fűződő kapcsolatai révén sok neves modemgyártóval szövetkezett. Többek között a Microcom, a Zyxel, a Zoom, a Motorola, a Hayes, a Boca, a Creative Labs, a Best Data, a Diamond és még sokan mások fogják a Rockwell technológiáját alkalmazni modemjeikben. Ezenkívül néhány száz Internet-szolgáltató kijelentette, hogy a K56Flexet támogatja – de a nagyhalak a USR mellett kötelezték el magukat.

Az áldz verseny kimenetelét az optimista megfigyelők az ITU (International Telecommunications Union) döntésétől várják. A USR már múlt szeptemberben benyújtotta az x2 terveit az ITU-nak, de annak illetékes bizottsága még nem döntötte el, hogy melyik technológiát választja szabványnak.

Az is könnyen előfordulhat, hogy végül egy kisebb cég vagy csoportosulás alkotta technológia nyer – és a két óriás hoppon marad. Az ITU nem dönt, az idő halad, a helyzet egyre mérgesebbé válik, és egyre jobban megosztja a modempiacot. Ha nem sikerül megállapodni az egységes szabványban, annak mindenki – beleértve a fogyasztókat is – kárát látja. Mellesleg több szakértő azt állítja, hogy 1997 még nem lesz az 56 kbps sebességű modemek éve.

-CS

Mutató

- Még gyorsabb analóg modemek. CHIP, 96/11/32
- Ahány cég, annyi modemszabvány. CHIP, 97/1/30
- World Wide Wait? CHIP, 97/1/66
- U.S. Robotics: 56 kbps-os modemek. CHIP, 97/2/16
- 56 kbps – az új sebességkategória. CHIP, 97/4/22

Kingston EtheRx PCI 10/100 Fast Ethernet Adapter

Hálózatkirály

A Kingston Ethernet bővítőkártyája UTP-s kábelezésű, 10 és 100 Mbit/s sebességű hálózatokhoz való kapcsolódást tesz lehetővé.

Az UTP-s (Unshielded Twisted Pair – árnyékolatlan csavart érpár) kábelaljzat a szokásos RJ-45-ös. A kártya automatikusan érzékeli a hálózat sebességét, valamint az UTP kábel polaritását vétel közben, és ehhez állítja be magát – e technológia összefoglaló neve „NWAY". Full és half duplex üzemmódban is használható. Az EtheRx-en, mint már megszokhattuk a nevesebb hálózati kártyagyártóktól, nincs jumper. A plug-and-play elvéhez illeszkedve az erőforrások beállítása is önműködő. Sokat segít a hálózatgazdáknak, hogy a kártya hátlapján van 4 LED, amelyek a hálózat sebességét, az adás-vétel és a kapcsolat tényét jelzik. Érdekesség, hogy a Kingston egyetlen integrált áramkört használt a fő feladatok ellátására. Ebben a chipben található a PCI busz és a DMA vezérlése, két független adó és vevő FIFO tár, valamint a 10 és 100 Mbit-es transceiverek. A PCI buszos hálózati kártyák előnye, hogy nem akadályozza őket a busz átviteli sebessége, amely elvileg 132 Mbyte/s lehet. Az EtheRx átveheti a busz feletti felügyeletet (bus mastering), így tehermentesíti a processzort. Az EtheRx szoftverellátása kiváló, meghajtóprogramokat kapunk többek között Apple Open Transporthoz, Novell NetWare-hez, Microsoft Windows 3.x/95-höz, NT 3.1/3.5/3.51/4.0-hoz, SCO Unixhoz, TCP/IP-hez stb.

Telepítése gondmentes volt. A Kingston Qstart programja mindent elintézett helyettünk, de ha kell, saját beállításainkat is megadhatjuk.

A Kingston márkanév alatt gyártott termékek általános jellemzője az egységek jó minőségét kiegészítő színvonalas szolgáltatás. A garancia az EtheRx esetében – hasonlóan a többi Kingston hálózati csatolóhoz – a termék teljes élettartamára szól. Dokumentációja is nagyon jó, a pontos specifikációk mellett még az UTP csatlakozó bekötési rajzát is megtalálhatjuk benne.

Fazakas László

Forgalmazó: Major Rt., 1371 Budapest 5, Pf. 447, telefon: 111-0082, fax: 269-3776. Ajánlott nettó végfelhasználói ár: 20 100 Ft

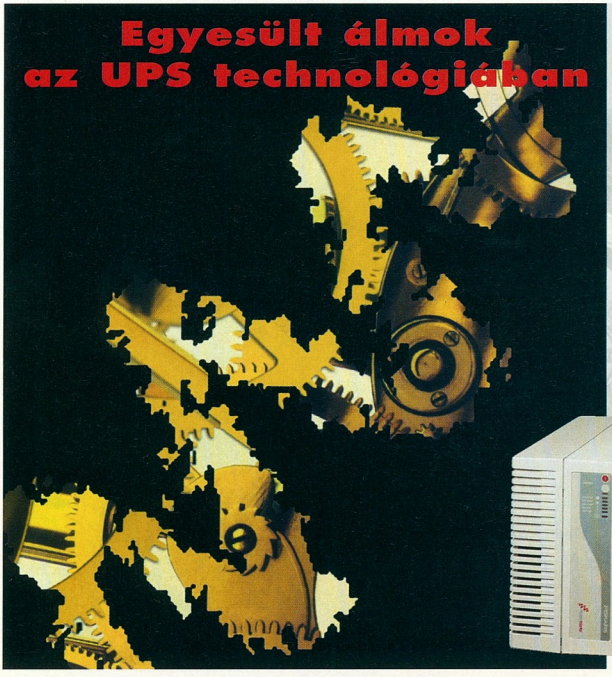

FISKARS POWER SYSTEMS

Köztudott, hogy van egy olyan rendszer, amelyhez az ország szinte minden számítógépe csatlakozik: a tápellátást biztosító elektromos hálózat. **Azt azonban valószínüleg kevesen tudják, hogy a számítógép körül felmerülő problémák 90 %-a áramellátási zavarokra vezethető vissza.** Kisebb hálózati ingadozások ellen még megvédenek a feszültségstabilizátorok, ám súlyosabb zavarok és a hálózat kimaradása ellen csak egyetlen védelem van: a szünetmentes áramforrás.

A Fiskars Power Systems és az Exide Electronics egyesítette tudását és tapasztalatait, hogy az Ön számítógépei mellé a legmegbízhatóbb szünetmentes áramforrások kerülhessenek. A BPS gondoskodik arról, hogy az ország egész területén megvásárolhassa Exide UPS-ét. Szerviszkamberei jóvoltából továbbra is élvezheti a Fiskars UPS-eknél már megszokott magas színvonalú műszaki támogatást.

Ne kockáztasson tovább! A BPS munkatársai készséggel állnak az Ön rendelkezésére!

Szeretettel várjuk az IFABO'97 kiállításon az A pavilon 113/G standján!

BPS BUSINESS POWER SYSTEMS KFT.
1149 BUDAPEST
ANGOL U. 32.
TEL.: 220-5590
FAX: 220-5592
INTERNET:
WWW.BPS.HU

EXIDE ELECTRONICS

A Fiskars Power Systems az Exide Electronics leányvállalata

The ultimate Technology. What do you want more?

PR5

- 430 VX Chipset
- Built-in 256K pipeline Burst SRAM
- Cache upgradeable by COAST module
- Two 168 pin DIMM and Four 72 pin SIMM sockets
- Supports one connector for Two USB Ports
- Four ISA slots and Three PCI slots

PN5

- 50, 55, 60, 66, 75 MHz CPU external clock speeds
- Supports 75–200 MHz and P55C Intel Pentium® processors
- Supports 75–90 MHz AMD-K5® processors
- Supports Cyrix 6x86 P120+, P133+, P150+, P166+ processors
- Intel 430HX chipset
- Four 72-pin SIMM sockets
- SIMM sockets support EDO and FP DRAM
- Built-in 256K or 512K P.B. SRAM
- COAST module supports P.B. SRAM upgrade

ABIT

www.abit.com.tw

Találkozzunk az IFABO-n, a B pavilon 14/f standon!

Adjon 3M dimenzíót előadásainak

A 3M előadástechnikai szakértelme segítségével a számítógépes előadások könnyen és egyszerűen nagyképernyős realitássá válnak. A multimédia projektorok és LCD panelek széles választékával rugalmas megoldást kínál a legegyszerűbb számítógépes előadásoktól kezdve a teljes multimédia bemutatókig. A sokfunkciós távirányító, a 16.7 millió szín és a nagy képfelbontás (akár XGA 1024 x 768 képpont megjelenítésig) garantálja a közönség figyelmét. Használja ki a 3M prezentációs rendszerek által nyújtott lehetőségeket!

További információért kérjük forduljon a 3M forgalmazókhoz, vagy hívja a 3M Hungária Kft-t a 270-7777-es telefonszámon!

IFABO B. pavilon / 5. stand

3M *Innováció*

Gép, figyelsz?

Már nemcsak a mozgássérültek, a „számítógépes analfabéták" és a telefonközpontosok nyernek az emberi nyelven közölhető parancsokkal, de a repülőtéri információs szolgáltatóktól kezdve szinte mindenki.

Az automatikus beszédfelismerés (Automatic Speech Recognition – ASR) legelső és biztos piacnak ígérkező alkalmazásaként az autók jelszavas védelme kínálkozott. A kezdeti próbálkozások itt mégsem jártak sikerrel, mivel gyakori volt, hogy az autót a jogos tulajdonos sem tudta ajtónyitásra bírni, vagy pedig az autótolvaj is meghallotta a jelszót, és a kocsi neki is engedelmeskedett.

A legújabb megoldások a beszélő egyéntől függő, izolált szófelismeréstől (IWR) a korlátozott (14–60 szavas) szótárral dolgozón át, a nagy (néhány ezer szavas) szótárú, egyéntől független vagy ahhoz alkalmazkodó, folyamatos beszédfelismerőkig (LVR) terjednek. És mindezt főleg hardverben valósítják meg (lásd táblázatunkat)!

Mutató

- Oki: http://www.oki.com
- Ricoh: telefon: (408) 432-8800
- Sensory: http://www.Sensory-Inc.com
- Kempainen, S.: Automatic speech recognition lets machines listen and comprehend. EDN a Cahners Publication, 1997. March, p.73.

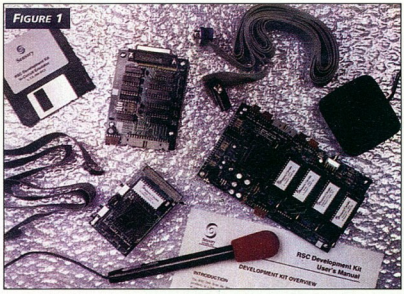

A Sensory cég fejlesztőkészletével együtt adja az RSC beszédfelismerő chip alkalmazásához szükséges összes perifériát is

Mivel mostanság az összes megoldás a statisztikai alakfelismerésen alapul, a kis szótárú ASR-ek gyorsabbak és pontosabbak, hiszen a bejövő szómintázatokat kell összevetni a tárolt könyvtári alakzatokkal és kiválasztani a legvalószínűbbet. A beszélő egyéntől független megoldásoknál még bonyolultabb a feladat, mert a tájszólás, a nem, az életkor, és nem utolsósorban a háttérzaj okozta hatásokat is figyelembe kell venni.

A feldolgozás alapegysége a fonéma vagy alaphang, mely egy 26 elemű készletből alkotott kombináció, vagy ha úgy tetszik vektor.

Az elemek olyan emberi beszédjellemzők, mint a vibrációs zóna (ajak, fogak), a fonéma típusa (stop, zárhang, réshang), a magánhangzó magassága (magas, mély, közepes), a megállás (elcsendesedés, hangelnyelés, szünet, teljes megállás) és a hangsúly helye. A vektorok a gépi szempontból lassú emberi hangból vett 10 ms-os részek, amelyek digitalizált alakját koszinusz-transzformációval, lineáris prediktív algoritmussal vagy gyors Fourier-transzformációval (FFT) alakítják ki, és ebből hozzák létre az akusztikus modellt.

Ezt követi a nyelvi modell létrehozása, amely az illeszkedés valószínűségét számítja ki. A bigramok, trigramok, sőt n-gramok – a két-, három- vagy n-szavas láncok – használatánál már exponenciálisan nő a számítási igény. Például egy W szavas szótárnál a lehetséges trigramok száma W^3.

Dr. Vörös Gábor

Beszédfelismerő hardverek

Gyártó	Termék	Típus	Szótár	Szintézis a chipen?	Fejlesztő kártya	Nagybani ár	Megjegyzés
Oki	MSM6679 Voice Recognition Processor	beszélőtől független/ beszélőtől függő	25 szó on-chip, 61 szó SRAM-ban	igen	Voice Recognition Processor Toolkit, windowsos interface-szel (1000 dollár)	20 dollár	szolga-módusú, audiótárolás és visszajátszás, memóriavezérlő és interface, PWM hangkimenet
Oki	MSM6679A	beszélőtől független/ beszélőtől függő	40 szó on-chip	igen	mint fent	14 dollár	algoritmus és chip kisebb, mint fent, de nagyobb tárolókapacitással; a beszélőtől függő kivitelhez külső tároló kell
Ricoh	RL55840	beszélőtől független	60 szó	nem	RVZ2000 (3000 dollár)	10 dollár	IWR; jó zajelnyomás
Sensory	RSC-64	beszélőtől független/ beszélőtől függő	14, illetve 60 szavas készlet	igen	RSC kártya (3000 dollár)	5 dollár	audiótárolás és visszajátszás, kimeneti erősítő a chipen; neurális hálózaton alapuló felismerés
Sensory	Voice Password	beszélőtől függő	16 jelszó	igen	nem kell	6 dollár	nem programozható, de konfigurálható; korlátozott szintézis – önálló és külső gazdagépes üzemmódok

FEFO Computer

Scienic SMD 5/200MMX

- Intel 200MHz Pentium MMX CPU
- Dual Pentium alaplap, ATX
- 512KB pipeline burst cache
- PCI 32bit Ultra Wide Adaptec SCSI vezérlő
- PCI 32bit Bus Master EIDE vezérlő
- PCI 128bit video, MPEG, 4MB MDRAM
- 32 MB EDO RAM
- 1.3 GB EIDE HDD
- 10xCDROM, 1.44MB FDD
- SB 16bit Full Duplex hangkártya
- 2x4W hangszóró, állítható mikrofon
- 28.8 fax/data/voice modem
- 105 gombos magyar Windows billentyűzet, egér
- MS Windows 95SR2 magyar
- 15" Digital Color monitor, 0.28, NI, LR, 56KHz

379.500,- +ÁFA

Internet: www.fefo.hu, e-mail: barcsay@fefo.hu

Scienic SMD 5/200MMX

Windows 95 munkaállomás
kommunikációs és multimédia bővítéssel
(Dual Pentium and Windows NT ready)

Az új kommunikációs és multimédiás tulajdonságokkal rendelkező FEFO Scenic SMD 5/200MMX PC ideális munkaállomás mind üzleti mind otthoni felhasználásra. Nagyteljesítményű, multimédiás kifogásítésű CPU, villogásmentes monitor vezérlő. Komplett kommunikációs rendszer telefon, fax, üzenetrögzítő, adat modem, hangszórók, mikrofon és programok. CDROM vezérlő, minden játék által támogatott hangkártya. Ideális továbbá minden felhasználónak, aki a későbbiekben minimális költséggel szeretné átalakítani PC-jét újabb Windows NT-s dual pentiumos munkaállomássá. Nagy megbízhatóság és számítási teljesítmény, könnyű bővíthetőség. Legújabb PC-technológiák. Intel Dual Pentium ATX elrendezés és Universal Serial Bus port. Integrált nagy teljesítményű Adaptec Ultra Wide PCI SCSI-vezérlő, Bus Master IDE támogatás. Mindezt a 8 éves FEFO Computer által nyújtott 1 év teljes körű és 2 év szervizgaranciával.

1073 Budapest, Barcsay u. 6.
T.:267-8980, F.:352-1620

1122 Budapest, Krisztina krt. 11.
T.:202-6002, F.:155-0047

7621 Pécs, Munkácsy u. 9.
T.:(72)326-318, F.:(72)326-186

6722 Szeged, Gogol u. 2.
T.+F.:(62)310-632

9022 Győr, Liszt F. u. 9.
T.+F.:(96)311-725

Magánszemélyeknek OTP-hitelre történő vásárlási lehetőséget biztosítunk.
Nyitva H-P. 9-17 óráig. Áraink ÁFA-t nem tartalmaznak.

267-8980

Legyen független TELECOMmunikációs rendszere!

Hogyan?

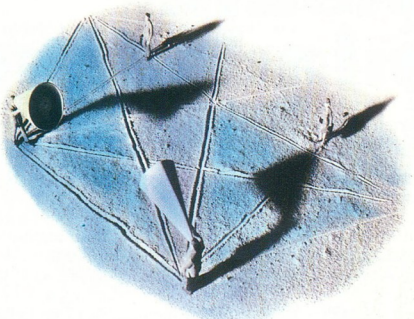

Megtudhatja az IFABO '97 szakvásáron május 6-10. között az A pavilon 202/d standján.

ALCATEL

Alcatel AHT Híradástechnikai Kft. 1507 Budapest, Pf. 30.
Tel.: 204-7739 · Fax: 204-7738

EUROWEB

EUnet Magyarország · E-NET Hungary · Interpal Hungary

- Sokéves tapasztalat
- Legkorszerűbb technológia
- Közhasznú adatbázisok
- Kereskedelmi szolgáltatások
- Professzionális Webtervezés

EUnet Magyarország
E-NET Hungary
Internet Hungary

Száguldjon velünk!

Minden, ami a megbízható adatátvitelhez szükséges

BEST · ZyXEL · ascom · TELES · Zero One Technology · COMTROL Powerful Choices

adatátviteli és hálózati eszközök (PSTN, BB, ISDN)
• ISDN telefonok, képtelefonok •
hálózatos faxrendszerek • nagy sebességű multi I/O kártyák
• fax/voice-on-demand rendszerek •
programok • modemklinika • rendszertervezés, szaktanácsadás

HUMANSOFT ELEKTRONIKA

HUMANsoft Elektronikai Kft. • 1149 Budapest, Angol u. 42.
Tel.: *363-2879, fax: 251-3673, FaxTéka: 261-1329, Pécs: 72-210-929

Média-mindenesek

Közeleg a nyár. Az előrelátóbbak már most gondoskodnak szórakozásukról. Tesztünkben rájuk gondolva MPEG-dekóder, képlopó és tévévevő kártyákat vizsgáltunk.

Az IBM PC-kompatibilis számítógépek igazi hátrányává vált mostanában, hogy nincs videokimenetük és -bemenetük.

A multimédia rendszerektől azonban már megköveteljük, hogy valamilyen módon „becsempészhessük" videofilmjeink képeit, sőt kedvenc filmünket szövegszerkesztés közben is megnézhessük monitorunkon.

A vizsgált egységek mindegyike javított valamennyit unalmas fekete dobozunk képességein. Az egyszerűbb eszközök csak a tévécsatornák vételét tették lehetővé, de volt olyan is, amely az MPEG-dekódolást és a képlopást is megoldotta.

A mellékelt szoftverek telepítése egyszerű volt, nem tapasztaltunk semmilyen problémát.

A kártyákhoz kapott alkalmazások nagyon hasonlítottak egymásra: szokványos távirányítót jelenítettek meg a képernyőn.

Általános szolgáltatás volt, hogy valamilyen időzítőprogram segítségével beállíthattuk, hogy a kellő időpontban megjelenjen a képernyőn a kívánt műsor.

A tévévevők mindegyike korrektül vette a PAL-jeleket, sőt, volt amelyik az NTSC-dekódolással is elboldogult.

Telepítési ötletek

A képlopó funkcióhoz a kártyák telepítése végén meg kellett adni egy memóriaterületet, amelyet ideiglenes tárként használtak az egységek. Figyelni kellett arra, hogy az EMM386 vagy más DOS-os memóriakezelő használata esetén e memóriaterület kezelését letiltsuk, valamint azt is figyelembe kellett venni, hogy más egység, például hálózati kártya ne ugyanezt a területet használja.

Ha valakinek a kártyák behelyezése után rögtön lefagy a gépe, vagy működik ugyan, de képet nem lát, akkor elképzelhető, hogy a Feature Connectorokat összekötő kábelt (amennyiben van ilyen) elfelejtette bekötni, vagy pedig a videokártyán kell átkötéssel szabályozni az interface kapcsolódási módját.

A telepítés után be kell állítani az overlay ablak helyét, illetve azon belül a hasznos felületet a mellékelt szoftverek valamelyikével.

Amennyiben az alapesetben használt színkulcs nem megfelelő, azt is meg kell változtatni (kulcsszín az a szín, amit átlátszónak tekint majd az overlay kártya).

Ha a fenti beállítások kevésnek bizonyulnak – tehát nem megfelelő a kép –, akkor a szinkronjelek polaritását, illetve Windowsunk felbontását is változtathatjuk. Ugyanis ritkán, de előfordul, hogy a Feature Connector nem minden üzemmódban működik megfelelően. Az overlay kártyák némi hátránya, hogy a képüket külsőleg keverik hozzá a VGA kártya kimeneti jeléhez, és így nem oldható meg képernyőmentések készítése az overlay ablakról.

A kártyákra épített tévé- és rádióvevők kellően árnyékoltak voltak, a számítógép által keltett zaj nem zavarta őket.

Mindegyik egység rendelkezett automata kereséssel, maximum öt perc alatt a teljes vételi tartományt végigpásztázták. Az elmaradhatatlan finombeállítóval is találkoztunk, egyes adók „elmászását" ezzel lehetett korrigálni.

A kártyák némelyikén van teletext dekóder, vagy opcionálisan lehetővé teszi ilyen egység használatát. Mivel az információk gyors elérése sokunknak fontos, jól járhatunk egy ilyen kiegészítéssel, hiszen az oldalak lementhetők, esetleg kinyomtathatók, tehát nem kell leírni mindent, amire szükségünk van.

Primetime TV és Combo

E két kártya nagyon hasonlít egymásra. A TV, mint neve is mutatja, tartalmaz egy televízióvevő egységet, míg nagyobb testvére hardveres MPEG-dekódert is. A tévévevő rész PAL- és NTSC-jeleket fogad, a SECAM opcionális.

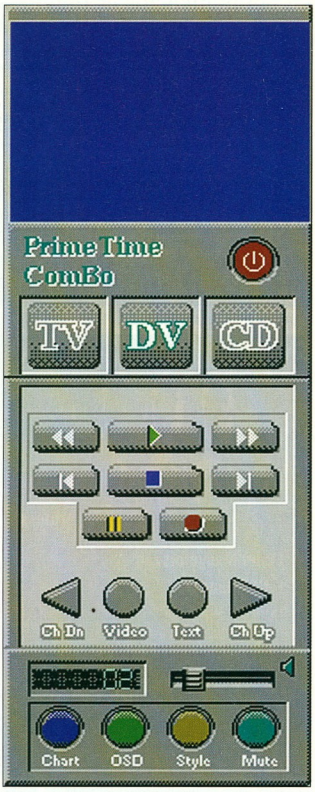

A Primetime Combo...

Közös jellemzőjük, hogy a „TV Charting" funkció segítségével 16 csatorna kisméretű képét jelenítik meg, ezzel segítve a műsorválasztást.

A Combo érdekessége, hogy van kompozit kimenete, amelyen a tévévevő, illetve az MPEG-dekóder képét láthatjuk, ha külön megjelenítőt használ-

lunk. Bár a gépek állandó teljesítménynövekedésének köszönhetően egyre jobban terjed a szoftveres dekódolás, vannak olyan formátumok – például a CD-I –, amelyeknek tisztán szoftveres dekódolása még nem igazán megoldott.

A képlopó rész jól működött, bár ezeknél a kártyáknál számítani kell arra, hogy tömegigények kielégítésére szolgálnak, tehát ne várjuk, hogy S-VHS minőségű állóképeket vagy felvételt kapunk.

Video Highway család

A Video Highway márkanevű termékek csaknem teljes palettáját megkaptuk tesztelésre.

...és a VTR 525 távvezérlője

A GrabIt külső egység, amelyet párhuzamos portra kötve használhattunk képlopásra.

Tápellátását ötletesen oldották meg: a billentyűzetet csapolja meg képlopónk.

Az egység legnagyobb előnye a hordozhatóság: a kezelőszoftver telepítése csupán fél percig tart, így bárhol, bármikor készíthetünk számítógépes feldolgozásra alkalmas állóképeket, amennyiben *megfelelő* videoforrás áll a rendelkezésünkre.

Mivel a GrabIt mind kompozit, mind S-Video jelek fogadására alkalmas, így az utóbbi kitétel könnyen teljesíthető.

Kezelése a telepítéshez hasonlóan egyszerű: a kezelőprogram a jelforrásról behozott képeket folyamatosan, egymás után hat ablakban jeleníti meg, elég rákattintani a kép fölötti ikonra, és azt máris elmentette a megadott helyre.

A kártyához mellékelt PhotoMorph 2 sok ötletes effektust ismer – aki a képek bűvölésében leli örömét, hamar szívébe fogadja ezt a programot.

A VTR525 nevű egység minden eszközt felkínál az igényesebbek kielégítésére: tévé- és rádióvevő, képlopó.

A kártyával meg voltunk elégedve. Csupán az okozott aprócska fennakadást, hogy saját rádióantennánkat csak némi alakítgatással tudtuk csatlakoztatni, ugyanis a kártyán talált 3,5 colos jack aljzatot általában nem erre a célra szokták használni. Az S-Video bemenet hiányán hamar túltettük magunkat, hiszen a professzionális képlopást más körülmények is korlátozták (például a nagy adatátviteli sebességű merevlemez hiánya). A vezérlőprogramból kilépve a gép megkérdezi, szeretnénk-e a háttérben továbbra is tévét nézni vagy rádiót hallgatni.

A 64VT jó válasz a kompatibilitási gondokra, ugyanis monitorvezérlő és tévévevő is egyben. A videokártya részhez Windows NT-s driver is van, sőt a Xing szoftveres MPEG Playerét is megkapjuk.

A GrabIt folyamatosan jeleníti meg az általa lopott képeket, nekünk csak választani kell

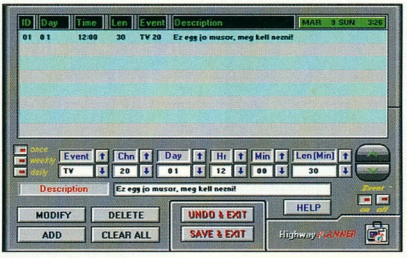

Akár egy évre előre is beprogramozhatjuk kedvenc műsorunkat

A VideoHighway család tagjainak általános jellemzője, hogy nem igényelnek Feature Connectoros csatlakozást, így telepítésükkor sok kellemetlen perctől kímélnek meg bennünket akkor, ha videokártyánk nem éppen a legszabványosabb.

Maga a telepítés egyszerű, a gyári beállítások minden esetben megfeleltek, viszont a gépház bezárása előtt írjuk fel magunknak a tuneren szereplő jelzéseket, mert ezeket a telepítő megkérdezi, hogy korrekt beállításokat mentsen el.

A kártyák általában egy báziscímet és egy megszakítási vonalat (illetve képtárterületet) igényelnek a képlopáshoz, tehát még a kombinált egységek sem tüntetik el erőforrásainkat.

Az Instant TV nagyon ötletes fejlesztés: külső tuner, amely távvezérlővel irányítható.

Van ugyan szoftveres távirányítója is, de a hagyományos mód kényelmesebb.

Választhatunk a tévé, illetve a külső

Műszaki adatok és jellemzők

Név	VideoHighway GrabIt	VideoHighway VTR525	VideoHighway TV	VideoHighway 64VT	VideoHighway Instant TV	RadioTrack	Primetime TV	Primetime Combo
Gyártó	AIMS Lab	AIMS Lab	AIMS Lab	AIMS Lab	AIMS Lab	AIMS Lab	Chartered Electronics	Chartered Electronics
Forgalmazó	MMP	MMP	MMP	MMP	MMP	MMP	Sowah, Boomerang	Sowah, Boomerang
Megjelenítési mód	n.é.	overlay	overlay	n.é.	overlay	n.é.	overlay	overlay
Képlopási lehetőség	●	●	○	●	○	n.é.	●	●
Tévévevő	○	●	●	●	●	n.é.	●	●
Teletext	○	opcionális	○	○	○	n.é.	opcionális	opcionális
CD-I, Video CD, MPEG	○	○	○	●	○	n.é.	○	●
Rádióvevő	○	●	○	○	○	●	○	○
Bemenetek								
Video	●	●	●	●	●	○	●	●
S-Video	●	○	○	○	●	○	●	●
Tévéantenna	○	●	●	●	●	○	●	●
Rádióantenna	○	●	○	○	○	●	○	○
Kimenetek								
Sztereó hang	○	●	●	●	●	●	●	●
Kompozit videó	○	○	○	○	●	○	○	●
VGA	○	●	●	●	●	○	●	●
Szoftverek	GrabIt Capture	időzítő, távvezérlő	távvezérlő	távvezérlő, időzítő, Xing MPEG Player	távvezérlő	távvezérlő	távvezérlő	távvezérlő
Operációs rendszer	Windows 3.1/95	Windows 3.1/95	Windows 3.1/95	Windows 3.1/95, NT a VGA-hoz	Windows 3.1/95	Windows 3.1/95	Windows 3.1/95	Windows 3.1/95
Extrák	párhuzamos portos képlopó	távirányító	teljes képernyős tévéablak	külső távirányító, 2 Mbyte-os VGA kártya is	külső távirányító egység	○	○	○
Ár (áfa nélkül)	39 000 Ft	60 000 Ft (távirányító: 6600 Ft, teletext: 6600 Ft)	24 000 Ft	72 000 Ft	48 000 Ft	6000 Ft	33 900 Ft (teletext-dekóder: 11 900 Ft)	Sowah: 60 200 Ft, Boomerang: 60 900 Ft (teletext-dekóder: 11 900 Ft)
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év

Jelölések: ●: van. ○: nincs. *n.é.*: nem értelmezhető (az adott helyen nincs értelme)

videoforrás jele között, így monitorunkat teljes képernyős televízióvá alakíthatjuk. A külső dobozolás előnye, hogy nem kell megbontani a gépházat: ez sokszor (például szerelési garancia esetében) nagy előnyt jelent, de akkor is jó megoldás, ha már „telt ház" van gépünkben.

A Primetime kártyákhoz hasonlóan a Video Highwayek is több tévécsatornát tudnak megjeleníteni egy időben: egyszerre tizenhat műsort követhetünk nyomon.

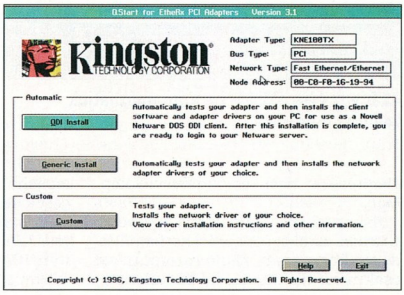

A Kingston Qstart programjával gyorsan túllehetünk a telepítésen

Összegzés

A multimédia kártyák igazán jól szerepeltek: teljesítették, ami elvárható tőlük. Megbízhatóan működnek, egyszerűen kezelhetők, gyorsan kiismerhetők.

A vizsgálat eredményeként nem adhattunk CHIP-TIPP-et, mert mindegyik egység más profilú, valamilyen tekintetben egyedi volt.

Tesztünkkel inkább némi eligazítást kívántunk adni azoknak, akik mostanában hasonló egység vásárlásán gondolkoznak. Ezekkel a kártyákkal könnyen szórakoztató központtá varázsolhatjuk PC-nket.

Fazakas László

CÍMKENYOMTATÓ

PT-PC
Ár: 57.920 +áfa

BÉLYEGZŐ-KÉSZÍTŐ

A címke tartalmazhat:
vonalkódot, grafikát,szöveget, stb.
A címke anyaga:
6/9/12/18/24 mm széles színes, öntapadó, vízálló
Címkeszerkesztő-programmal

69.920 Ft
+áfa

4 méret x 3 szín
Azonnal elkészül!

WINDOWS alatti szerkesztőprogrammal

A bélyegző tartalmazhat:
grafikát (pl. cég embléma), szöveget

DIT
DIGITÁLTECHNIKA

Budapest, 1149 Egressy út 5.
T.: 30/463-657, T./f.: 221-6779
Győr, 9024 Mónus I. u. 19.
T./f.: 96/414-411, 417-802
IFABO A épület 313/b stand

brother
DISZTRIBUTOR
MÁRKASZAKÜZLET
SZERVIZ

LÉZERNYOMTATÓK

"PC MAGAZINE EDITORS' CHOICE"

FAX-390DT
59.900 Ft + ÁFA

HL-720 79.900 Ft
HL-730 89.900 Ft + ÁFA

6 lap/perc, 600 dpi
Egyenes papírvezetés
Win 3.1 és 95

HL-730: WIN + emulációk
HP, IBM, EPSON

FAX-TELEFON-DIGITÁLIS ÜZENETRÖGZÍTŐ
Papír nélkül is működik! Körfax.
Magyar nyelvű. Távvezérlés. Többpéldányos másolás.
50 oldal memória.

FAST

MULTIMÉDIA VÁSÁR az IFABO-n !

FPS60
Desktop Video Editor készlet:
MJPEG+MediaStudio 69.000 Ft
49.900 Ft +ÁFA

FPS POWER PACK
MJPEG+HW-MPEG készlet:
86.300 Ft
59.900 Ft +ÁFA

MOVIE MACHINE II
TV tuner+Video Mixer
92.100 Ft
59.900 Ft +ÁFA

MOVIE MACHINE II POWER PACK
TV tuner+Video Mixer
MJPEG+HW-MPEG
132.400 Ft
89.900 Ft +ÁFA

IFABO 97
Május 6-10.
B pavilon 7/b

ALLEGRO

1016 Budapest, Tigris utca 28.
Tel.: 214-8621, Fax.: 214-8623
E-Mail:allegro@mail.datanet.hu

Internet olcsóbban?

Hétvégén és éjszaka*
bármennyit Internetezhet
3000 Ft+ÁFA/hó-ért a DataNetnél.

*Este 19.00-21.00 és éjszaka 02.00-8.00 között ill. hétvégén 02.00-21.00 között korlátlan Internet elérést kap. Percdíjat csak a fenti időpontokon kívül kell fizetnie (15 Ft+ÁFA/perc).

Hívjon bennünket a 458-5858-as telefonszámon!

DataNet
A professzionális Internet-szolgáltató Magyarországon
DataNet Távközlési Rt. 1016 Budapest, Naphegy tér 8. Telefon: 458-5858 Fax: 458-5800

Ingyenes etikett-feliratozó kiegészítő program Word 6.0 és 7.0-hoz!

Most kibővítheti etikett-címke választékát!

Teljes körű választék Zweckform etikettekből, minden nyomtatási technológiához.

Ink-Jet | Laser | Copier | Dot-Matrix

Több mint 250 változatban...és mind kapható!
További információt a programról Stankovics Attila ad.

Az IFABO'97 kiállításon az A pavilon 312/E és az F pavilon 202/E standján.

Areco Kft.
1065 Budapest, Podmaniczky u. 9.
Telefon: 302-0158*, fax: 131-0340
E-Mail: arecoinf@mail.datanet.hu

Silver

Csúcsszerver

Kiemelten fontos munkaterületeken, nagyvállalati, multinacionális környezetben létfontosságú a nagy teljesítményű, megbízható kiszolgálógép.

Műszaki adatok

- Processzor: 2 vagy 4 Pentium Pro, szimmetrikus többprocesszoros üzemmódhoz
- Memória: alapkiépítésben maximum 1 Gbyte
- Bővítőhelyek: 6 PCI, 2 PCI/EISA aljzat, 12 hot swap merevlemez-fiók
- Vezérlők: alaplapra integrált IDE- és videovezérlő
- Egyéb: redundáns táp- és hűtésalrendszer, rugalmasan méretezhető
- Forgalmazó: VAR Computer, Budapest, Fogarasi út 11/A, telefon: 222-2827

Ehhez jó alap az Intel AP450 GX MP szerver-alaplapja. Specifikációi alapján képes teljesíteni mindazokat a követelményeket, melyek a kritikus felhasználási területeken adódnak. Az alaplap többprocesszoros: két kártyán két-két Pentium Prót képes üzemeltetni, a most elérhető 200 MHz-es mellett a várható 266 MHz-est is. Ehhez a számítási teljesítményhez, no meg a felhasználók kiszolgálásához bő munkaterületre van szükség. A jelenlegi 64 Mbyte-os SIMM modulokból 1 Gbyte memóriát lehet az alaplapra telepíteni, de a 128 Mbyte-os modulok megjelenése után 2 Gbyte-ig is bővíthető. Az alaplapra telepítés kifejezés kicsit sántít, mivel a memóriák külön kártyán helyezkednek el. Ennek későbbi cseréjével például akár 4 Gbyte memória is beépíthető a gépbe.

Szinte megszokott dolog, hogy az alaplapon integrált IDE vezérlő van, amely két merevlemez meghajtására képes. Emellett helyet kapott két Adaptec AIC-7880 típusú SCSI vezérlő, melyek PCI buszra csatlakoznak, és a SCSI eszközök felé Fast és Wide SCSI-2 felületet nyújtanak. A vezérlők PCI bus master üzemmódban képesek működni – ennek elvi sebességhatára 133 Mbyte/s. 8 bites (narrow) SCSI eszközzel 10 Mbyte/s, 16 bites (wide) eszközzel 20 Mbyte/s átviteli sebességre is képesek.

Szerverekben hagyományos csatlakozófelületnek számít az EISA, bár jelentősége az utóbbi időkben csökkent a PCI busz kedvezőbb tulajdonságai miatt. Ennek ellenére ezen az alaplapon 4 ilyen aljzat található, így egy meglévő szerver alkatrészeit minden gond nélkül használni lehet ebben is. Ez ellen szól a két buszszegmensen elhelyezkedő hat darab PCI csatlakozó. Ezeknek az előnyeit talán nem kell ecsetelni, számuk pedig általában elégséges egy nagy teljesítményű kiépítéshez.

Az alaplapra építettek még egy Cirrus Logic CL-GD5424 típusú VGA vezérlőt is, alapkiépítésben 512 Kbyte memóriával – ez 1 Mbyte-ig bővíthető. Szerverfunkciók ellátásához ennek teljesítménye bőven elegendő. Ha ennél többre van szükség, minden gond nélkül alkalmazható külön kártya, ekkor az alaplapi automatikusan kikapcsolódik.

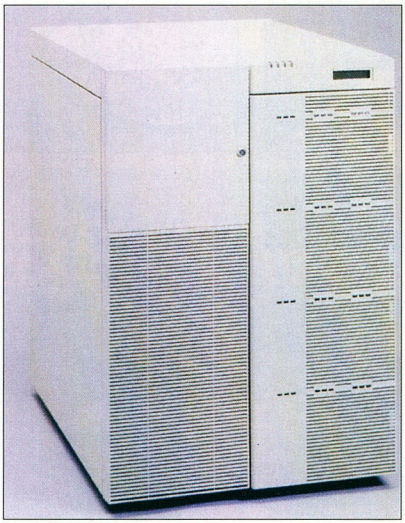

A táltos hasáb

A működő gép állapotának figyelését az alaplap egy Inter-Integrated Circuit nevű buszon keresztül támogatja. Ez a busz hozzá van kapcsolva a processzor- és a memóriakártyákhoz, az előlaphoz és a táphoz. Ezen keresztül akár helyben, akár távolról lehet menedzselni, figyelemmel kísérni a gép működését. Az alaplapon található Server Management Connectorra kapcsolt eszközzel (ami lehet akár az Intel Server Monitor Modulja vagy más, ide illeszthető berendezés) közvetlenül is monitorozható, illetve vezérelhető a gép működése. Az alaplapon négy önálló ventilátorcsatlakozó is található, melyekben a tápfeszültség mellett állapotjelző vezeték is van, természetesen ennek státusa is látható a monitorozás során.

Erre az alaplapra épül a VAR Alder Base szervere. A kisebb szekrény méretű házban 12 darab, üzem közben cserélhető merevlemez-fiók van, melyeket egy Intel XXRAID vagy egy DPT RAID Wide SCSI vezérlő hajt meg – ezeken 4 Mbyte RAM gyorsítja közvetlenül a lemezműveleteket. Telepítéshez, karbantartáshoz egy négyszeres sebességű Sony SCSI CD-ROM-meghajtó szolgál, a hálózattal pedig egy Intel Smart Ethernet típusú (i960 processzorral!) Fast Ethernet kártya is tarthatja a kapcsolatot.

Három táp szolgáltatja az áramot. Ez szinte tökéletes biztonságot nyújt, hiszen nem valószínű, hogy egyszerre mind a három elromlik. Ráadásul a tápok üzem közben is cserélhetők. A szerver kihasználja az alaplapon lévő menedzselési lehetőségeket, például a Landesk vagy a ManageWise segítségével távolról is lehet felügyelni a működését.

Operációs rendszerként használható Windows NT, Novell NetWare vagy Unix, csak az a fontos, hogy támogassa a szimmetrikus többprocesszoros működést és a négy Pentium Prót. A gép legfőbb erényének a skálázhatóságot lehet nevezni, mivel igény szerint működtethető akár két processzorral és viszonylag kevesebb memóriával is, de a feladatok növekedésével arányosan izmosítható. Az Intel alaplap és a köré épített Alder Base szerver egy olyan csúcsminőségű gépet alkot, amelyre biztosan lehet építeni nagy igénybevételt okozó, kritikus alkalmazásoknál.

Nagy Zoltán

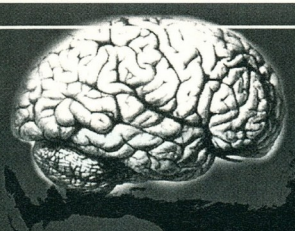

ATM, FastEthernet,
Switching, ISDN,
IntranetWare, Firewall, ...

Működő csúcstechnológia
az IFABO 306-os standján!

NETWORX

1148 Budapest, Fogarasi út 10-14. • Tel.: 467-0117 • Fax: 363-3659

e-mail cím: office@networx.hu

HEWLETT-PACKARD, ACER és MICROSOFT®
TERMÉKEK BEMUTATÓJA,
AZ IFABO „A" PAVILON 305-ÖS STANDJÁN,
AZ RCE Kft. FORGALMAZÁSÁBAN!

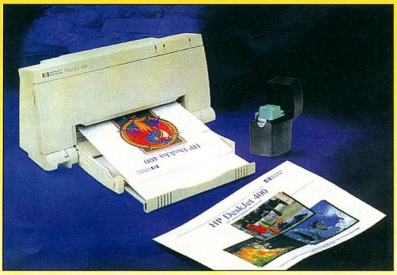

AJÁNLATUNK

LÉZERNYOMTATÓK,
TINTASUGARAS
NYOMTATÓK,
SZÁMÍTÓGÉPEK,
SZKENNEREK,

PLOTTEREK,
KALKULÁTOROK,
TARTOZÉKOK,
KELLÉKEK,
OMNIBOOK

...és MÉG KÖZEL 1000-féle HP termék

RCE

HEWLETT PACKARD
Hivatalos nagykereskedő

Cím: RCE Kft. 1118 Budapest, Szurdok u. 1.
Tel.: 246-4050 ● Fax: 246-4101

Storage System Development and Trading Inc.

Iroda: 1051 Budapest,
Vörösmarty tér 1.
Tel.: 266-1268, 266-1717
Fax: 266-1292

YAMAHA

Megjelent a magyar OS/2 Warp v4!

OS/2 Warp v4	48.500
OS/2 Warp v4 upg. korábbi OS/2-ről	32.200
magyar OS/2 Warp v4	48.500
magyar OS/2 Warp v4 upg.	32.200
Angol és Magyar Warp v3 WIN+ CD	23.600
Angol Warp Connect v3 WIN+ CD	39.500
Angol és Magyar Warp Connect v3 WIN+ CD	47.600
Angol Warp Server Base kompatibilv upg.	94.600
Angol Warp Server Adv. kompatibilv upg. bármely hálózatos operációs rendszerről (pl. Novell)	200.900
Warp Server Promo-k 10 ügyfél licenszszel:	
Warp Server Base + Internet Promo	132.500
Warp Server Advanced+Internet Promo	281.200
Warp Server ügyfél licensz	10.800
Personal Communication AS/400&3270 v4.1 CD-N (OS/2, DOS-Win, Win95)	64.000
VisualAge C++ upgrade (OS/2,Win) CD (kompatibilv upgrade bármely C fordítóról)	39.600
VisualAge Basic v1 (OS/2, Win)	23.700
Process Commander	22.300
System Commander (boot manager)	18.900
OS/2 Warp kézikönyv I. kötet CD melléklettel	3.696
PartitionMagic v3 (Warp,Win95,NT)	14.700
IBM Antivirus Desktop	10.300
IBM Antivirus Enterprise 50 User	180.000
Sytos Premium for OS/2	50.600
Inpos/2 (32 bites képfeldolgozó)	30.800
Unite CD Maker (CD író prg, OS/2,NT,95)	66.400
GammaTech Utilities v3.0	23.700
Object Desktop v1.5 (WPS kiterjesztés)	20.200
Object Desktop Professional upg Standard-ről	22.300
Database Server for OS/2 Warp	194.400
Database Server ügyfél licensz	29.900
DB2/2 v2.11 SU 3.5"/CD	94.800/89.100
Stanoffice v3.1 (irodai programcsomag)	23.900
Faxworks Pro upgrade BonusPak-ról	13.900
Faxworks LAN for OS/2 - 10 User	157.400
Hobbes shareware 2CD (96. nov.)	5.300
OS/2 Times (kétlavonta megj. folyóirat)	296

IBM BESTeam

Business Partner

PartitionMagic

Lotus. BUSINESS PARTNER

Áraink ÁFA nélkül értendők.
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

OS/2 WARP Version 4

TL TeleLogic Számítástechnikai Kft.

1119. Budapest, Fehérvári út 83. III. em.
Tel.:204-3030, fax:204-3031
E-Mail: telelog@telelog.datanet.hu

Iroda mindenütt

A VIII. CHIP-CD-n már bemutatkozott a Star Division [1] *Star Office Suite*-ja. Akkor a 3.1-es verzió bétáját tettük közzé, most a 4.0-ról szólnak a híradások. Tavaly a 3.x verziók az irodaialkalmazás-csomagok német piacán 30%-os részesedésre tettek szert. Most a 4.0-val ezt szeretnék nemzetközi méretekben is elérni. Ehhez az előadáshoz az impozáns díszletek a helyükön vannak: szorosan egybeforrt, hálózatkész, gazdag lehetőségekkel bíró csomag ez.

A Star Division alapítója szerint „a (Microsoft) Office '97 internetes integrációja nevetséges, és még mindig különálló termékek kirakósjátéka. A felhasználónak kapcsolgatnia kell az alkalmazások között. A Star Office-ban minden lehetőség egy helyütt rendelkezésre áll, akár egy e-mailt vagy HTML-oldalt, akár szöveggel, grafikával és animációkkal ékes bemutatót szeretnénk készíteni."

Az Internet sima elérését a HTML, POP3, IMAP4 és az LDAP protokollok ismerete segíti. A Star Office Application Serverhez Javában írt Star Office Java-kliens csatlakozik. Ezzel a javás irodai csomagok száma háromra nőtt: Corel, Applix, Star.

A szerver rész izmos gépeken is fut: Windows NT, OS/2, hatféle Unix, IBM OS/390 és OS/400 operációs rendszer alatt. Az OS/390-es változat akár ezer felhasználót is ki tud szolgálni. A kliens OS/2, Windows 3.1, Windows 95 és NT, Unix, PowerMac platformokra készül el C++ és Java nyelven. Beszélt nyelvekből is sokat ismer: először az angol, francia, spanyol, holland és olasz nyelvű változatok kerülnek piacra, majd dán, svéd, portugál és finn követi őket.

A csomagnak része minden szokásos: szövegszerkesztő, táblázatkezelő, kiadvány- és bemutatókészítő, adatbázismotor. Különlegesség a szintén Javában készült Star Channel, ami időnként benéz a Star Divisionhöz frissítésekért. Végül a termék áráról érdemes annyit tudni, hogy a Java-kliens ingyen van, csak szerverlicencet kell venni.

●

A *Microsoft Office 97*-nek két fő problémáját emlegetik az elemzők: az egyik a mérete, a másik a megváltozott .DOC file-formátum. Ez nem lenne nagy baj, de amikor Word 6.0/95 formátumban mentünk a Word 97-tel, akkor az .RTF formátumban ment. Ez az ASCII-alapú formátum sokkal nagyobb dokumentumokat eredményez, mint a bináris .DOC. Ráadásul azok alapbeállítás szerinti névkiterjesztése .RTF, nem .DOC, így a file-ok „láthatatlanná" válnak. Pontosabban a felhasználók nem látják azokat automatikusan, mert a Wordök alapbeállításban a .DOC file-okat mutatják meg megnyitásnál.

A problémát tovább súlyosbítja, ha valaki kézzel .DOC névkiterjesztést ad az így kimentett file-oknak és elküldi azokat valakinek. Ugyanis bizonyos (nem Microsoft) termékek összeomolhatnak a .DOC kiterjesztésű .RTF file-októl. A Microsoft lapzártánk idejére ígért két gyógyírt: egy .RTF file-okat felére fogyasztót, és egy Word 97–Word 6.0/95 bináris konvertert.

- [1] Star Office Suit: http://www.stardivision.de/
- [2] Exodus Nterprise: http://www.exodus-tech.com/
- [3] Visual Basic/Java átalakító: http://www.tvobjects.com/
- Az említett többi cég általában http:// www.*cégnév*.com címen érhető el

Operációs rendszerek és felületek

Már írtunk korábban az Apple operációs rendszerekre vonatkozó stratégiájáról. Akkor még nem volt ismert, hogy a MacOS és az OpenStep házasságába melyik fél mit visz. Március 14-én napvilágra került az Apple újabb átszervezési terve. Ebből a 4100 alkalmazott elbocsátásán kívül az is kiderült, hogy a MacOS-ből sok minden elhullik: az OpenDoc, az Aix, a QuickDraw GX és a fejlesztés alatt álló videokonferencia alrendszer. Így a Rhapsody grafikus alrendszere a Display Postscript lesz. Ez egy Next-stratégia. Megszabadulnak a MacOS-től és a Rhapsody segítségével átállnak a Nextre" – nyilatkozta Rob Enderle, a Giga Information Group egyik vezető elemzője.

●

A Netscape és a Be hónapok óta tárgyal egy operációs rendszerről, de még mindig nem ismert a tárgyalások kimenete. A Be kevéssé ismert: 1990-ben alapította Jean-Louis Gassée, az Apple korábbi termékigazgatója, de csak 1995-ben nyilatkoztak termékeikről a nyilvánosságnak.

90-ben indult a BeOS fejlesztése. Erősen multimédiás, tehát képes a valós idejű, nagy sávszélességet igénylő adatok elegáns kezelésére. Minden modern elem megtalálható benne: többfeladatos és többfonalas működésű, támogatja a szimmetrikus többprocesszoros gépeket (SMP-képes), objektumorientált. Ezek nem utólag beépített képességek – kezdettől fogva így készült a rendszer.

Mindezeket jelenleg egy több PowerPC processzorral működő, BeBox nevű gépen tudja előadni. Most ne az amúgy érdekes géppel, hanem a BeOS-szel foglalkozunk. Ugyanis a BeOS éppen abban erős, amiben a Windows NT viszonylag gyenge: multimédiában. Ráadásul a Netscape már egy ideje emlegeti a Constellationjét, ami a távoli (vagyis internetes) és helyi adatokhoz egyforma, újszerű elérést biztosítana. Ez alá mindenesetre kellene egy operációs rendszer, és eddig úgy gondoltuk, hogy ez valamelyik Windows lesz. Lehet, hogy mégsem?

●

Sok-sok évvel ezelőtt a Xerox Palo Alto Research Center (PARC) kifejlesztett egy kezelőfelületet. Nem dobták piacra – mások azonban igen, és ma mindenki ilyen környezetben dolgozik: ablakokkal, ikonokkal, egérrel.

A kezelőfelületek következő generációja háromdimenziós lesz. Például egy könyvtárfa lehet egy gömbön belül, és a gömböt forgatva sokkal könnyebben találhatunk rá a keresett adatra. A hangsúly ezen van: megkönnyíteni a navigálást az adattömegben. Az eszközök közül a *Web Forger* nevűt emelnénk még ki, ami egy valódi könyvtárt és könyveket szimulálva segíti munkánkat. Ezek az eszközök már kereskedelmi forgalomba is kerülnek, erre alakult az InXight nevű cég.

Új Director

Megjelent a *Macromedia Director 6*. A híres Web- és CD-tartalomgyártó alkalmazás fő újdonsága a *streaming*: egy nagyobb file-nál nem kell kivárni annak teljes betöltését, hanem rögvest az elején megjelenik valami. Mostantól a Shockwave „filmek" is ilyenek lesznek. Maga a Director pedig új, objektumorientált, valódi húzd és ejtsd stílusú kezelőfelülettel jelent meg. További érdekessége a VRML- és a Java-támogatás.

Windows NT(?) és vidéke

Mint múlt hónapban is tudósítottunk, az IBM az OS/2 Warp Serverhez olyan kiegészítéseket ad ki, hogy a felhasználók ne tudják megkülönböztetni egy Windows NT szervertől. Akkor a Windows 95-ös kliensről tudósítottunk és arról, hogy még kell licencet vásárolni, a Citrixnél viszont futó programonként (ablakonként). Az igazi vetélytárs azonban a Microsoft lehet. Márpedig várható, hogy előbb-utóbb beépíti a többfelhasználós képességeket a Windows NT-be.

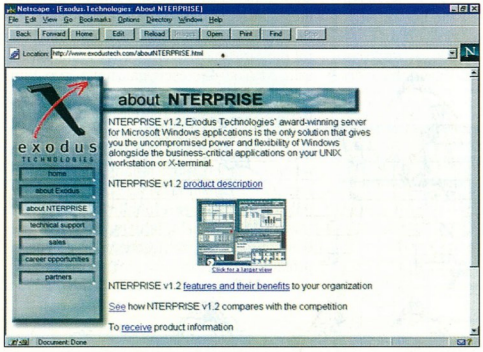

meg fog jelenni a Windows NT-s kliens és a Network Neighborhood modul. Ebből most megjelent a Windows NT-s kliens és egy újdonság: a közvetlen dial-up elérés. Az *IBM Enhanced Remote Access Server for OS/2 Warp Server* upgradejével a Windows 95/NT-s kliensek közvetlenül léphetnek be, ugyanúgy, mintha Windows NT-re lépnének be.

●

A Citrix Winframe után az Exodus Technologies is hasonló termékkel jelentkezik. Az *Exodus Nterprise* (2) segítségével is több felhasználó futtathat egyszerre különböző programokat a Windows NT-s szerveren, és ezekkel tetszőleges Java-képes kliensen keresztül tud kommunikálni. A Citrix terméke megváltoztatja a Windows NT bizonyos részeit a többfelhasználós működésért. Az Exodusé viszont egy Windows NT-szolgáltatásként jelentkezik. Az Exodus terméke olcsóbb, mert felhasználónként

Novell-hírek

A Novell és a Netscape közös leányvállalatot alapított *Novonyx* néven. Az új cég a Netscape Suitespot szervereit adaptálja és integrálja a Novell IntranetWare termékébe. Nemcsak fejlesztéssel, hanem az így létrejött termék marketingjével is a Novonyx foglalkozik majd. Ehhez felhasználja a Novell kiterjedt viszonteladói és oktatói hálózatát. Várhatóan a Netscape Enterprise Server és a Netscape FastTrack Server for IntranetWare jelenik meg először.

●

Mint éves rendes konferenciáján, a Brainshare-en bejelentette, a Novell az Oracle-lel és a Sunnal is fontos szövetséget kötött. Ennek keretében a Novell Java-szervert épít az IntranetWare-be, és az Oracle minden platformon támogatni fogja a Novell NDS-ét. Ez együtt kiváló szervert biztosítana az NC-knek.

A Sun és a Novell pedig egy Project Studio nevű javás, multimédiás fejlesztőeszközt ad ki együtt.

●

Az intranetek után következnek az extranetek. Ezek az Internet segítségével összekötött intranetek. A Novell is extranet terméket jelentett be *Border Services* néven. A termék három fő összetevője a biztonság, a proxy és a virtuális magánhálózat. A Border Services várhatóan kora ősszel kerül piacra. Az IntranetWare következő verziója, amit *Moab* fedőnéven fejlesztenek, várhatóan decemberben vagy jövő januárban jelenik meg.

Eljavásodás

Az Oracle *Personal Oracle Lite* szoftvere Java-támogatással egészül ki.

A termék nyáron vagy ősszel megjelenő 3.0-s verziójában adatbázist manipuláló Java-alkalmazásokat készíthetünk.

Korábban például a Visual Basic nyelv szolgált ugyanerre.

A Java révén azonban a termék jól illeszkedik az Oracle által megálmodott NC-s világba.

Az NC-knek a „winteles" NetPC-k komoly konkurensei, bár most Larry Ellison, az Oracle vezetője, akinek az egész NC-ötletet köszönhetjük, szintén Intel-alapú NC-vel állt elő: „Nem igényel konfigurálást és vírusmentes, mert csak olvasható CD memóriáról fut. [...] Egy szövegszerkesztőt fog használni e-mailhez, szövegszerkesztéshez és Web-oldalak készítéséhez. [...] A fő alkalmazás a multimédiás e-mail lesz."

●

A Sun Visual Basic/Java átalakítót (3) jelentet meg. „Természetes, hogy a Sun segíti a Visual Basicben fejlesztők Javára való áttérését. Már korábban is építettünk hidakat a C++ és a Java között" – nyilatkozta egy névtelenséget kérő tisztviselő a Suntól.

Sem a JavaSoft, sem a Microsoft nem készül hasonló lépésre.

A JavaSoft szerint a Java-fejlesztőeszközök el fogják érni a Visual Basic szintjét. A Microsoft szerint a Visual J++ már el is érte.

Egy negyedik cég, a TVObjects mindenesetre már árul egy Applet Designer nevű Visual Basic kiegészítőt, ami a VB-kódot Java-alkalmazássá fordítja le.

●

A Delphi és a C++ Builder után következik a *Borland J-Builder*.

A már jól ismert és bevált Builder felülettel 1998 második (pénzügyi) negyedévétől Java-programokat építhetünk.

A nagy riválisa, a Microsoft Visual J++ 1.1-es próbaverziója már megjelent, és a Professional kiadást is bejelentették.

Különböző új varázslókkal teszik könnyebbé a fejlesztést. Így például az ODBC-elérésre is kínál egy varázslót.

●

A Psion hordozható gépekre szánt operációs rendszerébe, az EPOC32-be is bekerül a Java-támogatás.

A Psion közkedvelt gépeire így könnyedén fejleszthetők internetes alkalmazások.

Négyesi Károly

Törpéből óriás?

Egy éve mutattuk be az akkor vásárdíjat nyert, és azóta magyar nyelvű dokumentációval is rendelkező, oktatási célú áramkör-szimulációs programot, az EWB 4.0-t.

A program magyarországi forgalmazójától, a Sagax Kft.-től már a professzionális technika irányába mutató 5.0-s verziót is megkaptuk. Ebben alapmodellként megmaradt az oktatási célú változat, s újdonságként megjelent a mérnökök számára „extrákkal" kibővített EDA változat.

A verzióváltás legszembetűnőbben a kezelőfelület gyökeres átalakításán látszik. Eltűnt a műszersor és az alkatrészablak. Az ikonok maradtak, de több lett belőlük és nagyobbak. Nagy segítség rajzolás közben az ikonról elérhető forgatás és tükrözés, az elemjellemzők megadása, az eddig hiányzó zoomolás lehetőségéről nem is beszélve. Az alkatelemeket úszómenükből lehet elérni, és akár az összes elemkönyvtárat nyitva tarthatjuk a rajzmezőnkön.

A nálunk járt EDA verzióban mintegy 30%-kal bővebb az alkatrészek köre. Újdonság a háromcsatornás tápforrás, a *voltage slew rate* blokk, a feszültség-differenciátor, a netlist elemként jelölt áramkörkészlet, vagy az ASCII file-ból feltölthető, és a korábbi szimulációk eredményét felhasználó *write data* blokk, a trióda vákuumcső és a DC motor. Ugyanakkor értetlen, miért tűnt el például a hangszóró. A műszerek szintén egy úszómenüben kaptak helyet. Újdonság még a szögenerátor 16 bitessé válása.

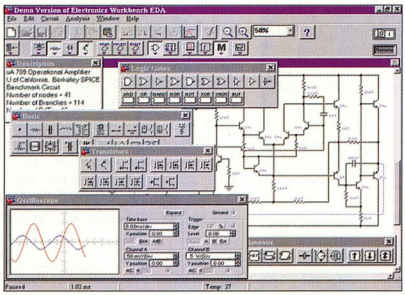

Az úszómenük nagyobb szabadságot adnak a rajzolásban

A legfontosabb a szimulációs lehetőségek bővülése. A programba a Berkeley Egyetem nevével fémjelzett, híres SPICE3 szimulációs mag került. Mostantól AC frekvenciás, tranziensátviteli, Fourier-, zaj-, hőmérséklet-, intenzitás-, Worst Case- és Monte Carlo-analízis lehetősége segíti a munkát.

A Workbench megjelenítési képessége is sokat javult. A beépített grafikus táblázatmegjelenítővel alaposan kielemezhető egy áramkör, mivel az összes elvégzett analízisről táblázatos kiértékelést vagy grafikont készít. Nagyon ötletesen használja ki a Windows adta lehetőségeket: a grafikon egy részletét kinagyíthatjuk teljes képernyőssé.

A program CD-nken lévő demója nem képes mentésre. A demó furcsasága, hogy bár telepítéskor felkínálja az amerikai ANSI alkatrészkiosztáson kívül az Európában használatos DIN-t is, ez utóbbit mégsem engedi használni. Ez a logikai kapuknál a legbosszantóbb. Ettől függetlenül érdemes kipróbálni!

Nagy Sándor

- Tervezzünk erősítőt! CHIP, 96/6/40
- Az Electronics Workbench EDA 5.0 demója CD-nk \EDADEMO könyvtárában található

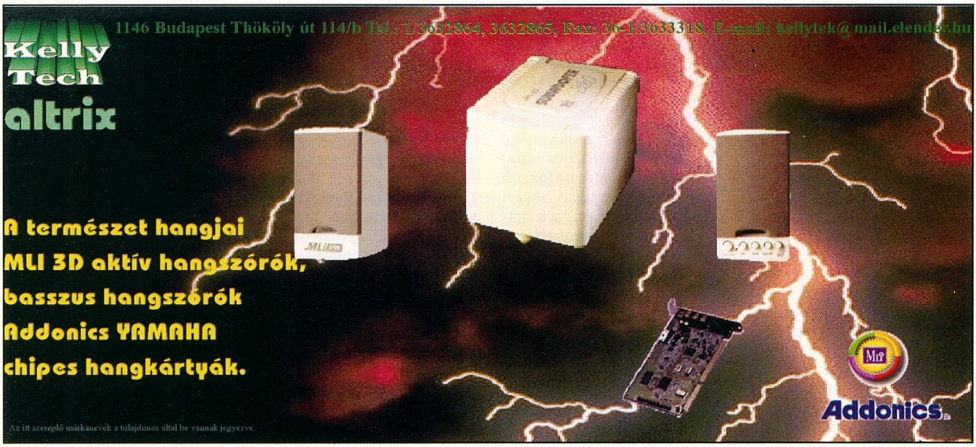

SATELLITE

az NSM moduláris CD Jukeboxa

Lemezkapacitás: 60–135 CD
Lemeztartó mérete: 15 CD/patron
„Hot Swapable" funkció
Adatkapacitás: 40–90 GB
Drive-ok száma: max. 5 + mailslot
ezen belül a CD-írók száma max. 3.
CD-ROM: Plextor 12×
CD-író: Yamaha 4× író/6× olvasó
SCSI2 interface az adatforgalomra
Robotvezérlés RS232 vonalon

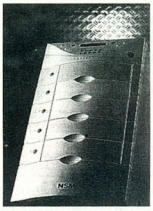

Találkozzunk
az **IFABO-n!?**
KFKI Direkt
A309/B stand

array

array Data Hungária Kft.
1094 Bp., Balázs Béla u. 35.
tel.: 455-6892, 455-6893,
tel./fax: 455-6894

Boomerang Computer

1146 Bp., Adria sétány 6/A Nyitva H-P 9-17
Tel : 222-61-64 M:06-30 / 496-641/ 509-013
Legfrisseb árlista :FAXBANK 180-86-11 1210#

PC Akció !

5x86 P75 -133 MHz 97,300.-

	AMD/CYRIX	INTEL
P 100 MHz	104,500.-	112,500,-
P 133 MHz	109,900.-	117,900,-
P 150 MHz	113,600.-	126,900,-
P 166 MHz	120,900.-	131,900,-
P 200 MHz	137,900.-	185,900,-

8MB RAM, 1,1 GB HDD, 1.44FDD
Bill. Ház, 2S/1P/1G EIDE, 1MB VGA
14 " Color SVGA Monitor

TVPC-PCTV ?!

Avagy, hogy kerül a mozgókép a dobozba.

PRIME TIME TV **33,900,-**
Philips 120 csat. TV Tuner , PAL BG / SECAM / NTSC RF, VHS, SVHS bemenetek, AVI felvétel 25-30 fps 360 x 320 digitalizálás True Color, Teletext opció

PRIME TIME COMBO **60,900,-**
Philips 120 csat. TV Tuner, PAL BG / SECAM / NTSC RF, VHS, SVHS bemenetek, AVI felvétel 25-30 fps 360 x 320 digitalizálás True Color, Teletext opció, Hardwer MPEG kitömörítő, CD-I, VDEO -CD Karoke CD -k lejátszása, Kompozit VIDEO kimenet.

Professzionális képdigitalizálók, mini képkeverők
FAST MOVIE MACHINE Termékek
FPS 60 / II./ II. Power Pack/AV Master
MIRO VIDEO Termékek
DC10 / DC20 / DC30

Bérmunkába képdigitalizálást , CD irást vállalunk !
A termékekkel kapcsolatban hívja üzletünket, vagy teljes árlistánkat kérje a FAXBANK-ból !
Áraink az áfát nem, de az 1+2 év garanciát tartalmazzák

Száloptika a specialitásunk...

FONET

Adatátviteli hálózatokhoz szükséges anyagok teljes választéka:
» csatlakozók
» patch kábelek
» kábelek
» műszerek
» optikai csatolók
» szerszámok...

Hálózattervezés, kivitelezés!

FONET Optikai Hálózatok Kft.
1082 Budapest, Horváth Mihály tér 14.
Telefon: 313-5270 Fax: 313-5279

SCSI shop SCSI shop

Házak, kábelek, lezárók átalakítók nagy választékban

MICROPOLIS winchesterek Ultra-FAST Ultra-SMART Ultra-SCSI

TOMAHAWK AV GOLD

AXIS StorePoint CD szerver

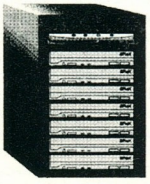

Az optimális megoldás !!

GigaStore Kft
1133 Budapest Kárpát u. 48.
T/F:140-21-74
Árak a faxbankban : 180-86-11 1819#

Nest Kft.

1111 Budapest, Kende u. 13-17
Telefon: 186-8760
Fax: 166-750

OnNet32
TCP/IP programcsomag Windows 95 és NT környezetre

*

InterDrive Client
NFS kliens Windows 95 és NT környezetre

*

InterDrive Server
NFS szerver Windows NT környezetre

FTP SOFTWARE

Nyelvoktató és oktató CD-k

Profi-Média Kft.

A PICDIC sorozat, az Angol Kiejtésiskola, a ClipDIC English Part 1-2, a ClipDIC Deutsch 1, az Üzleti Angol 1, a ManóKaland és a ManóAngol után

MEGJELENT:

ManóNémet
5400 Ft + ÁFA

ClipDIC Deutsch 2.
6400 Ft + ÁFA

Üzleti Angol 2.
6400 Ft + ÁFA

Május 1- 31 között minden kiadványunk 10 % kedvezménnyel vásárolható meg.

Szeretettel várjuk az IFABO-n a B PAVILON 11/H-ban.

Profi-Média Kft.
6500 Baja,
Déri Frigyes sétány 4.
Tel./fax: 79/325-467
pmed@mail.matav.hu

Vágószoba napjainkban

A Corel több terméke is lehetőséget kínál arra, hogy animációt, filmet hozzunk létre. Legutóbb az álló- és mozgóképek szerkesztésére szolgáló Lumiere Suite-ot mutatták be.

A termék nevével a kinematográfot feltaláló testvérpárnak állítottak emléket. Bennem is kicsit nosztalgikus érzéseket ébresztett a Corel Lumiere, hiszen már majd egy évtizede volt, hogy azóta családivá avanzsált, akkor még baráti kapcsolataim folytán rendszeres látogatója voltam a Magyar Mozi- és Videofilmgyártó Vállalat (ismertebb nevén a MOVI) vágószobáinak.

Az akkori eszközökhöz és lehetőségekhez képest nagyot változott a világ. Magyar film alig-alig készül, az állami és kereskedelmi tévéknél videoszalagot vágnak, és erre a területre is betört a számítástechnika. A MOVI Könyves Kálmán körúti épületegyüttesét azóta földig rombolták, talán még sóval is behintették a helyét. Mégis jólesett, hogy a program próbálgatása közben egy kicsit visszamerenghettem a régi szép időkre.

Tavaly egy bemutatón megcsodálhattam, körülbelül hol tart most ez az „iparág", hogyan néz ki például egy film vágása Silicon Graphics gépeken, milyen trükköket, effektusokat lehet alkalmazni. Azután a 96-os Compfairen láttam, hogy megjelent az Adobe Premiere új verziója. Sajnos azt akkor még nem tudtam kipróbálni. Ezért nagyon megörültem, amikor egy március végi bemutatón kezembe került a Corel Lumiere.

A program hosszas próbálgatása során találkoztam egy-két bosszantó hibával: a feliratozó összezavarodik az ékezetes betűktől, a SmartSound Wizard nem mindig pontos, nem lehet snittet név szerint keresni. Az összbenyomásom róla mégis nagyon pozitív. Mit tud ez a program, mire jó, és kinek való igazán?

Mit és hogyan

A Corel Lumiere – ahogyan a dobozán is szerepel – videovágó, pontosabban -szerkesztő program. Nyersanyagként képes használni Video for Windows (.AVI) és QuickTime Movie (.MOV) filmeket, Autodesk FLIC (.FLI és .FLC) animációkat, JPEG, BMP, GIF, TIFF, PCX, Targa, CPT (Corel Photo-Paint) és Kodak Photo-CD képeket, saját felirat (Lumiere Title) fájlait, valamint .WAV, .VOC, maces .AIFF és sunos .AU formátumú hangokat. A könnyebb, de főleg egyszerűbb használhatóság kedvéért ezeket katalógusokba rendezhetjük, majd a Media Catalog tekercsmenüből (roll-upból) húzd és ejtsd módon helyezhetjük el a szerkesztőablak valamelyik video- vagy hangsávján.

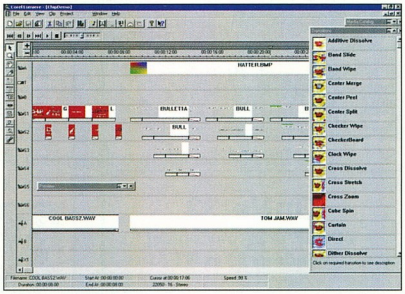

„Szerkesztőasztal" a snittekkel és az effektusok egy részével

A Corel Lumiere-ben összesen 98 video- és 99 hangsávot használhatunk. Az esetek túlnyomó többségében ez nagy valószínűséggel elegendő. A 98 videosávból kettő kitüntetett szerepet tölt be, ugyanis átmenet effektusokat csak e két sáv között használhatunk. A többi 96 úgynevezett „szuperponált" (superimpose) sáv. Ezek különböző módon tehetők átlátszóvá (például blue- vagy greenbox, adott szín stb.), illetve megadható, miképp keveredjenek rá a képre (normál, vagyis maga a kép, hozzáadva, kivonva, összeszorozva az eredeti képpel stb.). Amíg nem állítunk be valamilyen átlátszóságot, addig a magasabb sorszámú szuperponált sáv kitakarja az összes nála alacsonyabb sorszámút és a két „normál" videosávot. Így tudunk például feliratokat, képeket rákeverni a videóra, de természetesen mozgóképet is elhelyezhetünk ezeken a sávokon.

Apropó mozgókép. A Lumiere-ben az állóképekből is lehet pillanatok alatt mozgókép, ugyanis minden egyes snittre megadhatjuk, hogy milyen utat tegyen meg, amíg a képen van. A program felkínál néhány előre gyártott mozgást, és mi is létrehozhatunk ilyent. A mozgás során ráadásul nemcsak a kép pozícióját adhatjuk meg, hanem menet közben változtathatjuk a méretét, perspektíváját, vagy akár el is forgathatjuk.

Sávok, snittek, effektek

A képekre, sőt a videókra is alkalmazhatunk különböző, a grafikus programokból már ismert szűrőket. Először ki kell választani a szűrőt vagy szűrőket, majd beállítani a kezdő- és a végállapot paramétereit. Némi kísérletezés után már ezekkel is nagyon látványos áttűnéseket készíthetünk. (Javaslom például az *artistic* csoportban található *vignette* alaposabb tanulmányozását.)

A szűrők ablakának másik „fülén" találunk néhány érdekes effektust. Videóknál használhatjuk a *reverse*-t, amelynek hatására a kijelölt snittet a program visszafelé fogja lejátszani, a *skip*et, amellyel megadhatjuk, hogy csak minden n-edik képkockát szeretnénk lejátszani, illetve a *frame hold*dal megadhatjuk, hogy a teljes clipből csak egy kockát szeretnénk látni.

Mind álló, mind mozgóképekre használhatjuk a kivágás (crop) és pásztázás – pan vagy szép magyar szóval svenk – effektust. Az előbbivel a kép vagy a snitt egy részét nagyíthatjuk ki, míg a második két kivágás között fogja a virtuális kamerát mozgatni, így tudunk például nagyon szép „húzós" főcímeket készíteni. Hiszen létre kell hoznunk egy képet, amely olyan széles, mint a végső videónk, és olyan magas, hogy alul-felül legyen egy-egy üres képnyi hely, középen pedig kiférjen

- Filmstúdió otthon: 3D Movie Maker. CHIP, 96/1/46
- CD-nk \CIKKEK.HEZ\LUMIERE könyvtárában néhány Lumiere-rel készült videó található

a teljes stáblista, majd a pan effektussal végigmozgatjuk a képen a kamerát.

Mint említettem, 98 videosávunk van, amelyekből kettőnek kitüntetett szerepe van, mert ezek között tudunk megadni áttűnés effektusokat. A többi 96 sávon csak a mozgatásokkal és a szűrőkkel, illetve az átúsztatás (fade) effektussal operálhatunk. A tulajdonképpen 99. videosávnak is nevezhető áttűnéssel a két snitt közötti átmenet mikéntjét adhatjuk meg. A Corel Lumiere több mint 60 ilyen áttűnés több száz variációját kínálja fel, amelyeket a *Transitions* tekercsmenüben találunk, és a snittekhez hasonlóan húzd és ejtsd módszerrel helyezhetünk el a megfelelő helyre. Ha egy áttűnést két, egymást részben fedő snitt közé helyezünk, akkor az effektus automatikusan beáll a szükséges hosszra. A már elhelyezett áttűnésre kétszer kattintva (vagy a *Clip/Edit*, illetve a jobb egérgomb hatására megjelenő menüből az *Edit* funkciót választva) állíthatjuk be az effektus paramétereit, például az irányt, a kezdő- és végállapotot, hogy az effektussal eltávolítsa a régi képet vagy azzal hozza be az újat stb. Az átmenetes áttűnésnél például nekünk kell előállítanunk egy szürkeskálás képet, amely meghatározza az áttűnés mikéntjét.

Egyébként az említett automatikus illesztés az összes mozgatáskor, hosszváltoztatáskor működik. A snittek, effektusok kezdő- és végpontjai úgy működnek, mint a rajzprogramokban a segédvonalak. De ha szükségünk van rá, akkor mind a hangok, mind a videosnittek szerkesztésekor használhatunk egy virtuális zsírceruzát, így segítve a kép és a hang szinkronítását.

Csak az állóképek és a feliratok hosszát (ez esetben a hossz időben értendő) módosíthatjuk egyszerűen és büntetlenül. A nyíl eszközzel a video- és hangsnitteket csak rövidíteni tudjuk. Ez úgy történik, hogy kivágást készítünk, és nem a teljes anyagot nyomjuk össze. De ha szükségünk van rá, akkor használhatjuk a speed nevű eszközt, amellyel a teljes – vagy a már korábban kijelölt kivágás – hosszát növelhetjük vagy csökkenthetjük. Ugyanezt megtehetjük számszerűen is a *Clip/Speed* funkcióval. A videók hosszának változtatása még úgy-ahogy észrevétlen maradhat, hiszen ilyenkor a szereplők és a tárgyak mozgásának sebessége változik, ami nem mindig zavaró. De a hang hosszának pár százalékos változása is már észlelhető – és többnyire zavaró.

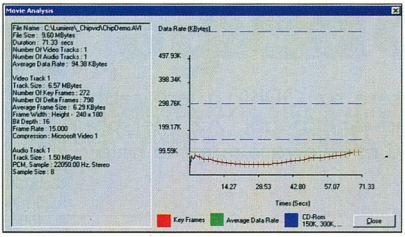

Főleg CD-s publikáláskor hasznos segítség a Movie Analysis

A Corel Lumiere egyébként kizárólag az SMPTE (The Society of Motion Picture and Television Engineers) formátumban méri az időt, vagyis mindenhol óra:perc:másodperc:kép alakban látjuk és adhatjuk meg az időpontokat. Erre azért kell nagyon odafigyelni, mert amíg a filmnél és a tévénél pontosan tudjuk, hogy 24, illetve 25 képkocka (NTSC-nél 30) egy másodperc, addig a számítógépes videóknál ez teljesen alkalomfüggő. Így nem árt az elején tisztázni, hogy hány kép/másodperccel (frame per secundum, fps) dolgozunk, mert a Lumiere valóban frame (akarom mondani f-rém) pontossággal képes vágni.

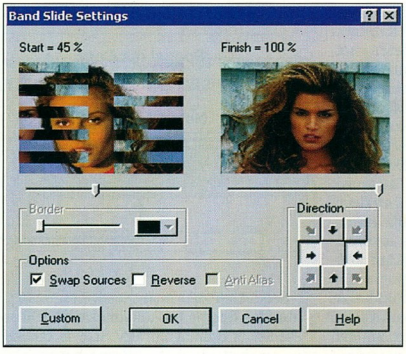

Egy effektusbeállító ablak

Az elkészült mozit több formátumban is elmenthetjük. Az .AVI és a .MOV formátumnál beállíthatjuk a kép- és a hang tömörítésének módját és a tömörítés paramétereit (FLC-nél automatikus). Ilyenkor még kapunk preview képet az eredményről, miként a filmek „áttömörítésekor" (Conform Movie, illetve Recompress) is, ezért érdemes először egy rövidebb, jellemző részleten kipróbálni a különböző tömörítési eljárásokat és a beállításokat.

Tömöríteni mindenképpen érdemes, ugyanis 1 percnyi 240x180-as true color film eredeti állapotában több mint 100 Mbyte helyet foglal el, míg a legegyszerűbb tömörítéssel is csak 8-10 Mbyte-ot. Egyébként ha szükségünk van rá, akkor a filmet képkockánként is elmenthetjük, ha exportáláskor valamelyik állóképformátumot választjuk ki. Sőt külön eltárolhatjuk a vágott hangot .WAV, .VOC vagy .AIF formátumba. Nagyon tetszett, hogy .VOC típusú mentéskor a program megkérdezte, milyen színmélységet használjon, bár kiválasztani nem engedte egyiket sem.

A hozzáadott érték

A Corel szokás szerint nem önmagában adja programját. A csomagban négy CD-ROM van, melyeken a Lumiere mellett megtaláljuk a Motion 3D 7-et, a PhotoPaint, a Multimedia Manager és a Capture 6-os verzióját, a Lumierebe beépítve pedig a SmartSound Wizard nevű programot, amellyel – elvileg – tizedmásodperc pontossággal megadott hosszúságú zenéket (előre adott és meghatározott, hogy melyeket), illetve hangeffektusokat hozhatunk létre. Ezenkívül találunk még a CD-ken több mint 1000-1000 színes fotót, képet és clipartot, több mint 150 videoclipet és több mint egyórányi zenét .WAV formátumban.

* * *

A végére maradt annak a megválaszolása, hogy mire és kinek jó ez a program? Megfelelő hardver (digitalizálókártya, digitális kamera) birtokában jó otthoni videók vágására (*File/Video Capture* és *File/Print to Video* funkciók). Ezek hiányában alkalmas AVI-k és MOV-ok feliratozására vagy például állóképekből látványos bemutatók készítésére. A *kinek jóra* még egyszerűbb a válasz. A program kezelése bármilyen segítség nélkül gyorsan elsajátítható, így azt mondhatom, hogy bárkinek, akinek van egy legalább Pentium 60-as gépe 16 Mbyte memóriával, valamint Windows 95-je vagy NT-je. Arról azért nem szabad megfeledkezni, hogy a Corel Lumiere-től még senki sem lesz profi vágó. A Lumiere csak egy eszköz, mégpedig jól használható, kellemes eszköz.

Weisz Tamás

Turbó-ODBC

Heterogén adatbázisok elérésére az ODBC a legkisebb közös nevező elve alapján ad lehetőséget. Az Intersolv cég DataDirect SequeLink nevű middleware terméke hatékonyabb utat jár.

Számos nagyvállalatnál működik eltérő platformon több, egymástól független adatbázis a különböző rendszerek kiszolgálására. Egyre erősödik az igény a tárolt adatok egységes kezelését lehetővé tevő megoldások iránt. Egy vállalat teljes adatkezelésének közös platformra állítása hatalmas költségekkel és kockázattal jár. Ráadásul gyakran fölösleges is – erre találták ki az ODBC-t.

A legtöbb middleware termék sajnos nem támogatja az adatbázisok képességeinek kihasználását. A Sysdata Kft. által forgalmazott SequeLink ugyanazokat a közvetlen utasításokat használja, mint az adatbázis-kezelő API-ja, ezért használatával nem vállalunk semmilyen kockázatot a funkcionalitás és teljesítmény terén, sőt, egy nyílt megoldás rugalmasságát nyerjük általa. Tehát nem kell változtatnunk meglevő rendszereinken és hálózatunkon sem ahhoz, hogy a bennük lévő adatokat egységes felületről érhessük el.

A jól méretezhető DataDirect SequeLink lehetővé teszi összes vállalati adatunk gyors elérését. A nyílt felépítésű szoftvernek kliens és szerver oldali modulja is van.

A SequeLink Client API felelős az alkalmazások és a DataDirect SequeLink kapcsolatáért. Itt két utat járhatunk:

ODBC: az ODBC meghajtó a szokásos út a gyors adateléréshez. A SequeLink ODBC meghajtója azért különleges, mert minden adatbázishoz ugyanazt az ODBC meghajtót használhatjuk. Ezt a SequeLink felépítése teszi lehetővé: az adatbázis-függetlenséget a SequeLink szerveroldali modulja biztosítja. Az ODBC meghajtó maga csak az alkalmazás kapcsolóeleme. A SequeLink ODBC meghajtója megfelel az ODBC 2.5 (Windows 3.1), illetve 3.0 szabványának (Windows 95/NT, OS/2 és Macintosh), és támogatja az ODBC API 2-es szintjét csakúgy, mint a Minimum SQL nyelvet.

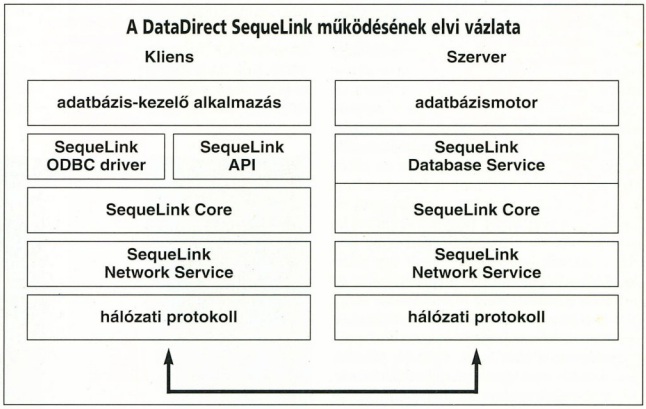

SequeLink API: ez a másik programozói interface SequeLink-alkalmazások fejlesztéséhez. A csomagban egy SDK is található, amelyet alapként használhatunk felhasználói programok fejlesztéséhez mindegyik kliens platformon.

A SequeLink kliens és szerver oldalon futó Core moduljai készítik elő az információkat, cache-elik az adatokat és töltik azokat átviteli csomagokba. A teljesítmény optimalizálását szolgálja a késleltetett végrehajtás, amely a hálózaton küldendő csomagok számát csökkenti úgy, hogy a kliens funkcióhívásait összegyűjti és egyben küldi át. Az összegyűjtött csomagokat blokkonként, csomagláncolással továbbítja. A teljesítményt növeli a „picky-backing" technika, amely lehet, hogy 20 rekordot fog küldeni a kért 10 helyett, a csomag teljes kihasználása érdekében. A kliens a maradékot helyi cache-be teszi, miközben a szerver előreolvasással további sorokat kér az adatbázismotortól, amelyeket a szerveren tárol.

A SequeLink Network Service gondoskodik a saját, közvetlen adatátvitelről kliens és szerver oldalon egyaránt, függetlenül az alkalmazott hálózati protokolltól. A Network Service minden kapcsolathoz egy Database Service-t indít, amely a SequeLink-kliens és az adatbázismotor közötti kommunikációért felel. Mivel a SequeLink közvetlen pont-pont protokollt használ, ezért szerveren és kliensen azonos hálózati protokollt kell használni. A SequeLink a Huffmann-féle adattömörítési algoritmust is fel tudja használni az adatátviteli sávszélesség jobb kiaknázása érdekében.

A SequeLink Database Service modulja mindig az adott adatbázis-kezelőhöz igazodik. Tulajdonképpen ez biztosítja az adatbázis-függetlenséget. A SequeLink Server telepítése közben optimalizálja az adatszótár ODBC elérését. Az ilyen adathozzáférések teljesítményét tovább növelhetjük a SequeLink Dictionary Managers bevezetésével.

Varga Tamás

A SequeLink által támogatott platformok

Kliens	Szerver	Hálózat	Adatbázis
Windows 3.1	OS/2	TCP/IP	CA-Ingres, Open Ingres
Windows 95	Windows NT	NetBIOS	DB2 (MVS, Aix)
Windows NT	Unix	NetBEUI	Informix-Online 5-7
Macintosh	Open VMS	AppleTalk	Informix SE 5-7
OS/2	AS/400	APPC	Microsoft SQL Server 6
Unix	IBM MVS	DECNet	Oracle 7.x
AS/400			Sybase System 10, 11

A nagy ugrás

Mondhatnánk, a Macromedia szabadkézzel érte el a hetes fokozatot. Az egyre inkább vetélytársának számító CorelDraw! is a hetediknél tart.

Első pillantásra szembetűnik, hogy a programot átdolgozták és előtte át is gondolták egy kicsit a gyártó ideológiája szerint. Ez annak a koncepciónak a része, miszerint a Macromedia minden termékének esetében egységesíti a kezelőfelület megjelenés- és megközelítésmódját (look and feel). Szimpatikus, egyéni ízlés szerint beállítható (az írás szerint: intuitív) a kezelőfelület. Egyesíthetünk eszközpaletták at, eldönthetjük, hogy az egyes palettákon mi jelenjen meg, és milyen formában.

A súgó viszonylag jól strukturált, és egyes esetekben részletesebb a nyomtatott leírásnál

Nem irigylem azokat, akiknek a szoftverfejlesztés során ez a munka jutott, mert amellett, hogy megpróbáltak kitalálni egy jól kezelhető felületet, amely segíti a felhasználót munkájában, arra is kínosan ügyelniük kellett, hogy egyértelműen különbözzön a versenytársakétól is. Ez a csökönyös ragaszkodás egyes motívumokhoz mintha fellelhető lenne az összes nagy nevű gyártó termékén: a FreeHandnél például nem sikerült megsejtenem a koncepciót abban, hogy miért került a bittérképes objektumok vektorossá alakításához szükséges *Trace Tool* az alapeszközkészletbe.

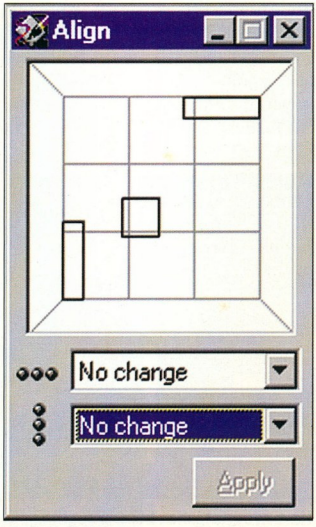

Az Align paletta szemléletesebb lett

Felnőtt a PC

A Macromediánál észrevehetően kezdik komolyabban venni a PC-s platformot.

Ez lemérhető a cég Interneten lévő ottlapján, hiszen jó néhány termékük már előbb jelenik meg ingyenesen letölthető formában PC-re, mint Macre, másfelől magán a FreeHand 7-en is, hiszen jóval barátságosabban néz ki, mint elődje.

Összehasonlítva a PC-re és a Macintoshra készült változatokat, szembetűnő különbség köztük, hogy még ha alacsonyabb felbontásban is használtam a Macet, mint a PC-t, a PC-n az eszközpaletták jóval nagyobb helyet foglaltak el a képernyőn, csökkentve ezzel a hasznos rajzolási felületet. A bumfordibbnak tűnő PC-s palettákon ráadásul mégis nehezebb volt elolvasni a feliratokat. A másik érdekes jelenséget akkor tapasztaltam, amikor kipróbáltam: ugyan milyen lehet egy noteszgépen (640×480 képpont, 256 szín) rajzolni vele. Miután az alapbeállításban megjelenő paletták lefedték a képernyő jelentős hányadát, be kellett látnom: kísérletező kedvem kezd eldurvulni. A hatás olyan meghökkentő volt, hogy rögtön igénybe vettem az Uninstallt.

Persze ki akarna egy korszerű rajzolóprogramot ilyen alacsony felbontásban használni, ráadásul noteszgépen? A grafikusok (még) nincsenek annyira leterhelve, hogy mondjuk egy arculattervet útban a megrendelőhöz fejezzenek be vagy alakítsanak át. A csúcsmenedzserek pedig valószínűleg nem sértődnek meg, ha azt mondom, számukra a FreeHand 7 már a pilótavizsgás kategóriába tartozik – sokan megizzadnának, ha ezen kellene valamelyik üzleti bemutatójuk „néhány doboz árnyékkal, nyilacskákkal, köröcskékkel és persze a feliratok" bonyolultságú rajzait elkészíteni.

Mindezek ellenére nem érzem szőrszálhasogatásnak vagy kötekedésnek elvárni, hogy ilyen viszonylag mostoha körülmények között is lehessem rajzolni. A noteszgépek egyre jobban terjednek. Ugyanúgy rákapcsolódnak velük az Internetre, és a Macromedia is egyértelműen nyit az Internet felé. Mi következik ebből? Jó, ha egy valamirevaló webes arculat legalább alapszinten élvezhető noteszgépen is. Ha tehát valaki éppen a Webre tervez gombocskákat, kapcsolókat és egyéb kallantyúkat, nem árt, ha meg tudja nézni vagy szerkeszteni egy „echte" noteszgépen is, nehogy akkor érjék a meglepetések, amikor már elhelyezte azokat néhány száz Web-oldalon: a kuncsaft panaszkodik, hogy nem tud mindent elolvasni ottlapjáról a kedvenc noteszgépe megjelenítőjén.

Apropó Internet: a webes kallantyúk, pöckök tervezésénél sokat segít, hogy a korábbi módszer – miszerint rajzoltunk valamit, exportáltuk EPS-be, amit PhotoShoppal tudtunk „anti aliasing GIF"-be továbbkonvertálni – itt egy lépésre egyszerűsödött. A FreeHandben a simítás (anti aliasing) – amelyre a képernyőn megjelenítendő

Macromedia FreeHand 7

ferde vonalaknál, íveknél van szükség – mértéke négy fokozatban állítható. Igaz, a PhotoShop csak kettőt engedélyez (van vagy nincs), de szerintem annyi tökéletesen elegendő. A FreeHandból interlace-elt formátumban is exportálhatjuk a rajzokat (a kép először csak durva, majd egyre finomabb felbontásban jelenik meg), és tartalmazhatnak átlátszó részeket is – ahogyan ez elvárható egy olyan rajzolóprogramtól, amelyikkel a Webre is rajzolhatunk.

Ha valaki interaktív multimédia jellegű, animációs megjelenést szeretne az Interneten, akkor szintén jó eszközhöz jutott.

Ha a FreeHandet a Directorral vagy az Authorware-rel használjuk, már megdöbbentő hatásokat érhetünk el: jönnek-mennek a golyócskák, képek tűnnek elő, ha akarjuk, megszólal a zene... Ehhez szép kis linkgyűjteményt találhatunk ezekből az ottlapon. De javaslok egy kis előzetes óvintézkedést: próbáljuk olyan helyről élvezni a dolgot, ahol nem mi fizetjük a telefonszámlát, mert kínosan sokáig tarthat, míg a tengerentúlról átkóvályognak a bitek a gépünkbe. Először töltsük le a magáról már sokat sejtető Shockwaveet, azután jöhet a szórakozás.

A megszokottaktól eltérően a megfelelően elkészített FreeHand vektoros rajzokat közvetlenül élvezhetjük, akár bele is nagyíthatunk egyes részleteibe, slágerlistákat hallgathatunk, animációkat láthatunk a slágerlistás dalok hallgatása közben (megfelelő hangkártya birtokában meglehetősen jó minőségben), sőt van olyan site, ahol „átkomponálhatunk" – remixeket készíthetünk – samplerek és dobgépek valós idejű, interaktív használatával, esetleg más hang- és ritmusminták felhasználásával saját zenét is szerezhetünk.

Nálunk valószínűleg még várni kell egy kicsit az internetezés olcsóbbá válásáig a fenti technikák elterjedésére, ha viszont intranetben gondolkodunk, már rögtön nagyságrendekkel nagyobb átviteli sebességgel számolhatunk – gyakorlatilag ingyen...

Ami jó, és ami kevésbé az

A felsorolt interaktív multimédia-lehetőségek mellett azért továbbra is a nyomtatásban történő megjelenés maradt hangsúlyos. Az új FreeHandben

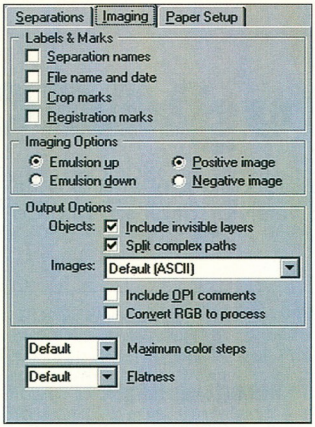

Professzionális beállítási lehetőségek arra az esetre, ha levilágítóra dolgozunk

megjelent jó néhány olyan funkció, amely hasznos azoknak is, akik kizárólag hagyományos nyomdai technikákra dolgoznak.

Figyelembe vehetjük, hogy milyen technikával fogják kinyomtatni az alkotásunkat, és ezt szimulálhatjuk a képernyőn.

A szövegekre vonatkozó stílusokhoz hasonlóan grafikai elemekre is definiálhatunk stílusokat, sőt a többféle nyomtatóra történő nyomtatásainknál szükséges beállításokat is elmenthetjük.

Nyomtatás előtt ellenőrizhetjük az importált bittérképes és EPS grafikáinkat, hogy rendben vannak-e. Megnézhetjük, milyen betűtípusokat használtunk fel a munkánk során.

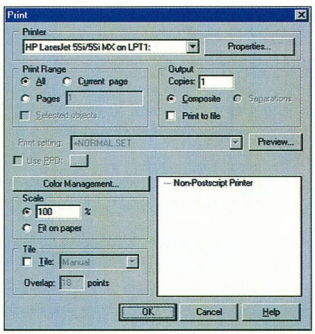

Ha a nyomtatáshoz kérünk segítséget, a súgó az általunk használt nyomtatóhoz igazítja tanácsait

Rendes dolog a gyártótól, hogy együttműködik a konkurenciával: közvetlenül is megnyithatunk natív PhotoShop file-okat, használhatjuk a PhotoShop szűrőit (bár ennek célszerűségét általános esetekben vitatom). Az igazán nagy találmány azonban az, hogy húzd és ejtsd, valamint másol–beilleszt módszerrel is közlekedhetünk a két alkalmazás között. Ennek akkor van jelentősége, ha például több objektumot rajzolunk vektorosan a FreeHandben, majd ezeket a PhotoShopban elhelyezzük különböző rétegeken, ahol mozgathatjuk azokat egymástól függetlenül, viszont beleszerkeszthetünk bittérképesen (ecset, radír, elmaszatolás ujjal stb.), rendes árnyékokat tehetünk mögéjük.

A keresés és csere funkciók már nem csak szövegekre értelmezhetők, hanem grafikai elemekre is: könnyen lecserélhetünk ezzel a módszerrel olyan gyakran előforduló elemeket, mint például a piktogramok, vagy az azonos tulajdonságokkal rendelkező rajzolt elemek.

Ha nagy mennyiségben kell rajzokat készítenünk, hasznos lehet a szkriptelhetőség: automatizálhatunk egy sor rutinfeladatot.

Ehhez Macen a klasszikus Applescript, PC-n pedig egy Internetről letölthető, a gyártó szerint Javára épülő Script Editor kell.

Jelentősen növeli a program funkcionalitását a diagramrajzolási lehetőség. Eddig szinte csak az Illustratorban lehetett diagramokat rajzolni, ugyanis a CorelDraw-ból az idők során kihalt az amúgy sem túl megbízható diagramrajzoló modul. A „quick and dirty" Excelből vágólapon keresztül történő beemelés sem tekinthető korrekt megoldásnak.

Kissé meglepődtem, amikor meglátam a felhasználói kézikönyvben a szkennelési lehetőséget. Nem hiszem, hogy eddig sokan hiányolták ezt az opciót a programból.

* * *

Úgy érzem, a Macromediának sikerült előbbre lépnie az új FreeHanddel. Az előző verziónál gazdagabb funkcionalitású programot hozott létre, amely igyekszik kevésbé elriasztani a kezdőket, hiszen ha bajba jutottunk, akár az online súgó, akár a nyomtatott leírás segítségével könnyen kiutat találhatunk.

Szabó Tibor

Nyomtasson színesen, gyorsan, olcsón

A/5-től A/0 méretig

Tektronix színes nyomtatókkal!

Részletes tájékoztatást a forgalmazó és a viszonteladók adnak!

A Tektronix színes nyomtatónak forgalmazója:

BUSINESS DATA BUDAPEST Kft.
The Solution People
1011 Budapest, Vám u. 1/a.
Tel./fax: 201-2547, 214-2180
Tel.: 30 244 680, 30 485 763

Várjuk az IFABO kiállításon az A épület 312 standjánl

Windows 95?
Windows NT?
Windows?

Yes!

FAX szerver és MODEM szerver - mindháromhoz

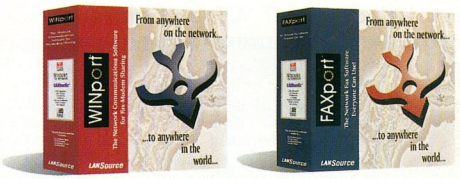

EMJ Hungary Kft.
Global Technology Solutions
EMJ Hungary Kft 1117 Budapest, Bogdánfy u. 4/B.
Tel: 166-6914, 371-0746, E-mail add.: hungary@emj.ca

MICROSOFT® WINDOWS™ COMPATIBLE
yes It runs with NetWare

A csillagos ég sem határ

PentaPC

Gyors, jó minőségű, megbízható számítógépek kívánság szerinti összeállításban, 1+4 év garanciával.

Processzorok, memóriák, alaplapok, winchesterek, CD ROM meghajtók, hangkártyák, hangszórók, VGA kártyák, monitorok, faxmodemek, printerek, MPEG video filmek, stb. széles választékban.

Kérje aktuális árlistánkat:
FaxBank 180-8611/1124##
Internet
www.iridium.hu/pentacomp

PENTACOMP
Számítástechnikai Kft.

1119 Budapest, Etele út 32/a
Nyitva: H-P: 9-17
Telefon: 206-5637, 206-5638 • FAX: 205-6035

CENTURY SOFTWARE

AZ ELSŐ MAGYAR NYELVŰ PROFESSZIONÁLIS TERMINÁLEMULÁCIÓ

A TinyTERM termékcsalád segítségével
PC-ről egyszerűen használhatók
a központi számítógépén futó alkalmazások.

- ✔ Fejlett terminálemulációk: SCO ANSI, VT320, Wyse 60
- ✔ FTP és nyomtató kliensek
- ✔ Nemzetközi kódlap támogatás (852, ISO Latin 2, CWI)
- ✔ Hálózat, soros vonal és modem támogatás
- ✔ Képernyő nyomtatás
- ✔ Windows, Windows 95 és DOS alatt működik
- ✔ Hatékony script nyelv
- ✔ NFS kliens
- ✔ Könnyű kezelhetőség
- ✔ Aszinkron fájlátvitel
- ✔ Multi-session támogatás
- ✔ 80 és 132 oszlopos mód

areco
Areco Systems Kft.
Fehérvári út 83. tel.: 204-3020 e-mail: info@areco.hu
1119 Budapest fax: 204-3019 http://www.areco.hu

A TinyTERM a CENTURY Software, Inc., minden egyéb márkanév a megfelelő tulajdonosok bejegyzett védjegye.

Hosszú távú stabilitás

Noha minden csoda három napig tart, különösen a számítástechnikában, néha nem árt hosszabb idő elteltével véleményt nyilvánítani egy-egy termékről. Egy több hónapos Windows NT 4.0-próbajárat eredményeit foglaljuk össze írásunkban.

A Windows NT a Microsoft Windows-családjának legrobusztusabb tagja. Kifejezetten nagyobb, üzembiztonság szempontjából kritikus rendszerek operációs rendszerének szánják. Ennek megfelelően a legnagyobb erőforrásigényű Windows cserébe nagyobb megbízhatóságot és jobb szolgáltatásokat kínál felhasználóinak. Legújabb, 4.0-s verziója tavaly a harmadik negyedévben került forgalomba végleges formájában. Tesztelőink ezzel a kiadással és a hozzá kiadott szervizcsomagokkal foglalkoztak behatóbban.

A Windows NT alapvetően hálózati felhasználásra született, de ezt a tulajdonságát akkor lehet igazán kihasználni, ha windowsos hálózati környezetbe helyezzük. Jelenlegi környezetünkben erre nem volt lehetőség, mivel az egyetemi hálózatot három Digital mainframe és számos kisebb, Sun és Digital szerver alkotja. Ezért a Windows NT hálózati funkcióira minimális mértékben térünk ki. Ez az a terület, ahol a Windows NT a legvitatottabb, mivel ugyanabban a megismerési szakaszban van a világ számára, mint a Unixok voltak húsz-huszonkét évvel ezelőtt. Erről egyébként a levelezési listák NT-vel kapcsolatos forgalma is tanúskodik. A gyakorlatban azonban egyre több helyen Windows NT-t futtatnak a munkaállomásokon, és ezzel csatlakoznak a szerverekre, amelyeken akár valamilyen Unix vagy NetWare is futhat.

Az NT *Workstation* változatát pontosan az ilyen kliensekre találták ki. Ez a változat mérsékelten alkalmas hálózati szerverként való felhasználásra, mivel a bejövő kapcsolatok számát mesterségesen korlátozta benne a Microsoft. (Ezt a lépést a szoftvervilágban részben a Netscape elleni barátságtalan gesztusként értékelik.)

A kapcsolatokra vonatkozó korlát lényegében nem korlátozza a kis csoportok belső kommunikációját, de gyakorlatilag megakadályozza, hogy a Windows NT Workstation változata Internet-szerverként üzemeljen. Mindenesetre az NT Workstation is tartalmaz szolgáltató feladatok ellátására alkalmas rendszert, a Peer Web Servert (PWS).

Az NT Server ellenkező irányba halad. Alapvető feladata szerverfunkciók ellátása. Ennek megfelelően például teljes WWW-szervert tartalmaz: az Internet Information Server (IIS) a WWW-szolgáltatáson kívül ftp és gopher szerverként is felhasználható. Az NT Server hálózatkezelő funkciói is jobban tagoltak a Workstationénél. Az eltéréseket elég röviden össze lehet foglalni, mivel alapvető különbség csak néhány területen mutatkozik. Ezt egyébként sokan a Microsoft szemére vetik, hiszen a különbségek főleg felhasználói jogokkal, csoportokkal és ütemezési sajátságokkal függenek össze, tehát inkább beállításoktól mint alapvető funkcióktól függenek. Arról, hogy igaz-e a hír, miszerint a Registryben való matatással szerverré lehetne alakítani egy NT munkaállomást, nem kívánunk véleményt nyilvánítani, ezzel kapcsolatban számos forrás található az Interneten.

Tapasztalataink sajátságos tesztkörnyezetből származnak. Az e sorok írásához felhasznált gép ugyanis egy 40 Mbyte RAM-mal ellátott 133 MHz-es Intel Pentium-alapú noteszgép, ám az NT alatt az esetek felében parancssori vagy egyenesen régi DOS-os alkalmazások futnak – természetesen ez egyéni sajátosság. A fennmaradó ötven százalékon viszont igazi, ízig-vérig 32 bites Windows NT-s programok osztoznak.

Ebben az általánosnak nem mondható tesztkörnyezetben számos olyan apróságot sikerült felfedezni, amit valószínűleg sokkal nehezebben lehetett volna másként felderíteni. Ezzel függ össze, hogy a Windows NT parancsablaka sok tekintetben a DOS továbbfejlesztésének tekinthető, mivel a Microsoft reagált a parancssor-orientált felhasználók kéréseire, és új funkciókat vezetett be a korábbi változatokhoz képest. (Erről részletesebben lásd az *Információk, Kiegészítések* című szakaszt, ahol további parancssori információkról is szót ejtünk.)

A magas szintű DOS-kompatibilitás ékes bizonyítéka, hogy egyik tesztelőnk kedvenc tesztalanya, a LucasArts *Dark Forces* nevű játékprogramja Windows NT alatt elsőként a 4-es változat parancsablakában fut megbízhatóan. Ez a Windows 95-höz hasonlóan beépített DirectDraw és DirectSound szolgáltatásoknak köszönhető még e meglehetősen multimédia-intenzív tesztprogramnál is.

Mutató

- A Microsoft ottlapja: www.microsoft.com
- Cygnus (Windows NT-s freewareek): www.cygnus.com
- Diskeeper defragmentáló freeware változata: www.execsoft.com
- A Diskeeper lemezdefragmentáló freeware verziója előző CD-nk \DKLITE könyvtárában is megtalálható
- Symantec gyártmányú defragmentáló demó változata: www.symantec.com)
- Windows 95-öt, NT-t és OS/2 Warpot összevető kétrészes cikk: Harminckettőt üt az óra – Operációs rendszerek. CHIP 96/2/44, 96/3/34
- Merre tovább 32 biten? – Windows NT 4.0 béta. CHIP, 96/6/44
- Tisztelt Szerkesztő Úr! – Windows NT a gyakorlatban, CHIP 96/8/73
- Szoftverújdonságok (Megjelent a Windows NT 4.0, Novell termékek Windows NT alatt). CHIP 96/9/42
- Óriások csatája – Unix kontra Windows NT. CHIP 96/9/56, 96/10/70
- Teljesítmény és biztonság – Windows NT 4.0 Workstation. CHIP 97/1/46
- Irodai „berendezések" NT-hez – BackOffice. CHIP, 97/1/48
- Szoftverböngésző (Windows NT-gondok), CHIP 97/2/52
- Szoftverböngésző (NT és Windows 97), CHIP 97/3/49
- Szoftverböngésző (A Windows NT-ről, NT-hez), CHIP 97/4/55

Nem Windows 95!

Külsejükben ugyan megegyeznek, de a Windows NT 4 semmiképpen sem azonos a Windows 95-tel. Az eltérések mindjárt a bejelentkezéskor észrevehetők. Az NT a Unixoknál megszokott felhasználó-ellenőrzéssel indít, míg ez a Windows 95 esetében kevésbé komoly. Az eltérés nemcsak látszólagos: elég egy pillantást vetni a Windows NT felhasználó-nyilvántartására (képünkön).

A Windows NT fontos tulajdonsága, hogy a Unixoknál megszokott alapvető (felhasználó–csoport–mindenki) szinteken túllépve a különböző csoportok elkülönítésével jól szervezett biztonsági hálózat hozható létre. Ügyelni kell viszont a csoportok és jogkörök átgondolt felépítésére, hiszen itt minden rossz lépés a rendszer biztonságát veszélyeztetheti, emellett felesleges munkával járhat.

A felhasználói információn kívül más eltérések is mutatkoznak. A Microsoft céljainak egyike a Win32 programozási felület (API) egységesítése – de ez még nem mutatkozik meg a Windows 95 és Windows NT 4 közötti átjárhatóságban. Sajnálatos tapasztalatunk volt számos program hibás működése Windows NT alatt, olyan programoknál, melyeket Windows 95/NT alatti futtatásra terveztek. Két fő csoportot sikerült megkülönböztetni, amelyek különösen érzékenyek voltak az eltérésekre: a multimédia programok és az alapvető rendszerfunkciókba beavatkozó termékek.

Mindkét esetben érthető, hogy a Windows NT hardverrejtési rendszerrétege (Hardware Abstraction Layer, HAL) beavatkozott a Windows 95-re felkészített programok működésébe. Meg kell jegyeznünk: a tapasztalatok alapján nem kell attól tartani, hogy egy ilyen „megbízhatatlan" program használata adatvesztéshez vezet vagy a rendszer biztonságát veszélyezteti, mivel minden kérdéses esetben vagy maga a program figyelmeztetett arra, hogy nem képes beavatkozni valamibe, vagy a hibás működés azonnal nyilvánvalóvá vált.

Üzembiztonság és hosszú távú stabilitás tekintetében a Windows NT-t kiforrott, stabil rendszerként értékeljük – ami a Windows 95-re nem jellemző. Ez egyébként igen sok szempontot foglal össze, a hosszú file-nevek megbízható kezelésén kívül a lemezműveleteken keresztül a felhasználói adatok védelmén át számos területre igaz.

Hiányzik továbbá az NT-ből két lényeges Windows-95 elem. A plug-and-play képesség a Windows NT-be csak korlátozottan került át. Gyakorlatilag csak a telepítés során képes automatikusan felismerni a hardver környezetet, a változások követése már a rendszeradminisztrátor feladata. Néhány esetben korlátozottan önkonfiguráló a rendszer, például PCMCIA-s (PC-kártyás) rendszerekben az NT indításkor figyelembe veszi az esetleges változásokat, de a kártyák menet közbeni cseréjét nem teszi lehetővé (ehhez újra kell indítani a rendszert). Ez sem volt azonban teljesen megbízható, mert például PCMCIA modemmel ellátott gépeken az NT néha összezavarodott, és több soros vonalként is megjelenítette a modemet.

Hasonlóan hiányzik a Windows 95 felhasználói számára elérhető energiagazdálkodás (Power Management). Ez különösen a hordozható számítógépek használói számára kínos. Az a trükk sem mindig alkalmazható, hogy a Windows NT „alatt" engedélyezzük a noteszgép saját energiamegtakarító lehetőségeit, mert ez néhány gépen megbízhatatlanná tette az NT működését (igaz, többnyire probléma nélkül alkalmazható ez a megoldás). Az energiamegtakarítás lehetőségének hiánya megnehezíti, hogy (megfelelő hardverrel felszerelt) hordozható gépen NT-t használjunk, hacsak nincs lehetőség gyakori újratöltésre (bár Magyarországon belül nem jellemzőek az öt-hat vagy még több órás repülőutak, amelyek Észak-Amerikában megszokottak). Mindenesetre az NT támogatja a hordozható számítógépek „természetes" átkonfigurálását, mivel képes a gép „dokkolt" és „szabad" üzemmódjának megkülönböztetésére.

Általában gond nélkül futottak NT alatt a Windows 95-re írt programok, amennyiben nem estek a fent említett két kritikus csoportba. Mindenképpen érdemes elolvasni a programokhoz mellékelt leírást vagy az apró betűs megjegyzéseket, mert még a Windows 95/NT-s kiadások esetében is találkozhatunk NT alatti sajátságokat magyarázó kiegészítésekkel.

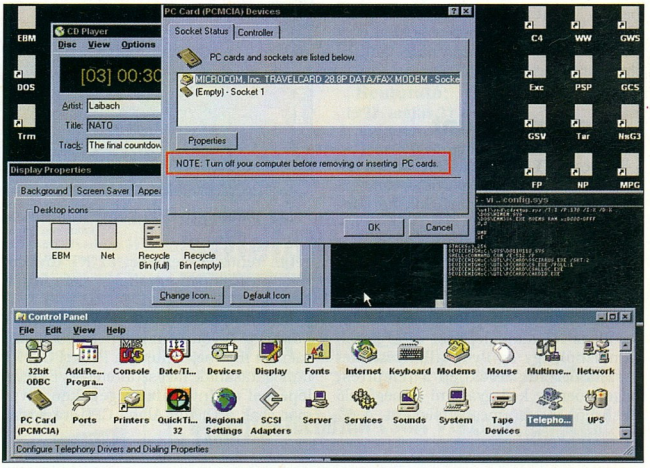

Hiányzik a plug-and-play és a fogyasztásszabályozás (APM)

A Windows 95-ből került át az NT 4-be a telefonhálózathoz való strukturált hozzáférést biztosító TAPI, és a távoli hálózatokhoz való csatlakozást biztosító Dial-Up Networking – kiegészítve a titkosított PPP-vel, a PPTP-vel (Point-to-Point Tunneling Protocol), amely a telefonvonalon keresztül haladó csomagokat kódolva továbbítja.

A Windows 95-höz hasonlóan, bár NT-specifikusan működik a Policy Editor, amellyel a felhasználók által módosítható beállítások köre szűkíthető. Ezt a kiegészítést csak a Server változathoz mellékelik, és (jelenleg) nem tölthető le a Microsoft ottlapjáról sem.

Windows 95-re emlékeztet az alapvető feladatokra kitalált varázslók (wizard) rendszere, amelyek a leggyakoribb műveletek végrehajtását segítik. Például az

Administrative Wizard egyszerűen – bár sok kattintgatás árán – lehetővé teszi felhasználók létrehozását, felhasználói információk karbantartását, segédprogramok és meghajtók telepítését stb.

A varázslók általában komoly segítséget nyújtanak addig, amíg a felhasználók és az adminisztrátorok nem szokják meg a környezetet. Egy tapasztaltabb személy azonban gyakran szeretne olyan dolgokat csinálni, amit a varázslók már nem tesznek lehetővé. Érdemes elmélyedni a User Manager, az Event Viewer, az NT Diagnostics vagy a Performance Monitor lehetőségeiben, mert hosszú távon ezek ismerete sokkal egyszerűbbé teszi a rendszer vizsgálatát és konfigurálását.

Ami megszűnt

A Windows NT korábbi változataihoz képest megszűnt a 386-os CPU-k támogatása, az OS/2 HPFS partíciók korlátozott elérése (helyette ott az NTFS), és néhány régebbi PC-s kiegészítő (például a régebbi, 8 bites SCSI vezérlők) aktív támogatása.

Az „elavult" eszközökhöz továbbra is hozzáférhető meghajtóprogram, de kikerült az NT alaptelepítése által kezelt halmazból, így az ilyen alkatrészeket használó rendszerekben a telepítést megelőzően le kell gyártani a megfelelő eszközhöz tartozó meghajtólemezt. A régebbi rendszerelemeket az NT további verziói várhatóan egyáltalán nem fogják kezelni.

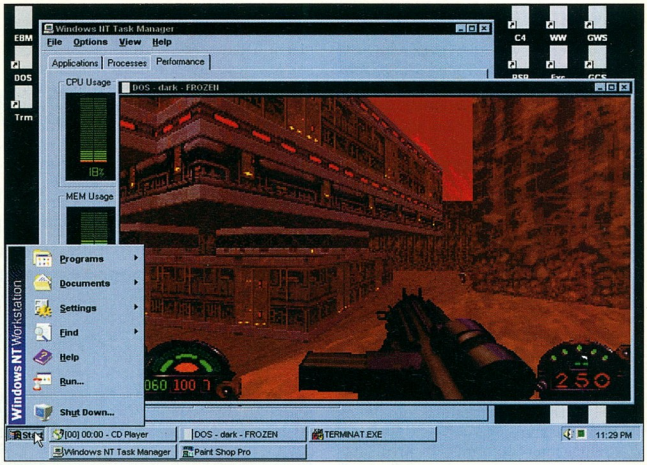

Példa a kielégítő DOS-kompatibilitásra: Dark Forces

Leállították továbbá a Windows NT PowerPC-s vonalának fejlesztését, miután az IBM bejelentette a PowerPC-s NT támogatásának megszüntetését. Ezzel a lépéssel az Intel-alapú gépeken kívül már csak a Digital Alpha CPU-ira korlátozódik a többplatformosra tervezett NT mozgástere.

Sajnálatos lépés a videoalrendszer kernelszintre való emelése is. A 4-es NT-nél ugyanis – a korábbi változatoktól eltérően – a videomeghajtók nem felhasználói, hanem kernelvédelmi szinten futnak. Így hibás működésük a teljes rendszert megbízhatatlanná teheti. A Microsoft ezt a lépést a multimédia-képességek (a grafikus megjelenítő adatátbocsátó képessége) javítása céljából tette meg. Minden olyan esetben, amikor ilyen „veszélyeztetett" helyre telepítünk valamit, az NT figyelmeztet arra, hogy valamilyen komponens túlzott jogokra fog szert tenni. Ezzel kapcsolatos, pontosabban bizonyíthatóan erre visszavezethető problémával azonban a tesztgépeken nem találkoztunk.

Szintén az NT belső átszervezésére vezethető vissza, hogy néhány speciális nyomtatóalkalmazásból – például faxprogramok – kizárólag a Windows NT 4-re felkészített változat használható NT 4 alatt.

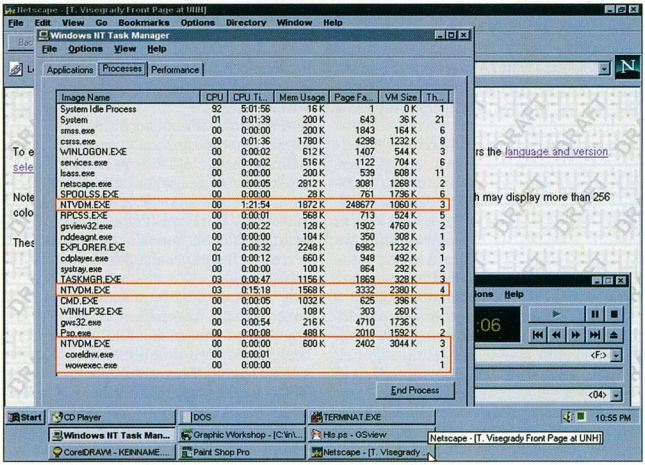

Beragadt 16 bites alkalmazások – érdemes felszabadítani őket

Processzek

Ha valaki még nem barátkozott meg a Task Managerrel, annak ezt feltétlenül javasolni tudjuk. Érdemes rövid időt a különböző lehetőségek próbálgatásával

Folytatás a 81. oldalon!

EURO-STOCK

Disztribúciós rendszer **ORACLE** alapokon

Tökéletes illeszkedés

- Naprakész raktári és értékesítési információk
- Rendkívüli megbízhatóság
- Hordozhatóság
- Milliós tételszámok megbízható kezelése
- Rugalmas - felhasználó által is vezérelhető - lekérdezési lehetőségek

Keresse fel cégünket az IFABO '97 kiállítás A/108 standján !

EUROTREND INFORMATIKAI KFT.

1141 Budapest, Komócsy u. 5-7.
Telefon: 251-8455
Telefax: 252-6644
E-mail: eurotrend@eurotrend.hu
Web cím: www.eurotrend.hu

DELPHI 3.0

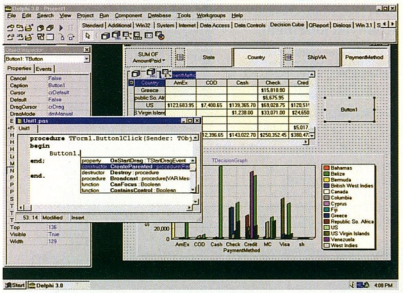

* Package compiler technológia, az EXE-k mérete akár 20 kB-ra csökkenhet
* Decision Cube, többdimenziós adatelemzés grafikonok támogatásával
* Többrétegű alkalmazások fejlesztése a "Multi-tier Broker Architecture" segítségével
* A gépelés mennyiségének csökkentése a Code Insight-tal

Bemutató:
1997. május 21.
Liget Kongresszusi Központ
Budapest, Dózsa György út 84/a
Kezdés: 10 órakor
A részvétel mindenki számára ingyenes.

Jelentkezés: telefonon, faxon, vagy E-Mailen: delphi@delphi.hu
További információk web oldalunkon: www.delphi.hu

SilVert

Borland Delphi-Szoft **Delphi-Szoft**
1143 Budapest, Hungária krt. 79-81.
Telefon: 252-8145, fax: 252-8773
Internet: http://www.delphi.hu

A szoftverfejlesztő

NEM VÉDTELEN A LOPÁSSAL SZEMBEN!

Ha a legjobb megoldást választja:

SENTINEL Software Protection

Keressen az IFABO '97 B/F standján!

Egyszerűen illeszthető, mert tartozék az új SENTINELWizard GUI

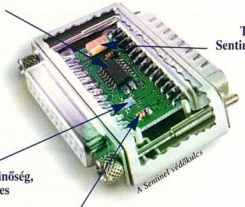

Több mint 9 millió Sentinel kulcs működik jelenleg

ISO 9002 Certified

Megbízható minőség, problémamentes működés

Egyszerű ismerkedés: a Fejlesztői Készlet

PC-s, hálózati, Macintosh, munkaállomási szoftverekhez

Mac OS

Hívja: (76) 481-236

©1997 Rainbow Technologies

RAINBOW TECHNOLOGIES
Worldwide Leader in Software Protection since 1984

Polyware Kft., 6000 Kecskemét, Katona József tér 18.
E-mail: polyware@mail.matav.hu
Web lap: www.rainbow.com
Tel: (76) 481-236 - Fax: (76) 481-236

CORDINES *Computer*

Számítástechnika csak viszonteladóknak !

Cégünk 1993-ban alakult. Fő profilunk számítástechnikai részegységek nagykereskedelme.

Termékkínálatunkat megalakulásunk óta folyamatosan bővítjük. Raktárról kínáljuk a következő alkatrészeket : Processzorok, RAM modulok, monitorok , alaplapok , VGA kártyák , billentyűk , házak, winchesterek , CD-ROM-ok , hangkártyák , egerek, nyomtatók , fax-modemek, Ethernet hálózati elemek, kábelek és egyéb kiegészítők.

Állandó partnereink száma évről-évre növekedett, így mi sem tétlenkedünk: 1996 novemberében háromszor nagyobb területre bővültünk a fokozódó igények érdekében, miközben maradtunk a belváros közelében a régi címünkön.

A jó parkolás lehetősége ma sem változott.

Aki még nem ismer, annak fel kell keresnie ...
Várjuk új viszonteladó partnerek jelentkezését.
Hívjon most, és kérje részletes árlistánkat!

1137 Budapest, Szt. István park 2. T/ F : 1-401-443,
1-497-730, 06 (30) 48-11-00
Nyitva: H-Cs: 9.30-17.30 P: 9.30-16.30

- **Ideális**
körlevél, egyetemi-főiskolai jegyzet, saját újság, árlista, szórólap, levélpapír, boríték és még sok minden egyéb gyors és olcsó elkészítéséhez.
- **Könnyen kezelhető,**
mivel egyetlen gombnyomással akár több ezer példányban készíthető el sokszorosítandó anyagait, akár 130 példányban is percenként, és közvetlenül vezérelhető számítógépről is!
- **Gazdaságos,**
mivel az egy nyomatra jutó költségek példányszámtól függően csak filléres nagyságrendűek!
- **Környezetbarát,**
mert nem használ szelént, nincs ózonképződés és nem kellenek hozzá vegyszerek.

RISOGRAPHIA
Az ideális megoldás!
Egyszerű, mint a másolás és minőségi, mint az offset!

AZ ***IFABO***-n jelentős ***vásári kedvezmények:***
„A" pavilon 103-as stand!
RISO (Deutschland) GmbH Magyarországi Képviselet
H-1117 Budapest, Budafoki út 183.
Tel.: 206-6512, 30/605-062 • Fax: 206-1635

GEMOFIS KFT.

1146 Budapest, Hungária krt. 131.
Tel./fax: 321-1539, 343-0088
GSM: (30)-428-132

Részletes árlista FAXBANK: 180-8611, #1476 és **http://www.datanet.hu/gemofis**
Az árak készpénzfizetésre vonatkoznak és az áfát nem tartalmazzák.
Az árváltozás jogát fenntartjuk. **E-mail: gemofis@mail.datanet.hu**

Adobe PageMaker 6.5 Új!	**158.050 / 46.420**
Adobe PhotoShop 4.0	158.050 / 58.510
AutoCAD R13 Hun. CD	320.000
CorelDraw 7 spec. / upgrade	**68.000 / 51.520**
CorelDraw 6 Eng. spec. / upgr. 5-ről	**59.000 / 33.540**
CorelDraw 5	**41.910**
Corel Visual CADD (Win95, NT)	**45.000**
DOS Navigator Office / Personal	4.900 / 3.500
Freehand 7.0	111.540
F-PROT Professional 1 db / 10 db	**52.190 / 128.950**
OS/2 Merlin spec.	**36.000 / 28.820**
Lotus 123 5.0 Hun.	**49.000**
Német–Magyar / Angol–Magyar hangosszótár	7.660 / 5.110
Helyes-e+Helyesebb+Helyette for Win95	**24.780**
Windows 95 PE upgrade 3,5" Akció!	**12.000**
Windows 3.11 Hun. / upgrade	25.760 / 8.240
Win95 Internet+modem akció / upgrade	**34.900 / 22.900**
Windows NT 4.0 workstation	**55.630**
Windows NT 4.0 szerver + 10 kliens comp. up.	**93.650**
Office 97 St. / Prof.	**85.450 / 104.670**
Office 7.0 St. / Prof.	87.160 / 104.670
Office 4.2 St. Hun. / 4.3 Prof.	64.000 / 105.670
Visual Basic 4.0 Prof.	86.300 / 16.630
Visual C++ 4.0	**55.130**
Visual Fox Pro 5.0 Pro	**86.960 / 43.070**
Symantec AKCIÓ április 2–június 30-ig	**Hívjon!**
Watcom C++ 11.0	Hívjon!
Delfin kereskedelmi rendszer	**Hívjon!**
Netscape Navigator 3.0 / dok. nélkül	**8.599 / 7.999**
Netscape Navigator Gold 3.0 / dok. nélkül	14.999 / 12.999
Novell 4.1 10 user	278.570
Intranetware for Small Business 5 user	**79.310**
Intranetware for Small Business 10 user	**127.370**
Planet Statikai tervező	150.000
Számla 95 for Win 3.1 és Win95	14.990
HP Laser JET 5L	**78.300**

Lotus
SYMANTEC.
IBM
Microsoft
COREL

Rendeljen faxon!
Postai utánvéttel
küldjük!

EPSON

NYOMTATÓK • SZKENNEREK • TARTOZÉKOK

ÚJ STYLUS COLOR TINTASUGARAS NYOMTATÓK

400	600	800
720 dpi	1440 dpi	1440 dpi
54 100 Ft	66 500 Ft	94 900 Ft

DIGITÁLIS KAMERA
EPSON
PHOTO PC 500
95 500 Ft

IBM
SZÁMÍTÓGÉPEK

Áraink az áfát nem tartalmazzák

QWERTY COMPUTER Kft. EPSON IBM SZAKÜZLET 1114 Budapest Bartók Béla út 9. Telefon: 166-5419
Faxinfo árlistákkal: 166-8292 Internet: http:// www.qwerty.hu nyitvatartás: hétfő - péntek 10-18 óráig

ENSZ

Folytatás a 78. oldalról!

tölteni, mert az NT rengeteg belső jellemzőjéhez viszonylag egyszerűen hozzáférhetünk vele.

A processzek prioritásának állítgatása például sokat segíthet, ha valaki nem

Tárkezelés

Fejlett memóriagazdálkodás ide vagy oda, egy átlagos gépen elég egyszerűen el lehet érni azt az állapotot, hogy minden egyes program elindításakor figyelmeztetést kapunk: a virtuális memória fogyóban van. A gépen futtatott programok összetételétől függően előbb-utóbb nagy valószínűséggel beleütközünk a problémába. Az egyik tesztgépen 40 Mbyte RAM és legfeljebb 64 Mbyte-os swapfile mellett is sikerült eljutni az üzenetig. Ezt nagyon gyakran 16 bites alkalmazások futtatását követően tapasztaltuk, ám számos 32 bites NT-alkalmazás is „elfelejti" felszabadítani az általa lefoglalt területeket. Nem árt ezért néha a Task Manager megfelelő ablakában megtekinteni, ki miatt fogyott el a memória. Ezek a processzek zömmel kézzel felszabadíthatóak.

A fentihez kísértetiesen hasonlít néhány rendszerprogram problémája. Ezek ugyanis többnyire csak egy példányban hajlandók elindulni, így hibaüzenettel állnak le, ha nem szabadították fel az előző példány területét. A Diskeeper defragmentáló programmal többször sikerült ilyen helyzetet előidézni.

Különösen kis merevlemezű gépeken okozhat gondot a Windows NT helyszűkéséglete. A rendszer funkcióinak ismeretében számos, alapkiépítésben telepített komponens gond nélkül eltávolítható. Egy szokásos telepítés esetében ez 18-20 Mbyte felszabadításához vezethet. (Az egyik tesztgép NTFS partíciója 300 Mbyte-os volt, és ezen a Windows NT-n és a 16 Mbyte-os virtuálismemória-file-on kívül még Visual Foxpro-, Microsoft Office Word- és Excel-komponensek, Corel Draw, Netscape Gold, számos egyéb HTML-szerkesztő, Paint Shop és még néhány kisebb grafikus program, plusz legalább 60 Mbyte üres terület.) A szerző gépén született ugyan egy batch program, ami letörli az eltávolítható komponenseket, de nem tesszük közzé, mivel felhasználása nem minden rendszerben javasolt. Azok, akik nem küszködnek helyproblémákkal, persze nem kényszerülnek hasonló lépésekre.

A memória hasonló kitakarítása is hasznot hozhat. A beragadt processzeken kívül különösen hatékony lehet a rendszerinformációkat tároló Registry kitakarítása. Egy olyan rendszerben, ahol sok programot telepítenek és távolítanak el (eltérő programváltozatok, sokféle feladatra használt gépek stb.), többször előfordult, hogy a Registry több mint felét elavult bejegyzések foglalták el, és ez a kincset érő memóriából értékes Mbyte-okat foglalt le feleslegesen. Gyanúra ad okot minden olyan program, amely előzékenyen lehetővé teszi, hogy a felhasználó számára láthatatlanul fusson, vagy vérbeli DOS TSR módjára mindig betöltődjön – a McAfee Scan vagy a Diskeeper kiváló példa erre. Ezek a programok sokszor nem távolíthatók el tökéletesen még akkor sem, ha saját uninstall lehetőségüket használjuk.

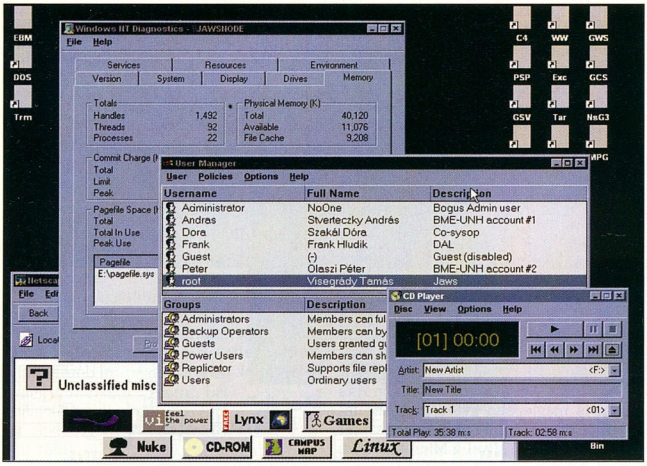

Egy eltérés a Win95-höz képest: felhasználói adatok

elégszik meg az NT által nyújtott teljesítménnyel. Óvatosan kell azonban bánni ezzel a lehetőséggel, mivel például egy I/O-igényes processz prioritását magasra állítva egyszerűen ki lehet éheztetni a rendszert – amint ezt a lemezdefragmentáló programoknál sikerült is előidéznünk.

A processzek prioritása a Unixok többségénél megszokott többször tíz fokozat helyett csupán négyféle lehet: valós idejű, magas, alap vagy alacsony. Egy adott környezetet kiismerve azonban elég jól össze lehet állítani egy jobb időzítési tervet. A szerző gépén például a TeX források nyomtathatóvá alakítása mindig magas prioritású parancsablakokban fut. Mivel egy valós idejű processz futása még a ki- és bevitel folyamatába is beavatkozhat, általában nem javasolt kihasználni ezt az igen hatékony lehetőséget. Az időzítésbe csak az avatkozzon bele, aki pontosan tudja, hogy mit csinál. A gyakorlatban ezzel nem nagyon lehet bajt okozni – a kevés kivétel egyike az időzítésre érzékeny programok csoportja, például a gyors soros vonali átvitelnél.

DLL-ek, DNS

Ugyanennek a problémának másik oldala a mindenki által elfelejtett, árva DLL-ek vagy éppen a bőség zavarából adódó DLL-verziókonfliktusok megjelenése. A szoftvercégek felismerték e lappangó konfliktus kritikus voltát, de teljesen általános megoldást senki sem tudott adni rá. Sajnálatos, de az ilyen régóta meglevő windowsos problémákra a Windows NT sem kínál megbízható megoldást, és néha rászorul az „újratelepítés" nevű csodálatos hatású műveletre – igaz, különösen akkor, ha az igénybevétel a tesztgépekre jellemzően rendkívül változatos. Ez szerencsére általában nem jellemző a Windows NT-t futtató rendszerekre. Minden negatívum ellenére az NT „tisztán tartása" mindenképpen sokkal hatékonyabb, mint a többi Windowsé.

A Windows NT statikus tartománynév-rendszere (DNS) komoly korlát, mert nem követi automatikusan a hálózaton lejátszódó változásokat. E hiányosság áthidaló jellegű megoldása, hogy a Microsoft-specifikus WINS (Windows Name Services) képes a DNS-sel átlapoltan működni, így az általuk lefedett címtér a WINS-re alapozva alkalmas dinamikus környezethez való csatlakozásra. A DNS és WINS-kéréseket az NT-n belül a két táblázat együttes felhasználásával próbálják kielégíteni. A módszer kétségkívül előrelépés a statikus (kézzel módosítható) DNS-hez képest, de hosszú távon valamilyen más megoldást tesz szükségessé, mert megnehezíti a nagy hálózatokhoz való kapcsolódást.

Információk, kiegészítések

Windows NT-vel kapcsolatos kérdésekkel elsőként a Microsoft ottlapján célszerű kezdeni a keresést. Itt általában viszonylag egyszerűen lehet az NT-vel kapcsolatos információkat (például Knowledge Base-cikkek) vagy bugfixeket, frissítéseket (free downloads, patches, drivers & utilities stb.) találni, bár néhány esetben az anyag nem elegendő, illetve gyakorlatilag nem tartalmaz hasznos információt. Ez a tapasztalat például a PCMCIA-támogatással kapcsolatos kérdésekben (jelenleg).

Ugyaninnen tölthetők le a bugfixeket, frissített drivereket és más újabb komponenseket tartalmazó szervizcsomagok (Windows NT Service Packs), amelyeket mindenki számára elérhetővé tesznek. Meg kell jegyezni, hogy egy esettől eltekintve nem tapasztaltuk, hogy a Service Pack telepítése után a rendszer viselkedése megváltozott volna, ám számos program csak bizonyos szervizcsomag-változat telepítése után indul el.

Akik valamilyen Unixhoz szoktak, azok az NT parancssori szolgáltatásait szegényesnek érezhetik. A *Cygnus* Windows NT-s freeware szoftverek fejlesztésével (is) foglalkozik. Ottlapjukról letölthető a *bash* (a Free Software Foundation shellje) Windows NT-s változata, egy megfelelő fejlesztői környezettel együtt.

A GNU projekt programjainak is létezik Win32-es változata. Ezeket azonban több helyről célszerű begyűjteni, mert néhány esetben komoly verzióproblémákkal találkoztunk. 10-15 Mbyte-ot szánva az ilyen programok tárolására egy elég jól ellátott Unix-szerű környezetet lehet létrehozni Windows NT alatt. Érdemes szétnézni további archívumokban is, mert a GNU projekt és más szabadon hozzáférhető szoftverműhelyek számos programot adnak ki NT-re a unixos változatok mellett.

A lemezek töredékmentesítése (defragmentálás) ismerős művelet mindenki számára, aki DOS-hoz szokott. Sajnos a Windows NT sem mentes ettől az átoktól, pedig az NTFS file-rendszert kifejezetten file-töredezés szempontjából tartják jobbnak a FAT-nél. Egy üzemszerűen használt NT átlagos felhasználás esetén is meglepően gyorsan képes lelassulni, ez például fejlesztésre használt gépeken jellemző. Mivel a Microsoft nem épített be defragmentáló segédprogramot az NT-be, a DOS történetéhez hasonlóan ezen a területen is megjelentek más gyártók, így például a Diskeeper vagy a Symantec, aki a jól ismert DOS-os Norton Utilities NT-s változatát készítette el. Jelen pillanatban mindkét defragmentáló szoftvernek létezik szabadon hozzáférhető demó változata.

A Unixokból ismerős *root*hoz hasonlóan a Windows NT alatt is létezik egy számos joggal felruházott felhasználó, az Administrator. Egyszerű trükk, de nem hatástalan, ha az igazi rendszergazda felhasználói azonosítóját megváltoztatva létrehozunk egy *Administrator* nevű, véletlen jelszóval felszerelt, mindenféle jogtól megfosztott témaszámot. Az Administrator felhasználó különlegessége ugyanis, hogy nem lehet számára maximalizálni a bejelentkezési kísérletek számát, ellenkező esetben ugyanis egy rosszindulatú támadó egyszerűen megakadályozhatná a rendszergazda belépését („denial-of-service attack").

Bár a Windows NT alaptelepítése is rengeteg eszközt ismer fel és kezel, célszerű a telepítés megkezdése előtt begyűjteni a célgép hardverének fontosabb alkatrészeihez – videokártya, modem, hálózati és hangkártya – a 4-es NT drivereket. Ügyelni kell arra, hogy ez többnyire nem helyettesíthető a 3.5x-es NT meghajtóprogrammal. Több alkatrésznél ugyanis a gyártók az NT telepítőcsomagban található programmal szemben a külön lemez használatát („Have disk...") javasolják. Videokártyáknál például komoly sebességeltérést tapasztaltunk a gyártótól beszerzett meghajtók javára.

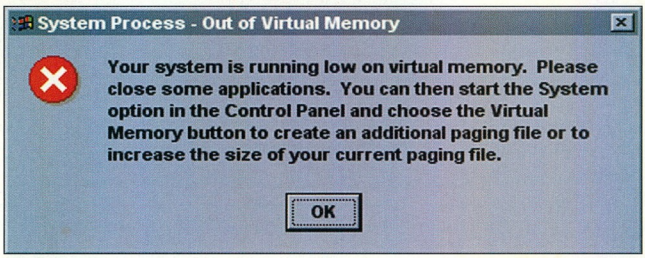

A rettegett hibaüzenet

Kinek ajánlott?

Hosszú távú tapasztalataink kedvezőek voltak, így ajánlásunk nem sokat változik a kezdetihez képest (CHIP 96/10). Minden olyan munkahelyen, ahol a gép jogosan nevezhető IBM PC-kompatibilisnek, van benne 16 (inkább 24, sőt 32) Mbyte RAM, megfelelő méretű merevlemez, lehetővé válik a Windows NT futtatása – természetesen a megfelelő teljesítmény érdekében minél több memória ajánlott.

Akik megszokták a Windows 95 felületét, azoknak nem fog alapvető újdonságot hozni a rendszer, csupán a rendszergazdának célszerű foglalkoznia a változások megismerésével. Ha valaki egy megbízható, beüzemelt korábbi (3.51-es) Windows NT-verziót használ, nem feltétlenül érdemes áttérnie az új verzióra, hacsak valamilyen hardvergondra (például a PCMCIA-támogatásra) nem hoz megoldást az új kiadás, vagy esetleg olyan környezetben kell használni, amely régebbi verziókban nem létezett (TAPI).

Még egy apróság: a Windows NT Workstation 4.0-nak már van magyar változata is, így az angolul kevésbé tudók is átnyergelhetnek egy stabilabb Windowsra.

Visegrády Tamás

Bővülő lehetőségek

A Talk to Me nyelvoktató sorozat teljesen interaktív, valódi szóbeli párbeszédes üzemmódjának köszönheti sikereit.

A Talk to Me nyelvtanulást segítő program, amely a számítógép és felhasználója közötti tényleges párbeszéden alapul. E tanítási módszer megalkotását a legfejlettebb hangfeldolgozási technológia tette lehetővé. A program a szóbeli készségek fejlesztésére helyezi a fő hangsúlyt. Több kifejezés gyakorlása után elemzi a tanuló által mondottakat, értékeli kiejtését.

Ha már elsajátítottuk a kifejezéseket, értelmes párbeszédekbe lehet építeni őket. Valós szituációk szerepelnek a programban: például repülőtéren, bankban, postán beszélgethetünk. Nem fenyeget az egyhangúság, mivel mindig több válaszból lehet válogatni. Így minden szituáció több tucat változatban gyakorolható.

Talk to Me: ismétlés a tudás anyja

Javítsuk a kiejtésünket!

A kisgyerek is úgy tanul meg beszélni, hogy elismétli, amit hall. Egyéves kora körül, amikor elkezd beszélni, elsőként általában a „mama" és „papa" szavakat mondja ki. Első próbálkozásra persze kicsit sután ejti ki („ma", „pa"), de a gyakori ismételgetés és a szülők helyesbítései után egyre tisztábban. 2-3 éves korára már jelentős a szókincse. Mivel a szülők fáradhatatlanul javítják, kiejtése közel tökéletessé csiszolódik – persze a nehezebb szavak kiejtésének elsajátítása több időt vesz igénybe.

Ezen az elven alapul a Talk to Me. Az idegen nyelvet tanuló hasonló helyzetben találja magát, de itt az anyanyelvi beszélő veszi át a szülő szerepét. Ez az anyanyelvi beszélő (például a tanár, a BBC kommentátora stb.) mintaként szolgál a tanuló számára. A program is anyanyelvi környezetet teremt azáltal, hogy mintamondatokat ad meg, melyeket a tanuló meghallgathat és utánozhat. Egyetlen hang egyszerű utánzása is javít a kiejtésén.

A program aszerint pontozza a felhasználót, hogy kiejtése mennyire közelíti meg a mintaként megadottat. A tanuló egy adott mondatot addig ismételgethet (változtatgatva a hanglejtésen, a hangsúlyon és a ritmuson), amíg pontszáma nem javul.

A számítógép minden mondatot grafikusan is megjelenít, a hang intenzitását az idő függvényében ábrázolva – tehát láthatjuk is saját hangunkat. Mivel a merevlemez tárolja az összes kísérletét, a tanuló bármikor visszajátszhatja saját változatát, akárcsak a mintát. Ez az „összehasonlító hallgatás" – ugyanaz a módszer, amit a hagyományos nyelvi laborokban és a szalagos hanganyagon alapuló tanítás során használnak. A legtöbb nyelvoktató szoftver ugyanezen az elven alapul. Ez esetben a szöveghallgatás az egyetlen eszköz arra, hogy különbséget tegyünk a minta és a saját változat között. A program angol és német nyelvhez kapható, teljes magyarnyelvű támogatással, eddig négy tudásszinthez. Futtatásához 486DX processzorú gép, a Windows 3.1-es vagy újabb verziója, 8 Mbyte RAM, mikrofon és 16 bites hangkártya kell.

Xara: Webhez is jó lehetőség

Corel Xara

A CorelDraw árnyékában élő Corel Xara jól ötvözi a bittérképes és objektumorientált rajzolóprogramok előnyeit. Szinte észrevétlenül jelent meg az 1.5-ös verziója, amelynek újdonságaiból helyszűke miatt csak néhányat tudunk felsorolni.

Javították a program exportképességeit, például CMX és PNG formátumú exportra is képessé vált. A szövegformázási lehetőségeket kiegészítették a hasábra tördeléssel. Az új verzió támogatja a színbontást és a nyomtató színeinek a képernyőn történő megjelenítését.

Új webes formátumban is elmenthetők a képek. Támogatja a kisméretű, szükített színfelbontású GIF file-ok készítését, ugyanakkor a program extrém nagy, sokezer képpont szélességű és magasságú bittérképes képeket is tud exportálni. A gyártó ideálisnak tartja animált GIF file-ok szerkesztésére is. A képeken Web-címeket (URL-eket) is elhelyezhetünk.

A Corel leginkább tehát a Weben publikálóknak akart kedvezni az újdonságokkal, de más, nem elektronikus módon publikálóknak is érdemes kipróbálni és használni az új Xarát. A programhoz 486-os gép, 8 Mbyte RAM, legalább 20 Mbyte virtuális memória kell. Windows 3.1x, Windows 95 és Windows NT 4.0 alatt egyaránt használható.

- Szoftver ABC Kft., Budapest XIII., Jászai M. tér 3., telefon: 269-4737, 269-4738, fax: 269-4720, e-mail: 100324.661@compuserve.com
- Minek nevezzelek? CHIP, 96/4/40

MONITOR NYOMTATÓ SZAKSZERVIZ

1297-237
1290-646

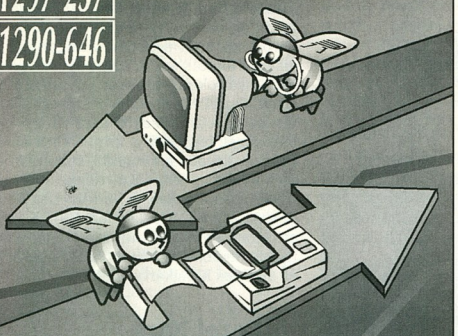

REFLEX COMPUTER

Budapest XIII. Béke út 93.

A Legtöbb Érték És Minőség 500.000,- Ft Alatt

AST Ascentia A

G70

G70 Kft., az AST magyarországi disztribútora
1112 Budapest, Péterhegyi út 98.

Szerződött partnereink:

AT-MDS Kft. Pomáz t: 06-26-325-054
B.L.L.-C Kft. Budapest t: 135-0550
Castan Bt. Orosháza t: 06-68-311-952
Compatibil Kft. Zalaegerszeg t: 06-92 311-100/14
Consultronics Mo.-i Képv. Budapest t: 275-1859
Delphi-Soft Kft. Budapest t: 265-1593
DNN Magyarország Kft. Budapest t: 135-4748
Duna Computer Százhalombatta t: 06-23 358-785
Ega-Trade Kft. Szeged t: 06-62 494-152
Enno-Sys Kft. Budapest t: 326-8621
FairSoft Kft. Miskolc t: 06-46 412-155
FEFO Kft. Budapest t: 267-8980
Flag Kft. Szombathely t: 06-94 322-134
Futurecom Kft. Budapest t: 212-0987
HAVE Kft. Debrecen t: 06-52 412-857
Ideal 2000 Kft. Budaörs t: 06-23 440-158
Intercas Kft. Budapest t: 155-2180
J.S.F. Kft. Szeged t: 06-20 460-742
Kürt Kft. Budapest t: 228-5410
Logosz Bt. Szeged t: 06-62 310-671
Prajzsnár Kft. Salgótarján t: 06-32 417-244
Provicon Kft. Budapest t: 129-6998
Quasar 2000 Kft. Budapest t: 111-4309
Start Up Kft. Zalaegerszeg t: 06-92 315-618
Summacomp Kft. Szeged t: 06-62 477-582
Szolex Kft. Nyíregyháza t: 06-42 451-605
Ten Technik Kft. Budapest t: 06-20 452-180
Traco-D Kft. Debrecen t: 06-52 451-297

Minden, ami egy jó nyomtatáshoz kell!

etikettek, festékszalagok minden felhasználási területre
thermo és thermo-transfer nyomtatók
vonalkód nyomtató programok
etikett tervező programok

Mag ICS Holding Kft.
1027 Budapest, Frankel L. u. 5. Tel./Fax: 316-2389

Intel 486 DX4/100 MHz-re bővítünk minden új és régi típusú, szabványos és speciális
486 SX, DX típusú
asztali számítógépet (bizonyos típusú notebookokat is)
10 000 Ft + áfa
áron.

LEO DESIGNote 299 000 Ft + áfa
Pentium 133 MHz, 8 MB RAM, 540 MB HDD, TFT, 16 bit hangkártya, opcionális 6×CD-ROM

NOTEBOOK-ban, asztali gépben HDD, RAM, CD-ROM, alaplap bővítést vállalunk

Szoftverek kedvező áron

– Pénztárkönyv 4900 Ft + áfa
– Naplófőkönyv 9900 Ft + áfa
– DATA-PLUS 9900 Ft + áfa

Újdonságok!

PCMCIA II / nyomtatóportra csatlakoztatható 6×CD-ROM

Színes TFT LCD monitorok 12"–16"
• 1280×1024 felbontásig

PCMCIA II / nyomtatóportra csatlakoztatható, hordozható HDD 80 MB–2,1 GB-ig, SCANNER-ek

Grand Game Vision
Színes TV-jét óriás VGA monitorként használhatja!

Használt notebookok beszámítása, felvásárlása.

POLIPUS 1093 Budapest, Csarnok tér 3–4. fszt. 1.
Tel.: 217-0194, (30) 508-178, fax: 215-3502
Nyitva: 11–17 óráig.

Érdekes site-ok és szolgáltatások

A Usenet olvasására eddig sokan nem találtak igazán jó megoldást. A forgalom miatt a legtöbb szolgáltató nem állított fel news-szervert, publikus Usenet-szerver pedig nem nagyon van. Leginkább a Weben elérhető Usenet-keresőket lehetett ilyen célra használni.

Mostantól erre sincsenek rászorulva azok, akiknek nincs rendes news-elérésük, mert megnyílt az első nyilvános és ingyenes webes Usenet-kliens 1.

●

Az Intel és a SES új vegyesvállalatot alapított European Satellite Multimedia Services (ESM) néven 2. A SES birtokolja az Astra műholdakat, köztük az Astra 1E-t, amit eddig digitális tévéadások sugárzására használtak. Az ESM ezen fogja üzemeltetni az Astra-Net hálózatot. A pontos adatok még nem ismertek, de kisméretű antennával és egy olcsó dekóderrel akár több száz Mbyte/s sebesség is elérhető lehet.

●

Több új site nyílt gyerekeknek 3 néhány óriáscég jóvoltából. A Noodle Kidoodle, amelyet gyerekeknek, szülőknek és tanároknak szánnak, tanuláshoz és tanításhoz nyújt többféle segítséget. Játékok, segédeszközök és más oktató célú Web-oldalakra – például a NASA-éra vagy a Metropolitan Museum of Artéra mutató linkek találhatók rajta. A Disney új DisneyBlast site-ja inkább a szórakozásra összpontosít, a Viacom pedig az America On-Line-on népszerű Kids Only szolgáltatását nyitja meg a Weben is.

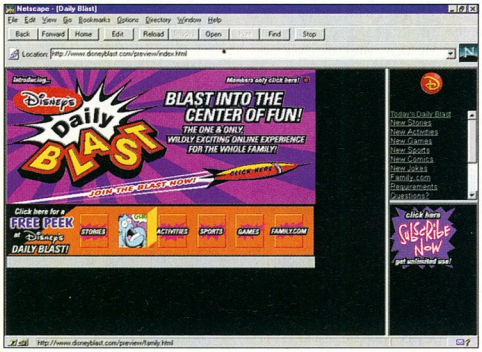

●

Nem közönséges konferenciaszoftvert hozott ki a PlaceWare. Képzeljünk el egy stadiont, ahol egy ember beszél, és ezt a többiek hallják. A nézőközönség egy tagja szólhat ehhez a szónokhoz vagy egy (közel ülő) másik nézőhöz.

A PlaceWare Auditorium ennek megvalósítását teszi lehetővé. A Java nyelven írt programmal akár több ezer ember vehet részt ilyen virtuális előadásokon. A PlaceWare szerint legalább 50 embernél hatékony a termék, amelynek bétatesztelése áprilisban kezdődött meg. Az egyik tesztelő a Hewlett-Packard.

Új és készülő szabványok

A W3C megjelentetett egy elemzést 4, amely szerint az új HTTP 1.1 (és a PNG képformátum) sokat segíthet a Háló zsúfoltságán. A böngésző a HTTP protokoll segítségével kér le egy HTML-oldalt a szervertől. A HTTP 1.1-ben kevesebb idő és kisebb sávszélesség fordítódik a két gép összekapcsolására, így több jut a tényleges adatátvitelre. Az adatok ráadásul jól tömöríthetők: a PNG-hez hasonlóan ebbe is beépült a zlib, ami a PkZip elismerten hatékony tömörítését (deflate algoritmus) valósítja meg – csak éppen ingyenes. Lényeges lehet az is, hogy egy file részletét is letölthetjük, például egy PDF dokumentum első és utolsó oldalát.

●

Készül egy másik fontos szabvány is: a Javáé. A nemzetközi szabványosítás hagyományosan lassú folyamat, de három éve az ISO Egyesült Technológiai Bizottsága (JTC) kidolgozott egy eljárást a gyorsításra. Annak a szervezetnek, amely nyilvánosan hozzáférhetővé (Publicly Available Specification – PAS) teszi a szabványait, és ezt az ISO JTC is elismeri (Recognized PAS), gyorsabban fogadják el a szabványait. A gyorsításnak az az egyszerű oka, hogy ki lehet hagyni rengeteg lassú egyeztetést, mert ezt a nyilvánosság már elvégezte. Eddig mindössze 4 szervezet érdemelte ki ezt a titulust: az XOpen, a DAVIC (Digital Audio Visual Council), a VESA (Video Electronics Standards Association) és az EWOS (European Workshop of Open Systems). Most a Sun is benyújtotta kérelmét a Recognized PAS titulusra.

Biztonság, jog, túlterheltség...

A Microsoft internetes termékeiben egyre több biztonsági hibát 5 találnak. A múlt hónapban kirobbant ActiveX-problémák után az IIS-sel is komoly gond támadt. Ha egy Active Pages script URL-jének a végére egy vagy több pontot írunk, akkor a scriptet elküldi a kliensnek, végrehajtás helyett. Így akár a jelszó-adatbázishoz is hozzá lehet férni. Mire lapunk a standokra kerül, feltehetően kijavítják ezt a hibát.

A Microsoft Internet Explorerben három különböző, súlyos biztonsági hibát is felfedeztek. Mindhárom lehetővé teszi egy rosszindulatú embernek, hogy olyan oldalt készítsen, ami a kliens gépen indít el valamilyen programot. Ezek kijavítására jelent meg az Internet Explorer 3.02.

●

A Javában is találtak egy bosszantó biztonsági hibát 6. Az előzőekkel ellentétben ezt nem lehet pusztító célra használni – ráadásul a JavaSoft maga találta meg. A hibával össze lehet „omlasztani" a Java-alkalmazásokat futtató Java VM-et.

●

1997. március 20-án, csütörtökön 10 óra 45 perckor a bécsi gazdasági rendőrség hét tisztje és két nyomozó lerohanta a ViP osztrák Internet-szolgáltatót. Elkoboztak több alapvető fontosságú számítógépet, minek következtében a ViP szinte megbénult. Az akciót egy „ismeretlen tettes" elleni, 1996. márciusában(!) Münchenben tett feljelentés nyomán indították. A szolgáltató egyik ügyfele ugyanis olyan anyagot küldött a Hálóra, amely nem áll összhangban a 207a StGB-vel (a gyermekpornó-klauzulával).

Folytatás a 86. oldalon!

Folytatás a 85. oldalról!

„[...] Az Internet Szolgáltató (ISP) jogi keretei jórészt definiálatlanok Ausztriában. [...] Az Internet-szolgáltatás működését érintő jogi szabályozás jelenlegi következményeinek demonstrálására minden ausztriai Internet-szolgáltatás ki lesz kapcsolva 1997. március 25-én, kedden délután 4 és 6 óra között. Ez azt jelenti, hogy Ausztria nem lesz elérhető az Interneten" – hangzik az ügyről kiadott sajtóközlemény [7].

Érdemes felfigyelni arra, hogy itt a németországi Münchent említették. Sajnálatos módon a világ legtöbb országában (Magyarországon is) hiányoznak az Internettel kapcsolatos tevékenységek törvényi keretei.

●

Az USA-ban sincs ez másképp. Most éppen az internetes szerencsejáték ellen nyújtottak be törvénytervezetet. Eközben pedig a Legfelsőbb Bíróság előtt zajlanak a meghallgatások a tavalyi telekommunikációs törvény CDA néven elhíresült passzusainak megsemmisítéséért. Ez a törvény megtiltja „illetlen" anyagok szolgáltatását kiskorúaknak. Ezt többen megtámadták a szólásszabadság korlátozása címén.

●

Bár nem a törvénnyel került összeütközésbe, Franciaországban is leállt egy szolgáltató. Frederic Cirera, a Paris-8 egyetem informatikus hallgatója tavaly augusztusban nyitotta meg a Mygale nevű szolgáltatást [8]. Ez 5 Mbyte tárolóhelyet és egy levelesládát biztosított ingyen azoknak, akiknek már volt Internet-elérésük. Ezt most a francia kormány leállíttatta, mert nagyon megterhelte a nemzeti kutatási hálózatot, a Renatert. Egy másik ISP, a Havas On-Line két nap múlva felajánlotta, hogy átveszi a site-ot, továbbra is ingyen szolgáltatást nyújtva.

A MatávNet mintegy 1200 előfizetőjének felhasználói neve és jelszava szivárgott ki a múlt hónapban. Geréb János, a MatávNet termékmenedzsere elismerte a biztonsági hibát: a múlt év második negyedévében csatlakozóknak a számlázási azonosítójukkal azonos jelszót adtak. Néhány hónappal ezelőtt nyilvánosságra kerültek ezek az azonosítók és a számlaszámok – könnyen kitalálható eredménnyel. Bár a nyilvánosságra hozatalnak az volt a célja, hogy az érintettek változtassák meg a jelszavukat, ezt nem mindenki tette meg. Ezután a hackerek több nagy forgalmú levelezési listán is közzétették az azonosítókat, jelszavastul. A 80-as évek közepén Angliában történt hasonló. Akkor a British Telecom e-mail cége, a Telecom Gold az ICL számítógépes cégnek kiadott 1000 azonosítót (ICL001-ICL999), és a jelszavak megegyeztek ezekkel. Ez hamarosan kiderült, így a hackerek rávetették magukat ezekre az accountokra. Mire a Telecom Gold néhány hét múlva beavatkozott, az ICL már több ezer fontnyi kárt szenvedett.

Termékek

Az IBM piacra dobja az Internet Connection Secure Servers [9] új, 4.2-es verzióját. Ennek egyik fő újdonsága, hogy sok operációs rendszeren fut: IBM Aix, OS/2, AS/400, OS/390, Microsoft Windows NT, Sun Solaris, HP-UX. A támogatott lehetőségek is széles körűek: HTTP 1.1, 56 bites kódolás, SSL 3.0, beépített proxy. 60 napig ingyen kipróbálhatjuk az új szoftvert, utána pedig viszonylag alacsony, 295 dolláros áron vehetjük meg.

●

Az Adobe PageMill 2.0 for Windows bétája letölthető (a cikk írásakor) a cég Web site-járól. Bár verziószáma 2.0, ez az első windowsos változata. A lehetőségeket még felsorolni is sok. Például multimédia könnyed használata PDF, Shockwave és animated GIF formátumokon keresztül. Akár egymásba ágyazott HTML-táblázatokat is készíthetünk, és egyenként foglalkozhatunk minden egyes celljukkal. Egyszerűen készíthetünk HTML frame-eket. Rengeteg szövegszerkesztő formátumát konvertálhatjuk HTML-re.

●

A Spyglass új Web-szervert és -klienst ad ki nem PC-s eszközökhöz. A MicroWeb Server támogatja a HTTP 1.1-et, és egy API-n keresztül könnyen bővíthető. Például a Xeroxtól várhatók olyan másolók, amelyek ezt a szervert használják. A kliens neve Device Mosaic. Ez is HTTP 1.1-kompatibilis, valamint támogatja a cookie-kat, a HTML 3.2-t és az azonosítást (authentication) is.

●

A ParaGraph VRML-készítő szoftvere, az Internet Space Builder 2.1 most már az MMX-et is támogatja. Emellett VRML 2.0-kompatibilis, és támogatja a VRML-tömörítést. Így egy-egy VRML világ sokkal gyorsabban töltődik le.

●

A Microsoft Netmeeting 2.0 negyedik bétája sok újdonságot kínál. A videó minősége egy kicsit jobb lett, és a kezelőfelület is megújult. Ezzel egyszerűen láthatjuk, hogy ki lépett be, naplózhatjuk a hívásokat, és gyorstárcsázásra is módunk van. A szoftver támogatja az MMX-et. Konferencia közben két résztvevő szöveges üzenetet válthat egymással, amit a többiek nem látnak. A program együttműködik az Outlookkal és az Exchange-dzsel.

Négyesi Károly

Mutató

1. Ingyenes webes kliens a Usenet-hez: http://www.billyboard.com
2. ESM Astra-Net: http://www.astra.lu
3. Gyermek-siteok: Noodle Kidoodle: http://www.noodlekidoodle.com; Disney Blast: http://www.disneyblast.com; Kids Only: http://www.nick.com
4. World Wide Web Consortium: http://www.w3c.org
5. IIS-hibák: http://www.microsoft.com/iis/iisnews/hotnews/security.htm;
   Internet Explorer-hibák: http://www.microsoft.com/ie;
   a hibák felfedezői: http://www.eliashim.com; http://www.wpi.edu/~vinnieb; http://dec.dorm.umd.edu/
6. Java Security Faq: http://www.javasoft.com/sfaq/
7. A ViP botránya Ausztriában: http://www.internet.at/
8. A francia kutatási hálózat „réme": www.mygale.org
9. IBM Internet Connection Server: http://www.ics.raleigh.ibm.com

[A cikkben említett többi cég általában http://www.*cégnév*.com címen érhető el

Felhasználóbarát, típusengedélyes MODEMEK

DIALCOM otthonra

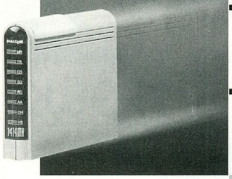

- MAGYAR MODEM
- HAZAI TELEFONHÁLÓZATRA BEÁLLÍTVA
- JAVASOLT ALKALMAZÁS: INTERNET, SOHO, BBS

MAGYARORSZÁG LEGNÉPSZERŰBB MODEMCSALÁDJA

JAVASOLT ALKALMAZÁS: INTERNET, SOHO, BBS 24 ÓRÁS ÜZEMBEN

Discovery irodába — ISO 9002

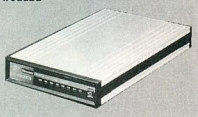

ASTER 4 profiknak — ISO 9001

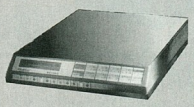

- CSÚCSMINŐSÉG A VILÁG VEZETŐ MODEMGYÁRTÓJÁTÓL
- JAVASOLT ALKALMAZÁS: SZOLGÁLTATÓK (INTERNET) NAGY MEGBÍZHATÓSÁGÚ ALKALMAZÁSOK

SCI-Modem Kft.
Telefon: 270-9020 fax:270-2761

IMATION

Többről van szó, mint adattárolásról.

IMATION
Borne of 3M Innovation

Imation Hungaria Kft.
1133 Budapest, Váci út 110.
Tel.: 267-1940 Fax: 267-1843

Az alkotó ember színtere

Importőr *Digit* Számítástechnika

ENCAD

1126 Budapest, Agárdi utca 12/b, tel.: 202-2054

Auchan

Mi az Auchan?

A napjainkban már világszerte működő
Auchan hálózat adatai:

80 900 alkalmazott
162 hipermarket
426 szupermarket
1167 kisáruház

Az Auchan 1995 végén határozta el, hogy Magyarországon kereskedelmi központokat épít.
Az első hipermarket 1997 végén Budaörsön, a második 1998 tavaszán Budapesten, a XXIII. kerületben nyílik meg.
A tervek szerint az Auchan mintegy 10 hipermarketet szeretne felépíteni Magyarországon.

Keresi Ön a biztos piacot?
Akar Ön részesedni a terjeszkedésünkből?
Szeretné, ha a mi vevőink az Ön árucikkeit vásárolnák meg?

Ha igen, akkor mi várjuk az Ön szíves jelentkezését és ajánlatát:

AUCHAN MAGYARORSZÁG KFT
2040 Budaörs, Sport u. 2–4.
Tel.: 23/416-930 • Fax: 23/416-929

duraco

Bp. XI., Thán Károly u. 3–5.
Tel.: 205-5936/123,125

CD- és lemeztárolók nagy választéka

Találkozzunk az **IFABO**-n
május 6–10. között (F 203/a)

Viszonteladók jelentkezését is várjuk

Autodesk Mechanical Desktop

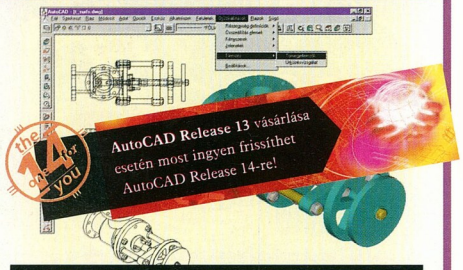

Gépészeti tervezőrendszer MAGYAR VERZIÓ!

Az Autodesk Mechanical Desktop (MCAD) tökéletesen integrált gépészeti tervezőrendszer. A feladattól függően, rugalmasan alkalmazható a 2D és 3D tervezői környezet, melyet az egymással együtt dolgozó programrészek biztosítanak:

AUTOCAD R13	CAD 2D/3D alaprendszer
Designer	3D paraméteres testmodellezés (ACIS alapú)
Assembly	3D összeállítás modellezés
Autosurf	NURBS alapú 3D felületmodellezés
Drawing	2D rajzdokumentáció készítő
IGES	3D interfész CAD/CAM adatcseréhez
MCAD alkalmazás-programozói felület	API - speciális alkalmazások fejlesztéséhez

CAD-Art

CAD-Art Tervező és Szolgáltató Kft.
1117 Budapest, Fehérvári út 35.
Tel./Fax: 209 2510, 209 4755
E-mail: 100324.2101@compuserve.com

IFABO A/110 stand

Látogasson el Web címünkre – http://www.autodesk.com. Az Autodesk, az Autodesk, az embléma, az AutoCAD és az Autodesk Mechanical Desktop bejegyzett védjegyek az Autodesk, Inc. tulajdonában.

RF adatgyűjtők a vonalkódtechnikában és az automatikus azonosításban.

IFABO kiállítás „A” pavilon 313/C stand

I·D·E·N·T

N S S B

Informatikai és Kereskedelmi Kft.
1141 Budapest, Jeszenák J. utca 18.
Tel.: 221-1090 • Fax: 221-1080

QWERTY COMPUTER

Alapítva: 1984-ben

1111 Budapest Bartók Béla út 14.

Tel: 166-9377 (4 vonal) **Fax: 185-2687**

Faxinfo árlistákkal: 166-8292

Internet: http:// www.qwerty.hu

Nyitva: Hétfő - Péntek 10 - 18 óráig

IFABO KEDVEZMÉNYEK

május 6-tól 16-ig „A" pavilon 312/a

INTERNET HOZZÁFÉRÉS

486 és PENTIUM

SZÁMÍTÓGÉPEK TETSZŐLEGES KIÉPÍTÉSBEN, 3 ÉV GARANCIÁVAL

EPSON, HEWLETT PACKARD, CANON nyomtatók, MULTIMÉDIA, CD ROM-ok, **CD-ÍRÁS**, DTP rendszerek, **MODEMEK** viszonteladóknak is, GSM adatátvitel, SZOFTVEREK, tartozékok, kiegészítő eszközök, szakkönyvek széles választékával és **tanácsadással várjuk!**

NOTEBOOK SZÁMÍTÓGÉPEK MINDEN KIÉPÍTÉSBEN **GSM** TELEFONOK

SZÁMALK RENDSZERHÁZ RT.

SZÁMALK P M G

PROJECT MANAGEMENT GROUP

digital PC authorized system reseller

DEC SERVER - PRIORIS MX6200

- MS Windows NT Server 4.0 optimalizált
- Ideális alkalmazás server (SQL, SAP)
- Ideális groupware server (Notes, Exchange)
- Ideális internet server (MS Proxy, IntranetWare)
- DEC server management software
- 3 év teljeskörű on-site garancia

- Pentium Pro processzor 200 MHz, max. 2db
- 32 MB hibatűrő ECC RAM, max. 1 GB
- 2-4 GB SCSI-2 HDD, max. 1000 GB
- 12 x SCSI CD-ROM, CD ROM tower opció
- HOT-SWAP RAID-5 és Digital NT Clustering opció
- PCI/Ultra-Wide SCSI-2 controller
- PCI Ethernet/Fast ethernet/ATM

30 napos MS BackOffice próbacsomag!

1115 Budapest, Etele út 68. 210. szoba
Tel.: 206-1996 Fax: 203-0367

CIRQUE

GLIDEPOINT

touch 'n' tap

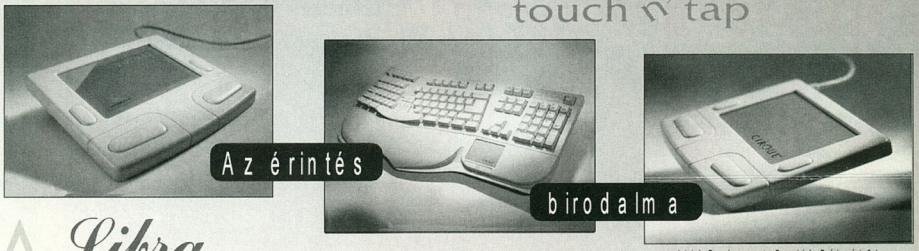

Libra COMPUTER várja viszonteladók jelentkezését!!

1114 Budapest, Bartók Béla út 21.
Tel.: 185-3957, 371-0639, 371-0640 Fax:166-6257
E-Mail: Sales@libra.zene.hu
Nyitva: hétköznap 9.30-17.30

VISUAL
DATAFLEX®

Adatbázis alkalmazások fejlesztéséhez objektumorientált 4GL környezetbe ágyazott

- szoftverfejlesztő eszközök, tervezési metódusok
- alkalmazói segédeszközök, adatelem-szótár!!!
- tranzakcióorientált, client-server architektúrát támogató adatbázis-kezelés

Professzionális fejlesztőeszköz robusztus adatbázis-kezelési feladatok megoldásához.

NINCS külön runtime modul!

NEXT Software Kft.
Budapest XI. ker., Andor u. 60. Tel.: 208-4643

VÍRUS?
KAPJA EL, MIELŐTT ELKAPNÁ!

Erre az **F-PROT Professional** programcsomag a legjobb eszköz, amely a legtöbb nemzetközi számítástechnikai szaklap ajánlását elnyerte!

SC SECURE Computing Editor's Choice
VIRUS BULLETIN
The European Information Technology Prize Grand Prize Winner
DataComm Magazine HOT PRODUCTS JANUARY 1997

1997 második negyedében jelenik meg a közkedvelt vírusvédelmi csomag új generációja, amely a megújított felhasználói felület mellett a jelenlegi legmodernebb víruskeresési technológiákat alkalmazza. A rendszer működés közben megtekinthető lesz az IFABO '97 kiállításon, 1997 május 6. - 10. között. Kérjük, látogasson el hozzánk az "A" pavilon 210/B standjára!

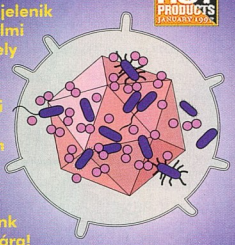

2F Szervezési, Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.
1507 Budapest, Pf. 107 Tel: 319-3091

Nyerő leosztás

Az informatikai eszközök paklijából nem könnyű kiválasztani a nyerő lapokat. *A Hunixtól Ön a legjobbakat húzhatja:* az igényeknek megfelelő hálózatok kiépítése és folyamatos felügyelete, a nagy megbízhatóságú, professzionális hálózatépítő eszközök, a Nomaï 540 MB kapacitású, 3,5 hüvelykes, SyQuest-kompatíbilis cserélhető lemezes tárolói és a havonta frissített, állandó, aktív kliens- és szerver-oldali védelmet biztosító VirusBuster nyerő lapok az Ön kezében is.

Hunix Kft. 1111 Budapest, Budafoki út 57/a
Telefon/fax: 166-9206, 209-2711

SUN Microsystem VAR & Nomaï Distributor & Lanet Distributor & AMP Installer & Novell Authorized Reseller & VirusBuster Distributor & SyQuest Technology OEM-partner & professzionális hálózatépítés & minőségi hálózati elemek forgalmazása & Packard Bell hivatalos viszonteladó

CONCORD Design

Fej fej mellett...

A jövő információáramlását főleg a médiagazdag, interaktív alkalmazások – és nem a hardver – fogja meghatározni.

A Gigabit Ethernet (GE) és az aszinkron átviteli módú (ATM) hálózatok versenyében az ATM a versenyló, komplett nyereggel és felszerszámozva – míg a GE a vad musztáng, ami csak a kapcsolatra és a fizikai rétegre vonatkozik. Ahhoz, hogy versenyezhessen, további szoftverre, az Átvitelvezérlő/Internet Protokollra (TCP/IP) van szüksége.

Hasonlatunknál maradva: a zsokék (gyártók és forgalmazók) érzik, hogy szabványosítás nélkül rövidesen káoszba fullad a piac. Ezért munkacsoportokban kísérlik megoldani a jövő hálózatainak már most látható időzítési problémáit.

Táblázatunkban nagy vonalakban vázoljuk a helyzetet. Az itt szereplő *QoS* rövidítés (Quality of Service – minőségi szolgáltatás) jelenti a veszteség nélküli, ismert és konstans késleltetésű vételt.

Dr. Vörös Gábor

Szervezet	Alapelvek	Helyzet
Internet Engineering Task Force (IETF)	Megoldás szoftverrel – hosszú datagramok, kapcsolat nélkül	Az Internet Protocol megléte miatt az IETF pozíciója semleges a játszmában. Megegyeztek a TCP/IP használatában. Az ATM Forum lázasan munkálkodik a Multiprotocols over ATM-en, hogy a nem-ATM protokollok is fussanak
ATM Forum	Megoldás hardverrel – rövid cellák és hosszú összeköttetések	
Három párhuzamos csoport az IETF Transfer (átviteli) területén	Internet Services-modell – az adó és a vevő közötti összeköttetés modellezése az IP alapján – a többvevős helyzet kiküszöbölésére	Nem alkalmas valós idejű szolgáltatásokra (például videokonferenciára). További hálózati elemek kellenek a QoS biztosítására
Integrated Services (Intserv) munkacsoport	A fenti modell kiterjesztése a többszörös (multicast) és időkritikus forgalomra	Eredmény: Internet Integrated Services modell. Alkalmazói interface-ek, ütemezés és alhálózatok definiálása. Nagyjából párhuzamos a tevékenysége az ATM Forum forgalomkezelési protokollon dolgozó munkacsoportjával
ReSerVation Protocol (RSVP) munkacsoport	Koordináció az Intservvel: IP-modell és QoS-osztályok	Ki kell alakítani az IETF szabványosítási folyamat első lépésében, a Request for Commentben (RFC)
Integrated Services over Specific Link Layers (integrált szolgáltatások adott kapcsolati rétegekkel – ISSLL)	Leképezi az Intserv és az RVSP munkacsoportjai által meghatározottakat konkrét műszaki megoldásokra	A réteg-technológiáknál meg kell határozni, hogy miképpen biztosítják az Intserv-forgalomkezelést
Gigabit Ethernet Alliance (GEA)	Csaknem száz cég marketingszervezete a GE megvalósítására	

Nézzünk a lábunk elé!

Az Internettel kapcsolatos biztonsági hírek többnyire nem érintették az egyszerű felhasználókat, „csak" a site-ok üzemeltetőit. Az itt leírtak viszont bárkit érinthetnek.

A Nyugaton igen népszerű Quicken program segítségével otthonról intézhetjük banki műveleteinket. A hamburgi Chaos Computer Club (CCC) egyik tagja írt egy ActiveX-alkalmazást, ami a Quicken listájára csempész be egy pluszátutalást. Ez a Deutsche Banknál a CCC tesztszámlájára küld pénzt (a bank tudott a számla céljáról).

Az a különleges, hogy a Quicken az átutalásokhoz jelszót (PIN-t vagy TAN-t) kér, az ActiveX-alkalmazás azonban ezt megkerüli, és a már elfogadott műveletek listájába ír bele. Ha ezt élesben használnák, az gyakorlatilag felfedezhetetlen lenne. Csak a hó végi banki értesítőben lehetne rábukkanni egy ismeretlen átutalásra. Ezt a meglehetősen hosszú listát kevesen nézik át.

A programot szerencsére soha nem használták élesben. A hackereknek – mint mindig – az volt a céljuk, hogy biztosítsák a tudás szabad áramlását, és nem az, hogy bárkit megkárosítsanak ezzel. Teszt helyett inkább bemutatták az egyik német tévéadón.

Magasra csaptak a lángok az ActiveX körül. Szemezgessünk a Microsoft hivatalos reagálásából!

Szerintük az Authenticode – az ActiveX-alkalmazások elektronikus aláírása – elégséges védelmet biztosít. Azokat az alkalmazásokat, amelyeknek hiányzik az aláírásuk, a Microsoft Internet Explorer (MSIE) nem vagy csak rákérdezés után indítja el – az MSIE biztonsági beállításaitól függően. Azt azonban elismerték, hogy a Java nyelv a maga virtuális gépével sokkal biztonságosabb. Abban ilyesmi fel sem vetődhet, mert a nyelv nem tartalmaz olyan utasítást, amely helyi tárolóeszközre írhatna.

A Java megjelenésekor több egyetem abban is felfedezett hibákat. A biztonsági réseket a Javasoft azonnal, mellébeszélés nélkül befoltozta. Az is igaz, hogy a Java korlátozottabb képességű – fokozott biztonságossága érdekében. Abban viszont nincs igaza a Microsoftnak, hogy tetszőleges típusú alkalmazással kárt lehet okozni. Ez csak *majdnem* mindegyik alkalmazástípusra igaz.

Mint látni fogjuk, a komoly internetes alkalmazások megjelenésével ez az eddiginél is nagyobb problémává válik majd. Előbb azonban szeretnénk kiemelni, hogy ez a Javára *nem* igaz, azzal ugyanis nem lehet kárt okozni, csak bosszúságot.

Amint ígértük, bemutatjuk a hálózati alkalmazások általános problémáját – egy másik, az előzőtől független, nem is ActiveX-es eseten.

Egy kanadai szex-site látogatói pórul jártak: egy képnézegetőnek mondott program letöltés és elindítás után bontotta a telefonkapcsolatot, és Moldávián keresztül újra felépítette. Néhány ember kissé meglepődött a több ezer dolláros telefonszámla láttán...

Ez az eset kiválóan demonstrálja, hogy windowsos alkalmazással is lehet kárt okozni – pedig ez kimaradt a Microsoft leveléből. Az eset fő tanulsága: *ne* bízzunk

meg maradéktalanul az Internetről letöltött programokban! A nagyobb gyűjteményekben feltűnő programok valamivel biztonságosabbak, de az ördög nem alszik. Veszélyes a programokat megjelenésük napján letölteni és kipróbálni – tegyék meg ezt mások. Ha gond van, a gyűjtemény gazdái törlik a gyanús programot. Ezt a programok írói is tudják, tehát általában nem is kísérleteznek. Ez a fajta szűrő nem működik a kisebb helyeken, mert túl kevesen használják az ott feltűnő programokat.

Az ActiveX-ben és Javában írt alkalmazásokkal éppen ez a baj: nagyon sok „kis" hely van a Weben. Rengeteg ilyen alkalmazás úgy keletkezik, hogy valaki kiegészíti valamelyik oldalát ilyen programocskákkal. (Mind az ActiveX, mind a Java fejlesztői készlet ingyen tölthető le a gyártóktól.) Szóba sem jöhet tehát az előbb ismertetett „többségi szűrő".

Márpedig kell valamilyen védelem! A Java védelme jó, de a biztonságért cserébe el kell fogadnunk a korlátait. Az ActiveX-nek viszont semmilyen védelme nincs. Ezen nem segít a Microsoft semmilyen oktatási erőfeszítése, amivel az ActiveX-et ért támadásra válaszolt.

Az ActiveX az OLE-ből nőtt ki. Egy ActiveX program valójában közönséges windowsos program, így azt csinál, amit jónak lát. Korábban már írtak egy Exploder nevű ActiveX-programot, ami egyszerűen shutdownolta a gépet. Bebizonyította, hogy gondok lehetnek, de nem rabolta ki az embereket, ezért nem lett belőle nagy ügy.

Van egyfajta védelem: az elektronikus aláírás. Elméletileg jó, de ezúttal sok gond van vele.

Ilyen aláírást csak az Amerikai Egyesült Államokban dolgozó ember szerezhet, mert SSN (Social Security Number, egyfajta amerikai személyi szám) kell hozzá! Így tehát a világhálón rengeteg olyan ember van, aki nem tud aláírt ActiveX programot produkálni. Másrészt az aláírások nincsenek ingyen! Bár a Verisign csak csekély összeget számít fel, az alkalmi programozónak ez is sok. Szélhámosok, bűnözők is létez-

Mutató

- Microsoft a biztonságról: http://www.microsoft.com/security
- Lásd e számunk 94. oldalán a Biztonságos-e az Internet? című cikk mutatóit
- Az a hír, hogy nincs hír. CHIP, 97/1/58
- Internet-böngésző rovatunkban rendszeresen tudósítunk az Interneten felmerülő biztonsági problémákról
- CD-nken megtalálható több, a cikkben említett írás eredetije is, a \CIKKEK.HEZ\SECURITY könyvtárban

nek a világon – hamis SSN- és hitelkártyaszámokkal büvészkedtek már az Internet elterjedése előtt is.

Ráadásul előbb-utóbb valaki biztosan kitalálja, hogyan lehet ellopni ezeket az elektronikus aláírásokat. Nincs „ellophatatlan" adat. Emlékezzünk vissza: nemrég ellopták a Quake forráskódját. Ez év elején három kiskorú zágrábi diák betört a Pentagon adatbázisaiba, és állítólag még rakétaindító kódokhoz is hozzáfért. Miért éppen az elektronikus aláírásokat ne lehetne ellopni? Márpedig azok addig érnek valamit, amíg tényleg használhatók azonosításra. Egy előnyük azért van: az alkalmazott algoritmus miatt nem lehet hamisítani ilyen aláírást.

* * *

Megmutattuk, hogy az a bizonyos egyetlen védelem még akkor sem lenne elégséges, ha minden jó szándékú ember aláírhatná az alkalmazását. Ezért javaslatunk egyértelműen az, hogy kapcsoljuk ki az ActiveX-et a böngészőnkben. Alkalmanként kapcsoljuk csak be. Ott, ahol biztosak vagyunk abban, hogy biztonságos helyen járunk. Onnan kilépve kapcsoljuk ki ismét. És ami a legfontosabb: *minden* letöltött programmal legyünk óvatosak!

Négyesi Károly

Logitech Scanner

Egy termék áráért kettőt!

+

CorelDraw

Két változatban!

Windows 3.1X platform:
A4-es, színes scanner,
Win3.1X-es driverrel + CorelDraw 5

Windows 95 platform:
A4-es, színes scanner,
Win95-ös driverrel + CorelDraw 6

SZÁMALK Rt. Diszribúció
1115 Budapest, Etele út 68.
Tel.: 203-0306; fax: 203-0367

Hogy a minőség még inkább elérhető legyen!

Keresse viszonteladóinknál!

Biztonságos-e az Internet?

Sokszor írtunk már az Internetről és annak szolgáltatásairól, de kevés szó esett arról, hogy mennyire biztonságos az Internet. Miért kell foglalkoznunk ezzel a témával? Erre egészen röviden azt válaszolhatjuk: csak.

Ma már szinte minden cégnek és hivatalnak van legalább minimális Internet-elérése (e-mail), az egyetemekről és főiskolákról nem is beszélve. És mindenkinek, aki használja az Internet bármely szolgáltatását, tisztában kell(ene) lennie a potenciális veszélyekkel, például azzal, hogy kényes tartalmú vagy üzleti titkokat tartalmazó leveleit más is el tudja olvasni...

Ez azért van így, mert abban a pillanatban, amint ráhajtunk az információs szupersztrádára, a kapcsolódás módjától függően a mi gépünk is az Internet részévé válik, és feltehetően mások is kíváncsiak lesznek a gépünkön található anyagokra, programokra, adatokra.

Hasonló a helyzet, ha egy helyi hálózatot kapcsolunk az Internetre. Ekkor is ügyelni kell arra, hogy mások ne tudjanak bizalmas belső információkhoz vagy jogtalan erőforrás-használathoz jutni. Az óvatlanságból eredő eszmei és anyagi károk szinte felmérhetetlenek lehetnek.

Számítógépes rendszerünket (hálózatunkat) különböző okokból érhetik támadások: szórakozás, valamiféle erőforrás (jogtalan) használata (például CPU-idő lopása), magán- vagy üzleti titkok, ügyek felderítése (akár megbízásból is), előretolt bástya építése.

Ez utóbbi azt jelenti, hogy gépünket arra szeretnék felhasználni a jövőben, hogy innen indítsanak támadást más gépek ellen, s ha netalán a távoli gépen a támadást időben észreveszik, akkor is csak azt tudják kinyomozni, hogy a támadás a mi gépünkről indult. Ez komoly következményeket vonhat maga után – enyhébb esetben például lekapcsolhatják rendszerünket az Internetről.

Az Interneten a védelmet három szinten kell biztosítani: jelszóhasználat, file-ok és szerverek elérésének korlátozása, tűzfal.

Jelszavak: minden személynek

Az egyik legalapvetőbb védekezés a jól megválasztott jelszó. A jelszavak a kulcsok számítógépes megfelelői. Gondoljunk bele: ha nem kellene jelszó egy adott rendszerbe való bejelentkezéshez, akkor mindenki azt tenne a rendszerben, ami neki a legmegfelelőbb – és ebből sok bonyodalom származna.

A jelszavakat rendszerint egy egyirányú függvénnyel szokták titkosítani azért, hogy a jelszót ne lehessen visszafejteni.

A jelszó megválasztásánál a felhasználók egyik gyakori hibája a kreativitás hiánya (tisztelet a kivételnek). Sokan nagyon könnyen kitalálható jelszót választanak maguknak, például valamelyik rokonuk, ismerősük keresztnevét, becenevét, születési idejét stb. Az ilyen adatok könnyen kinyomozhatók egy személyről...

Jó jelszavak lehetnek:

- helytelenül betűzött szavak, nevek;
- nagy kezdőbetűvel vagy számmal kezdődő szavak, nevek;
- két vagy több összekapcsolt szó;
- szótárban nem megtalálható betűkombináció.

Már találkoztam olyan emberrel is, aki egy vers első versszakát használta jelszóként. Ezt azonban nem javaslom, mert elegendő a sok betűnél csak egyszer félreütni és máris nem enged be a rendszer. Nyilvánvaló óvintézkedés, mégis sokan vétenek ellene: senkinek sem szabad elárulni a jelszavunkat, és felírni sem ajánlatos (az írás megmarad).

A jelszavakat természetesen tárolni is kell. Ezt általában minden rendszer egy úgynevezett jelszófile-ban oldja meg.

A rendszergazdák felelőssége, hogy ki milyen joggal férhet hozzá ehhez a file-hoz. Ez azért fontos, mert ha valakinek sikerül elolvasnia (lemásolnia) ezt a file-t, akkor egy program segítségével, szótárból vett szavak kódolt értékével összehasonlítva a jelszavakat tartalmazó file-t, akár vissza is lehet fejteni jelszavakat (ha rosszul lettek megválasztva). Éppen ezért egyes Unix-változatok már támogatják az árnyékjelszófile-t. E file fő előnye, hogy a rendszer a jelszóinformációkat ebben a file-ban tárolja, és ezt a file-t a hétköznapi felhasználók nem érhetik el.

A jelszavas rendszereknél pluszként beállítható, hogy a felhasználók jelszava maximum hány napig legyen érvényes, és minimum hány napnak kell eltelnie, amíg a felhasználó újra jelszót változtathat. Ez szintén a rendszergazda feladata.

Nemcsak egy állandóan Internetre kapcsolt gépnél lehet szükségünk jelszóra (a bejelentkezéshez), hanem akár egy webhelynél is.

Ez azért van, mert így korlátozható, hogy egy kényes adatokat (például „éles" vírusokat) tartalmazó ottlapot csak bizonyos emberek (előbbi példánál maradva: víruskutatók) olvashassanak el.

Mutató

- Lantos Judit: Az Internet biztonsága. ELTE-szakdolgozat, 1996
- Napforduló, CHIP 96/2/49
- Pénzvilág a kibertérben, CHIP 96/4/16
- Sok dudás – Usenix LISA '96 konferencia, CHIP 97/1/28
- Biztonság az Interneten – Netlock Biztonsági Rendszer, CHIP 97/2/75
- A tűzfal – Borderware Firewall Server, CHIP 97/3/68

Engedélyek: minden csoportnak

A megfelelő jelszóbeállításokon kívül másodsorban a rendszer biztonsága azon múlik, hogy milyen engedélyekkel, jogosultságokkal rendelkeznek az egyes felhasználók. Engedély vonatkozhat akár egy távoli gépre, de vonatkozhat különböző file-okra, bizonyos tevékenységekre, parancsok futtatására is.

A gép-ekvivalencia lehetővé teszi egy rendszer felhasználói számára, hogy egy távoli gépre felhasználói nevük és jelszavuk megadása nélkül is bejelentkezhessenek.

Szintén a rendszergazda tudja beállítani, hogy melyek azok a megbízható rendszerek, amelyeket így el lehet érni, illetve melyekről lehet így elérni a saját rendszerünket.

Ez a kényelmes megoldás veszélyes is lehet: ha betörnek egy olyan gépre adott felhasználói név alatt, amelyen be van állítva, hogy más, távoli rendszer(eke)t szabadon el tud érni, akkor valójában arra (azokra) a távoli gép(ek)re is bejelentkezhet a számítógépes betörő...

A különböző engedélyek vonatkozhatnak file-okra is. Ezt általában úgy érdemes megcsinálni, hogy különböző felhasználói csoportokhoz rendelünk más-más file-elérést, majd meghatározzuk, hogy az egyes felhasználók melyik felhasználói csoport(ok)hoz tartoznak.

Engedélyhez kapcsolódhatnak bizonyos tevékenységek, utasítások. Erre a legjobb példa a *finger*.

A finger alapbeállításban kilistázza a felhasználói nevet, a teljes nevet, a bejelentkezési időt, a felhasználó home könyvtárát stb. E lista egy számítógépes betörőnek roppant értékes, ezért sok helyen biztonsági okokból letiltják a fingert.

Második példaként megemlíteném a telnetet. A telnet „segítségével" akár e-mailt is lehet hamisítani (más nevében küldeni levelet).

A tűzfal

Internetre kapcsolt rendszerünket tűzfalnak nevezett védelmi rendszerrel is védhetjük a külső káros hatásoktól. A tűzfal valójában egy választófal belső hálózatunk és az Internetre kapcsolt gépek között. A tűzfalak ellenőrzik a rajtuk áthaladó IP-forgalmat, de készíthetnek róla bejegyzéseket, sőt akár titkosíthatják vagy hitelesíthetik is ezt a forgalmat. Ha ilyen védelmi rendszerrel óvjuk hálózatunkat, akkor el kell dönteni, hogy mit engedünk elvégezni és mit nem a tűzfalon keresztül. A tűzfal belső használatra is alkalmas, például egy szervezet egyes részeit is elválaszthatja egymástól.

Tóth J. Szabolcs

microcom® MODEMEK

Velük élmény a kommunikáció.

OfficePorte Voice
Adat és hang egyidőben !
Komplett iroda.

DeskPorte 33.6
A profi MNP 10-es
modemcsalád

Carbon Copy 32
Kommunikációs szoftverek
DOS, Windows, NT platformra

A kompatibilis
56 Kbit-es technológia,
56K-s modem tipusok,
upgrade program.

"Get connected,
Stay connected,
At the highest
possible speed!"
MNP 5
MNP 10
MNP 56

microcom®

SoLIS Beszéd Szöveg Kép Adat ISDN

Kapcsolódjon a minőséggel,
kapcsolódjon Microcommal.

Mindez élőben
az IFABO
105/c standján.

Delta Elektronik
1035 Bp., Szentendrei út 39-53.
Tel.: 436-0750 Fax: 436-0755
E-MAIL: micmodem@delta.hu

Csak a HIF hologramos matricájával ellátott terméket vásároljon !

Az oktatás új korszaka

Az Oracle Corporation oktatási szervezete, az Oracle Education bejelentette Oracle Learning Architecture (OLA) nevű, Internet-alapú oktatási módszerét.

A módszer révén a vállalatok az Interneten és saját intranet hálózatukon keresztül, igényeik szerint tárolhatják, kezelhetik, szabhatják méretre és oszthatják szét az információtechnikai témájú oktatási kurzusokat, programokat. Az OLA Internet szolgáltatás december óta vehető igénybe, és már az első pillanattól több mint hetvenöt IT (információtechnológiai) oktatási program közül lehet választani.

Az Oracle azt is bejelentette, hogy együttműködési megállapodást kötött harmincöt oktatási és számítástechnikai szakmai partnerrel és a neves oktatási szakértőkből álló Internet Education Advisory Panel testülettel.

Az IDC szerint az informatikai oktatás világpiacának becsült forgalma 15 milliárd dollár, és 2000-re várhatóan eléri a 27 milliárdot.

Az évi 40%-os növekedéssel büszkélkedő Oracle Education a második legnagyobb IT oktatási cég a világon. Az informatikai technológiák oktatásában a legkülönbözőbb médiák révén vesz részt. A cég intranetes OLA terméke ez év közepétől lesz elérhető. „A technológia rohamos fejlődése jelentősen növeli a szervezetek, vállalatok hatékonyságát saját munkatársaik kiképzésében és oktatásában" – mondta Dave Ellett, az Oracle Education elnöke. „Az oktatásnak a technológiai fejlődéstől tapasztalható lemaradásának áthidalására a leghatékonyabb eszköz az Oracle OLA. Korszerűen tárolja, kezeli és osztja szét a kedvező árú, könnyen alkalmazható, a tanuló igényeihez igazítható oktatási programokat" – tette hozzá.

Tom Ormseth, a Hewlett-Packard nemzetközi oktatási szolgáltató programjának menedzsere ezzel kapcsolatban kijelentette: „Az Oracle OLA globálisan, a tanulni vágyók széles körének biztosít hozzáférést a Hewlett-Packard információtechnológiai oktatási anyagához. Mi szeretnénk megerősíteni, növelni oktatási lehetőségeinket az Interneten és az intraneten keresztül is, amihez az OLA most megadja a segítséget".

„Az Oracle OLA nagyon hatékony szállítójármű, ami az információtechnológia oktatási programjainak az eljuttatását rendkívül rugalmas, dinamikus és olcsó úton teszi lehetővé. Nagyon örülünk az új oktatási technológia alkalmazásának és a cégeink közötti eredményes együttműködésnek" – mondta Bill Richardson, a Sun Oktatási Szolgálatának igazgatója.

Az OLA előnyei

- Hatékony: korlátlan létszámú hallgatóság vehet részt a tanfolyamokon, rendkívül alacsony díjért, adminisztrációs költségek nélkül.
- Rugalmas: IT-szakismereteket nyújt bárhol és bármikor, az otthonokban és a munkahelyeken.
- Egyöntetű és friss: minden felhasználónak ugyanazt a minőséget nyújtja, és a legújabb tananyagok is azonnal elérhetők.
- Méretezhető: a vállalatok saját igényeikhez igazíthatják a tananyagokat és tanfolyamokat.
- Könnyű használni: a rendszer nem igényel telepítést.

Az OLA Internet szolgáltatás

Az OLA Internet azokat az IT-szakembereket, menedzsereket és számítógépalkalmazókat segíti, akiknek Oracle és Sun eredetű vagy más népszerű termékekről, technológiákról kell ismereteket szerezniük.

Az Oracle-től és partnereitől származó oktatási programokat, anyagokat tartalmazó OLA könyvtár az Oracle7 szerverén található.

Az egyes kurzusok a World Wide Weben keresztül böngészőprogrammal – például Oracle PowerBrowserrel, Netscape Navigatorral, Microsoft Explorerrel – érhetők el. Az OLA Internet grafikus kezelőfelületű. Adminisztrációs funkciói különböző adminisztrációs, számlázási, szakismeret-elemező és Internet-biztonsági lehetőségeket nyújtanak.

OLA intranethez

Az intranetekhez készülő OLA segítségével a vállalati tanfolyamok szervezői, oktatói, IT-szakemberei oktatási programokat fejleszthetnek ki és tarthatnak a vállalati intraneten keresztül. Az OLA intranetes változata is grafikus kezelőfelületű és kulcsrakész ellenőrző, számlázó, adminisztrációs és on-line biztonsági modulokat kínál.

Az Oracle Learning Architecture a szakmai továbbképzés modern lehetőségeit nyújtja

A termék magában foglalja az OLA Authoring eszközkészletét és az OLA ED-Playert, valamint az intranetre szabott OLA Libraryt.

Az OLA Authoring eszközeivel készíthetők olyan új elemek, amelyek megtestesítik az Oracle Learning Objecteket, az on-line tanfolyamok alapegységeit. Egy ilyen egység különböző szövegekből, grafikákból, video- és audioanyagokból állhat. Az OLA ED-Player pedig egy, az egész vállalatra kiterjedő tanfolyamfejlesztő, -elosztó és adminisztrációs platform, amely lehetővé teszi az on-line tanfolyamok intraneten keresztüli beindítását és adminisztrációját.

Csányi György

CSERÉLJE Major

Major Kereskedőház Rt.
Net: http://www.major.hu
269-3776; 111 0082
Cím: 1371 Budapest 5., Pf. 447
E-mail: major@major.hu

yes It runs with NetWare

ISO 9001 SGS

Fast Ethernet Hálózati Termékcsalád
100 Mbit/s EtherRX PCI10/100 Fast Ethernet kártya!
Rack-be építhető 100 Mbit/s -os Fast Ethernet Hub!

Kingston TECHNOLOGY CORPORATION

GYORSABBRA A HÁLÓZATÁT!

Várjuk önt az Ifabo B pavilon 10/E standján

SANYO
PLC 5500
A világ legkönnyebb valós SVGA kivetítője!

OKI
People to People Technology
LED nyomtatók és faxok széles választéka Otthonra, irodába

Summagraphics
Vágóplotterek dekoratőröknek

WACOM
Putting technology in its place
ArtPad II és UltraPad
nyomásérzékeny digitalizáló táblák A6-A2 méretben
széles, vezeték nélküli tollválaszték
grafikusoknak, iskoláknak, tervezőknek

MICROTEK
Scanner · Software · Support
Lap- és Diaszkennerek

Genoa SYSTEMS CORPORATION
Monitorvezérlő kártyák, Multimédia

ENCAD
Tintasugaras nyomtatók
CAD/CAM- és poszternyomtatásra

Kodak digital science
DC50 Digitális Kamera
Gyors képbevitelre, képarchiválásra

MIKROPO COMPUTER
H-1065 Budapest, Nagymező u. 51. • Telefon: 153-0111/ 142,162,140m • Fax: 269-0151

MACRODA
http://www.macroda.hu

ASUS
Az ASUS alaplapok kizárólagos disztributora a MACRODA KFT.
Budapest Attila u. 63.
Tel: 214-2392 Fax: 155-5173

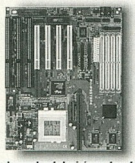

P/I-P55T2P4 27.900 Ft
P/I-P55TVP4 24.700 Ft
P/I-TX97 34.400 Ft

Viszonteladók! ASUS alaplapok nagykereskedelmi áron kaphatóak partnereinknél
ANSAN Kft Bp. 1111 Irinyi J. u. 39. T/F:276-6025 EST Kft Bp. 1161 Rákosi út 61. T:405 1681 F:406 5733
A feltüntetett árak az ÁFA-t nem tartalmazzák, készpénzfizetésre érvényesek

MACRODA számítástechnikai kellékek és vizuáltechnikai termékek szaküzlete
Budapest Alkotás u. 21.
Tel / Fax: 156-4802, 212-1648

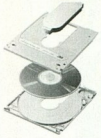

- Május 5.-étől minden megvásárolt 2 doboz Imation (3M) 3.5" DS, HD Formatált floppylemezhez 1 db 24 kockás Scotch foto-filmet adunk **ajándékba !**
- 3M CG3460-as és CG3480-as inkjet fóliához egy színes órát adunk ajándékba az "Impresszionisták virágai" sorozatból (két csomag vásárlása esetén) !
- 3M projektorok, LCD panelek, írásvetítők és fóliák széles választéka
- Eredeti HP, EPSON, Canon, Star nyomtató-kellékanyagok kedvező árakon !

A hirdetés bemutatójának a fenti termékek árából 5% engedményt adunk

MACRODA
http://www.macroda.hu

HRP HUNGARY KFT
Disztribútor: HRP Hungary Kft.
1133 Budapest, Gogol utca 13.
Telefon: 252-6300 Fax: 149-1115

20xSEBESSÉG
A PLEXTOR CD-ROM DRIVE-JA

- 3000 KB/mp max. átviteli sebesség
- Átlagos elérési idő 95 ms
- 512 KB Buffer
- Fast SCSI-2 Interface
- Teljes Plug & Play SCAM kompatibilitás
- Multilead kompatibilitás
- 2 év teljes garancia
- *Kopatibilis a következőkkel:* Windows 3.xx, Windows95, Windows NT, UNIX, Solaris, OS/2 Warp, Macintosh OS, Novell Netware

PLEXTOR
A PROFESSZIONÁLIS VÁLASZTÁS

VIKÁRT GRAFIKA

CSEPP TV

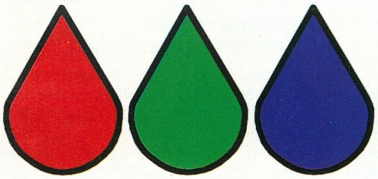

Dél-pesti Műsorszóró Vállalat

Már 150 000 háztartásban látható a VHF 11-es csatornán

Csepel, Pesterzsébet, Soroksár, Halásztelek, Szigetszentmiklós, Budafok, Nagytétény...

Telefon/fax: 420-6950, 420-8827, 420-8906

Consultronics Development

állandó, megbízható munkatársakat keres telekommunikációs informatikai rendszerek fejlesztéséhez a következő munkakör betöltésére:

Szoftverfejlesztő C, C++ nyelvhasználattal UNIX környezetben

Az angol nyelv ismerete követelmény, a telekommunikációs ismeret előnyt jelent.

Szakmai önéletrajzukat a **118-1190 faxszámon** vagy a **postmaster@consultronics.hu** e-mailen várjuk.

További információt a **118-1393 telefonszámon** kaphat.

Tíz CD-t egyre

Nem, most nem a DVD-ről fogunk értekezni, hanem a számítógépes hangtömörítés legújabb eredményeiről, az egyre népszerűbbé váló .MP3 hangformátumról.

A számítógépek megjelenése előtt is foglalkoztak egyes tudományágak azzal, hogy a bennünket érő információözönből mekkora részre van valójában szükségünk, mely részek tekinthetők elengedhetetlenül fontosnak, és melyek azok, amelyeket akár el is hagyhatunk. A veszteséges adattömörítési eljárások az ember fiziológiai jellemzőit veszik figyelembe. A bemeneti jel azon tulajdonságai, amelyeket kevésbé érzékelünk, kisebb mértékben szólnak bele a tömörítés végén kapott kimeneti jelbe. Hogy a fentieket jobban értsük, íme egy példa: az emberi szem sokkal jobban érzékeli a tárgyak fényességi változásait, mint a színeket. Ennek az az oka, hogy kevesebb színérzékelő elem van a szemben, mint fényérzékelő. Többek között ezt a tapasztalatot is felhasználják a képtömörítési eljárásokban, például a közismert JPEG-ben. Az emberi hallásnak szintén vannak korlátai. Köztudott, hogy fülünk a 20 Hz és 20 kHz közötti frekvenciatartományban a legérzékenyebb a hozzánk érkező hangokra. Ez a tapasztalati törvény az idők folyamán kiegészült más felismerésekkel is. Például azzal, hogy két, egyszerre megszólaló, egymáshoz közeli frekvenciájú hangot nem tudunk szétválasztani akkor, ha hangerejük között nagyságrendi különbség van. Az erősebb hang ilyenkor mintegy elfedi a gyengébbet, így az elhagyható a hanganyagból. E megfigyelést kelléen finomítva meghatározták a pontos összefüggést, így már matematikailag leírható lett ez a jelenség is.

Az MPEG-hang

Az MPEG betűszó a Moving Pictures Experts Group rövidítése. E szakértői csoport feladata az MPEG formátumok kidolgozása és folyamatos fejlesztése. Az MPEG-1, 2 és 4 jelzésű formátumok különböző céllal készültek. Minden MPEG-jelfolyam tartalmaz egy kép-, egy hang- és egy szinkronizáló feladatokat ellátó részt.

Az általunk vizsgált hangtömörítés az MPEG-1 szabványú hang része. E szabvány alá háromféle hangtömörítő eljárást dolgoztak ki. Ezek a Layer-1, 2, 3 nevet kapták. Minél nagyobb a sorszám, annál bonyolultabb az eljárás, cserébe viszont jobb hangminőséget kapunk. (Természetesen sok múlik az eljárások precíz megvalósításán is.) Az eljárások felülről kompatibilisek, tehát egy Layer 3-as dekóder olvassa a Layer-1-es és 2-es file-okat.

Jelen cikkünkben a Layer-3-mal foglalkozunk. Ebben az eljárásban végeznek zajvágó és spektrumelemző műveleteket is. A végleges, kódolt file létrehozásában még az úgynevezett pszichoakusztikus elemzésnek is szerepe van, amely a fül átviteli karakterisztikájához igazítja a kimeneti hanganyagot. A kimeneti jel zajtartalma is megváltozik a bemenethez képest, figyelembe veszik továbbá, hogy a zaj sokkal véletlenszerűbb, mint a ritmus és a dallam. A hangrészletek természetes redundanciájára is figyelnek. E redundancia a sztereó jeleknél figyelhető meg a legjobban, ezért az álsztereó tárolás kisebb helyet igényel, ekkor részben együtt tárolják a jobb és a bal csatorna hanganyagát.

A Layer-3 szabvány 32–320 kbit/s-os átviteli sebességet tesz lehetővé, tömörítési aránya ennek megfelelően 1:4,4 és 1:44 közötti az audio-CD-k hanganyagához képest. A tömörített hanganyag minősítésére alkalmatlanok a megszokott jellemzők (jel-zaj viszony, teljes harmonikus torzítás). A meghallgatások, szubjektív összehasonlítások eredményei azonban továbbra is jól használhatók. A hangfeldolgozással foglalkozó intézetekben végzett meghallgatások során a Layer-3-at jobbnak érezték a Layer-2-nél. (Érdekes tapasztalat volt, hogy egy német férfi beszédét feldolgozva a Layer-3 eljárás hibákat okozott.)

A műsorszórásban a Layer-3-at 15 kHz-es maximális frekvenciájú, 60/120 kbit/s-os kommentáló hangsávokhoz ajánlották 1993 októberében. (Azóta sokat javultak az eljárás egyes implementációi.) A Layer-3-at az ISDN és a műholdalapú távközlés elterjedésével egyre több helyen alkalmazzák. Sőt, van már olyan gyártó cég, amely ISDN modemjébe beépített Layer-3 átalakítóegységet is.

Az MPEG-eljárás nagy hátránya, hogy rendkívül nagy a számításigénye. Ezért szoftveres megvalósításai csak erős géppel használhatók. Jó hír a fejlesztőknek, hogy több gyártó is piacra dobott már MPEG-1 Layer-3-as átalakító áramköröket. DSP-k (Digital Signal Processor – jelfeldolgozó processzor) alkalmazásával is megoldható a feladat. A DSP-k újabb generációi már megfelelő sebességűek ehhez.

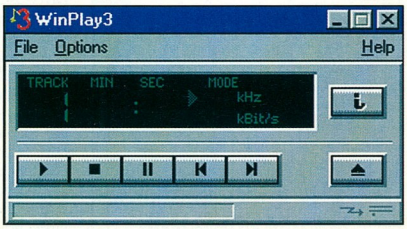

A Winplay3 az egyik első MP3-lejátszó

Készítsünk fél napig szóló CD-t!

A CD-n közzétett hanganyagok másolása törvénybe ütköző cselekedet, ha más számára tesszük, de ha saját tulajdonunkban lévő lemezeket „archiválunk", akkor semmilyen jogsértést nem követünk el addig, amíg a másodpéldányt nem kölcsönözzük.

A teljes folyamat a következő lépésekből áll. A hangsávot tartalmazó CD-ről leszedjük a hanganyagot .WAV formátumban. A .WAV file-t egy kódoló (encoder) programmal átalakítjuk Layer-3-as formátumba. A Layer-3-as file-ok szokásos névkiterjesztése .MP3. Az elkészült file-okat végül CD-re írhatjuk, és egy visszaalakító (decoder) programmal játszhatjuk le.

Mutató

- Különböző multimédia-tömörítő és -lejátszó programok találhatók XI. CD-nk \ZSUGOR könyvtárában, köztük a Winplay3 demó változata és a linuxos MP3-lejátszó
- Az L3ENC MP3-tömörítő legfrissebb verziója XIII. CD-nken található \SAC\L3V261D1.ZIP néven
- Szintén XIII. CD-nken található a museArc demója, \AKTUALIS\MUSEARC.ZIP néven
- CD-ink \SAC\SOUND gyűjteményeiben több CD-grabber program is fellelhető
- Audio CD-k belső felépítéséről, az MPEG szabványról: CHIP 95/11/70
- MPEG-dekóderekről: CHIP 96/9/24
- Kincstár – Röviden, tömören című fejezet, CHIP 97/1/6

Grabbelés

Az audio-CD-ről kigyújtendő számok leszedésének többféle módja van. Ötletes programozók készítettek olyan programokat, amelyek közvetlenül a CD-ről, adatként tudják leszedni a hangsávokat, így nem kell hangkártyánkkal újra digitalizálni a zenét, nem romlik a hangminőség, hiszen megússzuk a kettős – D/A és A/D – átalakítást. E „CD grabber" programok általában DOS alatt működnek, kihasználva, hogy e rendszer csak monotaszkos, vagyis az éppen futó alkalmazás a teljes gépet birtokolja. (Kínos lenne, ha kedvenc számunk közepén kattanás adná tudtunkra, hogy Windowsunk nem ért rá ezzel a taszkkal foglalkozni.)

A legegyszerűbb, amikor tudjuk, hányas sávra van szükségünk. Ekkor a programnak elég megadni ezt a számot, és amennyiben van elég lemezhelyünk, rövid idő múlva elkészül a mű: jó pár Mbyte-os .WAV file-nak örvendhetünk. A file pontosan olyan hosszú lesz, mintha hangkártyával digitalizáltunk volna egy 44 kHz-es, 16 bites, sztereó file-t, vagyis másodpercenként 176 400 byte-tal számolhatunk.

A „grabbelés" alatt nem célszerű más feladatot adni a gépnek, csak ha többszöri próbálkozás után is biztosak vagyunk rendszerünkben, bár kínos lehet egyetlen kattanás miatt újra felvenni a zenénket. A fejlettebb programok lehetővé teszik ugyan az egyszeres (audio) sebességnél gyorsabb rögzítést is, de ez nem ajánlott. Ha csak egyes részleteket szeretnénk felvenni, akkor meg kell adni a felveendő részlet fizikai helyét, MSF vagy LBA formátumban. Az MSF perc, másodperc, frame értéket kér (az audio-CD-ken frame-ekre bontva tárolják a hanganyagot), az LBA pedig egy számot, amely a szám kezdetének logikai helyét jelöli. (Olvastam az egyik grabber leírásában, hogy *az LBA szám = percx60x75 + másodpercx75 + frame-150.* Az utolsó szám lehet -182 vagy -183 is 150 helyett. A fenti számítás csak néha vált be, de érdemes kipróbálni.)

A másolatok készítése során a következőkre kell figyelni. Az audio-CD-k gyártói sok esetben egy *copy protection* bitet használnak. Ilyet érzékelve az egyszerűbb grabberek elakadnak. Ezt a védelmet csak a saját tulajdonú CD lemezzel rendelkezők oldhatják fel jogsértés nélkül! A fejlettebb grabber programok megfelelő parancssori kapcsoló beállítása esetén „elfelejtenek" a másolásvédelemmel foglalkozni.

A CD-ROM-meghajtók az audio-CD-k olvasása közben sokat bizonytalankodnak, apróbb olvasási hibákat ejthetnek, amit kattanásként lehet hallani visszajátszáskor. Ennek kiküszöbölésére való a *jitter correction:* a CD-meghajtó a hanganyagot ellenőrizve, szükség esetén többszöri újrapozicionálással olvas be egy-egy szektort. E hibajavítás használata lelassítja ugyan a grabbelést, de sokkal biztosabbá teszi. (Nekem eddig nem volt gondom akkor sem, ha kikapcsoltam a jitter correctiont.) A

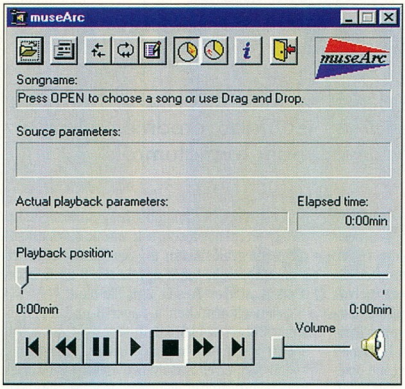

A museArc egy kicsit fejlettebb...

CD-meghajtók sokféle típusa miatt a grabber programok általában a DOS MSCDEX-ét, illetve SCSI CD-meghajtók esetében az ASPI drivert használják. Éppen ezért ezeket célszerű telepíteni a rögzítés előtt. A nyolcszoros sebességű és gyorsabb CD-meghajtók néha kissé bizonytalanok lehetnek – főleg a kevésbé neves gyártók meghajtói.

Tömörítünk

Amint elkészültünk a .WAV file-okkal, kezdhetjük a kódolást. Ez egyelőre csak szoftveres úton lehetséges. A művelet viszonylag

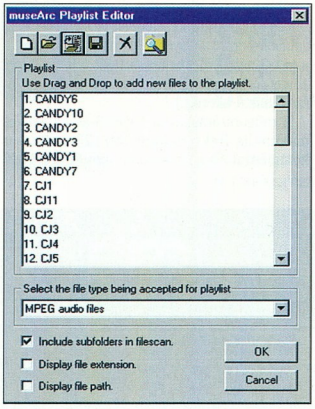

...már albumokat (listafile-okat) is kezel

hosszadalmas, még az erősebb Pentiumokon is 8-10-szer hosszabb ideig tart, mint a kódolni kívánt zenemű.

Az L3ENC kódolóprogram mono, sztereó, illetve álsztereó kódolást tesz lehetővé. Ezt parancssori kapcsolókkal állíthatjuk be a kívánt kimeneti átviteli sebességgel (bitrátával) együtt. Az MP3 jellegzetessége, hogy minél nagyobb bitrátát adunk meg, annál kisebb tömörítést használ, így nagyobb méretű file-t és jobb hangminőséget kapunk. Általános használatra 128 kbit/s ajánlott. *(160 kbit/s alatt a magasátvitel érezhetően bizonytalanná válik például az ütőshangszereknél – a szerk.)* 196 kbit/s bőven megfelel már az igényesebb felvételekhez is.

A grabbelés és a kódolás nagyon gépidőigényes. Kis ötlettel megszabadulhatunk az idegtépő várakozástól. Írjunk olyan batch file-t, amely leszedi a CD-ről a szükséges számokat .WAV-ba, átkódolja őket, végül törli a .WAV file-okat. Ha nincs elég helyünk, akkor számonként is grabbelhetünk, kódolhatunk és törölhetünk.

A dekódolás, vagyis a lejátszás erős gépet igényel. Egy DX2/66-os 486-os csak monóban képes lejátszani az MP3 file-okat. Az AMD 486DX4/133-as processzora Sound Blaster 16-os hangkártyával éppen hogy képes a sztereó, 16 bites, 44,1 kHz-es lejátszásra.

Ha kicsit más, vagy rosszabb DMA-átvitelű kártyát használunk – ez sok 16 bites, SB Pro-kompatibilis kártyával előfordul –, akkor csökkenteni kell a lejátszási frekvenciát, illetve a csatornák számát monóra. Ha az MP3-lejátszás közben más programot is futtatni akarunk, akkor nem árt egy erősebb Pentium.

A lejátszóprogramok fokozatosan fejlődnek. Az újabbak tartalmaznak listakészítőt is, így egy megírt CD-n lévő file-jainkat akár saját albumokra is oszthatjuk. A DVD elterjedése még nagyobb lendületet fog adni a Layer-3-nak, hiszen így 80-100 órányi hanganyag is elfér majd egyetlen lemezen!

Sajnos az MP3-lejátszók többsége kereskedelmi szoftver. A CD-inken közreadott demó verziók csak 20-60 másodpercet hajlandók lejátszani egy-egy számból. Jól működő freeware lejátszó jelenleg csak Linux alá van, bár tudomásunk van egy készülő DOS/windowsos programokról.

Mindezek ellenére, vagy talán pont ezért az Interneten rengeteg MP3-zene lelhető fel, valamint a különböző, több-kevesebb ideig játszó programok is.

Fazakas László

vigyázz... kész... TŰZZ!

✓hálózat...
✓szorter...
✓tűzőkapcsolás:

HP LaserJet 5Si Mopier

EZT LÁTNI KELL! ✓

Rendkívüli akció az IFABO-n!

LaserJet 5L
DeskJet 400 Color

IFABO A pavilon 201/c stand

JetLine HEWLETT PACKARD SZAKÁRUSHÁZ

1064 Budapest, Vörösmarty utca 46-48. Telefon: 111-1899

ScanDer Kft.
1146 Budapest, Thököly út 59/a.
Tel./Fax: 251-2960 Tel.: 06-30-242397

Minden nap más IFABO meglepetés

A megbízható minőség háza!
ScanDer Scanner Center

Scannerek (kézi, átfutásos, asztali, dob):
Agfa, Apple, Artec, AVision, Canon, Chinon, Corex, HP, Dexxa, Epson, Fuji, Genius, Logitech, Kodak, Microtek, Mustek, Nikon, Polaroid, Primax, Relisys, Qtronix, ScanView, ScanPaq, Storm, UMAX
teljes választéka raktárról és megrendelésre
Monitorok *(14"-21")*:
Panasonic, Daewoo, Philips, Mag, GoldStar, Nokia
Nyomtatók *(A/3, A/4)*:
Lexmark, HP, Canon, NewGen, LaserMaster, Xerox
Grafikus kártyák *(PCI)*:
ATI, Genoa, N9, Miro, Hercules, Spea, Matrox
CD-ROM *(6x/8x/10x/12x/16x)*:
Panasonic, Sony, Mitsumi, Momitsu, Philips, GoldStar
Alaplap, processzor, RAM:
Intel, Gigabyte, Shuttle, Asus / Intel, AMD, IBM, Cyrix
FDD, HDD *(IDE, SCSI)*:
WD, Quantum, Fuji, Conner, IBM, Panasonic, Mitsumi
Mouse, DigiTablet, Keyboard, egyéb kiegészítők:
Logitech, Primax, Genius, Microsoft, Mitsumi, Wacom
Hangkártyák, multimédia:
Genius, SB, Shuttle, Gravis, Crystal3D, Yamaha
Floppy, toner, tisztítószerek:
BASF, Fuji, TDK, HP, Canon, LaserMaster, NewGen
Software:
Adobe, Canto, Corel, Macromedia, Microsoft, Quark
ProFonts Library 1000 magyar font, 12000 iniciálé, 150000 ClipArt
Ők is megtisztelnek bizalmukkal:
Bertelsmann, Axel Springer, Springer, Sony, Ericsson, Vaillant, Baxter, Bates, EuroRSCG, RG Pharma, MTA, Pharmavit, Dansac, Sandoz Pharma, Dunabank, hvg

Velünk Ön sem veszíthet!

Várjuk Önt újdonságainkkal!

ISDN

IFABO 1997 Május 6-10

"A"/111/a

UNICOMP SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.
1094 Budapest ,Páva u.26. T/F:06-1- 217-4170.
8000 Székesfehérvár ,Berényi u. 15. T/F:06-22-327-446
9022 Győr, Liszt F. U. 14. T/F:06-96-322-780

INTRANETWARE™ FOR SMALL BUSINESS
akció még április 30-ig!!!
Last Minute !!!

- A Kisvállalati IntranetWare upgrade bármely operációs rendszer jogtiszta változatára kérhető és az upgrade alapnak számító termék tovább használható, tehát bármely desktop vagy halózati szoftverről upgrade vásárolható (pl: MS DOS, Windows, DR. DOS, NETWARE LITE, IBM op. rend.)
- Az akció ideje alatt Hotline szolgáltatás (06-20-534-641)
- Ajándék Internet előfizetés 3 hónapra

- A teljes termék ára (5 user):	143.900,- Ft
Az 5 felhasználós upgrade	68.900,- Ft
A 10 felhasználós upgrade	119.300,- Ft
Az 1 felhasználós additive licence	8.600,- Ft

Az akció részleteiről kérem tájékozódjon kollégánktól: Kristók Ildikó 13 mellék

Kiknek ajánljuk :
- 25 vagy kevesebb felhasználós, egy telephelyes cégeknek;
- Az Internetre csatlakozni kívánó cégeknek;
- Különösebb számítástechnikai szakismerettel nem rendelkező cégeknek;
- Egyszerűen kezelhető, telepíthető és felügyelhető megoldást kereső cégeknek;
- Olyan cégeknek, amelyek alkalmazottaikat otthonról vagy kiszállásról is a hálózatba akarják kötni

Új funkciók :
- Csomópontkénti licencelés
- NetWare Connect™
- Egyszerűsített telepítés
- Quick Start Tool
- Egyszerű Novell-felügyelet (Novell Easy Administration Tool, NEAT)
- Egytelephelyes Novell-címtárszolgáltatások (NDS™)

Novell Systems House

A termék része :
- A NetWare 4.11 alapszolgáltatás magja
- A Netscape Navigátor 3.0 Web-böngésző
- Egy NLM™ alapú Web-szerver

VAR COMPUTER 1149 Budapest, Fogarasi út 11/a
Tel: 22-22-827 Fax: 363-27-81 E-mail: var@hq.var.hu
FaxÜjság: 401-11-48/4000
üzlet nyitvatartás: H-P 8.30-18.00

MULTIMÉDIA VISZONTELADÓKNAK!

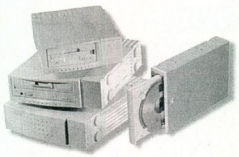

CD ÍRÓK
SCSI ESZKÖZÖK
HANGKÁRTYÁK
CD OLVASÓK
MATROX VGA KÁRTYÁK

Kérje részletes árjegyzékünket!

US.EX
AMERIKAI-MAGYAR KFT
1077 Budapest, Nyár u. 20.
Tel.: 266-3477, Fax: 266-3479

BEC Computer
BALATON ELEKTRONIKA KFT.
SZÁMÍT 8330 Tapolca, Batsányi u. 1.
Tel./Fax: 87/412-564 30/275-878
PC LINE 8800 Nagykanizsa, Sugár u. 10.
Tel./Fax: 93/320-724 30/366-245

Komplett számítógépek és részegységek forgalmazása, javítása garanciával !
Számítógépeinkre a garancia 1+1 év!

INTERNET hozzáférés !

Nyomtatók akciós áron: 29.900,-Ft -tól

EPSON STYLUS Canon®
HEWLETT® PACKARD

Szoftverek mérsékelt áron vásárolhatók !

Symantec akció (Norton Commander)
Önkormányzatok és állami vállalatok részére.

Office 97 magyarul bevezető áron!
Hívjon !

Novell OEM Partner Microsoft

Novell IntranetWare 5 user
145.000,-Ft

További kínálatunk:
SHARP®, Canon® fénymásolók
Pénztárgépek, kellékek, kalkulátorok
Panasonic® telefaxok, telefonok

Kérje részletes árajánlatunkat !
Az árak készpénzfizetésre vonatkoznak, az ÁFA-t nem tartalmazzák.

ÚJ GENERÁCIÓ - A G SOROZAT

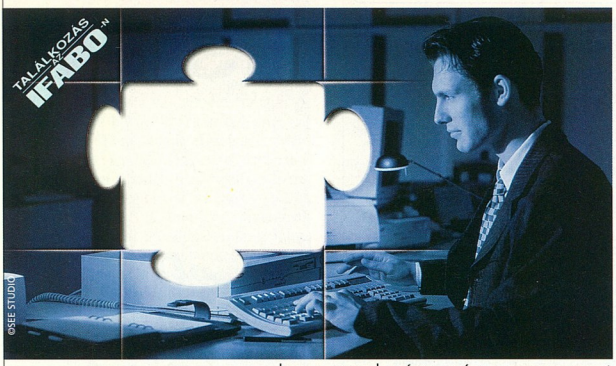

A **G SOROZAT** 14-féle monitor modellje már az ezredvég technológiai követelményeire van felkészítve. Az **USB** opció biztosítja a monitorok hosszú távú használatát azáltal, hogy a változatos és gyorsan fejlődő perifériákkal összhangot teremt. A Samsung SyncMaster™ 500s, 700s, 500b, 700b monitorok az otthoni munkavégzés, a kis- és középvállalkozások ideális választása.

A **G SOROZAT** minden tagja multimédia-változatban is kapható. A sorozat modelljei az ergonómiai követelményeknek megfelelően **TCO** kivitelben is választhatóak. A monitorokra **három év teljes körű garanciát** biztosítunk.

...ha a gazdaságosság a szempont

S - Small/Home Office **B** - Business **M** - Multimedia

SAMSUNG ELECTRONICS

SAMSUNG BEMUTATÓ TEREM:
1081 Budapest, József krt. 13.
Telefon: 117-4776

PROFON

1138 BUDAPEST, CSERHALOM ÚT 4.
TELEFON & FAX: 270-5093
TELEFON: 270-6227, 270-6235

AMI
MINDIG
MINDENT
ÖSSZEKÖT

KÁBELHÁLÓZATOK

KOMPLETT SZÁMÍTÁSTECHNIKAI
ÉS HÍRKÖZLŐ HÁLÓZATOK
TERVEZÉSE ÉS KIVITELEZÉSE

GYENGEÁRAM

- ADATHÁLÓZATOK
  - UTP/FTP strukturált rendszerek
  - Ethernet
  - Twinax
  - Type 1. Cabling System
  - Optikai
- HÍRKÖZLŐ HÁLÓZATOK

ERŐSÁRAM

- SZÁMÍTÁSTECHNIKAI RENDSZEREK FÜGGETLEN ENERGIAELLÁTÁSA
- SZÜNETMENTES TÁPEGYSÉGEK TELEPÍTÉSE
- FELÜLVIZSGÁLAT, BEMÉRÉS
- TÚLFESZÜLTSÉG ELLENI VÉDELEM

ETHERNET és TOKEN RING HÁLÓZATI ESZKÖZÖK

- ROUTEREK
- HUBOK
- SWITCHING HUBOK
- REPEATEREK
- SZÓRT SPEKTRUMÚ HÁLÓZATI ESZKÖZÖK

HÁLÓZATÉPÍTŐ ANYAGOK

Szeretettel várjuk üzletünkben számítógépekkel, alkatrészekkel és hálózatépítő anyagokkal.

/ IFABO'97 B Pavilon 10. /

Kérje árlistánkat a FAXBANK-ból: 180-8611/1901

ÜZLET:
1081 Budapest, Népszínház u. 24.
Tel.: 313-1022, Fax: 210-1061
E-mail: profon@mail.matav.hu

KÉPVISELETEINK

Mikromentor Kft. - *Sopron*, Harkai u. 6/A. 99/321-422
Tenkes Zoltán - *Budapest*, II., Len u. 18. 06/30/322-064

MASTER'S DESIGN

Dugd be és játssz!

A cím nem arra utal, hogy a jövőben egy másik műfaj szószólói szeretnénk lenni, hanem csupán a Kai's Power Tools 3.0 kapcsán szeretném megmutatni: ez is van olyan jó játék, mint a Quake vagy a Diablo.

Nemrégiben olvastam valahol a Bryce 2.0 kapcsán, hogy ezek a programok bizonyítják, a programozás valóban művészet. Én csak egyetérteni tudok ezzel a kijelentéssel, de hozzátenném: maguktól sajnos nem dolgoznak. Másrészt avatott kézben a disznószőrből készült sörteecsettel éppúgy születhet kitűnő alkotás, mint a mókusszőr ecsettel. Szóval nem a program teszi az embert.

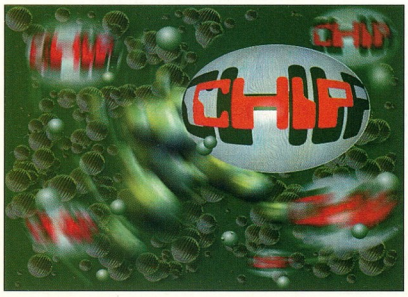

Mire jók ezek a programok a játékon kívül? Hogy dekoratív felületeket állítsunk elő, olyan hatásokat, amelyek egyébként csak 3D programokkal lennének létrehozhatók (ezek a hatások nem valódi 3D elemek, csak azt a hatást keltik). Olyan képi elemeket állítunk elő velük, amiket utána más képekbe montírozunk, alnyomatként, díszítőelemként használhatjuk fel az így készült képeket stb.

Nézzünk néhány példát – csak az ötlet szintjén, az elkészítésük rövid ismertetésével. Részletes leírásra sajnos nem vállalkozhatunk a rendelkezésünkre álló terjedelemben. E példákat csupán néhány lehetőség körüljárására készítettük – plug-in play –, minden célzatosság nélkül.

Elsőként legyen itt egy hímzett szem. A kiindulási alapul szolgáló képet a KPT *Spheroid Designer*ével állítjuk elő. Első lépésként nyissunk meg egy új file-t, töltsük ki feketével. Indítsuk el a Spheroid Designert, készítsünk egy aranyló fényű gömböt, vagy a *Preset* menüből vegyünk elő egyet. A bogyók száma 1000, az *Apply Option* menüben a *Star packimg2*-t választjuk, *OK*. Második lépésben a KPT *Twirl*t indítjuk, a Twirl funkcióval bemozgatjuk a képet.

Ezzel a képünk el is készült. Ahhoz, hogy reprodukáljuk a bemutatott képet, sajnos elég pontosan el kell találni a kép arányait. Ha mindannyiunk kedvenc felelős szerkesztője úgy gondolja, akkor a Photoshop .PSD file-jait is felteszi a CD-re, így könnyebb lesz követni, hogy én mit ügyeskedtem össze. Annál is inkább, mert későbbi példáink némelyike 20 vagy még több rétegből áll. *(Felraktuk! – a szerk.)*

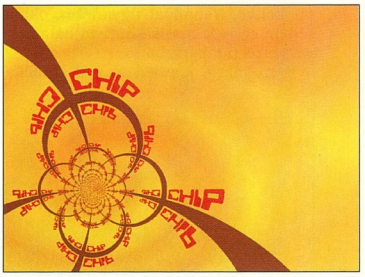

Második példánk: CHIP feliratú buborékok. Az alap sötétzöld, majdnem fekete. E fölé helyezünk el egy Spheroid Designerrel készített réteget, amelynek alapszíne fekete. A benne lévő bogyókat nemcsak azért készítettem mintásra, hogy dekoratívak legyenek, hanem azért is, hogy lezárjam a teret, ne a semmiben lebegjenek a buborékok. Színüket úgy állítottam be, hogy ne versengjenek a feliratos buborékokkal, tulajdonképpen háttérként funkcionálnak.

Az e fölötti rétegben van a bemozga-

tott háttér fő tömegét alkotó középső folt, amelyet a Spheroid Designerben generáltam. Ha nem lenne bemozgatva, ez egy zöld gömböcskékből álló halmaz lenne. A kis zöld bigyók egyszerű körkörös kitöltéssel készültek. Méretük különböző, térbeli elhelyezkedésük illúzióját keltve. Néhányat ugyanezen okból tettem egy-egy másik képelem háta mögé, részben takarásba.

Ilyen jellegű képeket akár dekorációnak, akár egy-egy termék környezetének is készíthetünk, ha a tárgyat eredeti környezetéből ki kívánjuk ragadni.

A *Vortex Tiling* (előző oldal, jobbra) kiválóan alkalmas egy logó vagy cégnév ívek mentén való elhelyezésére. Érdekes grafikus hatások érhetők el. Ezt a lehetőséget mutatja be következő két ábránk:

Elkészítjük a feliratot egy új rétegben. A *Vortex Tiling*ban addig keressük a megfelelő pozíciót, míg az kedvünk szerint való nem lesz. A fekvő kép alapját szolgáló spirális színátmenet előállításának lépései: a *Gradient Designer*rel elkészítjük a színátmenetet, majd a Twirllel beforgatjuk a kívánt ívben a spirált. A megírás rétege és az alap közé egy fehér színű réteget teszünk. Ennek az a szerepe, hogy átlátszósága szabályozásával úgy finomítjuk az alap színét, hogy az ne zavarja a szöveg rétegét, csak háttér maradjon.

A hasonló álló kép (balra) ugyanezen eljárással készült, azzal a különbséggel, hogy a *CHIP* feliratok rétegét 90 fokkal elforgattuk. A sárga alaptónusú hátteret a *Texture Explorer*rel generáltuk. Az alsó sávban lévő CHIP felirat nem a KPT segítségével készült, hanem az AlienSkin plug-in készletének *Carve* filterével. Ezt a készletet ezeken a képeken másutt nem vetettük be, azért, hogy csak egyféle készletre összpontosítsunk.

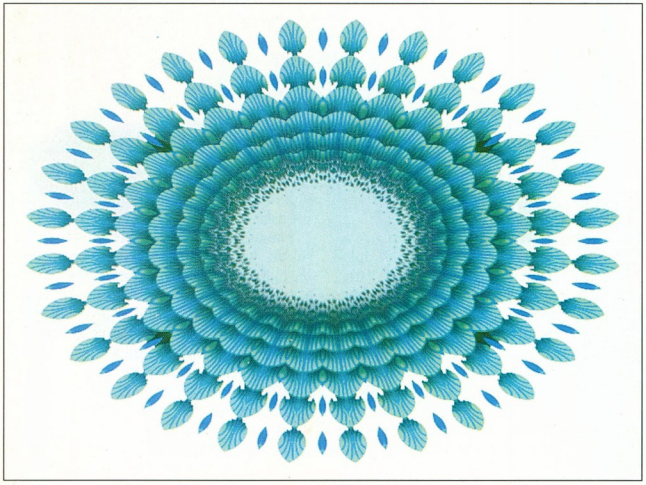

Ugyancsak a Twirl filter segítségével, de a kaleidoszkóppal készült az alsó kép. Előfordul, hogy az értékpapírok rózsáihoz hasonló mintára van szükségünk. Ezt pillanatok alatt előállíthatjuk ezzel a filterrel. Készítünk egy erősen kontrasztos, több színből álló színátmenetet, majd erre alkalmazzuk a kaleidoszkópot. Egy percen belül készen vagyunk (jobbra fent).

Következő képünk (jobbra fent) végképp játék – l'art pour l'art, élvezkedés a program nyújtotta eszközökkel. Utolsó képünk (jobbra középen) a *Planar tiling* funkciót mutatja be. A négyzetminta helyén lehetne logó vagy egy betűszó is, a lehetőségek tárháza kimeríthetetlen.

* * *

Nem úgy, mint a miénk. Nekem nem maradt több helyem, csak annyi, hogy ígéretet tegyek arra: ha ilyen szűkösen is, de legközelebb még egy-két kép erejéig bemutatjuk az AlienSkin új Eye Candy 3.0 készletét.

Siklósi Attila

CORAL ISBX telefonalközpont az EURO-ISDN-szolgáltatások széles körű alkalmazását biztosítja. A számítógép-telefon koordinálását megvalósító CTI rendszereivel a TADIRAN lehetővé teszi a telefonközpont és a hozzá csatlakoztatható számítógépek integrálását.

CORAL CTI = HATÉKONY ÜZLETKÖTÉS

A CORAL márkanevű Integrált Szolgáltatású Üzleti Telefon Alközpont (ISBX) egyszerűen használható berendezés. EURO-ISDN, QSIG és R2MFC jelzésrendszereivel bármilyen alközponttípussal együttműködik, önnálló hálózatba is szervezhető. Folyamatosan bővíthető 40–6000 portig. ISO 9001 nemzetközi minőségi tanúsítvánnyal rendelkezik.

TADIRAN TELECOMMUNICATIONS LTD.

Izrael legnagyobb híradástechnikai vállalata, kizárólagos magyarországi képviselője a

TELEMOBIL KFT.

TEVÉKENYSÉGE:
tervezés – szerelés – üzemeltetés – oktatás – 24 órás ügyelet – 10 évig garantált alkatrész-utánpótlás – az üzembe helyezéstől számított 2 év garancia – fizetési feltételek kidolgozása a vevő mindenkori anyagi lehetőségeinek figyelembevételével.

Látogassa meg bemutatónkat az IFABO Kiállításon május 6–10. között!
„A" pavilon 306 Stand

1119 Budapest, Andor u. 47–49. • Tel.: 463-5111 • Fax: 453-5110

Találkozott már az európai értékállóság előnyeivel?

A Tulip lenyűgöző tulajdonságokkal rendelkező, páratlan skálázhatóságot és magasfokú megbízhatóságot kínáló új szervereket fejlesztett ki. Ezek a gépek újra fogalmazzák a PC szerver szerepét az üzleti életben. A megnövelt teljesítménnyel szinte korlátlanok a bővíthetőség lehetőségei anélkül, hogy ez a megbízhatóság rovására menne. Ezenkívül számíthat a Set & Serve-vel ellátott TulipWare Server Editionra is, ami a könnyű installálást garantálja. A beépített Server Management Software a teljes hálózati infrastruktúrát védi.

Fenntartjuk a jogot a specifikációk megváltoztatására. The intel inside logo and Pentium are registered trademarks and the Pentium® Pro Processor logo is a trademark of Intel.

További információkért kérje részletes katalógusunkat.

Disztribútorok: CHS Magyarország t: 302-4222, HRP Hungary t: 252-6300, KERORG Kft. t: 270-4591 **Dealerek:** D-Data Kft. t: 37/310-609, EC-CO Kft. t: 212-0144, Elender Kft. t: 210-3044, Enter Computer t: 52/411-407, Kventa Kft. t: 269-5262, Peak-comp Kft. t: 82/311-646,

A Tulip Vision Line® Serverek jellemzői: Pentium®, Pentium® Pro és Pentium® Dual Pentium® Pro processzorok • 12-szeres sebességű SCSI CD-ROM • 64 Mb ECC memória standard; 1 GB-ig bővíthető • Ultra és Ultra Wide SCSI diszkek és vezérlők (9 GB-ig) • Tulip Vision Line DS, TR és PR modell szerverek • Set & Serve a Novell vagy Set & Serve a Windows NT szerverekhez • Tulip Advanced Server Management Software • 3 év garancia • **Opciók:** Tulip hibatűrő tükrözött szerver kapcsolat • Tulip Hot Swap RAID Solution (10 Hot Swap-elhető meghajtó helyig) • Redundáns tápegységek (*) • Redundáns Hot Swap ventillátorok (*) • Novell IntranetWare, Microsoft NT szerver SCO Unix – (*) A kiválasztott modelleken

Tulip computers

The benefits of European quality

Tulip Computers Magyarország: 1036, Budapest, Lajos u. 48-66. t: 250-8466, 250-8467 fax: 250-8468, e-mail: tulip@mail.elender.hu, www.tulip.hu

Plantrading Kft. t: 149-1740, Professzionál Salgótarján Kft. t: 32/420-666, Rádin Irodatechnika Kft. t: 52/500-310, SZÜV Országos Üzlethálózat t: 251-6666, Tóthfalusy és Tsa. Kft. t: 341-5557, Somogy Informatika Kft. t: (82) 313-711, Cobra Computer t: 270-6390, Computer Praxis Kft. t: (46) 412-760

SRS Computer Power Kft.
1124 Budapest, Vas Gereben u. 11/A
Tel.: 319-9929, 319-9930
Fax: 319-9931

Bízza ránk kritikus berendezéseinek áramellátását! Referenciaként kérdezze például az MKB, a CREDITANSTALT, a METRO, a GLAXO WELLCOME szakembereit...

Az adott feladatra a legjobb megoldást kínáljuk a **LIEBERT/EMERSON,** az **INVERTOMATIC,** ill. a **VICTRON** gyártmányú szünetmentes tápegységek széles választékából (valódi on-line, kétszeres konverzió, redundáns üzem, max. kiépítés 4800 kVA, távfelügyelet, ISO 9000, TMB Felügyeleti engedélyek)

A KIM SOFT IFABO'97 ajánlata

Akció (amíg a készlet tart)

MS Office 97 Prof. magyar /Upg.	69 900,-/39 900,-
Norton akció (állami tulajdonrészű cégeknek)	Hívjon!
Például: Norton Commander	**8 120,-**
Windows'95 (magyar) upgr. + modem	21 900,-
MS Office 4.2 (magyar spec.)	**62 900,-**
ABC Graphics Suite Win95	29 900,-
CorelDRAW 6 (magyar) /Upgr.	**43 900,-/27 400,-**
CorelDRAW 7 CD Spec. /Upgr.	69 900,-/5ft 900,-
CorelDRAW 5.0 CD /Upgr.	**46 900,-/25 400,-**
CorelDRAW 3.0 / 4.0 CD	15 600,-/15 800,-
Delphi 2.0 (16 + 32 bit együtt)	**24 900,-**
QEMM 8.01 for Win95 / Upgrade	15 900,-/8 996,-

Szoftver újdonságainkból

Adobe PhotoShop 4.0 /Upgr.	147 900,-/57 900,-
Adobe PageMaker 6.5 /Upgr.	**147 900,-/41 900,-**
PaintShop Pro 3.12 /4.12	16 400,-/17 900,-
Visual BASIC 5.0 Prof. /Upgr.	**89 900,-/46 400,-**
Visual C++ 5.0 Prof. /Upgr.	89 900,-/46 400,-
Visual Studio 97 Pro /C. upgr.	**177 900,-/89 996,-**
WinFax Pro 8.0 Win95 & NT/Up.	21 900,-/10 900,-

CD-ROM-ok, játékprogramok

3 koponya, avagy a Toltec kincse	**7 996,-**
AH64-D Longbow /Alien Trilogy	8 996,-/9 400,-
ChessMaster 5000 /Diablo	**4 800,-/8 996,-**
Mega Pack 5 /Mega Pack 6	7 400,-/7 900,-
MS Flight Simulator 6.0 for Win95	**9 996,-**
Mortal Kombat 3 /Rebel Assault 2.	4 400,-/7 900,-
MS Encarta Encyclopedia 97	**8 996,-**
Learn to Speak English /German	22 900,-/22 900,-
Nyelvmester (angol /német)	**4 800,-/4 800,-**
Angol-magyar, m-a. hangos szótár (Új!)	6 400,-
Német-magyar nagyszótár CD-n	**14 400,-**
Manó Angol /Manó Német	5 200,-/5 200,-
ClipDic (CD-k angol/német beszédértéshez)	5 900,-
Egyéb multimédia CD-ROM-ok	**Hívjon!**

Asymetrix Toolbook II Publisher	**142 900,-**
ARJ 2.5 /PkZip 2.04	10 600,-/11 600,-
AutoCAD LT Win95 /Upgr.	**71 900,-/22 400,-**
Borland Delphi 2.0 Developer Spec.	78 300,-
Check It 4.0 Diagnostic Kit	**29 900,-**
ClipArt és foto CD-k nagy választékban	Hívjon!
Close Up 6.5 Dual Pack	**33 400,-**
Corel Mega Gallery (50 000 ClipArt)	12 900,-
Corel WEB.Graphics Suite	**45 400,-**
CorelXARA for Win95 & Windows	43 900,-
Fontoszaurusz (1200 magyar font CD-n)	13 400,-
F-Prot 2.26 Prof. (antivirus pr.)	**Hívjon!**
Freehand 7.0 Graphic Design Studio	Hívjon!
Internet FastFind	**10 400,-**
JOGIKUS (hatályos jogszabály gyűjt. - CD)	24 000,-
Kai's Power Goo	**13 400,-**
Lotus Organizer 2.1 (magyar)	21 996,-
Lotus SmartSuite (irodai programcsomag)	106 900,-
MS ACCESS 97 /Upgrade	**59 900,-/19 996,-**
MS Word 97 /Upgrade	59 900,-/16 900,-
MS Visual J++ 1.1 (32 bit)	**17 900,-**
MS Visual FoxPro 5.0 Comp. Upgr.	47 400,-
Norton Commander 5.0 /Upgr.	**12 900,-/ 6 996,-**
Norton pcANYWHERE for Win95	25 900,-
Norton Utilities 2.0 Win95 /Up.	**15 996,-/ 8 400,-**
Novell IntraNetware for Small Business	Hívjon!
Partition Magic 3.0	**17 900,-**
Procomm Plus 3.0 for Win.	22 900,-
QuarkXPress 3.32 for Win./Win95	**142 900,-**
Reachout 6.0 Host & Viewer	32 400,-
Remove It 3.0 (Windows takarító)	10 996,-
System Commander 3.03	**17 800,-**
UnInstaller 4.0 (Windows95 takarító)	10 400,-
TrueType betűcsomagok (50 db font)	**4 900,-**
Ügyviteli nyilvántartó programok	Hívjon!
Visio 4.5 Technical /Upgr.	**84 900,-/58 400,-**
Visual Basic 4.0 Standard (Akció!)	11 400,-
WordPerfect 6.1 Suite CD Spec.	**36 400,-**

A közölt árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit.

Akciós árakkal és bővített CD választékkal várjuk Önöket az IFABO kiállítás A pavilonjában, a 212/F standon!

KIM-SOFT Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft.
1112 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Telefon: 319-8973, 319-8967, fax: 319-9760

SPRINT COMPUTER KFT.
Web: WWW.SPRINT.HU
FaxBank: 180-8611/2200##

SPRINT Boltok: 1087 Bp., Berzsenyi D. u. 3. Tel.: 210-4835, 210-4836, fax: 313-4866 1068 Bp., Felsőerdősor u. 7. Tel./fax: 342-4707, 342-6724

Operációs rendszerek	
MS DOS 6.22	9 300 Ft
IntraNetWare SB 5 user	**79 900 Ft**
IntraNetWare SB 10 user	129 900 Ft
IntraNetWare 5 user	**146 900 Ft**
IntraNetWare 10 user	245 400 Ft
IntraNetWare 5 upgrade	**66 000 Ft**
IntraNetWare 10 upgrade	133 000 Ft
Workgroups 3.11	**26 400 Ft**
Windows 95	32 550 Ft
Windows 95 upgrade	**12 000 Ft**
WinNT 4.0 Server 5 user	144 500 Ft
WinNT 4.0 Workstation	**56 400 Ft**
OS/2 4 Merlin CD	45 600 Ft
OS/2 4 Merlin upgrade	**30 200 Ft**
WinWarp magyar	25 800 Ft
Lantastic 7.0	**21 300 Ft**
Lantastic 7.0 upgrade	10 700 Ft

Irodai alkalmazások	
Office 4.2 magyar	**64 800 Ft**
Office 4.2 magyar upgrade	52 700 Ft
Office Prof. 4.3	**93 400 Ft**
Office Prof. 4.3 upgrade	70 400 Ft
MS Office Standard 97	**76 900 Ft**
MS Office Std. 97 upgrade	44 500 Ft
MS Office Prof. 95	**93 600 Ft**
MS Office Prof. 95 upgrade	62 400 Ft
Word 97 v. Excel 97	**52 500 Ft**
Access for Win 97	52 500 Ft
Word 97 v. Excel 97 upgrade	**15 600 Ft**
Access for Win 97 upgrade	18 600 Ft
Works for Win 95	**11 200 Ft**
Corel WP Suite Akció!!!	39 900 Ft
Corel Prof. Office!!!	**59 400 Ft**
Organizer 2.1 magyar	23 600 Ft
ScreenCam 2.1 magyar	**14 000 Ft**

Lotus SmartSuite 96 magyar	49 900 Ft
cc:Mail Client/Router	**15 000 Ft**
Lotus WordPro 96 hun.	20 400 Ft
WinFax Pro 4.0	**14 000 Ft**
WinFax 4.1 Str. Kit	46 200 Ft
WinFax Pro 7.5 Win 95	**19 500 Ft**
Delrina CommSuite 7	22 700 Ft
Navigator 3	**9 100 Ft**
Navigator-előfizetés	3 200 Ft
Navigator Gold 3	**14 700 Ft**
Hálózatos termékek	
Exchange 5 user	**175 800 Ft**
Exchange 10 user	241 000 Ft
Notes Server 4.1	**152 500 Ft**
Notes Desktop/Client	24 000/21 300 Ft
Notes Starter Kit	**204 100 Ft**
Cheyenne ArcSolo	17 600 Ft
ArcServe 6 10 user	**52 700 Ft**

FaxServe 5 user	70 400 Ft
Segédprogramok	
WinCheckIt 4.0	**13 700 Ft**
F-Prot Prof./Personal	50 800/12 200 Ft
VirusScan 5 in 1	**8 700 Ft**
DOS Navigator 1.42	3 500 Ft
Pkzip/Pkunzip	**11 500 Ft**
Norton Comm Win95	13 800 Ft
Norton AntiVirus 95	**12 800 Ft**
Norton Navigator	11 700 Ft
Norton Utilities 95 2.0	**15 300 Ft**
Norton Utilities 95 upgrade	6 700 Ft
Norton NT Tools	**8 200 Ft**
Norton pcAnywhere 7.5	24 500 Ft
Helyesek 97 (3 program)	**28 800 Ft**
QEMM 8.0	15 900 Ft
Uninstaller 4.0	**11 800 Ft**
Partition Magic 3	17 700 Ft

Procomm Plus for DOS	**10 300 Ft**
MultiKey 3.5	3 500 Ft
System Commander	**16 200 Ft**
Programnyelvek	
Clipper 5.3	**34 000 Ft**
Visual Basic 5 Prof.	74 900 Ft
Visual Basic Prof. 5 upg.	**44 500 Ft**
Visual C++ Prof. 5 upg.	44 100 Ft
Borland C++ Builder Std.	**25 100 Ft**
Borland C++ Builder Prof. upg.	63 500 Ft
Delphi 2.0 upgrade	**30 400 Ft**
Delphi 2.0 Developer upg.	48 800 Ft
Paradox 7.0 for Win 95	**33 600 Ft**
Multimédia	
Nyelvész angol, német	**4 990 Ft**
Országh angol–magyar	15 600 Ft
Szövegfordító	**8 000 Ft**
Repülő kastély mese	6 800 Ft

Az IFABO-n megtalál minket a Microsoft-standon!
Óriási magyar Professional Office 97-akcióval várjuk!

Angol hangosszótár	**7 800 Ft**
SPT_GIB angol–magyar szótár	4 000 Ft
Grafikai alkalmazások	
AutoCAD LT 2/Win 95	66 800 Ft
ABC Flowcharter 7 upg.	**28 000 Ft**
ABC Graphics Suite 2 upgrade	37 000 Ft
Visio 4.0	**35 700 Ft**
Visio 4.1 Technical	74 900 Ft
Publisher Win 95	**13 400 Ft**

CorelDraw 4 CD	14 400 Ft
CorelDraw 5/7	**39 700/75 600 Ft**
CorelDraw 6 magyar	42 200 Ft
CorelDraw 6 magyar upg.	**26 100 Ft**
Corel Visual CADD	43 500 Ft
Corel CD-k otthonra	**4 000 Ft**
Corel 10 CD pack sorozat	7 900 Ft
Corel Web Designer	**21 600 Ft**
Corel WebGraphics Suite	43 300 Ft

PageMaker 6.5	**146 300 Ft**
PageMaker 6.5 upgrade	35 100 Ft
PhotoShop 4.0	**146 300 Ft**
PhotoShop 4.0 upgrade	53 000 Ft
Adobe Acrobat Pro!!!	**60 500 Ft**
ATM Deluxe 4.0 CD	18 900 Ft
QuarkXpress 3.32	**154 400 Ft**
Játékok	
2000 MB/1000 MB	1 300/1 700

Nascar Racing 2	**7 600 Ft**
Diabolo/SkyNET	8 400/4 100 Ft
Imperium Galaktika (magyar) jön	
Titanic/Settlers 2	8 400/6 800 Ft
Három koponya (magyar)	**6 720 Ft**
Red Alert/DiscWorld 2	9 200/7 400 Ft
Deadly Games	**8 100 Ft**
Screamer 2/NBA Jam	7 400/4 000 Ft
Judge Dredd/Aliens	**4 000/9 000 Ft**

Hangkártyák	
Gravis Ultrasound Classic	11 500 Ft
Gravis Ultrasound PnP	**27 900 Ft**
Sound Blaster 16 vibra	12 900 Ft
Sound Blaster AWE 64	**36 200 Ft**
Számítógép-konfigurációk	
P100/Basic Desktop PC	88 000 Ft
P133/Office Workstation PC	**117 000 Ft**
P166/Internet Multimedia PC	206 000 Ft

Novell. HEWLETT PACKARD COREL Microsoft KIEMELT FORGALMAZÓ SYMANTEC. Borland LOGITECH Lotus. IBM Microsoft SOLUTION PROVIDER COMPAQ SONY 3Com

Áraink áfa nélkül értendők. Az árváltoztatás jogát fenntartjuk. A fenti árak a március 28-i állapotot tükrözik.

Multimédia Light Lib módra

Egyre több programmal szemben követelmény, hogy az eltárolandó adatokhoz multimédia információkat is rögzítsünk. Ezt a CA Visual Objects 1.0c nem támogatja, mégis van megoldás: a Light Lib.

Gyakori probléma, hogy az eltárolandó információhoz képeket, videofelvételeket, hangokat szeretnénk csatolni. Ez csak külső segédeszközzel tehető meg. E területen a DFL cég Light Lib nevű terméke a legismertebb.

A Light Lib a grafika és a képi adatmegjelenítés három területét karolja fel. A Light Lib Images a képfile-ok megjelenítését és szerkesztését, a Light Lib MultiMedia az AVI formátumú videofelvételek és a WAV hangfileok lejátszását, a Light Lib Business pedig az üzleti grafika- és diagramkészítést támogatja.

Light Lib Images

A legismertebb képformátumok (GIF, TIFF, BMP, Targa, PCX, JPEG stb.) megjelenítésére és minimális átalakítására alkalmas. A megjelenítés történhet saját ablakban vagy egy adatfelviteli ablakon ImageControlként. Ha kontrollként szeretnénk alkalmazni (tehát a rögzítendő adatok felviteli ablakán), sajnos több akadályt is le kell küzdenünk. A megjelenített képeken a legismertebb szerkesztőműveletek (Brightness, Contrast) és effektek (Smooth, Smooth More, Blur, Sharpen, Edge, Detail, Contour) hajthatók végre.

Light Lib MultiMedia

A modul a Video for Windows formátumú AVI file-ok és a WAV formátumú hangfile-ok lejátszására képes. Videofelvétel lejátszásához a Windowsban be kell állítani a lejátszó drivert (Windows 3.1x alatt telepíteni kell, mivel nem része az alaprendszernek).

Telepítési és használati hibák

A Light Lib használatba vételének első lépése a telepítés. Ilyenkor felteszi a saját drivereit a CA-VO alá. Ennek legszembetűnőbb jelét akkor tapasztaljuk, amikor belépünk az ablakeditorba: egyrészt új ablaktípusok (a LightLibDataWindow és a LightLibDialogWindow osztály), valamint új kontrollok jelennek meg.

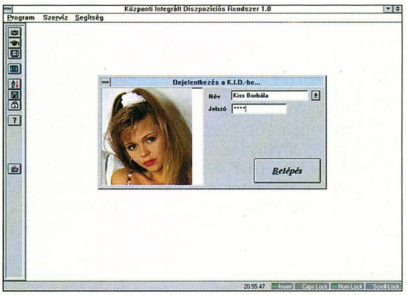

Az MTV beléptető rendszerének megvalósítása Light Lib Images segítségével

A következő lépés a Light Lib rendszer könyvtárainak importálása lesz. Itt nagyon fontos az importálás sorrendje, pontosabban az, hogy az LLOBJECT.AEF-et kell először behozni, ugyanis ez a modul fogja tartalmazni az összes olyan osztálydefiníciót, amelyre a további modulok (Images, MultiMedia, Business) hivatkozni fognak.

Ezek után a rendszerünk elvben működőképes, vagyis alkalmas arra, hogy elkezdjük a fejlesztéseinket.

Ez ténylegesen így is van. Viszont a rendszerrel ismerkedők ritkán vágnak bele azonnal a fejlesztésbe. Elsőként mindig a rendszerhez adott mintapéldákat nézik át. Itt éri az első csalódás a kezdőket: a mintapéldák nem úgy működnek, ahogy azt elvárnák!

A hiba oka az, hogy az alkalmazásokban meghívott LightLibImages, illetve LightLibMultimedia könyvtár SHELL... MORE nevű moduljában egy olyan változóra hivatkozunk (aChildWindows), amely azon a szinten nem érhető el.

A megoldás: a SHELL... MORE modult exportálás után véglegesen törölni kell a meghívott könyvtárból, majd az adott mintapéldába kell importálni – azaz a SHELL ...MORE modult át kell mozgatni az egyik alkalmazásból a másikba.

A Light Lib Images alkalmazása

A videofilm-katalógus programunkban a felviteli ablakon keresztül fognak megjelenítődni a képek és videofile-ok. A megjelenítés kontrollja (ablaka) a CA-VO Window Editorában hozható létre. A tökéletes működéshez meg kell adnunk néhány adatot.

A kontrollunk generált nevét (például *theImageControl1*) nem kötelező megváltoztatni – itt nem követelmény az, hogy egy mező neve legyen. Az adatok megjelenítéséhez szükséges kapcsolat az *ImageFieldName/FileName property* bejegyzésen keresztül fog kialakulni – ahová az aktuális adatszerverünk azon mezőjét kell beírnunk, amelyben a megjelenítendő képfile nevét tároltuk el. Ha a megjelenítendő adat nem ott van, ahol a .DBF file, ki kell töltenünk a *File Path* bejegyzést is az elérési úttal.

Beállíthatunk megjelenítést befolyásoló paramétereket is: például a megjelenítendő kép eszközsávját (TOOLBAR property), a kép kontrollban való mozgatására szolgáló görgetősávot (SCROLLBAR property), illetve a kép keretének (FRAME property) ki- és bekapcsolását.

A Light Lib alkalmazásakor fellépő problémák – CA-VO-ban való progra-

mozásunk során nem először – az elérési utakból fognak származni. Az adatszerverek létrehozásakor az univerzális telepíthetőség érdekében kitöröltük a .DBF file elérési útvonalát. Ez a sors vár a kép megjelenítését végző Light Lib Images kontroll *File Path property* bejegyzésére is.

Ezek után az alkalmazásunkat elindítva – bár minden más jól működik – a képek nem jelennek meg.

A Light Lib hosszas tanulmányozása után derült ki, hogy abban az esetben, ha a megjelenítést végző ImageControl elérési útját (File Path property) kitöröljük vagy nem adjuk meg, a képek elérési útját az ablakhoz hozzárendelt adatszerver egy belső változójából próbálja pótolni, feltételezve, hogy a képfile-ok az adatszerverek .DBF file-jaival közös alkönyvtárban vannak. Azért nem lehet pótolni az utakat az adatszerverből, mert minden szerver fenntart a .DBF fizikai helyének eltárolására végett egy ...DBF_PATH nevű (jelen esetben a VIDEO adatszervernél egy VIDEO_DBF_PATH) változót.

Ha viszont az adatszerverünk könyvtárszerkezete törlődik (lásd sorozatunk első részét), e változónak nem lesz értéke, és ezért a kép sem jelenik meg.

Hibánkat úgy korrigálhatjuk, hogy a VIDEO_DBF_PATH változót feltöltjük a .DBF file-ok elérési útjával – például *CurDrive()+':\'+CurDir()* függvényhívással.

A ..DBF_PATH feltöltése a CurDrive/CurDir párral nem a legpraktikusabb megoldás, mert ha a program használata során valamilyen okból könyvtárat váltunk, gondoskodnunk kell az induló könyvtárba való visszalépésről is. Enélkül az első adatszerverhez való forduláskor „elszáll" a program.

Ezek a könyvtárváltások legtöbbször nem szándékosak. Ha a kép megjelenítéséhez a háttértáron keresgélünk file-okat (például egy OpenDialog ablakkal), és így váltunk könyvtárakat, máris megszülethet a hiba. Ugyanis a képek nézegetését nem biztos, hogy abban a könyvtárban fejeztük be, ahol az adatszervereink .DBF file-jai vannak. Ilyenkor a CurDrive/CurDir téves értéket ad vissza.

Az útvonalak beállítására az lehet a megoldás, ha az alkalmazás indításakor egy globális változót töltünk fel a CurDrive/CurDir függvényhívással, és ezt a változót adjuk értékül az adott szerver ..._DBF_PATH változójának.

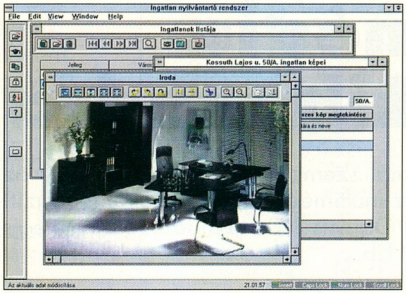

A képek megjelenítésénél a Light Lib Images eszközsávjáról közvetlenül elindíthatók a legfontosabb szerkesztőfunkciók

Mutató

- A Light Lib Eval Copy (meghatározott ideig működő) változata beszerezhető a www.dfl.com Internet-címről vagy a PC Szoftver Kft.-től
- A sorozat első részében (CHIP, 97/02/89) bemutattuk a CA-VO 1.0c előnyeit, és a sorozatban taglalt példafeladatot
- A sorozat második részében (CHIP, 97/03/77) az ablakkezeléssel foglalkoztunk
- A sorozat harmadik részében (CHIP, 97/04/83) az ablakok megjelenítése és az adatfelvitel (módosítás) során tapasztalt hibák javításával foglalkoztunk

A Light Lib értékelése

Csodálatos dolgokat lehet készíteni a Light Libbel. A használata során felmerülő egyetlen jelentősebb gond az, hogy az ára többszöröse a CA Visual Objects 1.0c-ének. A kezdők fejlesztéseit segítheti, hogy a Light Libnek van egy úgynevezett Eval Copy változata.

Koncsik István
(sdreams@online.cos.hu)

Lotus Notes: ez működik!
– világszínvonalú elektronikus levelezés
– Domino web-szerver
– irodaautomatizálás
– adatbázis-integráció
– munkafolyamatok (workflow)
Demo CD-t kérjen a 186-9265-ös faxszámon a Lotustól!
Lotus BUSINESS PARTNER

720 DPI FELBONTÁS, A4-A2 MÉRET VAGY LEPORELLÓ, 700 CPS SEBESSÉG, TALLY NYOMTATÓ, 189.400FT*-ÉRT?

* végfelhasználói ár áfa nélkül

MELLIK & BAKÓ

Színes nyomtatás leporellóra!

A Tally magyarországi képviselete megkezdte a T7070-es típusú tintasugaras nyomtató árusítását. A nyomtató paraméterei alapján semmilyen kategóriába nem sorolható, a használható papírméretek – *A4, A3, A2, leporelló* – már a plotterek világába kalandoznak, a sebessége – *700 cps* – vetekszik egy gyors mátrixnyomtatóéval és mindezt akár színesben. Az ára pedig jócskán alatta marad az eddig felsorolt nyomtatókénak. Ha Önnek szüksége van egy nagy teljesítményű, kiváló minőségű színes nyomtatóra – *AppleTalk interfésszel* –, a Tally erre is kínál megoldást. Higgyen a szemének és hívja a Kvint-R Kft.-t.

Tally COMPUTER PRINTERS

Kvint-R Számítástechnikai Kft.

H-1145 Budapest, Újvidék tér 15.

Tel: (36-1) 252-8484, 252-8485 • Fax: 252-8484

PRINTERT A KVINT-R-TŐL

Valamennyi alkatrészünk tökéletesen együttműködik egymással ...

Pentium 120 MHz, 16 MB RAM, 1.27 GB HDD, 8x CD, 3D támogatás, 16 bites hangkártya, rádiókártya, faxmodem, aktív hangszóró, alacsony sugárzású monitor, Windows '95 (magyar) operációs rendszer, + 6-os CD-csomag

... és Önnel

Az otthoni számítógépek eladásában a Packard Bell – a világ egyik legnagyobb számítógépgyártója – az első.

Sikerünk titka az, hogy tudjuk, a számítógépeinknek kell megérteniük és követniük a felhasználók igényeit. Gépeink vannak az emberekért és nem fordítva.

Számítógépeink rendkívül sok szolgáltatást nyújtanak: **Internet,** CD, fax, telefon, tv, rádió, videó stb. A komputerek egyre szélesedő felhasználási területe, illetve a szoftverek növekvő memóriaigénye azonban folyamatos bővítést jelentenek. Mi nemcsak a felhasználást könnyítjük meg – a számítógépeinkhez adott ingyenes, jogtiszta szoftverekkel –, hanem arra is odafigyelünk, hogy igényeinek állandó növekedését is egyszerűen tudja követni.

Amikor Ön a Packard Bell mellett dönt, akkor biztos lehet abban, hogy a későbbiek során is gond nélkül tudja számítógépét használni. Fejlesztéseink során különösen ügyeltünk arra, hogy minden egyes új alkatrész tökéletesen együttműködjön a régiekkel és Önnel. Ezért számítógépeinkben később sem fog csalódni. A Packard Bell megbízható társa lesz hosszú éveken át.

Packard Bell

Otthon a számítástechnikában

1149 Budapest, Bosnyák tér 5.

E-mail: packbell@mail.datanet.hu

Budapest MÉDIA MART (1) 347-1650 • interPC networking Kft. (1) 251-9678 • OFFICE PLUS (1) 270-2545 • KERAVILL (1) 465-1002 • PC Soft Kft. (1) 120-3442 • UNICOMP Kft. (1) 217-4170 • **Debrecen** FŐNIXCOMP Kft. (52) 410-571 • **Győr** DIGITÁLTECHNIKA (96) 414-411 • **Hódmezővásárhely** DELFIN Computer Rt. (62) 346-033 • **Kaposvár** MICROKAL Kft. (82) 320-513 • **Kecskemét** HC Fair Kft. (76) 482-186 • **Miskolc** dr. LAN (46) 412-368 • NET Rendszerház Kft. (46) 411-412 • **Nagykanizsa** HC Byte Kft. (93) 314-333 • **Pécs** COMPUTER-TECHNIKA Kft. (72) 450-207 • HC Pointer Kft. (72) 310-662 • **Székesfehérvár** UNICOMP Kft. (22) 327-446 • **Szekszárd** KVANTUM Kft. (74) 419-541 • **Tatabánya** ALFADAT (34) 310-234

STRAM-KVANT Budapest

Hot line: (1) 252-0545

A Linux pókfonala

Bizonyára sokan szeretnék az Internetet Linux alól böngészni. Ehhez szeretnénk segítséget adni a márciusi CD-nken megjelent RedHat 4.1-re alapozva.

Aki rootként indította el az X Window rendszert, már biztosan megtalálta a Control-Panelben a hálózati konfigurációs részt. Ezt használva gyorsan és könnyen lehet PPP-kapcsolatot létesíteni a szolgáltatóval. Ennek menete a következő.

Alapvető beállítások

Elsőként, ha még nem tettük meg, a Modem Configuration segítségével állítsuk be, hogy melyik porton található a modemünk. Fontos tudni, hogy Linux alatt két hardveregységnek nem lehet azonos IRQ száma, azaz például nem lehetséges együtt a COM1/IRQ4 és COM3/IQR4, illetve a COM2/IRQ3 és COM4/IRQ3 beállítás. Ezt a soros vezérlőkártya vagy a BIOS beállításainál még a rendszer indítása előtt ellenőrizzük!

Ha a modem nem fér el az első két COM port valamelyikén, akkor a COM3 vagy COM4 porthoz az 5-ös vagy 7-es IRQ-t érdemes rendelni attól függően, hogy melyik szabad (ezek alapesetben az LPT1-hez, illetve LPT2-höz vannak rendelve, de két párhuzamos portra ritkán van szükség egy gépben).

Aki nem ismerős a Linux device-megnevezéseiben, a következő logika alapján találja meg a modemét:

COM1 = /dev/ttyS0,... COM4 = /dev/ttyS3.

Mutató

- A *ppp0 interface* és a *login script* beállításához találhatók példák e számunk CD-jén a \CIKKEK\HEZ\LINUXPPP könyvtárban
- A *diald* program megtalálható májusi (XIV.) CD-nken. Emellett elérhető több anonymous ftp szerveren, valamint az ftp.redhat.com/pub/contrib/RPMS/ könyvtárában és a mirror siteokon is
- A Linux rendszerhez múlt évi és idei CD-inken, illetve ezekhez kapcsolódóan Kincstár című rovatunkban rendszeresen adunk közre új anyagokat
- Mire jó a Linux? CHIP, 97/2/60

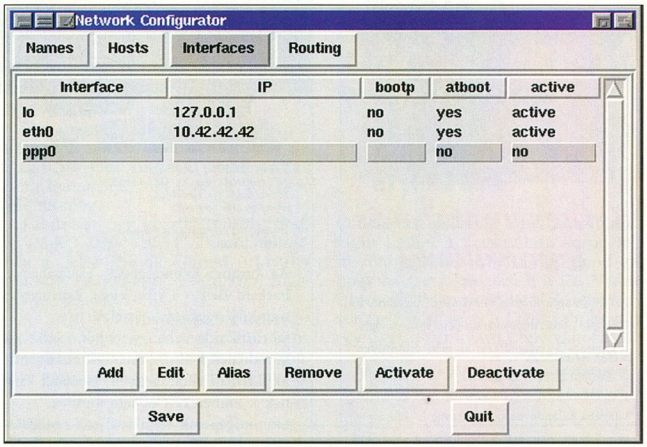

Network Configurator: az interface-ek listája

A fentiek alapján – ha nem grafikus üzemmódban akarjuk beállítani – a következő parancsot kell begépelnünk, feltételezve, hogy a modem a COM2-n (azaz a /dev/ttyS1-en) van:

ln /dev/ttyS1 /dev/modem

Grafikus konfigurálás

Indítsuk el a *Network Configuration* programot a Control-Panelről vagy a terminál ablakból a *netcfg* paranccsal. Válasszuk ki az *Interfaces* opciót, majd az *Add* gombbal adjunk hozzá egy új PPP interface-t. A megjelenő ablakban a mezőket értelemszerűen kell kitöltenünk, majd a *Customize* választásával léphetünk tovább. A megjelenő *Edit PPP Interface* ablakban az hardver alapbeállítások általában jók (use hardware flow control and modem lines, abort connection on well-known errors). Ezután továbbléphetünk a *Communication* beállításokhoz.

A modem inicializációs parancsát a modemünk dokumentációjából tudhatjuk meg, jól beállított modemnél ez egyszerűen *ATZ*. A Dial parancs általában *ATDT* vagy – ha feltétlen pulse módban kell tárcsázni – *ATDP*.

A telefonszám mezőben a már beírt telefonszám látható, így azzal nem kell foglalkozni. Ez alatt található a kommunikációs script, amit a rendszer majd a bejelentkezéshez használ. Ennek első mezője a várt szöveg, a második a küldendő vá-

lasz. Szolgáltatótól függően ide mást és mást kell írni. Itt két gyakori esetet ismertetünk.

Az alapbeállítás szerint a szolgáltatótól egy *login:* promptot várunk, majd a név megadása után a *password:* promtra meg kell adnunk a jelszót. Ezután azonnal indul a PPP-kapcsolat.

A másik gyakori esetben a szolgáltató gépe *Username:* promptot ad. Ez esetben az *ogin:* szöveget tartalmazó sort módosítanunk kell *sername:*-re. A *password:*

Folytatás a 113. oldalon!

HATÁROK NÉLKÜL

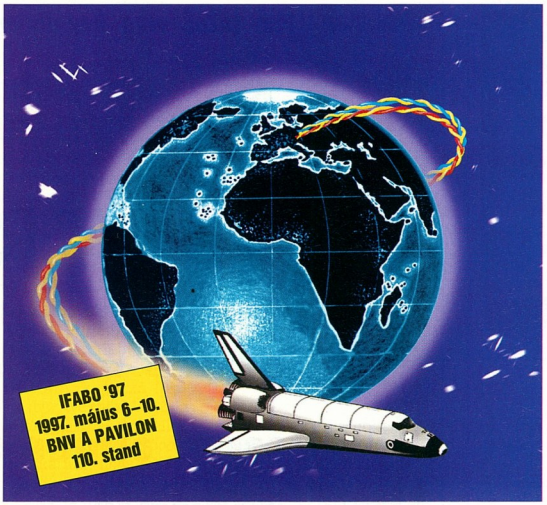

Követi Ön is a technika vívmányait, a fejlődés útját? Mert mi igen!
Az **X-BYTE** – mint az **első** hazai **számítógép-hálózatépítő cég** – alapvető követelménynek tartja folyamatosan alkalmazni a legújabb technológiákat.
Külföldön képzett szakembereink munkájának eredménye **5000**-nél több **hálózat,** amelyek ma is **hibátlanul** működnek. Strukturált rendszereinkre **élettartam-garanciát** vállalunk, hogy Ön is **HATÁROK NÉLKÜL** dolgozhasson!

X-BYTE®
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.

1037 Budapest, Hunor u. 55.
Tel.: 250-7016, fax: 250-7024
E-mail: xbyte@xbyte.datanet.hu

ELSŐKÉNT A SZAKMÁBAN ISO 9001 MINŐSÍTVE

A dinamikus duó

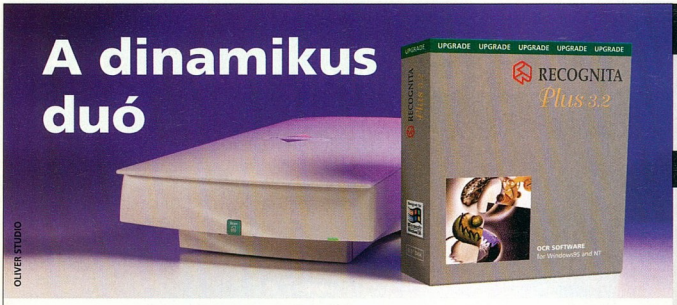

OLIVER STUDIO

HP ScanJet 5p & Recognita Plus... és nincs többé újragépelés!

A Hewlett-Packard és a Recognita Rt. legújabb termékei, a ScanJet 5p színes és szürkeárnyalatos lapolvasó a Recognita Plus optikai karakterfelismerő programmal új, automatikus megoldást kínál Önnek az újragépelés helyett.

E két eszközzel gépelt vagy nyomtatott szöveg könnyen számítógépre vihető és közvetlenül az Ön által használt alkalmazásokba (Microsoft Word, WordPerfect, Excel stb.) helyezhető. Mi lehetne ennél egyszerűbb? Ne vesztegesse az idejét az újragépeléssel. Telefonáljon már most. Válassza Ön is a Dinamikus duót!

Designed for Microsoft Windows 95

Minden védjegy elismerve.

HEWLETT PACKARD **HotLine** tel.: 343-0310 www.hp.com/go/scanjet

RECOGNITA PLUS 3.2
UPGRADE

54.900 Ft

• olvasva ír • tökéletesen magyar
• pontosan gyors • helyesen ellenőriz

HP SCANJET 5P

84.900 Ft*

• természetesen színes • éles, mint a sas szeme • harmónikus a betű, a kép
• gyors, kicsi, kedvező árú

*ajánlott felhasználói ár

Kedvezményes csomagár

129.000 Ft

Május 31-ig tartó akciónk ideje alatt a kedvezményes csomag vásárlói egy 2.000 Ft-os könyvvásárlási utalványt kapnak ajándékba!

Megvásárolható az Ön HP kereskedőjénél és a Recognita Rt.-nél
(1012 Budapest, Márvány u. 17. VI.em.)

RECOGNITA Rt. tel.: 201-7973, fax: 201-7607 www.recognita.hu

Czövek Hofer Répás Való

OS/2 WARP

KÉZIKÖNYV II.

Hálózatos alkalmazások

A tartalomból

Folder Edit View Selected Help

A kézikönyv a nagysikerű „kék könyv" hagyományait követve referencia jellegű, bevezeti az OS/2 hálózatos világával most ismerkedő olvasókat a hálózatkezelés alapjaiba és hasznos referenciával, tippekkel szolgál a tapasztalt „warpolók" számára is. Könyvünkből megismerkedhet:

– az angol nyelvű termékek hálózatos szakkifejezéseivel, magyarázataival,
– a hálózatépítés és -kezelés alapjaival,
– a legnépszerűbb hálózati operációs rendszerekhez (Netware, LAN Server, Windows NT) való csatlakozás megoldásaival; beállításokkal, gyakorlati
– tapasztalatokkal, egyenrangú hálózat kialakításának feltételeivel, kis mun-
– kacsoportok számára,
– az Internet használatával és az intranet előnyeivel,
– a REXX programozás alapjaival.

A könyv CD-melléklettel jelenik meg, amelyen a könyv témájához kapcsolódó válogatott OS/2-es shareware és freeware programokat, FixPak-eket, valamint a Visual Age Basic for OS/2 demó verzióját találhatja!
OS/2 jogtiszta szoftver vásárlásakor 2000 Ft-os kedvezmény!
336 oldal, 3200 Ft

Válaszkártya

Kérem, küldjék el számomra postai utánvéttel (+postaköltség) az alábbi könyvet:

OS/2 WARP KÉZIKÖNYV II.

PÉLDÁNY ÁR

NÉV

CÍM

ALÁÍRÁS DÁTUM

kód: CH 97/05

Megrendelését a válaszkártya vagy annak fénymásolata segítségével juttassa el címünkre: **Műszaki Könyvkiadó - DM, 1300 Budapest, Pf. 48.**, fax: **367-0825**.
A megrendeléseket csak a készlet erejéig tudjuk kielégíteni.

Kilátogat az IFABO '97. kiállításra?

Ha akar valami igazán érdekeset látni, eláruljuk, hol talál meg bennünket:

"A" 107/B.

SERVER COMPUTERS Kft.

1149 Budapest, Egressy út 78. Tel./fax: 220-5606, 220-5607, 267-6708

A MICRONICS forrás...

Új Internet címünk:
http://www.server-c.hu

MEGSZÓLALÁSIG olyan, mint a többi!

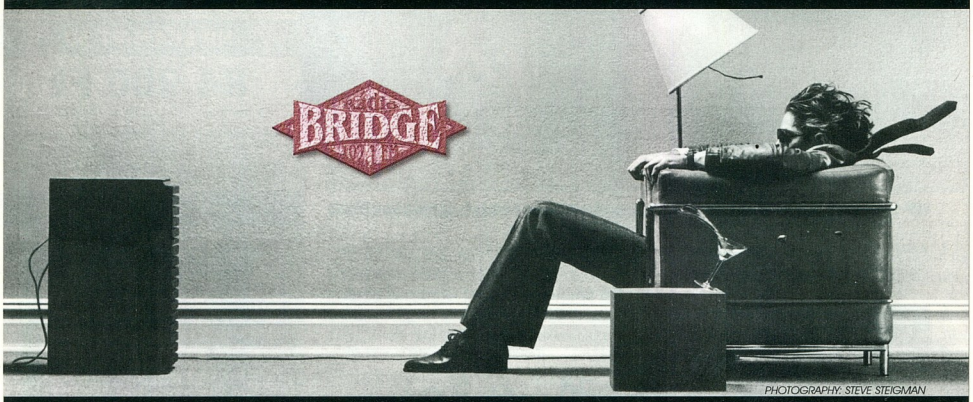

RÁDIÓ BRIDGE FM 102.1

Folytatás a 110. oldalról!

prompt általában itt is megvan, így azzal nincs gond. Ellenben a program a módosított sort a lista végére teszi, ami azért probléma, mert rossz sorrendben fogja várni a promptokat. A sorrendet azzal az egyszerű trükkel változtathatjuk meg, hogy kétszer rákattintunk a sorra, majd szerkesztés nélkül elmentjük. Így az adott sor az utolsó helyre ugrik.

Amennyiben a belépés után nem indul automatikusan a PPP, hanem egy paranccsal (ez általában *ppp*) kell indítani, az ennek megfelelő sort adjuk hozzá (Append) a meglévőkhöz. Végül a *Networking* részben ki kell kapcsolnunk az *Activate interface at boot time* opciót, ha nem akarjuk, hogy a rendszerünk indításakor automatikusan belépjen az Internetre. Érdemes a *Set default route when making connection* opciót választani, mivel a PPP lesz a fő – és általában az egyetlen – Internet-kapcsolatunk. A *Restart PPP when connection fails* opció kiválasztásával rendszerünk automatikusan megkísérli újraépíteni a kapcsolatot mindaddig, amíg az nem jön létre (mert például foglalt a hívott szám), vagy ha a kapcsolat megszakad. A többi adat megadására (MRU, local és remote IP-szám) PPP esetében általában semmi szükség, ezeket ugyanis a protokoll maga fogja eldönteni. A *Done* kiválasztásával végeztünk is a konfigurálással.

A Network Configuration ablakban a megfelelő ppp sor kiválasztásával, majd az *Activate* gombbal indíthatjuk el a kapcsolatteremtést, a *Deactivate* gombbal pedig megszüntethetjük a kapcsolatot.

Ha a PPP elindításához nem akarjuk állandóan használni a *netcfg* programot, azt a beállítás után elindíthatjuk rootként is a következő paranccsal:

/etc/sysconfig/network-scripts/ifup-ppp daemon/etc/sysconfig/network-scripts/ifcfg-ppp0

(Ennek természetesen az a feltétele, hogy a ppp0-s beállítást akarjuk indítani.) Ezt beírhatjuk egy file-ba is, hogy ne kelljen állandóan begépelnünk. Az így indított kapcsolatot a [Ctrl C] lenyomásával szakíthatjuk meg, majd egy újabb [Ctrl C]-vel a programot is leállíthatjuk, hogy ne tárcsázzon újra.

Ha a szolgáltatónál nem login prompt van, hanem azonnal indul a PPP, a fent leírt kommunikációs script beállításánál egyszerűen csak törölnünk kell a bejegyzéseket. Ilyenkor a szolgáltatónál általában PAP azonosítást találunk. Ezt a grafikus felületen nem tudjuk beállítani, de szövegesen nagyon egyszerű. Ha rootként állítjuk be, akkor a */etc/ppp/options* file-

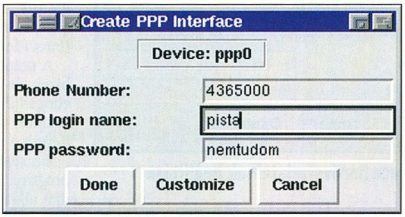

A PPP interface hozzáadása

ba, ha ehhez nincs jogunk, a saját *home* könyvtárunkban lévő *.ppprc* file-ba kell írnunk a következőket:

+ua pw-file

Ebben a *pw-file* egy olyan file, teljes elérési úttal, ahol a megfelelő usernév és jelszó van megadva. A file szerkezete egyszerű: első sorában a usernév, a másodikban a jelszó szerepel, majd ezeket egy üres sor követi.

Szöveges konfigurálás

Ha nem áll módunkban a grafikus felületen elvégezni a konfigurálást, azt szövegesen is megtehetjük a /etc/sysconfig/network-scripts/ könyvtárban található file-ok szerkesztésével.

Az ifcfg-ppp0 file-ban állíthatjuk be a ppp0 interface-t. A file-beli sorok jelentése:

- *DEFROUTE*: a fent leírt default route opciónak felel meg.
- *ONBOOT*: megfelel az activate interface at boot time-nak.
- *MODEMPORT*: a modem portja, általában /dev/modem.
- *LINESPEED:* a vonal sebessége. Ez 14 400-es modemnél 38 400 vagy 57 600, 28 800-as és ennél gyorsabb modemnél 57 600 vagy 115 200 bps lehet – a soros kártya képességeitől függően.

A chat-ppp0 file-ban találjuk a login scriptet, amely a modemes kapcsolatfelvételt végzi. Nagyon fontos a file-ban lévő sorok sorrendje. Vegyük sorra az egyes tagok jelentését!

Az *ABORT* kezdetű sorokban adhatjuk meg, hogy milyen válaszok esetén sikertelen a próbálkozás, tehát újra kell kezdeni a kapcsolatfelvételt (foglaltság, nincs vo-

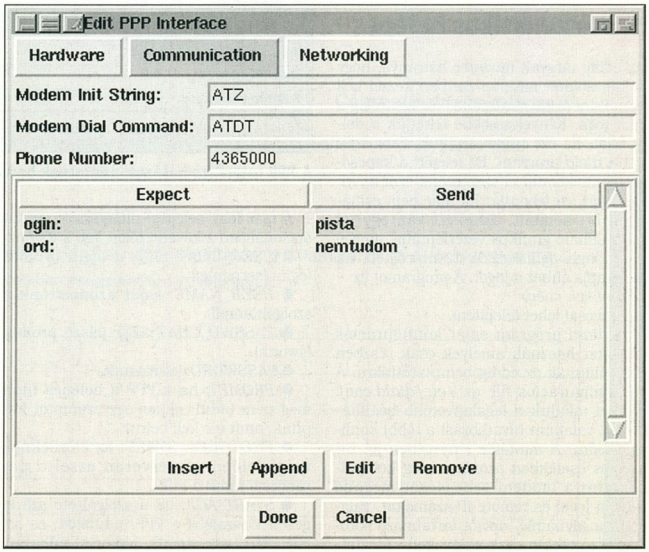

A PPP kommunikációs adatainak beállítása és a script szerkesztése

nal stb.), alatta pedig a script van abban a sorrendben, ahogy annak le kell futnia.

A fenti példánál maradva: először inicializáljuk a modemet. Ha az sikeres, akkor tárcsázunk. Várunk a *CONNECT* stringre, majd a *srname:* login promptra. Ha ez megjelenik, megadjuk a nevünket, és várunk az *ord:* password promptra. Amikor ez is megjelent, megadjuk a jelszót, és már be is jelentkeztünk.

Ha csak PAP azonosításra van szükség, csupán a „CONNECT"-re kell várnunk. A PAP beállításnál a Grafikus konfigurálás című részben leírtakat kell elvégezni.

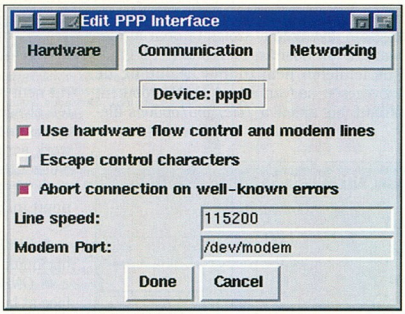

A PPP interface hardveradatainak beállítása

A többi konfigurációs file-t a /etc/ppp/ könyvtárban találjuk. Az *options* file-ba a PPP-program opcióit írhatjuk. Ebben általában csak a *lock* szó szerepel, ami arra utasítja a PPP-programot, hogy ne engedjen hozzányúlni mást a modemhez, amíg ő azt használja – a többi információt a fent leírt konfigurációs file-okból veszi. Emellett a fentiek alapján ide kell beírni a PAP azonosításhoz szükséges paramétereket. A *pppd* program paramétereiről részletes leírást kapunk a *man pppd* parancs hatására.

Automatikus belépés

Az eddig tárgyalt módszer hátránya, hogy a kapcsolatot minden esetben kézzel kell elindítani és megszakítani – ez kizárólag a root joga. Kényelmesebbé tehetjük a dolgunkat, ha ezt automatizáljuk. Erre szolgál a *diald* program. Ez felépíti a kapcsolatot, ha valamit el szeretnénk érni az Interneten, és lebontja, ha már nem csinálunk ott semmit. Emellett van egy jól használható grafikus vezérlőpultja, amivel egy átlagos felhasználó is vezérelheti, ha megkapja ehhez a jogot. A programot az

rpm -ivh <név>

paranccsal lehet telepíteni.

A *diald* program saját konfigurációs file-okat használ, amelyek csak részben hasonlítanak az eddig bemutatottakra. A fő konfigurációs file az */etc/diald.conf*. Ebben találjuk a legalapvetőbb beállításokat, valamint hivatkozást a többi konfigurációra. A mintafile lényegében jó. Bizonyos esetekben azonban meg kell változtatni a modem sebességét megadó sort, a local és remote IP-számokat, valamint a „dynamic" opciót tartalmazó sorokat. Ez utóbbin csak akkor kell változtatni, ha nem dinamikus IP-számot kapunk belépéskor. Itt adhatjuk meg a belépést végző script nevét, ami alapesetben az */etc/ppp/connect*. A connect scriptnek két fontos része van: a *MODEM_INIT*, a modeminicializáló parancs (ATZ), valamint a *PHONE_NUMBER*, a hívandó telefonszám.

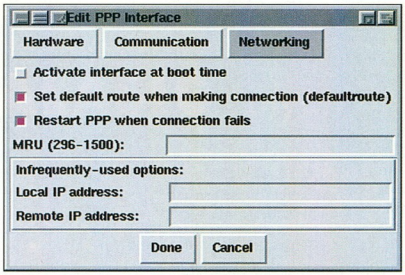

A PPP interface hálózati adatainak beállítása

A már leírt belépési metódusok szerint opcionálisan a következőket kell kitölteni:

- *USER_CHAT_SEQ:* a login prompt (ogin:/sername:).
- *USER_NAME:* saját azonosítónk a szolgáltatónál.
- *PASSWD_CHAT_SEQ:* jelszó prompt (sword:).
- *PASSWORD:* jelszavunk.
- *PROMPT:* ha a PPP a belépés után még nem indul, akkor egy promptot kapunk, amit ide kell beírni.
- *PROTOCOL_START:* az előzőeknek megfelelően a szerveren ezzel a paranccsal indul a PPP.
- *START_ACK:* ha a szolgáltató szövegesen visszajelzi a PPP indulását, és azt ellenőrizni szeretnénk, akkor itt adhatjuk meg a szöveget.

A file további részeiben a belépést végző script található. Ez egy viszonylag egyszerű shell script, illetve a chat program scriptjei, amelyek szükség esetén könnyedén módosíthatók. Az elején leírtak szerint szükség lehet a /etc/ ppp/ options file kitöltésére is (PAP autentikáció). Ha IP-számunkat dinamikusan kapjuk, az ott megadottak mellett a *noipdefault* szót kell még a /etc/ppp/ options file-ba írni.

A noipdefault dinamikus IP-kiosztásnál bizonyos (például Windows NT) szerverek elfogadják a gépünk által adott default IP-számot, ami ilyenkor káros. Ezt megelőzhetjük a szó beírásával.

Ha végeztünk a konfigurálással, a *diald* program indítása után rendszerünk minden alkalommal automatikusan kapcsolódik az Internetre. A *diald* indítását a rendszer a szabványos init script rendszeren keresztül végzi. A program csak rootként indítható, de az indítás után már nem kell a root azonosítót használni. Indítani a */etc/rc.d/init.d/diald.init start*, leállítani a */etc/rc.d/init.d/diald.init stop* paranccsal lehet.

A *diald* automatikus indítását és leállítását a rendszer induláskor, illetve leállításkor elvégzi, ha a */etc/rc.d/rc3.d* és a */etc/rc.d/rc5.d* könyvtárban kiadjuk rootként az *ln -s ../init.d/diald.init S25diald*, az /etc/rc.d/rc0.d és a /etc/rc.d/rc6.d könyvtárban pedig az *ln -s ../init.d/diald.init K55diald* parancsokat. Ezt beállíthatjuk a grafikus felületen is, a Control-Panelből a *Runlevel Editor*ral. A *diald* kezeléséről és beállításáról a *man diald* parancs hatására kapunk részletesebb információkat.

A grafikus vezérlőpultot a *dctrl* paranccsal indíthatjuk. A vezérlőpult kezelése egyszerű. Ha átlagos felhasználóként szeretnénk vezérelni a *diald* működését, akkor írásjogot kell adnunk a megfelelő usernek vagy groupnak a */etc/diald/fifo* file-ra. (Ha nem létezik /etc/diald könyvtár, azt létre kell hoznunk.) Amennyiben sikeresen telepítettük és beállítottuk a *diald*ot, bármilyen TCP/IP kapcsolat kezdeményezésekor feljutunk az Internetre – feltéve, hogy nem a localhost vagy a belső hálózat felé irányul a kapcsolatfelvétel. Ha a vonalon adott ideig nincs forgalom, a rendszer automatikusan bontja a kapcsolatot. Ezzel a módszerrel akár egy teljes hálózatot is felkapcsolhatunk az Internetre.

Slapic

CHIP

Előfizetem a CHIP Számítógép magazint:

❑ példányban egész évre 5914 forintért

❑ példányban fél évre 2957 forintért

Név: .....

Cég neve: .....

Cím: .....

Fizetés módja: ❑ csekken ❑ átutalással

Előfizetés kezdete: .....

Kelt: .....

.....

Cégszerű aláírás, bélyegző

Vogel Publishing Kft., 1300 Budapest, Pf 210, telefon/fax: 149-4768, Fehér Ildikó

CHIP

Megrendelőszelvény

Az előfizetési díj 0% kedvezményt tartalmaz. Töltse ki, és dobja be az első, útjába kerülő postaládába!

CHIP tár

Megrendelem az alábbi kiadványokat:

❑ példányban CHIPTÁR 5 Internet, CD-melléklettel, 1495 forintért

❑ példányban ÚJ! CHIPTÁR 6 Shareware II., CD-melléklettel, 1495 forintért

❑ példányban ÚJ! CHIPTÁR 7 Modemvilág, CD-melléklettel, 1495 forintért

❑ példányban ÚJ! CHIPTÁR 8 Video és a PC, CD-melléklettel, 1495 forintért

Név: .....

Cég neve: .....

Cím: .....

Fizetés módja: ❑ csekken ❑ átutalással

Kelt:.....

.....

Cégszerű aláírás, bélyegző

Vogel Publishing Kft., 1300 Budapest, Pf 210, telefon/fax: 149-4768, Fehér Ildikó

CHIP tár

Megrendelőszelvény

A CHIPTÁR mindenkinek nélkülözhetetlen segítség.

CHIP BÖRZE

Kérem a következő apróhirdetésemet a CHIP-BÖRZE

● Hardver, ● Szoftver, ● Szolgáltatás, ● Állást keres, ● Állást kínál, ● Egyéb című rovatában megjelentetni szíveskedjék.

Kérjük, hogy a szelvényt nyomtatott betűkkel töltse ki.
Egy sor 600 Ft + áfa (előfizetőknek 300 Ft + áfa)

CHIP BÖRZE

Megrendelőszelvény

Előfizetőink évente egyszer ingyen hirdethetnek a Börzében! Bővebb felvilágosításért hívja a 149-4768-as telefonszámot.

Feladó:

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210
1300

CHIP

Megrendelőszelvén

Az előfizetési díj 20% kedvezményt tartalma
Töltse ki, és dobja be az első, útjába kerülő postaládába!

Feladó:

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

CHIP tár

Megrendelőszelvén

A CHIPTÁR mindenkinek nélkülözhetetlen segítség

Név: .....

Előfizetői kód: .....

Cím: .....

.....

Telefon: .....

Dátum: .....

Kérjük, hogy a szelvényt nyomtatott betűkkel töltse ki.

.....
Aláírás, bélyegző

Telefon/fax: 149-4768
e-mail: 75162.2345@compuserve.com

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

CHIP BÖRZE

Megrendelőszelvén

Előfizetőink évente egysze ingyen hirdethetnek a Börzében!
Bővebb felvilágosításért hívja a 149-4768-es telefonszámot.

Jön a szörnyeteg...

A bérszámfejtéssel való küzdelem bárkit szörnyeteggé változtathat. Nyomon követni a dolgozók adóügyeit, az órabéreket, a ledolgozott időt, a betegszabadságot...

A bérelszámolás több a puszta bérkifizetésnél! A Scala megérti gondját, és féken tartja a szörnyeteget.

A Payroll Pro bérelszámoló modul rugalmas, egyszerűen használható és a helyi igényekhez igazítható rendszer. Önállóan is működik, de más Scala modulokkal, így a Számvitel és a Projekt Management modullal is integrálható.

Ne engedje, hogy a bérszámfejtés réme győzedelmeskedjék Ön felett!

Döntsön most a Scala mellett és ráadásként kapja a bérelszámolási modult.

A hazai és a nemzetközi menedzsment ügyviteli rendszere

scala®

Keressen minket az IFABO B12/o standján.

Legyen rá felkészülve!

Scala Hungary • H-1051 Budapest • Október 6. u. 7. IV/425 • Tel.: 36-1-327-5777 • Fax: 36-1-266-5696 • http://www.scala.hu
Bulgária • Csehország • Horvátország • Jugoszlávia • Kazahsztán • Lengyelország • Magyarország Oroszország • Románia • Szlovákia • Törökország • Ukrajna • Üzbegisztán

CITIZEN

NYOMTATÓK MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETE

IFABO '97
A pavilon 212/C

PRINT*iva* 600C
AKCIÓ!
Az IFABO ideje alatt
95.900 Ft + Áfa!

2 év teljes körű gyári garancia!

CITIPRINT Kft.
1066 Budapest, Ó u. 46.
T.: 111-2266, 131-2356
F.: 131-5562
E-mail:
citizen@mail.inext.hu
Homepage:
http://www.inext.hu/citizen

Electronics Workbench 5

és egyéb elektronikai tervező programok elérhető árakon...

Sagax EDA source CD 2. kiadás: 450MB, több száz elektronikai és mérnöki shareware... 2400.-Ft+ÁFA

Sagax, Kft.
1093 Bp. Pipa u. 4.
Telefon: 215-0082
FAX: 216-4019

Az
OPTO line®
kiváló minőséggel, rövid határidővel, rugalmas árakkal igyekszik Önt meggyőzni arról, hogy velünk kössön üzletet.

Az alábbiakat ajánljuk:
- optikai hálózatok kivitelezése
- optikai patch kord-ok teljes skálája
- optikai szálhegesztés
- kültéri és beltéri kötődobozok

További részletek a **06-30-406-936-os** telefonszámon.

Anyagok megrendelése a **06-20-223-831-es** telefonon vagy a **06-30-801-936-os** faxon.

HA JÓT AKAR, minket hívjon.
PRÓBÁLJA MEG, NEM BÁNJA MEG.
Tisztelettel várjuk jelentkezését.

Lan
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.
1155 Budapest, Kolozsvár u. 7.
Telefon: 272-2014
Telefon/fax: 272-2213

Hálózatszerelési anyagok széles választéka
EIA/TIA, ISO/IEC DIS 11801 szabványú szerelési anyagok koaxiális kábelek 36,- Ft-tól UTP, FTP kábelek 46,- Ft-tól optikai kábelek 450,- Ft-tól koaxiális és hagyományos hálózatokhoz végponti szerelvények, aljzatok, konfekcionált kábelek strukturált szerelési anyagok **RIT** strukturált hálózati anyagok **15 év** rendszergaranciával
SMART Cabling System
Patch View System

Allied Telesyn
aktív eszközök
10M-100M, csatolókártyák (SNMP Agent), hálózati management software

MOD TAP szerelési anyagok rendszer- vagy élettartam-garanciával

Acer

Ha most vásárol akciós termékeinkből, egy-egy gépet nyerhet !

Most elérhető a CSÚCS !

Csúcsminőség a számítástechnikában

1997 április 21-május 31-ig

akciós áron !

Acer Entra
- Pentium 133 Mhz processzor
- 8 MB EDO memória
- 1.2 GB merevlemez
- magyar billentyűzet
- Windows 95

* 164 000Ft+Áfa

Acer Note Light 350pc
- Pentium 120 Mhz processzor
- 10,4" passzív mátrix kijelző
- 8 MB EDO memória
- 810 MB merevlemez
- sztereo hangkártya
- Windows 95

* 179 000Ft+Áfa

Acer Computer
Magyarország
1118 Budapest,
Dayka G. u. 3.b. V/1
Képviseleti iroda
Tel/Fax: 319-2655

Diszkfibutorok:
Computer 2000 Kft. Tel.: 267-1888 RCE Kft. Tel.: 246-4050
Viszonteladók:
EC CO Kft. Tel.: 202-7456 Compfern Kft. Tel.: (25)383-882 Duna Elektronika Kft. Tel.: 270-5600
Fujitrend Kft. Tel.: 178-4200 Humansoft Kft. Tel.: 363-2879 Infoland Kft. Tel.: 206-6551 Ifotrade Kft. Tel.: (46)355-485 Keravill City Duna Plaza Tel.:465-1006/42 Keravill-Fővám tér Tel.: 118-2143
Kontrax Budapest Kft. Tel.: 467-1777 Lézer Irodatechnika Kft. Tel.: 201-7684 Media Markt Tel.: 347-1650
Műszertechnika Kft. Tel.: 322-1623 M & M Kft. Tel.: (72)227-080 Office Plus-Super Store —Pólus Center Tel.: 419-4151 —Batthyányi tér Tel.: 201-82 —Andrássy út Tel.: 111-9873 —Rákóczi út Tel.: 333-6199
—Győr Tel.: (96)313-404 —Pécs Tel.: (72)333-037 —Szeged Tel.: (62)318-986 —Székesfehérvár Tel.: (22)319-337

* Viszonteladóink árai a hirdetésben megadott áraktól eltérhetnek! Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

MEGRENDELŐLAP

ELŐFIZETHETŐ:

INFO-BÖRZE

Vállalkozássegítő Információs Központ
1182 Budapest, Kossuth Lajos u. 196./A.
TEL.: 290-3464 · FAX: 290-3815 · BBS: 292-0144

Cégneve: .....
Telefon: .....
Ügyintéző: .....
Ir.sz.: ..... Város: .....
Utca, hsz.: .....
Az előfizetéshez kérem ❑ csekket ❑ számlát küldjenek!
Egy évre ❑ 7900,– Ft, fél évre ❑ 4000,– Ft.

....
dátum aláírás

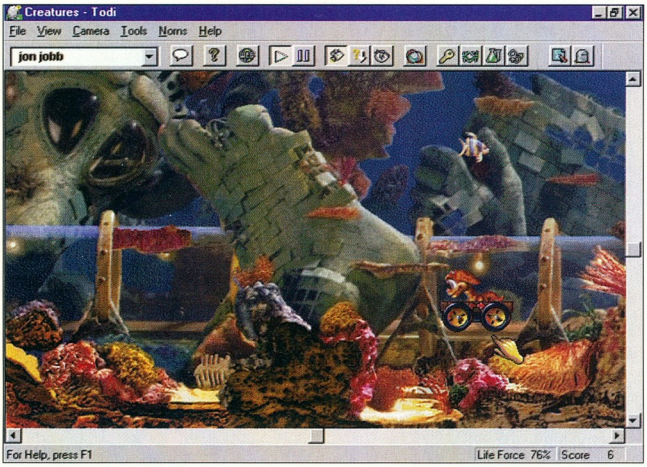

Agyacskák

Pihenőidőnk kellemes eltöltésére íme egy újabb lehetőség: itt a Creatures!

A programot játéknak nevezni meglehetősen pontatlan lenne. Leginkább mesterséges életszimulátornak vélhetjük. A Cyberlife által készített Windows 95-ös programban az a feladatunk, hogy a nornnak nevezett élőlényekkel benépesítsünk egy világot.

A norn egy aranyos, szőrös kis jószág. Valóban élőlény: van DNS-e, szervezete, agytevékenysége stb. Születéskor sajnos meglehetősen buták ezek a lényecskék, de igen tanulékonyak. Miután az inkubátorban kikelt a tojásból egy norn, először is nevet kell adunk neki.

Első valódi tevékenységünk az lesz, hogy rá kell venni őt: sétáljon el a liftig, ahol majd felvisszük egy szinttel feljebb, az „iskolába". Ez igen egyszerű iskola: egy számítógép, ami beszélni tanítja a nornokat. Átírhatjuk a gép szókincsét, így egy kis túlzással akár magyarul vezérelhetjük lényeinket. Amíg nem ismeri a szavakat, addig lesz némi szórakozásunk, mire rávesszük az újszülött nornt, hogy legyen szíves arra menni, amerre mi szeretnénk. Ez egy „kisgyerek", tehát reagál arra, ha a kezünkkel hadonászunk előtte: követni kezdi. Hát még ha az a kéz éppen egy labdát lóbál előtte...

Tehát sikerült beterelnünk a liftbe és elvezetni a tanítógépig. A géppel addig ismételtetjük a különböző szavakat, amíg a kis nornok meg nem jegyzik és helyesen ki nem mondják azokat.

Minden helyesen kimondott szóért érdemes megsimogatni a fejüket egy kattintással. Vigyázzunk, mert ha az alsóbb felükre csapunk, azzal büntetjük őket. Miután ismerik az alapszavakat, az irányítás már egyszerűbb lesz, például: „Toni megy bal". Ezt természetesen sokszor el kell mondani a kis lurkónak, mert mindent akar csinálni, csak azt nem, amit mi mondunk.

Érdemes induláskor körbevinni a világban, mert nem nagy séta, és közben sokat tanul. Ez néha kicsit túl jól sikerül: előfordult, hogy egy norn felvette a trombitát, és miután közöltük vele, hogy „trombita", attól fogva mindent trombitának titulált. Például a liftet is.

Ez nem meglepő: mint a programból is kiderül, a nornoknak 1000 neuronjuk van, az embereknek mintegy 1000 milliárd. Érdemes ezért minden ehető dolognak (például „kaja") és minden játéknak („jatek") azonos ne-

Norn'r'Us cserebere-site: http://www.lynet.de/~hsiegel/n-links.htm

vet adni. Az ehető dolgokra mindjárt visszatérünk...

Mellesleg a lift nagyon érdekes szerkezet, ezért a nornok is imádják nyomogatni a gombjait. Különösen szórakoztató, amikor valamelyik vízszintes „lifttel" játsszák ezt: mi a *balra*, ők a *jobbra* gombot nyomják, és ha ez (félig) az alagútban történik, akkor közbe sem tudunk avatkozni. Hasonlóan szórakoztató volt, amikor egy norn – mellesleg ugyanaz, akit a trombitánál emlegettünk – a trombitával rögtön a dobot kezdte el verni. Az ilyesmi általában azt eredményezi, hogy a játékot ideiglenesen le kell állítani (*Pause* gomb), mert nem látunk a nevetéstől. Ebből már látszik, hogy némi játékos hajlam eleve kell ehhez a hibbant programhoz, túl komoly (komor?) emberek semmi hasznát nem veszik.

Említettük az ehető dolgokat. Ilyen a répa, a citrom, a méz stb. Vannak veszélyes növények is. Különösen az a mérgesgomba. Ha ebből fogyaszt valamelyik teremtményünk, akkor szegénykének vége. Ez azért is gond, mert játékállást nem lehet menteni. Időnként és kilépéskor az egész világot elmenti a program, így később folytathatjuk a tevékenységünket. Ilyen mentésből azonban csak egy van – ha valamit nagyon tönkreteszünk, akkor kezdhetjük elölről. A többé-kevésbé kiokított nornunkat el lehet menteni, de ilyenkor eltűnik a világból. Visszatöltéskor pedig törlődik a merevlemezről a kreatúra... Ez egyébként a program egyik komolyabb hibája, persze a (szimulált) realitáshoz sajnos ez is kell. Hasznos, hogy az exportált kreatúrákat cserélgethetjük az Interneten keresztül. A játékon belül is van egy Webgomb, ami a készítők sitejára visz. Az érdeklődőknek melegen ajánlhatjuk a Norn'r'Us oldalait is.

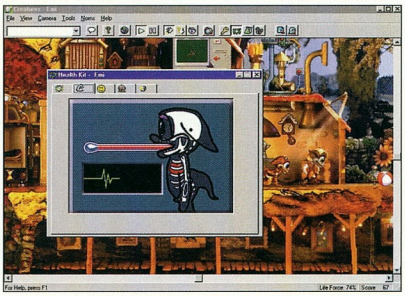

Térjünk vissza a veszélyes növényekhez! Ha a norn megeszik egy ilyet, és beteg lesz, akkor különböző gyógyszereket adhatunk be neki. Ezek a kemikáliák nemcsak betegségek gyógyítására jók, hanem sok minden másra is. Ha például egy norn nem hajlandó elaludni, akkor beadhatunk neki altatót. A sok altatónak azonban az lehet a következménye, hogy rászokik...

Ha sikerült úgy-ahogy felnevelnünk egy nornt, akkor jöhet a következő bébi! Őt is meg kell tanítanunk az alapszavakra, de egy csomó dolgot már az idősebb tanít meg neki. És ez adja a program igazi varázsát: ezek az *élő*lények egymással kommunikálnak, egymást tanítják – és egy idő után bizony meg is szeretik egymást, aminek egy-egy új tojás és egy abból kikelő új norn lesz a végeredménye.

Mindehhez a program egyszerű kezelhetőséget és kitűnő súgót biztosít. A menürendszer következetes és nem túl bonyolult. Egy mozgatható, dokkolható eszközsáv biztosítja, hogy minden szükséges azonnal kéznél legyen. Az eszközsávon az eddigiekhez szükségeseken kívül még egy dologra érdemes felfigyelni: meg lehet nézni, hogy egy norn éppen mit néz, mivel foglalkozik.

Rengeteg aranyos, szórakoztató dolog vár még arra, aki kipróbálja a játékot. De izgalmak sajnos egyáltalán nem várnak rá. Bár a program mögött valószínűleg igen komoly programozói munka áll, ez a tény önmagában nem elég egy igazán jó játékhoz.

A Creatures legnagyobb baja, hogy viszonylag rövid idő után unalomba fullad. Valódi feladat(ok) hiányában egy idő után már kevéssé vonzó a játék, az eredetileg érdekes nevelgetés, terelgetés egyhangú rutinná fakul. Ennek ellenére bátran ajánlhatjuk ezt a játékot, mert eleinte ritka szórakoztató!

Négyesi Károly

MÁR MA...

Ha Ön már ma Interneten szolgáltat, Intranettel dolgozik, eddigi szolgáltatásait nem akarja újra fejleszteni, elektronikus kereskedelemmel foglalkozik, business és home banking szolgáltatásokat végez, World Wide Webet és elektronikus levelezést használ,

akkor szüksége van biztonságra. Ha eddig csak limitált biztonsági megoldásokat ajánlottak Önnek, akkor hívjon minket. Mi már ma kulcsrakész megoldást, szolgáltatást tudunk nyújtani Önnek. Már ma...

hívja: (1) 345 2255

próbálja ki: http://www.netlock.net

CD-n: a következő CHIP-ben

NetLock Informatikai és Hálózatbiztonsági Kft.
1023 Zsigmond tér 10. - Telefon: 345-2255 Telefax:345-2254
e-mail cím: info@netlock.net intenet cím: http://www.netlock.net

RAMIRIS

Számítástechnikai alkatrészek nagykereskedése

Csak viszonteladóknak !

...egy kicsit másképp !

1062 Budapest Váci út 1-3 5.raktár
Tel: 312-90-85, 06-20-223-474
Ny.: H-Cs: 9,30-18,00 P: 9,30-17,00

Computerland®

A RENDSZERINTEGRÁTOR

COMPAQ SYSTEM RESELLER

Microsoft QUALIFIED DEALER

HEWLETT PACKARD AUTHORISED DEALER

NOVELL® NETWORKING PARTNER

IBM REMARKETER

Lotus BUSINESS PARTNER

SYSTEM CENTER

Computer LAN & WAN Kft.
H-1035 Budapest Vihar u. 18.
Tel: 188-8555; 188-7992 Fax: 388-2118

IRODAAUTOMATIZÁLÁSI RENDSZEREK

A fáradságos irodai munka helyett használja ki a legújabb irodaautomatizálási rendszerek által nyújtott lehetőségeket.

* kiváló minőség
* nagy teljesítmény
* kedvező ár

* ŰRLAPFELDOLGOZÓ rendszer
kézzel vagy géppel írt adatlapok gyors feldolgozására

* ARCHIVÁLÓ rendszer
adatok strukturált tárolására és gyors visszakeresésére

Szolgáltatások
dokumentum szkennelés, adatfeldolgozás, archiválás

OFFISYS COMPUTER SYSTEMS

OFFISYS Kft.

1163 Budapest, Veres Péter út 48.
Tel: 403-8900/106 Fax: 403-8900/108

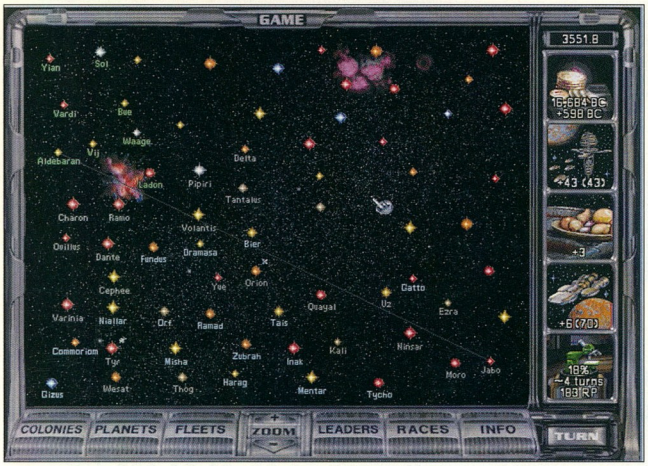

Csata az Antaresnél

„Réges-rég, egy messzi-messzi galaxisban...” E mondat csupán részben igaz. A „réges-rég” stimmel – a Master of Orion 1993-ban jelent meg.

Ennyi idő egy játékprogramnál – még ha az az egyik valaha is kiadott legizgalmasabb, díjak sokaságát nyert űrstratégiai játék – már a messzi régmúlt.

A „messzi galaxis” már sántít, hiszen a játéktérül szolgáló galaxis bárkinek a saját szobájába „jön”, sőt nem is csak egy galaxis, hanem minden játéknál új és új. Kézenfekvő volna most a régi játékhoz hasonlítani az újszülöttet, de nem tehetem, mert nem mindenki ismeri a nagyszerű elődöt.

Kezdjük az alapoktól! A játék célja egyszerű: népesítsük be minél több csillagrendszer bolygóit, és tegyünk meg mindent annak érdekében, hogy az általunk választott faj uralkodjék a galaxis felett.

A cél elérésében sokat segítenek tudósaink. Kutatási eredményeiket hasznosítva technikailag a többiek fölé kerekedhetünk.

Erős hadiflottát kell építenünk, hogy űrhajóinkkal megvédhessük birodalmunkat, vagy éppen vérmérsékletünk szerint leigázhassuk a többi fajt, kipusztítva azokat, vagy ami sokkal „kifizetődőbb”, asszimilálva az ottani lakosságot. Hogy mindez még érdekesebb legyen, a hajókat nekünk kell megterveznünk, fegyverzetüket és felszerelésüket tudósaink találmányaiból összeállítva. Így ha elpáholnak minket, akkor csak magunkat okolhatjuk egy-egy sikertelen konstrukcióért.

Gondoskodjunk kereskedelmi flottáról is, hogy mezőgazdasági adottságokkal bőkezűbben megáldott bolygóink élelemmel láthassák el a többit. Minden bolygón építsünk olyan létesítményeket, amelyek révén népünk többet termel, jobb körülmények között él, gyorsabban halad a kutatásban, és képes megvédeni magát a rosszakaratú betolakodók ellen.

Játszhatunk politikai játékokat a többi faj vezetőivel, melyhez a diplomácia teljes tárházát felhasználhatjuk. Lehetünk barátságosak, köthetünk kereskedelmi, tudományos kutatásokra szóló és megnemtámadási egyezményeket, cserélhetünk technológiát, sőt akár szövetségre is léphetünk másokkal. Gonoszul is viselkedhetünk: kémkedhetünk ellenünk, ha erősebbek vagyunk náluk, akkor követelhetünk tőlük állandó sarcot, egy-egy csillagrendszert vagy pusztán néhány milliárd creditet (ez a galaxis pénzneme) is.

Alkalmunk nyílik stratégiai lángelméink kibontakoztatására is, hiszen mi irányíthatjuk flottáinkat a gaz ellennel folytatott összecsapásokban.

A játék lehetőséget ad arra, hogy a gép automatikusan elintézze a hajók tervezését, és a csatákat is lefolytassa helyettünk – azaz a teljes taktikai részt kikapcsolhatjuk, de ezzel éppen a játék sava-borsa vész el.

Kellemes színfolt, hogy időnként tehetséges vezetők – nevezzük őket az egyszerűség kedvéért hivatalnoknak és kapitánynak – jelentkeznek bolygórendszereink irányítására, illetve egy-egy harci űrhajónk vezetésére. A munkára jelentkezőről megtudhatjuk a tulajdonságait és azt, hogy mennyi pénzt kér szolgálataiért.

A hivatalnokok tulajdonságai arra a bolygórendszerre vonatkoznak, ahová elküldjük őket. Itt aztán csökkenthetik a környezetszennyezést, esetleg növelhetik az ipari termelést, a tudományos kutatás ütemét, és még számtalan hasznosat cselekedhetnek. Az igazán jó hivatalnokoknak több ilyen hasznos tulajdonságuk is van, de alkalmazásuk is többe kerül.

A kapitányok tulajdonságai arra a hajóra, illetve flottára vonatkoznak, ahol szolgálatot teljesítenek. Megnövelik a hajó(k) manőverezőképességét, támadóerejét vagy éppenséggel csatában tovább állják az ellenség tüzét. Volt már olyan kapitányhoz is szerencsém, aki a galaxis összes naprendszerét ismerte, és ezt a tudását meg is osztotta velem.

Hivatalnokból és kapitányból egyaránt csak négy-négy alkalmazható. Érdemes figyelni, hogy naprendszereink fejlődésével kit hová érdemes át-

- Kikapcsolódás, de nem a gépnek: Master of Orion I. CHIP, 1994/8/74
- CD-nk \CIKKEKHEZ\JATEK könyvtárában további képek találhatók a játékból

küldeni. Előfordul, hogy valakit érdemes elbocsátani, hogy ügyesebb vezetőt állíthassunk a helyére.

Terveink megvalósítását nem csupán a galaxis többi értelmes faja akadályozhatja. Félelmetes szörnyetegek is rárontathatnak a bolygóinkra és flottánkra. Ráadásul van egy titokzatos, transzdimenzionális faj, az antaresi, amelynek technikai fejlettsége és katonai ereje kezdetben magasan a miénk felett áll, így képes kellemetlen perceket szerezni számunkra egy-egy kolóniánk megtámadásával. A véletlenszerű események pozitívak is lehetnek. Kalózkincsre, elfeledett kolóniára lelhetünk a bolygókon, vagy egy hajótörés során ott ragadt vezetőre, aki hálából ingyen csatlakozik hozzánk.

Akik ismerik az első részt, pontosan tudják, hogy a játékban mit jelképez az Orion. Az Orion bolygó volt a dicső ősök székhelye, akik valaha az egész galaxist uralták, de mára kihaltak. Helyüket vagy a galaxis új ura foglalhatta el, vagy az az agresszív szerencsés, aki legyőzte az Oriont védő, igen erős űrhajót. Aki sikerrel vette ezt az akadályt, az ott talált ismeretlen fegyverek ismeretében könnyűszerrel legyőzhette a többi faj hadiflottáit. A második részben az Orion őrzője, a Guardian már nem olyan borzasztóan erős, de legyőzéséhez így is komoly flotta kell. Az antaresiek viszont sokkal erősebbek nálunk. Ha sikerül felfedeznünk azt az eszközt, amivel mi tehetünk kellemetlen látogatást bolygójuknál, akkor törleszthetjük a bennünket ért sérelmeket. Ha jól felkészülünk az akcióra és sikerül őket legyőznünk, akkor már meg is nyertük a játékot. Ez alkalomadtán ügyes húzás is lehet, mert előfordulhat, hogy egy faj katonailag sokkal erősebb nálunk, és a mi erőink kevésnek bizonyulnak a legyőzésükhöz – az antaresiek elpáholásához azonban éppen elegendők.

Apropó elpáholás és harc! Újdonság, hogy csatában nemcsak szétlőhetjük az ellen hajóit, hanem el is foglalhatjuk azokat! Ha sikerül így megkaparintanunk egy hajót, akkor az ott talált, számunkra új technikát is megszerezzük. Ha ellenfelünk haditechnikája fejletlenebb a miénknél, akkor is „jó bolt" elkapdosni a hajóit, mert szétszerelve azokat komoly bevételhez jutunk.

Elavult űrhajóinkat fel is újíthatjuk. Ez olcsóbb – és ezért sokkal gyorsabb –, mint egy új hajó megépítése. A játékhoz vaskos kézikönyv jár, de menet közben is segítséget kapunk mindenhez, ha a jobb egérgombbal kattintunk arra, amiről többet szeretnénk megtudni. A játékban ráadásul alapos, gondosan illusztrált on-line súgót találunk.

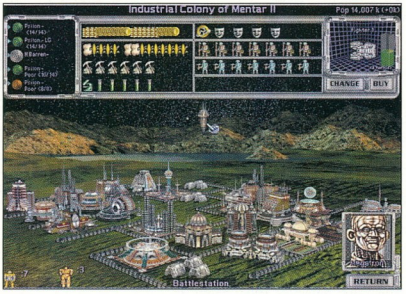

A stratégiai játékok elkötelezett rajongói általában keveset adnak a látványra, a zenére és a hangeffektusokra, de a Master of Orion II azok igényeit is kielégíti, akik nem tartoznak közéjük. Látványos kezdő és záró animációk tarkítják a játékot. Kezelőfelülete nagyon kellemes, és a hangokra sem lehet panasz. A kísérőzene egy idő után idegesítővé válhat, de lehalkíthatjuk vagy kikapcsolhatjuk.

A játék nagy erénye, hogy helyi hálózaton és az Interneten keresztül is játszható. Jómagam helyi hálón próbáltam ki ezt a lehetőséget. Telitalálat. Egyszerre maximum nyolcan játszhatnak egymás ellen. Szabadon beállítható, hogy a nyolc játékosból hány legyen ember, illetve hány birodalmat irányítson a gép. A gépek előtt ülő játékosok chatelhetnek egymással, azaz a billentyűzet használatával, írásban kommunikálhatnak. Egy negatívuma van a hálós játéknak: nem annyira pergő, mintha csak a gép ellen játszanánk. A hálózatos játékban ugyanis minden körnél meg kell várni, míg az összes játékos befejezi a körét, és a szükséges adatokat „egyeztetik" a gépek egymás között. A gép elleni játékban viszont akár az is beállítható, hogy ha egy körben nincs érdemleges esemény, a gép automatikusan pergesse tovább a naptárat.

Az egy CD-ROM-on megjelentetett játék Windows 95-ös és DOS-os környezetben is fut. Helyi hálós játéknál azonban nem játszható vegyesen, azaz az egyik gépen DOS, a másikon pedig Windows 95 alatt. Már a játék első része is hardverigényes (és -omlasztó) volt. Ez az utódra is igaz. Pentium 100 és 16 Mbyte RAM kell a jó közérzet(é)hez. CD-ROM-meghajtóból is ajánlatos egy legalább hatszoros sebességű, különben türelmesnek kell lennünk egy-egy animáció betöltésénél.

A játék kiadója, a MicroProse egy kis Windows 95-ös „extrát" is mellékel a CD-n. Itt startup és shutdown képernyőt, hátteret és képernyőkímélőt találunk Master of Orion II-stílusban. Csak azért nem teljes a Desktop Theme, mert az ikonokat és a különböző történésekhez mellékelt hangokat nem cseréli le.

Egy szó mint száz, ez a stratégia legalább olyan élvezetes, mint elődje. Bizonyos vagyok benne, hogy nem csupán az én gépemen marad sokáig!

Sam.Joe

Segítség kezdőknek

A játékhoz – legalábbis a kezdetekhez – szeretnénk némi segítséget adni. Ha az alábbi kódokat begépeljük az [Alt] billentyű lenyomása mellett, akkor a program is segítségünkre siet: MOOLA, MENLO, EINSTEIN, ISEEALL vagy SCORE. Az így elért pontszámunk nem kerül be a pontszám-csúcsok listájába.

KIKAPCSOLÓDÁS

Keresztrejtvény

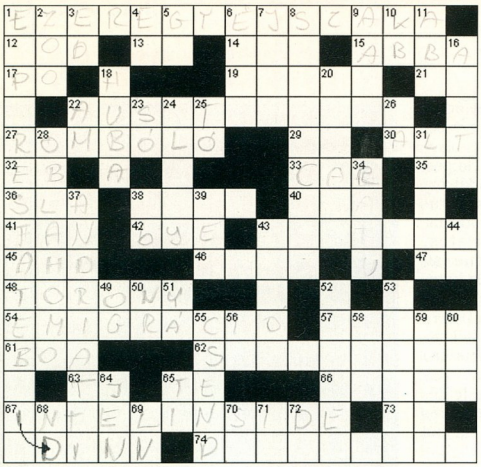

Vízszintes:
1. Híres mesegyűjtemény; 12. Stílus; 13. Azonos római számok; 14. Magyar megye röv.; 15. Híres svéd együttes; 17. Fél pont!; 19. Madonna filmje; 21. Chile domain neve; 22. Távoli ország állampolgára; 27. Csatahajó; 29. Európai ország állampolgára; 30. Egyik billentyű; 32. Európakupa, röviden; 33. Kocsi idegen nyelven; 35. Burundi domain neve; 36. SLA; 38. Vulkán; 40. Windowsos file-kiterjesztés; 41. A tankönyv eleje!; 42. Good ...; angol köszönés; 43. Mesterséges anyag; 45. AHD; 46. Nehéz anyag; 47. A kiütés jele; 48. Magas építmény; 54. Végleges külföldre távozás; 57. Motor erejének mértékegysége; 61. Kígyófaj; 62. Műhold; 63. Tiszta Jég kezdőbetűi; 65. A tellúr vegyjele; 66. Számsorsjáték; 67. Processzormárka jele; 73. Ámde eleje!; 74. Boccaccio híres munkája.

Függőleges:
1. Híres építmény; 2. Állatkert; 3. Edward röv.; 4. Innen máshova; 5. Grönland domain neve; 6. Lankadatlanul figyelő; 7. Internetes programozási nyelv; 8. A számítástechnika híres völgye; 9. Hasonló betűk; 10. Körülbelül!; 11. Élelmiszerbolt!; 16. Igazolás; 18. Töhötöm vezértársa; 20. Balkáni főváros; 22. Délelőtt angolul!; 23. Ételízesítő; 24. Kelet-európai pénz; 25. Állóvíz; 26. Pitetöltelék!; 28. Amerikai állam; 31. Window!; 34. Szorító; 37. Olaszország körözött volt miniszterelnöke; 38. Kutya; 39. Új!; 43. Szigetcsoport; 44. Keleti táblajáték; 49. Origóban van!; 50. Nauru domain neve; 51. YÁ; 52. Ennivaló; 53. Készletnyilvántartás; 55. A zaj hiánya; 56. Izmosodni kezd!; 58. ÓLO; 59. A Fiat egyik típusa; 60. 5 ó!; 64. Japán pénz; 65. Morzejel; 68. ND; 69. Logaritmus röv.; 70. A szelén vegyjele; 71. Gyakori igevégződés; 72. Igen, oroszul.

Beküldendő: a híres építmény neve, ami függőleges 1-ből indul.

Beküldési határidő: 1997. május 25.

A keresztrejtvény a CrossWord Compiler 4.0 segítségével készült, amelyet a Rex biztosított számunkra.

Rex Computer Bt., Hódmezővásárhely, Oldalkosár u. 14/H, telefon/fax: (62) 345-431

Figyelje a képeket, hívja a Rádió Bridge-et a 201-0298-as telefonszámon!

A CHIP Magazin és a Rádió Bridge közös játéka az Ifabo '97 idején, május 5-e és 10-e között, minden kiállítási napon 13 óra 30 perckor.
Ebben az időpontban elhangzik egy kérdés az itt látható képekkel kapcsolatban.
A helyes válaszok jutalma értékes nyeremény!

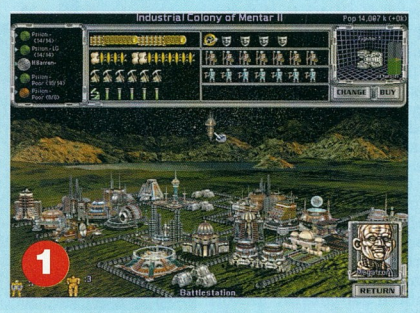

1

2

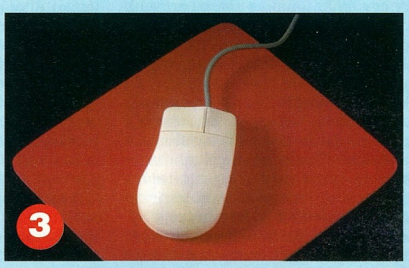
3

Kézi izék... palmtopok!

Manapság egyre többet hallani a Windows CE kifejezést. Az alábbiakban egy ilyen újdonságot hasonlítunk össze a klasszikus HP palmtoppal.

Mint egy új fiú a házban, a Windows CE zsebszámítógép (továbbiakban CE Handheld PC) is el szeretné helyezni magát a világban. Mérceként nyilván a legjobbakat állítja maga elé, például jelen esetben a nagy tiszteletben álló HP palmtopot. Úgy találtam, hogy érdekes lehet összehasonlítani a két eszközt szoftver és hardver tekintetében egyaránt.

Az összehasonlítás során nem vettem figyelembe semmilyen külső szoftvert. Bár nem vontam le átfogó következtetéseket – ez inkább az olvasó feladata lesz –, az eredmények meglehetősen érdekesek. Úgy tűnik, az összkép fényes jövőt jósol a CE Handheld PC-knek.

Cikkünkben az összevetésen van a hangsúly, ezért a jellemzőket táblázatokba foglaltuk. A táblázatokban egy jellemző meglétét telített, hiányát üres pöttyel jelöltük.

Általános jellemzők összehasonlítása

Általános jellemzők	HP 200LX	Átlagos Windows CE HPC
Operációs rendszer	DOS 5.0 és System Manager	Windows CE
Beépített alkalmazások	LapLink, Lotus 1-2-3, PIM, adatbázis, notesz, világóra, rendszermakrók, Pocket Quicken, Filer, DataComm, Stopper, HP kalkulátor, alkalmazáskezelő	cc:Mail Pocket Word, Pocket Excel, Pocket Mail, Pocket Internet Explorer, PIM, Explorer, kalkulátor, világóra
Kapcsolódási lehetőség	LapLink Remote és connectivity pack	Windows CE Explorer (Windows 95-öt igényel)

- Orbitrade Kft., HP palmtop Disztribúciós és Tájékoztatási Központ, Székesfehérvár, Budai út 100., telefon: 06-22-327-687, fax: 06-22-327-784, e-mail: www.orbitrade.hu
- The HP Palmtop Paper, Microsoft CE Env., Internet, HP kiadványok

Általános jellemzők	HP 200LX	Átlagos Windows CE HPC
Processzor	8 MHz-es 80186	33–40 MHz-es RISC processzor
Képernyő	640×200 mono vagy 320×200 négyszintű szürkeskálával	480×240 négyszintű szürkeskálával
Háttér-megvilágítás	❍	némely modellnél
Billentyűzet	80 billentyű (ebből 8 alkalmazás-billentyű)	61 billentyű
Jelölőeszköz	❍ (soros egér használható)	toll
Tápellátás	2 db AA elem vagy AC adapter; használható tölthető AA elem és belső újratöltés	2 db AA elem, újratölthető elemcsomag vagy AC adapter; használható tölthető AA elem, de külsőleg kell újratölteni
PCMCIA-támogatás	1 db II-es típusú nyílás	1 db II-es típusú nyílás
IR- (infravörös) támogatás	soros IR-támogatás	IrDA-támogatás
Nyomtatási képesség	soros nyomtató vagy soros-párhuzamos adapter kell	❍
Nyomtató-emulálás	Epson FX-80, HP LaserJet, IBM ProPrinter	❍
SRAM PC kártya-támogatás	●	●
ATA Flash kártya-támogatás	●	●
Lineáris Flash kártya-támogatás	● a tartalmazott driverrel	❍
Modem PC kártya-támogatás	●	●
Beépített RAM/tárolás	2 vagy 4 Mbyte (választható 5/6 Mbyte-os upgrade)	2 vagy 4 Mbyte
Méretek (m.xh.xsz.)	1×6,2×3,4 col	1×6,9×3,7 col
Tömeg	312 g	380 g
DOS-os program futtatható	● (amelyek nem igényelnek x386-os vagy újabb processzort)	❍

A Windows CE HPC és a HP palmtop összehasonlítása

Általános jellemzők	HP 200LX	Átlagos Windows CE HPC
Windows 3.x-es program futtatható	● (Win 3.0 alatti programok, ha a Win 3.0 telepítve van)	❍
Windows 95-ös program futtatható	❍	❍
Windows CE-s program futtatható	❍	●
EMS memória-támogatás	● (választható driverrel)	❍
Számbillentyű	●	❍
Hang	.SND file-ok és riasztások	.WAV file-ok és riasztások

Szövegszerkesztők összehasonlítása

A CE Handheld PC-n a Pocket Word, a WinWord szűkített változata fut. Ez tartalmazza a legtöbb szövegszerkesztő-funkciót, az asztali változat grafikai és kiadványszerkesztési lehetőségeitől eltekintve. Ír és olvas ASCII szövegfile-okat és az elfogadott .PWD formátumot, amely az adatokat tömöríti. Wordös .DOC file-okat tud importálni és .PWD file-okban exportál egy windowsos program használatával vagy a HPC Explorerrel.

A HP 200LX-ben az alap-szövegszerkesztő a Memo. Ez a program az ASCII szövegfile-ok olvasása és írása mellett korlátozott szövegformázási és körvonalazási lehetőségeket biztosít, ha az elfogadott .DOC formátumot használjuk. Ez a formátum nem exportálható más szövegszerkesztők formátumába.

Jellemzők	HP 200LX Memo	Windows CE Pocket Word
Dokumentum-méret	rendelkezésre álló memória határozza meg (400 Kbyte)	a rendelkezésre álló memória
Karakter-formázás	normál, vastag és aláhúzott	normál, vastag, dőlt és aláhúzott
Szöveg-formázás	balra sorkizárt	balra vagy jobbra sorkizárás, középre igazítás
File-típusok importja	ASCII	ASCII (Word for Windows HPC-vel)
Mentés más file-formátumba	ASCII és Memo .DOC	ASCII, Pocket Word .PWD
Betűtípus	Courier	Arial, Comic Sans MS, Courier New, MS Sans Serif, Symbol, Terminal, Times New Roman, Windings

Jellemzők	HP 200LX Memo	Windows CE Pocket Word
Körvonalazás	●	●
Template-ek	Smart Clip	❍
Nagyítási lehetőség	40×16, 64×18, 80×25	❍
Visszalépési lehetőség (undo)	❍	●
Makrók	● (rendszermakrók)	❍
Grafikai lehetőségek	❍	❍
Keres/cserél funkció	●	●
Több file megnyitása egy időben	❍	●
Helyesírás-ellenőrző	❍	❍

PIM-lehetőségek

A CE Handheld PC tartalmaz egy Információkezelőt, amely 3 alkalmazást egyesít: Calendar, Contacts és Tasks (kalendárium, ügyfelek és feladatok). Ezek az alkalmazások a Schedule+-szal, a Windows 95 HPC Explorerrel vagy külső programokkal tarthatók szinkronban (Intellisync). A Tasks alkalmazás a kategória-funkciójának köszönhetően megduplázható, mint egy projektkezelő.

A HP 200LX-en egy találkozóregiszter alkalmazás fut, amely magában foglal egy teendőlista-kezelőt. Különálló telefonkönyv alkalmazás kezeli az ügyfeleket, címeket és telefonszámokat. Az adatok egy választható *connectivity pack*kel vagy külső alkalmazások segítségével tarthatók szinkronban a PC-n lévő adatokkal (Intellilink, Intellisync).

Találkozójegyzék és Kalendárium

Jellemzők	HP 200LX Találkozójegyzék	Windows CE Kalendárium
Nézet	napi, heti, havi, féléves	napi, heti
Riasztások	● (hang és üzenet)	● (hang, üzenet és fény)
Találkozótípus	idő és esemény	idő és esemény
Találkozó ismétlése	napi, heti, havi, éves, tetszőleges	napi, heti, havi, éves
Visszavonás	●	❍
Megkeresés funkció	●	❍

Folytatás a 126. oldalon!

A HOLLAFOGLABAKTALALKOZNAK

axico

1074 Budapest,Dohány u. 67. Telefon: 342 3255, 268 0330
Fax: 351 2576 E-mail: axico@mail.datanet.hu

adaptec®

ÉPÍTSÜNK JOBB SZERVERT!

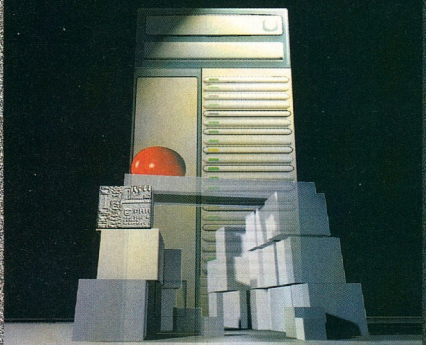

Adaptec többcsatornás SCSI csatolók
Adaptec - Cogent Fast Ethernet kártyák

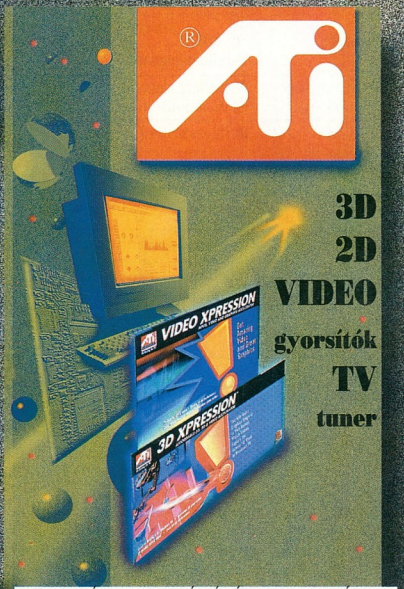

3D
2D
VIDEO
gyorsítók
TV
tuner

ERGONÓMIA A SZÁMÍTÁSTECHNIKÁBAN

PCMCIA
MOBIL SZÁMÍTÁSTECHNIKA

EXPONENT

TARGUS
A TRADITION OF EXCELLENCE

ELEGANCIA ÉS KÉNYELEM

ORbitRADE KFT

Székesfehérvár Brassói út. 100.
Tel.:06 22 327 687, Fax: 06 22 327 784
E-mail: sales@orbitrade.alba.hu

A Windows CE HPC és a HP palmtop összehasonlítása

Folytatás a 124. oldalról!

Jellemzők	HP 200LX Találkozójegyzék	Windows CE Kalendárium
Összehangolás a PC PIM-mel	● (választható CPACK-kal)	● (a beépített HPC Explorerrel)
Jelszavas védelem	● (file-szinten)	❍

Telefonkönyv és Ügyfelek

Jellemzők	HP 200LX Telefonkönyv	Windows CE Ügyfelek
Bejegyzések	üzleti és személyes kombinálása	üzleti és személyes
Tetszőleges mezők	❍	●
Notesz	●	●
Telefonszámok száma	4	8–12
Bejegyzéslista tetszőleges megjelenítése	●	●
Visszavonás	●	❍
Besorolási beállítások	3 tetszőleges mező szerint	nevek szerinti ábécérendben
Megkeresés funkció	●	●
Alcsoportok képzése	● (16 határozható meg)	❍
Import/export	● (választható CPACK-kal)	++ (a beépített HPC Explorerrel)
Jelszavas védelem	● (file-szinten)	❍

Teendők és Feladatok

Jellemzők	HP 200LX Teendők	Windows CE Feladatok
Fontossági lehetőség	tetszőleges	1–9, A–Z
Notesz	●	●
Ismétlődő	napi, heti, havi, éves, tetszőleges	napi, heti, havi, éves
Időtartam	napok	idő és napok
Nézet	napi (minden)	napi (minden), teljesített, aktív
Továbbítás	●	❍
Kategóriák	❍	●
Megkeresés funkció	●	❍
Riasztások	❍	●

Jellemzők	HP 200LX Teendők	Windows CE Feladatok
Jelszavas védelem	● (file-szinten)	❍

Táblázatkezelő lehetőségek

A Windows CE Handheld PC-n a Pocket Excel – a windowsos Excelek szűkített változata – fut. A táblázatkezelés a legjobb kompatibilitású terület az alkalmazható feladatok körében, de a CE-s változat nem támogatja a makrók, adatműveletek és grafikák használatát. Olvas és ír tömörített .PXL formátumba, amely kicserélhető az Excellel a Windows 95 HPC Explorer segítségével.

A HP 200LX-en a Lotus 1–2–3 2.4-es verziójának tulajdonképpen teljes változata fut. Támogatja a @ funkciót, a makrókat, az adatfunkciókat, és grafikai lehetőségeket is biztosít. Standard Lotus .WK1-es file-okat olvas és ír, ezek átalakítása nem szükséges. A .WK1 file-okat a Lotus 1–2–3 és Excel minden változata közvetlenül írja és olvassa asztali környezetben.

Jellemzők	HP 200LX Lotus 1–2–3	Windows CE Pocket Excel
Táblázat mérete	rendelkezésre álló memória határozza meg	rendelkezésre álló memória határozza meg
Makrók támogatása	●	❍
File-import	Lotus .WK1, szövegfile-ok	Excel .XLS (HPC Explorerrel)
Visszavonás	❍	●
Grafika	●	❍
Adatfunkciók	●	❍
Funkciók támogatása	●	●
Nagyítási lehetőség	64×18, 80×25	❍
Sorok és oszlopok maximális száma	8192 sor× 256 oszlop	16 384 sor× 256 oszlop
Keres/cserél funkció	●	●
Több file megnyitása egy időben	❍	●
Táblázat-hivatkozások	●	❍

Kalkulátorok

A Windows CE HPC tartalmaz egy beépített kalkulátort. A négy aritmetikai alapművelet mellett négyzetgyök- és százalékszámításra is képes. A bevitt számok „papírszalag" formá-

ban jelennek meg egy képernyőn megjelenített billentyűzettel, amely lehetővé teszi a tollal (egérhelyettesítő eszköz) való adatbevitelt.

A HP 200LX-ben bonyolult, többfunkciós kalkulátor van, amely alkalmazkodik a széles körű felhasználáshoz. A legtöbb típusú számítás elvégezhető vele. Emellett tartalmaz egy „solver"-t tetszés szerinti egyenletek megoldásához, valamint szabadon alakítható funkciókat. A kalkulátorral pénznemek árfolyamait, hossz-, terület- és tömegmértékeket és hőmérsékleteket is átszámíthatunk. Pénzügyi funkciói azonosak a HP nagy sikerű kalkulátoraiéval.

Jellemzők	HP 200LX Kalkulátor	Windows CE Kalkulátor
Aritmetikai funkciók	●	●
Dátum-funkciók	●	○
Pénz időértéke-funkciók	●	○
Üzleti funkciók	●	○
Statisztikai funkciók	●	○
Átalakítás-funkciók	●	○
Matematikai funkciók	●	○
Egyenlet-megoldás	●	○
Alakítható funkciók	●	○
Szám-formátum	10-es alapú, tudományos, mérnöki	10-es alapú
Kalkulátor-módok	aritmetikai és RPN	aritmetikai

Az elektronikus levelezés

A Windows CE HPC tartalmaz egy beépített e-mail-klienst, amely csatlakozási felületet biztosít a szabványos POP3 Internet mail-szolgáltatókhoz. Ez csatlakozik az Információ menedzserben lévő Ügyfél címregiszterhez, amely egy központi klienslistát biztosít. A kapcsolat egy modemen és egy PPP csatlakozáson keresztül jön létre. Ma még csak szövegüzenetek küldésére és fogadására alkalmas, file-ok átvitelére nem.

A HP 200LX a cc:Mail mobil változatát tartalmazza, amely csatlakozási felületet nyújt bármely cc:Mail Post Office-szal való tárcsázásos kapcsolatfelvételhez. A helyi és a hálózati címregiszter egyaránt elérhető. A könyvtárfrissítés automatikus. Bináris vagy szövegfile-mellékletek küldhetők vagy fogadhatók. Az Internet mailhez egy kapun, például az ESP Networksön (USA) keresztül lehet hozzáférni. Magyarországon is folyamatban van egy cc:Mail Gateway kialakítása az Internet felé – ezt kimondottan a palmtop-felhasználók részére készítik.

Jellemzők	HP 200LX cc:Mail Mobil	Windows CE Pocket Mail
Mail-rendszer	cc:Mail – 8 bites bináris	POP3 – 7 bites ASCII
File-csatolás	●	○
Címregiszter	● (helyi és hálózati)	● (helyi)
Címfrissítés	automatikus	manuális
Üzenet-formázás	egyszerű szöveg	egyszerű szöveg
Hivatkozás	●	●
Üzenetkezelés	felhasználó által megjelölt könyvtárakba	felhasználó által megjelölt könyvtárakba

Az adatterminálok

A Windows CE HPC-ben beépített Terminál alkalmazás van, melyet elsődlegesen szövegalapú rendszerbe való bejelentkezéshez alakítottak ki. Bináris file-átvitelre nincs lehetőség. Szintén nincs mód forgatókönyvvel (scripttel) automatizált csatlakozásokra. Több kommunikációs beállítás is elmenthető ikonként.

A HP 200LX-be a DataCommot építették – ez egy kommunikációs alapalkalmazás. Ez támogatja az összes szabványos protokollt és Kermit alatt a Szerver módot. A scriptfile alapfunkció lehetővé teszi az automatikus bejelentkezést és az alapvető kommunikációs műveleteket. Minden terminálfunkció felhasználói szinten változtatható, így egyaránt elérhetők a BBS-ek, a CompuServe, az Internet vagy a távoli helyi hálózatok.

Jellemzők	HP 200LX DataComm	Windows CE Terminál
Több profile	●	●
Terminál-emuláció	VT100, ANSI, TTY, tetszőleges	VT100, TTY
File-átviteli protokoll	szöveg, Xmodem, Ymodem, Zmodem, Kermit	○
Képernyő-szerkesztés	●	○
Script-támogatás	●	○
Sebesség	300–115K bps	110–115K bps
Programozható funkció-billentyűk	4	○

A HP CE palmtopja több dologban különbözik a fenti összehasonlításban szereplő általános CE palmtoptól. A HP 300LX és 320LX palmtopokat következő számainkban hasonlítjuk össze az általános CE palmtopokkal.

Matók Zoltán

ÚJ SZELLEM A GÉPBEN!

Windows® 95 OSR2 KIZÁRÓLAG Microsoft OEM Magyarország -BEN!

A 10 legfontosabb újdonság

- **Internet** *(Personal Web Server, Internet Explorer 3.0, Mail, News, NetMeeting)*
- **Jobb hardware támogatás** *(új eszközmeghajtók, IRQ megosztás)*
- **Hatékonyabb erőforráskezelés** *(APM 1.2, nem használt PCMICA modem kikapcsolása)*
- **Multimédia** *(MMX támogatás, Active Movie™, Direct3D™, DirectX™ 2.0, OpenGL)*
- **Wang képkezelés** *(beépített lapolvasó támogatás)*
- **FAT32** *(2GB-nál nagyobb merevlemezek kezelése, DriveSpace® frissítés)*
- **Adattárolási fejlesztések** *(IDE Bus Mastering, 120M Floptical meghajtók, cserélhető IDE lemezek és CD tornyok támogatása)*
- **Infravörös kommunikáció** *(IRDA 1.2 szabvány)*
- **PCMCIA** *(3,3 V támogatása, használaton kívüli modemek kikapcsolása)*
- **Telefonos hálózat** *(Script és automatikus hívás)*

NE FELEDJE: Microsoft OEM Magyarország -MEL OLCSÓBB!

Az **OEM software** csak új hardware-rel együtt értékesíthető!

SYSDATA

A SIEMENS PSE International tagja

A SYSDATA szoftverház az ésszerű lehetőség

A **Siemens AG Österreich PSE** (Program and System Engineering) a világ egyik legnagyobb fejlesztői potenciáljával rendelkező nemzetközi szoftverház, melynek magyarországi leányvállalata az 1.000.000 DEM alaptőkével létrehozott Sysdata Kft. A hagyományokhoz híven cégünknek is viszonylag rövid idő alatt sikerült az egyik legnagyobb magyarországi szoftverfejlesztővé kinőnie magát. Jelenleg 230-an vagyunk, de létszámunk év végéig várhatóan megközelíti a 270-et.

Ezt a dinamikus növekedési ütemet világszínvonalú fejlesztői infrastruktúra és munkahelyi környezet létrehozása mellett sikerült elérnünk.

Viharosan növekvő forgalmunk szükségessé tette, de elő is segítette korszerű, új munkahelyeink gyors kiépítését. Bár a cég forgalma az 1995-ös évben még csak 682 millió Ft volt, 1996-ban már gyakorlatilag a duplájára, 1,36 milliárd Ft-ra nőtt.

A SYSDATA tevékenységének súlypontját jelenleg a távközlés – Telecommunication Management Network (TMN) és Intelligent Networks (IN), valamint HICOM telefonközpontok számára készülő szoftverek jelentik. E témakörökben anyavállalatunk fontos részprojekteket helyezett át Bécsből Budapestre. Ezek közé tartoznak például a TMN Performance Management fejlesztése a Deutsche Telecom számára, valamint az USA-ban és Európában bevezetésre kerülő privát és nyilvános távközlési technikák legújabb bázisfejlesztései.

A már említett súlyponti területeken túl a vállalat többek között a közlekedés, az orvosi technika, a bankok és a biztosítók számára is fejleszt speciális megoldásokat, így például az Insurance 3000 biztosítási programcsomagot.

Cégünk fiatal és túlnyomórészt felsőfokú végzettségű, kiválóan képzett, nyelveket beszélő fejlesztői olyan szaktudást halmoztak fel, amely világpiaci szoftvertermékek rövid határidejű hazai piacra történő adaptálását és bevezetését is lehetővé teszi (pl. Business Process Reengineering, heterogén adatbázisok egységesítése, logisztika vagy biztosítási szoftverek). A Siemens PSE International által biztosított know-how bevonásával a vállalat hatékonyan képes az adatfeldolgozással kapcsolatos összes problémára átfogó megoldást nyújtani.

Folyó gazdasági évben a magyar piacon sokat ígérő projektek lehetősége rajzolódott ki, amelyekben a SYSDATA különböző üzletágakban a felhasználói igényekre szabott speciális alkalmazásokat fejleszt és vállalati információs rendszereket adaptál.

További információkkal készséggel áll rendelkezésre Fuszenecker István értékesítési vezető a 457-2532-es telefonszámon.

A hozzáadott értelem

Sysdata Kft.
Gizella út 51–57.
1143 Budapest
Tel.: 457-2532
Fax: 457-2802
http://www.sysdata.hu

Szerkesztőség

Főszerkesztő:
Ivanov Péter
Főszerkesztő-helyettes:
Bérces László
Szerkesztők:
Bata László, Vaczulin György
Tesztlabor-vezető:
Nagy Zoltán
Olvasószerkesztő:
Dervenkár István
Tervezőszerkesztő:
Pécsi Gábor
Tördelőszerkesztő:
Nagy Gyula
Korrektor:
Kis Endre
Címlapgrafika:
Stefan
Szerkesztőségi asszisztens:
Varga Istvánné

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u. 42–44., II. emelet. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210, telefon/fax: 252-3276

Compuserve ID: 100136,545
Internet-cím:
100136.545@compuserve.com
A CHIP Magazin ottlapja:
http://www.net.hu/chip/
CT BBS: 252-3276
(18–09 óra között)

Kiadó

Kiadja a Vogel Publishing Kft. a Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja.
A kiadásért felel:
Ivanov Péter
ügyvezető igazgató
Tel./fax: 252-3731
Lapigazgató:
Ali Mehdi
Tel./fax: 252-3004
Titkárságvezető:
Szalay Zsóka
Tel./fax: 252-3731

Terjesztési adatok

1996 I. félévi terjesztett példányszám (auditált): 10 044.
A MATESZ 1997 I. negyedévi gyorsjelentése alapján a terjesztett példányszám: 19 606.
1997. márciusi szám eladott példányszáma: 18 179.
1997. májusi számból terjesztésbe került: 23 900 példány.

Hirdetésfelvétel

Magyarország:
Vogel Publishing Reklámiroda, Budapest
Üzletkötők: **Ákossy Judit, Balogh Csilla, Czétényi Zsolt, Czidor Rózsa, Szabóné Véghelyi Anna**
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 252-3641
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
Tel./fax: 252-3004
Németország: Vogel International, Otto Walitschek, Max-Planck-Str. 7/9, D-97082 Würzburg, tel.: +49-931/418-2342, fax: +49-931/418-2850, CIS: 100070,474
Nagy-Britannia: German Media Services Ltd., Claire Pollock, 30 North End Road, GB-London W14 0SH
Tel.: +44-171/602-9790
Fax: +44-171/602-2063
CIS: 100343,1200
USA/Kanada: Vogel Europublishing, Inc., Martina Hauser, 632 Sunflower, USA-San Ramon, CA 95583
Tel.: +1-209/533-3555
Fax: +1-209/533-9555
CIS: 74637,3305.
Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd., Vincent Lee 4 FL 1, Sec. 3, 200 Hsin Yi Road, Taipei 106, Taiwan R.O.C.
Tel.: +886-2/755-7901-5,
Fax: +886-2/755-7900.

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt., a Kiadói Lapterjesztő Kft. és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Egyesülés regionális részvénytársaságai.
Terjesztési asszisztens:
Fehér Ildikó
telefon: (36-1) 149-4768
Megjelenik havonta,
ára 616 Ft.
Előfizethető
megrendelőlevélben a kiadónál: Vogel Publishing Kft., Budapest. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 149-4768.
Előfizetési díj: 2957 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 5914 Ft (20% kedvezmény).
Előfizethető továbbá hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 1900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatósága kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj fél évre: 3096 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 6192 Ft.

A tördelés a CHIP Magazin szerkesztőségében, QuarkXpress 3.1, Adobe Illustrator 5.0, Adobe Photoshop 2.5, Adobe Super ATM és az Adobe Dimensions programok segítségével történik.
Montírozás és nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

A Német Szövetségi Köztársaságban: Copyright „CHIP" Vogel International, Würzburg, Bundesrepublik Deutschland.
A Magyar Köztársaságban: Copyright „CHIP" Vogel Publishing Kft., Budapest, Magyarország.

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használják fel.

ISSN 0864-9421

VOGEL

HIRDETŐINK

2F	90	Libra	89
3M	57	Lotus	108
Acer	116	Macroda	98
Albacomp	4–5	Magics	84
Albacomp	27	Major Rt.	97
Alcatel	59	Microsoft	51
Allegro	63	Microsoft	128
Allegro	XIII	Mikropo	97
AMD	21	Nest	69
APC	31	Netlock	119
Areco	63	Netrend	33
Areco Systems	75	Networx	65
Array Data	69	Next	90
Asguard	56	Offisys	119
Auchan	88	Oki	49
Axico	125	Optoline	115
Axis	53	Oracle	17
Balaton Elektronika	101	Orbitrade	125
Boomerang	69	Packard Bell	109
BPS	55	Partners Hungary	30
Business Data	75	PC-Szoftver	54
CAD-Art	88	Pentacomp	75
Canon	23	Plantrading	V
Citiprint	115	Polipus	84
Co-Nex	XIII	Polyware	79
Comfort	41	Profi Media	69
Compaq	3	Profon	102
CompuGroup	35	Psion	46
Computer 2000	6	Qwerty	80
Computer LAN & WAN	119	Qwerty	89
Consultronics	98	R-Copy	101
Cordata	B/2	R.A. Trade	25
Cordines	79	Ramiris	119
Corwell	51	RCE	65
Crown-Tech	33	Recognita	111
Csepp TV	98	Reflex	84
Data Net	63	Rohde & Schwarz	46
Daxon	40	Riso	80
Delphisoft	79	Rolitron	I
Delta Elektronik	95	Rádió Bridge	112
Digit	87	Sagax	115
Digitál Technika	63	Samsung	102
Duraco	88	Scala Hungary	115
EMJ	75	Scander	101
Eurotrend	79	SCI Modem	87
EuroWeb	59	SEC	B/3
Fefo	59	Server	112
Fonet	69	Shartech	42
G70	84	Solware	33
Gemofis	80	Sprint	106
Gigastore	69	SRS	106
HRP	98	Storage System	65
Human Soft	59	Sysdata	128
Hungexpo	49	Számalk	93
Hunix	90	Számalk PMG	89
Ident NSSB	88	Telegráf	68
Ifabo	29	Telelogic	65
Imation	15	Telemobil	105
Imation	87	Top Soft	B/4
Info-Börze	116	Tulip	105
Intel	10–11	Unicomp	101
Inter PC	33	Unisoftware	XIII
Julianus	112	US-EX	101
Kim Soft	106	Var	101
Kronos Trade	91	VTCD	XVI
Kvint-R	109	Western Digital	19
Lan	115	X-Byte	111

ELŐZETES

JÚNIUS

Magazin

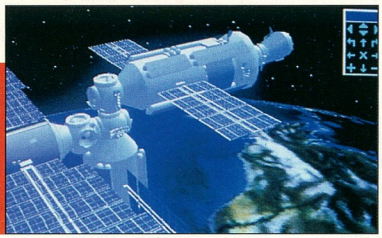

Nézzük csak, hol vagyok?

Amiről a politikai csinnadratta alig szólt: a szerbek által 1995-ben életre-halálra keresett amerikai pilóta – személyes bátorságán és a jó kiképzésen kívül – főleg a pontos tartózkodási helyét közölni képes navigációs zsebkészülékének köszönhette megmenekülését.

Hardver

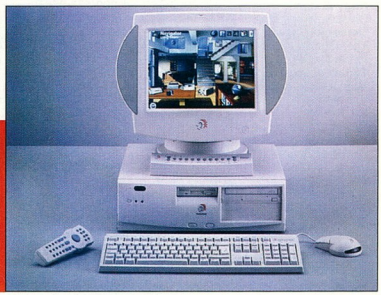

Csúcsok csúcsa

Próbált már olyan gépen dolgozni, amelyben 200 MHz-es Pentium dohogott 132 Mbyte RAM-mal? Ha még nem, elárulhatjuk: frenetikus érzés. Élményeinket első kézből szereztük, ugyanis tesztünkre hasonló kiépítésű PC-k érkeztek.

Szoftver

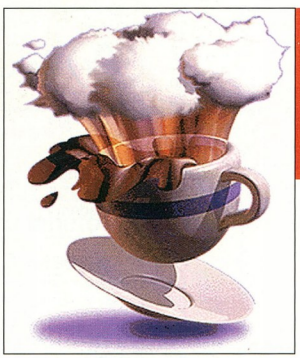

Forró – de miért?

A számítástechnika egyik legdivatosabb szava ma a Java. Hogyan tett szert ekkora népszerűségre? A Java jött, láttuk és győzött. Ez a kijelentés nem túlzás. De mi ennek az oka?

További témáink

Lumiére után szabadon
A számítógépek már uralják a kiadványkészítés területét, és kezdik meghódítani a mozgókép-feldolgozást is. Egymás után jelennek meg a PC-s rendszerek, amelyek alkalmasak az utómunkálatok elvégzésére. Ezek egyike az Adobe Premiere 4.2.

Tolkien Online
A Hálón is népszerű Tolkien immár klasszikus műve, a Gyűrűk Ura. És nem csak népszerű, hanem saját oldalt is kapott.

Fényt kérek!
Napjaink egyik legnépszerűbb hálózati és irodai nyomtatótípusa a lézernyomtató. Szuperlatívuszok nélkül is állíthatjuk: az ilyen típusú készülékek igazi műremekek, amelyek biztosan jól hoznak a hardvergyártók konyhájára. Cikkünkben a nyomtatópiac ezen szegmensét vettük górcső alá.

Linuxos vírus?
Érdekes dolgok keringenek egy Bliss nevű linuxos programról. Sokan ebben leginkább a McAfee hírnevét érzik ludasnak – merthogy e cégtől származna a hír.

HTML újra és újra
Utoljára közel két éve közöltünk sorozatot a HTML-készítés fortélyairól. Azóta maga a nyelv is fejlődött, ráadásul megjelentek hozzá mindenféle kiegészítések. Éppen itt az ideje, hogy ismét szenteljünk neki néhány oldalt – gyakorlati szempontból is megvizsgálva a fejlődést.

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.

...A szoftver az új hatalom és művészet,
amely behálózza és működteti a világot...

SEC

SEC Software Technology & Studio Kft.

H-1024 Budapest, Buday László u. 5/c.

Tel.: 115-1018 • 06-30-614 354 • Fax: 115-1018 • E-MAIL: sec@mail.matav.hu

MEDIAWARE - UAM M-MAHON

TOPSOFT
RENDSZERHÁZ R
H-1027 Budapes
Kapás u. 11-15
Tel: 457-920
Fax: 457-920

NÉZZEN A FELSZÍN ALÁ!

HAGYOMÁNY ÉS MINŐSÉG
AZ INTEGRÁLT INFORMATIKAI RENDSZEREK TERÜLETÉN

Az első hazai fejlesztésű egységes vállalati információs rendszer tíz év fejlesztési tapasztalatával, 900 működő referenciahellyel, folyamatos garanciával, számviteli szaktanácsadással.

TOPINFO

Egy adatbázisban működő több nyelven működő ügyviteli rendszer, egyszeri adatbevitel, egymáshoz kapcsolódó feldolgozómodulok, tetszőlegesen paraméterezhető SQL-lekérdezéssel.

Vezetői információ- Kontrolling modul
Pénzügy- számviteli modul
Rendelésnyilvántartó és készletkönyvelési modul
Bér-, tb- és munkaügyi modul
Beruházás-, tárgyieszköznyilvántartás modul

WINDOWS NT, WINDOWS 95, NOVELL, UNIX, AS/400 környezetben, ORACLE, MS-SQL, INFORMIX, SYBASE, DB", INGRES adatbáziskezelővel

TOPINFO

EGYSÉGES VÁLLALATI INFORMÁCIÓS RENDSZER